

Βασίλειος Διδίλης

789

Αναπληρωτής Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής «Δημοκρίτειου» Πανεπιστημίου Θράκης

Κάποτε ο Πλάτωνας ρώτησε τον δάσκαλό του τι χρειάζεται να κάνει για να είναι σίγουρος ότι θα πετύχει εκείνο που θέλει. Εκείνος τον οδήγησε σε μια λίμνη και του βούτηξε το κεφάλι μέσα στο νερό για πολύ ώρα. Νιώθοντας να πνίγεται, ο Πλάτωνας τίναξε το κεφάλι και ρώτησε εναγωνίως: «Τι κάνεις εκεί; Πας να με σκοτώσεις;». Ο Σωκράτης αποκρίθηκε γαλήνια: «Όταν θα θέλεις κάτι με την ίδια λαχτάρα που θέλησες αυτή την ανάσα, τότε να ξέρεις πως θα το πετύχεις...».

Μικρό παιδί κι όμως η «ανάσα» που λαχτάρα ο Βασίλης Διδίλης, περισσότερο από οτιδήποτε άλλο στη ζωή του, είναι η Καρδιοχειρουργική. «Ο πατέρας μου ήταν κουρέας και κάποιες ημέρες της εβδομάδας τον βοηθούσα για το χαρζιλίκι. Ήμουν 10 χρονών, το 1967, όταν άκουσα στο κουρείο μια παρέα ανδρών να μιλά για την πρώτη επιτυχή μεταμόσχευση καρδιάς. Τότε είπα, εγώ αυτό θα γίνω. Καρδιοχειρουργός...». Από εκείνη την στιγμή, το κεφάλι του Β. Διδίλη βρίσκεται πολλές φορές μέσα στο «νερό»... Ο πατέρας χάνεται νωρίς και η οικογένεια βασίζει την επιβίωσή της σε εκείνον. «Στην Ιατρική Αθηνών μήκα το 1975, αλλά τελείωσα το 1984. Έπρεπε να δουλεύω παράλληλα για να συντηρώ την οικογένεια. Έτρεχα από τη δουλειά στα εργαστήρια και το αντίθετο. Δεν είχα φίλους, δεν θυμάμαι ανέμελα φοιτητικά χρόνια. Την ημέρα που πήρα το πτυχίο μου, ένιωθα ο πιο ευτυχημένος άνθρωπος του κόσμου...».

Αλλά η θέληση για την «ανάσα» όλο και δυναμώνει... Ολοκληρώνοντας την ειδικότητα στη Γενική Χειρουργική στο Δημοτικό Νοσοκομείο Αθηνών, δίπλα στον Καθηγητή Σ. Πλέσσα, αναζητά τον καλύτερο «δάσκαλο» για να ξεκινήσει Καρδιοχειρουργική. «Εκείνη την εποχή, το 1987, ο Γ. Τόλης θεωρούνταν ο καλύτερος στην Ελλάδα. Είχε αποχωρήσει, όμως, από το ΕΣΥ. Τότε άκουσα για τον Π. Σπύρου, στη Θεσσαλονίκη. Δεν τα αλλάζω αυτά τα χρόνια. Ήταν χρόνια που μας χαρακτήρισαν. Ο αριθμός των χειρουργείων που πραγματοποιούσαμε ήταν δυσθεώρητος για την εποχή. Ο Π. Σπύρου ήταν σπουδαίος δάσκαλος. Μας δίδαξε πάθος, τεχνική...».

Η θέληση έχει ανταμειφθεί... Όμως εκείνος δεν σταματά εκεί. Ξέρει πια τι πρέπει να κάνει για να πετύχει. Ένα μόλις μήνα μετά το γάμο του, το 1991, αποδέχεται θέση ως βοηθός Χειρουργός στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Aachen στη Γερμανία. «Το εξωτερικό ήταν για μένα όνειρο. Είχα επιχειρήσει να φύγω στην Γερμανία για την ειδικότητά μου, αλλά οι ελλείψεις μου στη γλώσσα δεν μου επέτρεψαν την παραμονή μου εκεί. Βέβαια και τη δεύτερη φορά, δεν μου αναγνώρισαν την ειδικότητα. Ήξερα ότι έπρεπε να ξεκινήσω ειδικεύση από την αρχή, αλλά δεν με πείραζε. Είχα τον μισό μου και ζούσα μια αξιοπρεπή ζωή. Μάλιστα, οι γιατροί, βλέποντας την εμπειρία μου σε καρδιοχειρουργικά περιστατικά, με ενέταξαν στην δουλειά άμεσα. Εγώ μάθαινα τους νεότερους Καρδιοχειρουργική και εκείνοι μου μάθαιναν Γερμανικά...».

Ολοκληρώνοντας πια και τη Διδακτορική Διατριβή του, το 1997, ο Β. Διδίλης επιστρέφει στην Ελλάδα, όπου η Καρδιοχειρουργική βρίσκεται σε κατάσταση...βρασμού, καθώς αναπτύσσονται τα πρώτα περιφερειακά Πανεπιστημιακά Καρδιοχειρουργικά Τμήματα. «Με την επιστροφή μου, βοηθούσα τον κουμπάρο μου Μανώλη Διαρμισάκη, στο Ιδιωτικό Θεραπευτήριο «Άγιος Λουκάς» στη Θεσσαλονίκη. Κάποια στιγμή, γνώρισα τον Καθηγητή Γ. Μπουγιούκα, ο οποίος μου πρότεινε μια θέση Λέκτορα στο Πανεπιστήμιο της Θράκης...».

Η «ανάσα» των δυο ανδρών συντονίζεται στο ρυθμό της δημιουργίας Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο «Δημοκρίτειο» Πανεπιστήμιο Θράκης. Ο Β. Διδίλης εργάζεται πυρετωδώς και μάλιστα αμισθί... «Ζούσα με τα χρήματα που είχα αποταμιεύσει στα χρόνια της Γερμανίας...». Το 1999 διορίζεται Επιμελητής Α', ενώ το 2000, η Αλεξανδρούπολη γιορτάζει την πρώτη εγχείρηση καρδιάς. «Εκτοτε και μέχρι την μεταφορά μας στο νέο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, το 2003, πραγματοποιήσαμε περί τις 600 επεμβάσεις. Η κλινική μας πέτυχε γιατί είχε ανθρώπους αφιερωμένους. Εισάγαμε νέες τεχνολογίες, αλλάξαμε τρόπο σκέψης και λειτουργίας...».

Στην ίδια περίοδο, ο Β. Διδίλης αναλαμβάνει Επίκουρος Καθηγητής Καρδιάς - Θώρακα στο Πανεπιστήμιο Θράκης, ενώ μετά 4 έτη, το 2007, εξελίσσεται σε Αναπληρωτή Καθηγητή. Ό,τι θέλησε, ό,τι λαχάρωσε, για ό,τι «ανάσασε», σήμερα του ανήκει. Αυτό που οραματίζεται πια, είναι να βοηθήσει, σαν καλός δάσκαλος, έστω και έναν μαθητή που μοιράζεται την ίδια θέληση, λαχτάρα, «ανάσα»... «Ο Γερμανός δάσκαλος είχε τη δυνατότητα να επιλέξει εκείνος ποιον θα δίδασκε... Στην Ελλάδα, δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Αν δω όμως, αν συνειδητοποιήσω πως κάποιος από τους μαθητές μου έχει το ταλέντο και θέλει να αφιερωθεί, τότε είμαι διατεθειμένος να του δείξω τα πάντα...».

◀ Με την σύζυγό του Χρύσα

◀ Με τον Σ. Πράσα

Δημήτριος Μικρούλης

Αναπληρωτής Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής «Δημοκρίτειου» Πανεπιστημίου Θράκης

«Ιδέες δεν υπάρχουν - Υπάρχουν μονάχα άνθρωποι που κουβαλούν τις ιδέες - κι αυτές παίρνουν το μπόι του ανθρώπου που τις κουβαλάει... Και ποια είναι η πιο απλή εντολή; Ν' αρνηθείς όλες τις παρηγοριές -Θεούς, πατρίδες, θηϊκές, αλήθειες- ν' απομείνεις μόνος και ν' αρχίσεις να πλάθεις εσύ, με μοναχά τη δύναμή σου, έναν κόσμο που να μην ντροπιάζει την καρδιά σου... Ποια 'ναι η πιο αντρική χαρά; Ν' αναλαβαίνεις την πάσα ευθύνη...».

Με την ευχή να κουβαλήσει μια ιδέα –κι αυτή να πάρει το μπόι του. Έτσι ξεκινά τη ζωή του ένας νέος που θαρρεί πως έχει χρέος να ξαναδημιουργήσει τον κόσμο, να τον κάμει πιο σύμφωνο με την αρετή και τη δικαιοσύνη, πιο σύμφωνο με την καρδιά του. Το όνομά του είναι Δημήτριος Μικρούλης και η ιδέα που εύχεται να κουβαλήσει είναι λαμπρή. «Γεννήθηκα στην Αθήνα, το 1958, όπου και μεγάλωσα, στις παρυφές του Λυκαβηττού... Με το πέρασ της φοίτησής μου στο Γυμνάσιο, πέρασα στο Πολυτεχνείο, από όπου κι έλαβα πτυχίο Μηχανολόγου Μηχανικού, το 1981... Μέσα μου γνώριζα πως αυτό το πτυχίο αποτελούσε μεν το εισιτήριο για μια υποσχόμενη καριέρα με καλές αποδοχές, δεν ήταν όμως αυτό που θα με έκανε ευτυχισμένο... Υπήρχε μια έντονη εσωτερική παρόρμηση που με οδηγούσε στην Ιατρική... Πήρα το θάρρος και την άκουσα... Το 1982, εισήχθη στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών...».

Αλίμονο, σε όποιον αρχίζει τη ζωή του χωρίς παραφροσύνη. Άλλωστε, δεν υπάρχει δύναμη πιο ιμπεριαλιστική στον κόσμο από την ψυχή του ανθρώπου. Καταχτάει, καταχτάται και όλο κι η αυτοκρατορία της φαντάζει στενή, πλαντάει, και θέλει να κυριέψει τον κόσμο για να μπορεί ν' ανασάνει. «Για να καταφέρω να γίνω ΓΙΑΤΡΟΣ, ήμουν αναγκασμένος να εργάζομαι για να μπορώ να συντηρηθώ... Τις πρωινές ώρες ήμουν στο Πανεπιστήμιο και στις κλινικές και το βράδυ διατηρούσα θέση Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας -μέχρι και το 1989, όταν και παραιτήθηκα καθώς έλαβα πτυχίο Ιατρικής... Ήταν κουραστικά χρόνια, αλλά ταυτόχρονα με γέμιζαν με μια ενέργεια απίστευτη... Θεωρώ πως η Ιατρική ως ιδέα και αξία προσφοράς στο συνάνθρωπο είναι εκείνες που μου έδιναν δύναμη και ώθηση να συνεχίσω... Όσο παράξενο και αν ακούγεται σήμερα, εκείνα τα χρόνια, οι ιδέες και οι αξίες είχαν σημαντική θέση στη ζωή μας... Με την ίδια λογική κινήθηκα και στην επιλογή της ειδικότητάς... Η Καρδιοχειρουργική είναι η υπέρτατη των ειδικοτήτων... Η καρδιά το υπέρτατο της ύπαρξής μας... Έχοντας παράλληλα και την εμπειρία ως Μηχανολόγος, θεώρησα πως θα ήταν ο ιδανικότερος προσανατολισμός για μένα... Και φυσικά δεν απογοητεύτηκα ποτέ...».

Αυτή η πρώτη ευχή να κουβαλήσει μια ιδέα, αρχίζει να υλοποιείται. Αρχικά, στο Νοσοκομείο «Τζάνειο» του Πειραιά, όπου ο Δ. Μικρούλης ειδικεύεται στη Γενική Χειρουργική και κατόπιν στα Νοσοκομεία «Μεταξά» του Πειραιά και «Ευαγγελισμός» της Αθήνας, για την ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική και Καρδιοχειρουργική αντίστοιχα. «Βασικός μου εκπαιδευτής και μέντορας, αυτά τα χρόνια της ειδικείας, υπήρξε ο Χρήστος Λόλας, Διευθυντής μου στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός»... Επρόκειτο για ένα χειρουργικό παράδειγμα για εμάς... Χωρίς να θέλω να υποτιμήσω κανένα από όλους τους μεγαλύτερους συναδέλφους που βρέθηκα μαζί, οφείλω πολλά στον Χ. Λόλα, καθώς ήταν αυτός που στάθηκε δίπλα μου σε εκείνα τα πρώτα βήματα μου στην Καρδιοχειρουργική, εμπνέοντας πάθος, αγάπη και δεξιοτέχνα...».

Ο Δ. Μικρούλης στο 1ο Συνέδριο της ΕΑΒ το 2004

Με τη σύζυγό του Πνεελόπη

Φώτιος Κωνσταντίνου

791

Επιμελητής Β', Καρδιοχειρουργική Κλινική,
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης

«Υπήρξα ιδιαίτερα καλός μαθητής κατά τη διάρκεια των σχολικών μου χρόνων, οπότε η απόφαση για σπουδές στην Ιατρική ήρθε απλά ως αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος... Επί της ουσίας, δεν γνώριζα καν τι σημαίνει να είσαι Γιατρός, δεν είχα ιδέα ποια είναι η πραγματικότητα... Σήμερα σκέφτομαι, πως αν ήξερα τότε τις θυσίες που απαιτούνται για το λήσοστό ανταποδοτικό, ίσως να ακολουθούσα άλλη επαγγελματική σταδιοδρομία... Η αίγλη του Ιατρικού λειτουργήματος έχει ευτελιστεί στις μέρες μας, το να είσαι Γιατρός έχει πια γίνει απλά ένα ακόμη «κοινό» επάγγελμα... Ομολογώ πως με στενοχωρεί και με απογοητεύει αυτή η εξέλιξη...»

«Εφυγα για σπουδές στη Βουλγαρία, μετά την αποφοίτησή μου από το Λύκειο... Δεν ήταν εύκολο τα χρόνια εκεί –όποιοι δεν έχει βρεθεί στο εξωτερικό, δεν μπορεί να κατανοήσει τις δυσκολίες που καλείται να αντιμετωπίσει ένας άνθρωπος που βρίσκεται σε ξένο τόπο... Σημασία έχει πως κατάφερα να ανταπεξέλθω και να επιτρέψω στην Ελλάδα με το πτυχίο μου...»

«Με την επιστροφή μου στην Ελλάδα, ξεκίνησα ειδικευση στη Γενική Χειρουργική στο Γενικό Νοσοκομείο Διδυμοτείχου... Ως φοιτητής, επέλεξα τη Χειρουργική ως μελλοντική ειδικευση... Θεωρώ πως ταιριάζει στον τρόπο που προσεγγίζω τη ζωή, πιο επιθετικά ίσως... Κατόπιν, βρέθηκα στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης, υπό τη Διεύθυνση του Γεωργίου Μπουγιούκα, για την ειδικευση στη Θωρακοχειρουργική και Καρδιοχειρουργική... Το 2006, λίγους μήνες μετά τη λήψη τίτλου ειδικευσης κι έχοντας ήδη εκπονήσει τη Διδακτορική Διατριβή μου, ανέλαβα θέση Επιμελητή Β' στην ίδια κλινική, όπου και παραμένω μέχρι σήμερα...»

«Εργάστηκα για μια διατία, έχοντας θέση διδακτικού προσωπικού στο Πανεπιστήμιο «Δημοκρίτειο» Θράκης... Παρόλ' αυτά, ένιωθα ένα κενό. Ήθελα να φύγω στο εξωτερικό για μετεκπαίδευση... Αυτό επιτεύχθηκε το 2011, δυστυχώς για πολύ μικρό διάστημα, όπου βρέθηκα στο Νοσοκομείο «Royal Brompton» του Λονδίνου... Εκεί, είπα πια, ότι είδα την Καρδιοχειρουργική όπως πρέπει να ασκείται... Ένας Καρδιοχειρουργός αποδεικνύει τις ικανότητές του στην αίσθηση του χειρουργείου και τα αποτελέσματά του είναι εμφανή στον ασθενή... Αυτό που κανείς δεν μπορεί να καταλάβει είναι η ψυχοσύνθεση του Χειρουργού... Δεν μπορεί να κατανοήσει πως εκείνος βρίσκεται από το ναδίρ στο ζενίθ –και αντίστροφα... Μπορεί να τελειώσει ένα χειρουργείο και να πάνε όλα καλά και την επόμενη μέρα, να κάνει το ίδιο χειρουργείο και ο ασθενής σου να πεθάνει... Όσο περνάνε τα χρόνια, συνηθίζω να λέω, εμείς οι Καρδιοχειρουργοί καταθέτουμε στις χειρουργικές αίσθουσες προσωπικό μουκάρδιο...»

«Δημιούργησα οικογένεια νωρίς, όταν ήμουν ειδικευόμενος... Η συζυγιά μου είναι συνάδελφος, οπότε βιώνει κι εκείνη τις ίδιες αγωνίες με εμένα... Η Ιατρική απαιτεί ένα τεράστιο μέρος του χρόνου μας –ακόμη και όταν είμαστε σε άδεια ή εκτός βάρδιας... Τα παιδιά μας μεγαλώνουν στον αυτόματο πιλότο... Ίσως αυτός είναι και ο λόγος που δεν προσανατολίζονται προς την Ιατρική... Δεν το κρύβω, με χαροποιεί ιδιαίτερα το γεγονός αυτό... Όχι απλά δεν θα προέτρεπα τα παιδιά μου να γίνουν Γιατροί, θα τους το απαγόρευα...»

Φώτιος Κωνσταντίνου

Για ένα ήμιον σε όλη μου τη ζωή βέβαιος, έγραφε ο μέγιστος Ν. Καζαντζάκης. Πως ένας δρόμος, ένας μονάχα οδηγεί στο Θεό, ο ανήφορος μονάχα. Αυτό το δρόμο, τον ανηφορικό, αυτό που θα έδινε στην ιδέα ύψος, επιλέγει και ο Δ. Μικρούλης. Ενώ ξεκινά να εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, συνειδητοποιεί πως ο δίκος του ανηφορικός δρόμος περνάει από ακαδημαϊκά μονοπάτια. «Στο λίγο διάστημα που συνεργάστηκα με το Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», κατανόησα πως το ενδιαφέρον μου επικεντρωνόταν στην έρευνα και τη διδασκαλία... Το 1999, προκηρύχθηκε μια θέση Λέκτορα στο Πανεπιστήμιο της Αλεξανδρούπολης, που τότε έκανε τα πρώτα σχέδια για να οργανώσει Καρδιοχειρουργική Κλινική... Αποφάσισα να πάρω όλο το κόστος –κοινωνικό, επαγγελματικό, οικονομικό, οικογενειακό– και να ακολουθήσω Πανεπιστημιακή καριέρα στην Αλεξανδρούπολη, ενώνοντας τις προσπάθειές μου και με άλλους συναδέλφους που είχαν έρθει από άλλα μέρη ώστε να συνδράμουν στην οργάνωση και λειτουργία της κλινικής... Τελικά, όλοι μαζί, τα καταφέραμε... Ταυτόχρονα, όλα αυτά τα χρόνια, φρόντιζα να επισκέπτομαι κέντρα του εξωτερικού, σε πρωτόκολλα μετεκπαίδευσης... Βρέθηκα στα Νοσοκομεία «Harefield» και «Royal Brompton» της Αγγλίας, αλλά και στο Νοσοκομείο «Lenox Hill» της Νέας Υόρκης και στο περίφημο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο του Houston...».

Και ποια είναι η πιο απλή εντολή; Αυτή που ο Δ. Μικρούλης άκουσε και ακολούθησε. Αρνήθηκε όλες τις παρηγορίες και απέμεινε μόνος, πλόθοντας ο ίδιος, με τη δύναμή του, ένα κόσμος που να μην ντροπιάζει την καρδιά του. «Στην Καρδιοχειρουργική, τα τελευταία 20 χρόνια, έγιναν τεράστια άλματα... Αφού κάναμε λοιπόν αυτά τα ποσοτικά άλματα, χρέος μας πια είναι να μετατρέψουμε την ποσότητα σε ποιότητα, να εξειδικευτούμε και να γίνουμε ακόμη καλύτεροι σε όλους τους τομείς, ακόμη και στους πλέον εξειδικευμένους... Εξαιτίας πως αυτή είναι η ευθύνη μας προς τις επόμενες γενεές...». Άλλωστε, ποια 'ναι η πιο αντρική χαρά; Ν' αναλαβαίνεις την πάσα ευθύνη.

Βιογραφικό Φώτιου Κωνσταντίνου

Τόπος γέννησης, Ορεατιάδα, Έβρος, 15 Μαρτίου 1970
Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Φιλιππούπολης, Βουλγαρία, 1987 - 1996
Στρατιωτική θητεία, 1996 - 1998
Ειδικευση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. Διδυμοτείχου, Έβρος, 1998 - 2001
Ειδικευση στη Θωρακοχειρουργική και Καρδιοχειρουργική, Παν. Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, Αλεξανδρούπολη, 2001 - 2006
Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο «Δημοκρίτειο» Θράκης, 2005
Επιμελητής Β', Παν. Νοσοκομείο «Αλεξανδρούπολης», 2006 - σήμερα
Διδακτικό Προσωπικό, Πανεπιστήμιο «Δημοκρίτειο» Θράκης, Αλεξανδρούπολη, 2007 - 2009

Παναγιώτης Καρρός

Επιμελητής Α', Καρδιοχειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης

«Το παιδικό μου όνειρο δεν εμπεριείχε την Ιατρική ως επαγγελματικό στόχο... Ήθελα να γίνω πιλότος της Πολεμικής Αεροπορίας και το επιθυμούσα διακαώς... Δυστυχώς, οι ελπίδες μου χάθηκαν, όταν τρεις μήνες πριν τις εξετάσεις, ανακάλυψα πως είχα μυωπία... Επαναπροσδιορίζοντας, επηρεάστηκα πια από τη μητέρα μου, που ήταν Νοσηλεύτρια... Φυσικά, οι εξετάσεις ήταν πια χαμένη υπόθεση για μένα, καθώς δεν υπήρχε χρόνος για να προετοιμαστώ. Έτσι, με την αποφοίτησή μου, εγγράφηκα στην Ιατρική Σχολή του Βουκουρεστίου... Η ζωή στο Βουκουρέστι, υπό το καθεστώς Τσαουσεσκου, ήταν πολύ δύσκολη για ένα νεαρό φοιτητή και δη ξένο...»

«Παρόλα, βέβαια, τα προβλήματα του συστήματος, θεωρώ τον εαυτό μου κερδισμένο με την επιλογή της συγκεκριμένης χώρας, καθώς το επίπεδο των σπουδών εκεί, με εξέλιξε αρκετά... Όλοι οι φοιτητές, ήταν πραγματικά μορφωμένοι, γνώριζαν δυο ή τρεις γλώσσες απαραίτητα, είχαν παιδεία και κουλτούρα... Αυτό που με εντυπωσίασε περισσότερο, ήταν ότι για να εισαχθούν στην Ιατρική, τελείωναν συγκεκριμένα σχολεία, τα οποία τους προετοίμαζαν για τα μαθήματα που θα ακολουθούσαν... Ως Έλληνας, από πλευράς εφοδίων, ήμουν πολύ πίσω... Όμως, πάτησα γερά στα πόδια μου, απαιτήσα από τον εαυτό μου να τα καταφέρει, να ανταγωνιστεί εκείνα τα παιδιά και να βγει νικητής... Την κέρδισα την πρόκληση...»

«Κατά τη διάρκεια της θητείας μου στην Υπηρεσία Υγείας, στη Θάσα, συνειδητοποίησα την ευκαρίστη που έπαιρνα όταν συμμετείχα σε χειρουργικές επεμβάσεις, βοηθώντας το Χειρουργό του Κέντρου Υγείας Πρίνου... Αυτό συνέβαινε εξαιτίας των τραγικών συνθηκών που επικρατούσαν, καθώς η εν λόγω Υγειονομική Μονάδα, καλούνταν να εξυπηρετήσει και ασθενείς των γύρω νησιών, λειτουργώντας επί της ουσίας σαν ένα μικρό νοσοκομείο... Ξεκίνησα με τη Γενική Χειρουργική στα Νοσοκομεία Καβάλας και Σερρών, κατόπιν βρέθηκα στο Νοσοκομείο «Σωτηρία», υπό τη Διεύθυνση του Ιωάννη Σκότη για την ειδικότητα στη Θωρακοχειρουργική και τέλος στο Νοσηλεύτήριο «Ω.Κ.Κ.» για την Καρδιοχειρουργική... Αρχικά, εντάχθηκα στην κλινική του Γεώργιου Παλατιανού, αλλά έξι μήνες αργότερα, μεταφέρθηκα στην Παιδοκαρδιοχειρουργική Κλινική...»

«Θεώρησα την ενασχόλησή μου με την Παιδοκαρδιοχειρουργική, εύνοια της τύχης... Το επιθυμούσα συνειδητά ήδη από τη δεύτερη χρονιά ειδικότητας στη Γενική Χειρουργική... Ήταν μια νέα πρόκληση για μένα, την οποία αποδέχτηκα με ενθουσιασμό... Το 2001, μετά τη λήψη τίτλου ειδικότητας, εργάστηκα για ένα μικρό διάστημα στο Νοσηλεύτήριο «Ευρωκλινική»... Εντάχθηκα στην Παιδοκαρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσηλεύτηριου «Ω.Κ.Κ.», όπου για περισσότερα από τρία χρόνια ασχολήθηκα με προεχειρητικά και μετεχειρητικά θέματα, συμμετέχοντας παράλληλα και σε χειρουργεία... Από το 2004, εργάζομαι στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Αλεξανδρούπολης ως Επιμελητής...»

«Αν κάτι με χαρακτηρίζει, αυτό είναι ότι δεν κάνω ποτέ πίσω... Όταν επιλέξω κάτι, όταν μια απόφαση δρομολογηθεί στο μυαλό μου, τότε την ακολουθώ χωρίς φόβο... Έχω ένα φοβερό σθένος, όταν έχω όραμα και ελπίδα... Με τη βοήθεια του Θεού, κατάφερα πολλά... Δυστυχώς, το μόνο κομμάτι της ζωής μου που δεν έχει εξελιχθεί ως θα ήθελα, είναι η δημιουργία οικογένειας... Αναμένω την παρουσία του κατάλληλου προσώπου, ώστε να προχωρήσω σε αυτό... Θα είναι το «κλειδί» που θα ταιριάζει σε μια και μόνο «κλειδαριά», τη δική μου... Τότε μαζί, θα μπορέσουμε να ανοίξουμε την πόρτα της ευτυχίας...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Σέρρες, 22 Ιουνίου 1962
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου, Ρουμανία, 1981 - 1987
- Στρατιωτική θητεία, 1987 - 1989
- Υπηρεσία Υγείας, Κέντρο Υγείας Πρίνου, Θάσος, 1989 - 1990
- Ειδικότητα στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. Καβάλας, Καβάλα, 1993 - 1995
- Ειδικότητα στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν.Σερρών, Σέρρες, 1995 - 1996
- Ειδικότητα στη Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομείο «Σωτηρία», Αθήνα, 1996 - 1999
- Ειδικότητα στην Καρδιοχειρουργική, Νοσηλεύτήριο «Ω.Κ.Κ.», 1999 - 1999
- Ειδικότητα στην Παιδοκαρδιοχειρουργική, Νοσηλεύτήριο «Ω.Κ.Κ.», 1999 - 2001
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ω.Κ.Κ.», 2001 - 2004
- Επιμελητής Β', Παν. Νοσοκομείο «Αλεξανδρούπολης», 2004 - σήμερα

Lawal Abayomi

793

Επιμελήτης Α', Καρδιοχειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης

«Μεγάλωσα στο Λάγος της Νιγηρίας, σε μια εποχή που η χώρα και οι άνθρωποι της προσπαθούσαν να επαναπροσδιοριστούν και να βρουν νέες ισορροπίες, μετά την ανεξαρτητοποίηση από τους Βρετανούς... Η μόρφωση θεωρούνταν ιδιαίτερα σημαντική, ενώ υποτροφίες δίνονταν στους άριστους μαθητές, ώστε να μεταβούν για σπουδές στο εξωτερικό... Τελειώνοντας το Λύκειο, ως αριστούχος, και εν αναμονή των αποτελεσμάτων, εργάστηκα ως τραπεζικός υπάλληλος, αφού δεν μου άρεσε ποτέ να κάθομαι άπραγος... Από μικρός, ωστόσο, πίστευα ότι η Ιατρική, ήταν το μόνο επάγγελμα που θα μπορούσα να ασκήσω... Κάνοντας χρήση της υποτροφίας που μου δόθηκε, μου προτάθηκε να έρθω στην Ελλάδα... Στην αρχή, έφερα αντιρρήσεις, καθώς η γλώσσα έμοιαζε ακατανόητη και δύσκολη... Τελικά, άλλαξα γνώμη και το 1980 ήρθα στη Θεσσαλονίκη, όπου ξεκίνησα μαθήματα εκμάθησης ελληνικών... Σε λιγότερο από ένα χρόνο, κατάφερα να μιλάω καλά και έτσι εισάχθηκα στην Ιατρική Σχολή...»

«Εξίσου αίγιουρος υπήρξα και στην επιλογή της ειδίκευσής μου –γνώριζα εξ αρχής πως θα γινόμουν Χειρουργός και μάλιστα Παιδοχειρουργός... Η ιδέα της Καρδιοχειρουργικής βέβαια προέκυψε στην πορεία, κατά συνέπεια και για να τα συνδυάσω, σκέφτηκα την Παιδοκαρδιοχειρουργική... Δυστυχώς, δεν κατάφερα να ασχοληθώ με το αντικείμενο, καθώς η ειδικότητα αυτή απαιτεί πολλά χρόνια αφοσίωσης κι έχει υψηλά στάνταρτς...»

«Με την απόκτηση του πτυχίου μου, επέστρεψα στη Νιγηρία, για να θητεύσω στην αντίστοιχη Υπηρεσία Υγείας, σε περίπτωση που αποφάσιζα να εργαστώ στην πατρίδα μου... Το 1990, με βρήκε και πάλι στην Ελλάδα, πιο συγκεκριμένα στο Γενικό Νοσοκομείο Σερρών, όπου ειδικεύτηκα στη Γενική Χειρουργική... Μετέπειτα, συνέχισα στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» της Θεσσαλονίκης, υπό τους Καθηγητές Φώτιο Παναγόπουλο, Χρήστο Παπακωνσταντίνου, Κυριάκο Ράμμο και Μιχαήλ Τούμπουρα, από όπου και έλαβα τίτλο ειδίκευσης ως Καρδιοχειρουργός... Το 2000, λαμβάνοντας την ελληνική ιθαγένεια, προχώρησα στην εκπλήρωση των στρατιωτικών μου υποχρεώσεων και αργότερα πήγα στην Ορεσιτιάδα για την Υπηρεσία Υγείας... Η απόσπασή μου στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης όρισε και τις εξελίξεις στην καριέρα μου...»

«Το 2002 ανέλαβα θέση Επιμελήτη Β', στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης, όπου και παραμένω μέχρι σήμερα σε θέση Επιμελήτη Α'... Κατά τη διάρκεια των χρόνων αυτών, είχα την ευκαιρία να μετεκπαιδευτώ στην Αμερική και στην Αγγλία, ενώ βρέθηκα στη Λειψία και στη Βιέννη για μικρότερο χρονικό διάστημα... Πιστεύω ακράδαντα πως η συνεχής εκπαίδευση είναι ο ακρωγωνιαίος λίθος της ειδικότητάς μας... Είμαστε υποχρεωμένοι να ενημερωνόμαστε διαρκώς για νέες τεχνικές, αφού στην Καρδιοχειρουργική οι πράξεις είναι αυτές που μετράνε και όχι οι θεωρίες...»

«Αν δήλωνα πως δεν βίωσα ρατσισμό και αποκλεισμό στην πορεία της ζωής μου, θα ήταν ψέμα... Μετά από τόσα χρόνια βέβαια, έχω αναπτύξει μηχανισμούς άμυνας, ώστε να μην επηρεάζομαι από όσα λέγονται ή γίνονται με αφορμή το χρώμα του δέρματός μου ή την καταγωγή μου... Σημαντικό ρόλο, αδιαμφισβήτητα, έπαιξε και η συζυγός μου, η οποία είναι Ελληνίδα... Η κοινωνία της Αλεξανδρούπολης μας έχει αποδεχθεί με μεγάλο σεβασμό και ευγνωμοσύνη... Εκεί, δεν υπάρχει ρατσισμός ή αμφισβήτηση... Εκεί υπάρχει μόνο αναγνώριση της αξίας του ανθρώπου ως οντότητα και ως Γατρός...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Λάγος, Νιγηρία, 20 Μαΐου 1960
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1981 - 1988
- Υπηρεσία Υγείας, Λάγος, Νιγηρία, 1989 - 1990
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γενικό Νοσοκομείο Σερρών, 1990 - 1993
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη, 1994 - 1997
- Στρατιωτική Θητεία, 2000 - 2001
- Επιμελήτης Β', Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, 2002 - 2012
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο Charlotte, Βόρεια Καρολίνα, ΗΠΑ, 2004
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Royal Brompton», Λονδίνο, Αγγλία, 2005
- Επιμελήτης Α', Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, 2012 - σήμερα

Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ» Αθηνών

Η άποψη ότι, η υγεία είναι ιδιωτικό αγαθό διαμορφώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980 και υποστηρίχθηκε με φανατισμό από τον Βρετανό Οικονομολόγο Καθηγητή John Jewkes, ο οποίος στο βιβλίο που συνέγραψε με την σύζυγό του Sylvia Jewkes, «Value for Money in Medicine» -και που αργότερα υιοθετήθηκε από τους επαδούς της Σχολής του Πανεπιστημίου του Σικάγο-, υποστήριξε πως οι δυνάμεις της αγοράς μπορούν να επιφέρουν μια «ρίσιση» και αποτελεσματική κατανομή των πόρων υγείας, όπως ακριβώς συμβαίνει με όλα τα άλλα ιδιωτικά αγαθά. Ειδικότερα, οι υποστηρικτές της άποψης αυτής αποδέχονται ότι στον τομέα της υγείας ο καταναλωτής των υπηρεσιών υγείας εκδηλώνει, σύμφωνα με τις προτιμήσεις του, την ατομική ζήτηση για τις υπηρεσίες υγείας που επιθυμεί να καταναλώσει, καταβάλλοντας την αντίστοιχη τιμή, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η ισορροπία στην αγορά των υπηρεσιών υγείας, υποκείμενη, δηλαδή, στις δυνάμεις της προσφοράς και ζήτησης.

Στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1960, η υγεία, ως ιδιωτικό αγαθό, είχε καθαρά εννοιολογική προσέγγιση, καθώς η παροχή ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας περιοριζόταν στην λειτουργία κάποιων μικρών κλινικών, οι οποίες απευθύνονταν κατά βάση στη μεγалоοαστική τάξη της πρωτεύουσας. Την επόμενη δεκαετία, οι δυνάμεις προσφοράς και ζήτησης, «επέβαλλαν» μικρές επενδύσεις σε επίπεδο Μαιευτικών ή Γενικών Κλινικών, οι οποίες διατηρήθηκαν για κάποιο χρονικό διάστημα, μέχρι και την δεκαετία του 1990, όταν πια η παροχή ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας στην χώρα, φάνηκε να εδραιώνεται στην συνείδηση των πολιτών, επιφέροντας την περαιτέρω επέκτασή τους.

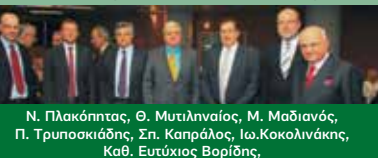

▶
Δημήτρης
Σπυρίδης

▶
Η Πόλλυ Ζησιμοπούλου
με στελέχη της «Ευρωκλινικής»

▶
Καθ. Ευτύχιος Βορίδης
και Πόλλυ Ζησιμοπούλου

▶
N. Πλακόπιτας, Θ. Μυτιλιναΐος, Μ. Μαδιανός,
Π. Τρμποσιιάδης, Σπ. Καπράλος, Ιω.Κοκολινάκης,
Καθ. Ευτύχιος Βορίδης,

▶
Το Νοσηλευτήριο «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ» Αθηνών

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της προαναφερόμενης κατάστασης αποτελεί το Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική» Αθηνών, το οποίο αναπτύχθηκε στο πέρασμα των χρόνων, εκφράζοντας τη δυναμικότητα της αγοράς. Το «Μαιευτήριο Αθηνών», η πρώτη μαιευτική κλινική της δεκαετίας του 1970, εξαγοράστηκε το 1995, από τον Health Manager Δημήτριο Σπυρίδη, στην προσωπική δημιουργία σύγχρονου νοσηλευτηρίου παροχής ευρύτερων υπηρεσιών υγείας, που ονομάστηκε «Ευρωκλινική» Αθηνών. Η εξαγορά αυτή συνέπεσε με την πρόθεση του Προέδρου του Ομίλου Interamerican, Δημητρίου Κοντομηνά, για τη δημιουργία ενός νοσηλευτικού ιδρύματος, που θα εξυπηρετούσε τις ανάγκες των ασφαλισμένων στον εν λόγω όμιλο, ενώ ταυτόχρονα θα αποτελούσε έναν τέταρτο πόλο παροχής ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας, παράλληλα με τα τρία ιδιωτικά Νοσηλευτήρια «Υγεία», «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών» και «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού», που ήδη δραστηριοποιούνταν στο χώρο. Δύο χρόνια αργότερα, το Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική» μεταβιβάστηκε στον Όμιλο Interamerican, με τον Δ. Σπυρίδη να διατηρεί τον ρόλο του Manager και τον Καθηγητή Καρδιολογίας Ευτύχιο Βορίδη να αναλαμβάνει Πρόεδρος του Δ.Σ., επιφορτισμένος με το καθήκον επιλογής του επιστημονικού δυναμικού που θα στελέωνε το ίδρυμα.

Τις βασικές αρχές λειτουργίας του νέου πια νοσηλευτηρίου συνιστούσαν –όπως και σε κάθε ανάλογο ίδρυμα-, η επιλογή στελεχών κύρους και άριστα κατάρτισης, ο υπερσύγχρονος ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός και η ανθρωποκεντρική προσέγγιση προς τον εκάστοτε ασθενή. Καθοριστικό ρόλο στην επιλογή του λοιπού προσωπικού –πέραν του ιατρικού-, καθώς και στην οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του Νοσηλευτηρίου «Ευρωκλινική» διαδραμάτισε η Πόλλυ Ζησιμοπούλου, η οποία ανακατέστησε μετά από σύντομο χρονικό διάστημα τον Δ. Σπυρίδη, αναλαμβάνοντας θέση Γενικής Διευθύντριας.

▶
Η πολυδύναμη ΜΕΘ και το Αιμοδυναμικό εργαστήριο, πιστοποιημένα με ISO 9001:2000

▶
Δημήτρης
Κοντομηνάς,
Πρόεδρος
του Ομίλου
“INTERAMERICAN”

Καθηγητής
Κωνσταντίνος Αναγνωστόπουλος
Ιδρυτής του Καρδιοχειρουργικού
Κέντρου της «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ»
Συnergάτης την περίοδο 1998 - 2004

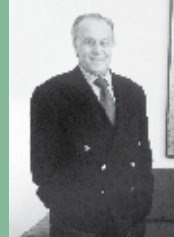
Μιχάλης Μπονώρης
Διευθυντής του Καρδιοχειρουργικού
Κέντρου της «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗΣ»
την περίοδο 1998 - 2010

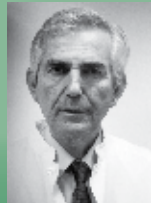
Η πώληση του Ομίλου Interamerican οδήγησε προοδευτικά στην αναζήτηση νέου επενδυτή με σκοπό τη μεταβίβαση των μετοχών του ιδρύματος, καθώς η νέα διοίκηση δεν επιθυμούσε τη διατήρησή τους στο χαρτοφυλάκιο της. Το 2008, το Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική» πέρασε στον Όμιλο Global Finance, ιδιοκτήσιος Άγγελου Πλακώπτα, ενώ θέση Διευθύνοντα Συμβούλου ανέλαβε το 2010 ο Ιωάννης Κοκοιλιάκης, με μεγάλη εμπειρία από ανάλογη θέση στο Νοσηλευτήριο «Ιστορικό Διαβαλκανικό Θεσσαλονίκης». Η αναγέννηση του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, οι ανακαινίσεις που έλαβαν χώρα –με σημαντικότερη εκείνη στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας-, καθώς και οι στοχευμένες συνεργασίες με γιατρούς όλων των ειδικοτήτων, σηματοδότησαν τη νέα εποχή του ιδρύματος. Από το 2012, Πρόεδρος του Δ.Σ. ορίστηκε ο Σπύρος Καπράλος, Διευθύνων Σύμβουλος ο Παύλος Τριποσκιάδης και Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής ο Ευτύχιος Βορίδης, αντικαθιστώντας τον Καθηγητή Μιχάλη Φιλιππίκη.

Άγγελος Πλακώπτας
και Δούκας Παλαιολόγος

Καθ. Μιχάλης Φιλιππίκης

Καθ. Παύλος Τζούτζας.
Καρδιολόγος

Δημήτριος Ρίκτηρ
και Καθ. Ευτύχιος Βορίδης

Δήμος Κατρίτσας.
Καρδιολόγος - Αιμοδυναμίστης

Ο Δήμος Κατρίτσας
σγκαταλέγεται μεταξύ
των συγγραφέων του
"Cardiovascular Medicine"

Σταύρος Κανελλάς.
Τεχνικός εξωσωματικής
ΚΡΧ Κλινικής

Karin Schaefer.
Τεχνικός εξωσωματικής
κυκλοφορίας

Σήμερα το Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική» είναι ένα υπερσύγχρονο Διαγνωστικό, Θεραπευτικό και Χειρουργικό Κέντρο με 164 νοσηλευτικές κλίνες, 12 κλίνες Μονάδας Εντατικής Θεραπείας, οκτώ χειρουργικές αίθουσες και τέσσερις κλίνες Μονάδας Εμφραγμάτων. Συνεργάζεται με 180 μόνιμους και 1.000 εξωτερικούς ιατρούς και απασχολεί 500 άτομα προσωπικό. Παράλληλα, στον Όμιλο «Ευρωκλινική» ανήκει και η «Ευρωκλινική Παιδών», η οποία λειτουργεί σε ανεξάρτητο χώρο, δυναμικότητας 80 νοσηλευτικές κλίνες, με δυνατότητα νοσηλείας παιδιών ηλικίας από 30 ημερών έως 14 ετών, καθώς και η «Αθηνιακή Κλινική», ένα μικρής δυναμικότητας νοσηλευτήριο στην οδό Δουρυσάου.

Η αντιμετώπιση καρδιολογικών παθήσεων αποτέλεσε βασικό πυλώνα δραστηριοποίησης, από την πρώτη στιγμή λειτουργίας του ιδρύματος. Κορυφαία στελέχη από το χώρο της Καρδιολογίας, όπως οι Καθηγητές Ευτύχιος Βορίδης και Παύλος Τζούτζας και οι Αιμοδυναμίστες Δημοσθένης Κατρίτσας, Βασίλειος Σπανός, Δημήτριος Ρίκτηρ, Ιωάννης Βασιλειάδης και άλλοι, υπέγραψαν συμβόλαια συνεργασίας. Η οργάνωση της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής ανατέθηκε στον Καθηγητή Κωνσταντίνο Αναγνωστόπουλο, ο οποίος έκοιτας επιστρέφει μόνιμα στην Ελλάδα, elke επωμιστεί παράλληλα το έργο της οργάνωσης της Πανεπιστημιακής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων. Επιστημονικός υπεύθυνος της κλινικής ορίστηκε ο Μιχάλης Μπονώρης, παραπομπόμενος από τη θέση του Διευθυντή της Β' Παιδοκαρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσοκομείου «Αγ. Σοφία», θέση που διατήρησε έως και τη συνταξιοδότησή του, το 2010. Την ομάδα πλαισίωσαν στην αρχική αυτή περίοδο, οι Καρδιοχειρουργοί Νίκος Σφύρας και Βασίλειος Λόζος, ο Αναισθησιολόγος Σταύρος Κανελλάς και η Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας Karin Schaefer.

Νικόλαος Σφύρας.
Συnergάτης
ΚΡΧ Κλινικής

Βασίλειος Λόζος.
Συnergάτης
ΚΡΧ Κλινικής

Καθ. Χρήστος Ρόκκας
Συνηγόριος
την περίοδο 1999 - 2002

Ιωάννης Χλωρογιάννης
Συνηγόριος - Διευθυντής
την περίοδο 2000 - σήμερα

Στην πρώτη αυτή περίοδο λειτουργίας της, αν και πολλά υποσχόμενη, η κλινική δεν απέδωσε τα προσδοκώμενα, καθώς η προσέλευση ασθενών ήταν μηδαμινή. Σε μια προσπάθεια να δημιουργηθεί θετικό κλίμα, ο Κ. Αναγνωστάπουλος αναλόγως εξαιρετικά δύσκολα περιστατικά –οι δύο πρώτοι ασθενείς μάλιστα μεταφέρθηκαν στο Νοσηλεύτήριο «Ευρωκλινική» από τη Μ.Ε.Θ. του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων προκειμένου να χειρουργηθούν από τον ίδιο. Η κίνησή του αυτή φαίνεται να αντέστρεψε το κλίμα, με αποτέλεσμα όχι μόνο την αύξηση των ασθενών, αλλά και την αύξηση του ενδιαφέροντος των Καρδιοχειρουργών να συνεργαστούν με το ίδρυμα. Πιο συγκεκριμένα, το 1999, συμβόλαιο συνεργασίας υπέγραψε ο νυν Αναπλ. Καθηγητής Χρήστος Ρόκκας, επιστρέφοντας από την Αμερική, το οποίο διήρκεσε έως το 2002, όταν πλέον ανέλαβε την οργάνωση της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Κεντρική Κλινική Αθηνών». Συνεργάτες του υπήρξαν οι Καρδιοχειρουργοί Βασίλειος Λάζος και Ιωάννης Παναγιωτόπουλος.

Το 2000, υπήρξε και νεότερη επίδειξη της Καρδιοχειρουργικής δραστηριότητας, με την ένταξη του Ιωάννη Χλωρογιάννη στο δυναμικό της. Επιστρέφοντας κι εκείνος από την Αμερική και έχοντας συνεργαστεί αρχικά με το Νοσηλεύτήριο «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού» για μια διετία, μετακινήθηκε στο Νοσηλεύτήριο «Ευρωκλινική». Ο Ι. Χλωρογιάννης επιδόθηκε στην εφαρμογή της πλήρους αρτηριακής επαναμιείωσης με χρήση των δύο μαστικών αρτηριών και της κεραιδικής αρτηρίας, καθώς επίσης και στην τεχνική της επιδιόρθωσης της μιτροειδούς βαλβίδας. Το ποσοστό της ολικής αρτηριακής επαναμιείωσης άγγιζε το 99,5%, με μέσο αριθμό αναστομώνσεων περισσότερες από τρεις. Σχετική μελέτη που αφορούσε 1.825 ασθενείς δημοσιεύτηκε στο Επιστημονικό Journal «Angiology». Παράλληλα, με υψηλά ποσοστά επιτυχίας επιδιορθώθηκαν πάνω από 200 μιτροειδείς βαλβίδες σε διάστημα 12 ετών. Στην ίδια κατεύθυνση κινήθηκε και η Μαρία Αρώνη, κορυφαία Ελληνίδα Καρδιοχειρουργός, η οποία συμπληρώνοντας μια 30ετή πορεία στις ΗΠΑ –όπου και ολοκλήρωσε τις σπουδές της στην Ιατρική, αλλά και έλαβε ειδικότητα Καρδιοχειρουργικής-, επέστρεψε στην Ελλάδα το 2005, έχοντας στο ενεργητικό της μια 12ετή εμπειρία ως επικεφαλής ομάδας σε Καρδιοχειρουργικές Κλινικές της Ν. Υόρκης, με περισσότερα από 4.000 περιστατικά. Η Μαρία Αρώνη, πολύ γρήγορα επιβεβαίωσε τη φήμη της σε επιδιορθώσεις μιτροειδούς βαλβίδας, πολυβαλβιδοπαθειών, εγχειρήσεων ανευρυσμάτων καθώς και επανεγχειρήσεων.

Διεθνής αναγνώριση

Διεθνώς αναγνωρισμένη έρευνα για το bypass και την ολική αρτηριακή επαναμιείωση του μωκαρδίου από τον κ. Ιωάννη Α. Χλωρογιάννη, Καρδιοχειρουργό MD., Διευθυντή Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Ευρωκλινική Αθηνών, και τους συνεργάτες του.

Η μέθοδος εφαρμόστηκε στην Καρδιοχειρουργική Κλινική της Ευρωκλινικής Αθηνών σε 1.825 ασθενείς τα τελευταία επτά χρόνια. Ολική αρτηριακή επαναμιείωση επιτεύχθηκε σε 1.817 από 1.825 ασθενείς (99,5%), με 5.815 αναστομώσεις και με τη χρήση μόνο μαστικών αρτηριών με ή χωρίς κεραιδική αρτηρία. Συνδυαστικές επεμβάσεις πραγματοποιήθηκαν σε 345 ασθενείς (18,9%). Τα όμοια χειρουργικά αποτελέσματα ήταν ανώτερα από τα προβλεπόμενα, με βάση τα διεθνή δεδομένα (Euroscore).

Αναφορά στο έργο του Ιωάννη Χλωρογιάννη, στο ενημερωτικό έντυπο «MEDlife» της «Ευρωκλινικής» Αθηνών

Μαρία Αρώνη, MD FACS, FACC, FCCP, Καρδιοχειρουργός, Ευρωκλινική Αθηνών, Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Cornell – New York, Διπλωματούχος American Board of Thoracic Surgeons, Μέλος Αμερικανικής Ακαδημίας Χειρουργών

Παθήσεις βαλβίδων καρδιάς:

Εύκολη διάγνωση, άριστα μακροχρόνια αποτελέσματα

Αναφορά στο έργο της Μαρίας Αρώνη, στο ενημερωτικό έντυπο «MEDlife» της «Ευρωκλινικής» Αθηνών

Ιωάννης Παναγιωτόπουλος.
Τέως συνηγόριος
του Καθ. Χρ. Ρόκκα

Η Μαρία Αρώνη ομιλήτρια στο 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΕΧΘΚΑ

Μαρία Αρώνη
Συνοργάνως - Διευθυντής
την περίοδο 2005 - σήμερα

«Με καλή διοίκηση και με καλούς γιατρούς, η Ευρωκλινική Αθηνών θα εξακολουθήσει να παίζει πρωτεύοντα ρόλο σε ό,τι αφορά στη νοσηλεία των ασθενών στην Ελλάδα και θα υπάρχει για πολλά χρόνια ακόμη».

Απόσπασμα από συνέντευξη του Καθ. Μ. Φιλλιπάκη
π. Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής
της «Ευρωκλινικής»

Ο Ιωάννης Χλωρογιάννης
σε εκδήλωση της
«Ευρωκλινικής»

Με τους συνεργάτες του

Η Μαρία Αρώνη
με τους συνεργάτες της
Σωτ. Τσαγκάρη και
Σταύρο Κανελλά
(αναισθησιολόγο)

Οι επόμενες συνεργασίες συμπλήρωσαν ουσιαστικά την σύνθεση της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Ευρωκλινικής», όπως αυτή διατηρείται έως και σήμερα. Ο Νικόλαος Χαροκόπος, Επίκουρος Καθηγητής του «Α.Π.Θ.», αφού παραπήθηκε από την πανεπιστημιακή του θέση, καθώς και τη θέση που διατηρούσε στο Νοσοκομείο «ΑΣΧΕΠΑ» της Θεσσαλονίκης, και μετά μια σύντομη παρουσία στο Νοσηλευτήριο «IASΩ GENERAL», μετακινήθηκε στο Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινικής», το 2009. Επίσης, ο Καθηγητής Παναγιώτης Ασημακόπουλος, με θητεία στα Νοσηλευτήρια «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού», «Ερρίκος Ντυνάν» και «IASΩ GENERAL», υπέγραψε συμβόλαιο συνεργασίας με το Ίδρυμα, το 2011.

Σήμερα, οι ομάδες που απασχολούνται στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσηλευτηρίου «Ευρωκλινικής» Αθηνών είναι οι εξής:
Η ομάδα του Ιωάννη Χλωρογιάννη, με συνεργάτη τον Κωνσταντίνου Βουτεστάκη. Αναισθησιολόγοι της ομάδας οι Γεώργιος Μαστροκωστόπουλος και Κωνσταντίνου Δρακοπούλου. Τεχνικός εξωσωματικής η Ιωάννα Κατσάνιζου.

Η ομάδα της Μαρίας Αρώνη, με συνεργάτη τον Σωτήριο Τσαγκάρη. Αναισθησιολόγος ο Σταύρος Κανελλάς, με συνεργάτη του την Χρύσα Τόλια, και τεχνικός εξωσωματικής η Karln Schaefer.
Η ομάδα του Νικολάου Χαροκόπου, με συνεργάτη τον Παναγιώτη Αρτεμίου. Η ομάδα του Καθηγητή Παναγιώτη Ασημακόπουλου, με συνεργάτη τον Φίλιππο Κωνσταντινίδη.

Οι δύο τελευταίες ομάδες καλύπτονται επίσης από τους Σταύρο Κανελλά και Karln Schaefer.

Συνεργασία με την «Ευρωκλινική» Αθηνών υπέγραψε στο τέλος του 2013 και ο Γεώργιος Παλατιανός, επί εικοσαετία Διευθυντής της Γ' ΚΡΧ Κλινικής του «Ο.Κ.Κ.»

Γεώργιος
Παλατιανός

Παναγιώτης Ασημακόπουλος
- Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής
Πανεπιστημίου Αθηνών (1994 - 2005)
- Συνοργάνως της «Ευρωκλινικής»
(2011 - σήμερα)

Γεννήθηκε στην Πάτρα και αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή Αθηνών. Μεταβαίνοντας στις Η.Π.Α. συμμετείχε σε σειρά ερευνητικών πρωτοκόλλων, ως έμμισθος-υπότροφος ερευνητής στην Καρδιαγγειακή χειρουργική στο Πανεπιστήμιο του Harvard την περίοδο 1969-1971. Σημαντικότερο όλων των πρωτοκόλλων ήταν εκείνο που αφορούσε την δημιουργία τεχνητής καρδιάς με θερμομυρμηκίνη ενέργεια, που απετέλεσε και το θέμα της διδακτορικής του διατριβής. Στην συνέχεια φοίτησε Βιοιατρική Τεχνολογία στο Μ. Ι. Τ. Πέραν την ειδικότητα της γενικής χειρουργικής στο Πανεπιστήμιο του Χαρβαρντ (1972-1978) και της καρδιοχειρουργικής στο Medical College of Wisconsin (1978-1982). Μετεκπαιδευτής για δύο έτη στο Baylor College of Medicine, Houston, Texas υπό τους δάσκαλους Μ. Ε. DeBekey, S.E. Crawford, G.C. Morris. Από το 1982-1994, άσκησε στην Αμερική το επάγγελμα του καρδιοχειρουργού εκτελώντας περισσότερες από 4000 χειρουργικές επεμβάσεις. Παράλληλα, ακολούθησε πανεπιστημιακή καριέρα στο Baylor College φτάνοντας στον βαθμό του καθηγητή. Το 1994, ανέλαβε έδρα στο πανεπιστήμιο Αθηνών, ως ο πρώτος Τακτικός Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής. Πέραν των ακαδημαϊκών του δραστηριοτήτων επιτέλεσε πλούσιο και ποιοτικό κλινικό έργο στα ιδιαιτερικά νοσηλευτήρια «Ιατρικό Κέντρο» Αθηνών, «Ιατρικό Κέντρο» Ψυχικού, «IASΩ General» και στο κοινοφελές ίδρυμα «Ερρίκος Ντυνάν». Από το 2011 ασκεί την χειρουργική Καρδιάς, Αγγείων και Θώρακος στην «Ευρωκλινική» Αθηνών.

Ο Καθ. Π. Ασημακόπουλος
με τον Norman Shumway
και τους Έλληνες συναδέλφους του
Κ. Ράμμο, Γ. Σαρρή και Β. Χαλβατζούλη

2001-2013
798 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013
ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Ιωάννης Χλωρογιάννης

• Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
Νοσηλεύτήριο «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ» Αθηνών

Ο Καμύ έλεγε πως ο μόνος αληθινός ρόλος του ανθρώπου, που έχει γεννηθεί σε έναν παράλογο κόσμο, είναι να ζει, να συνειδητοποιεί τη ζωή του, την εξέγερση, την ελευθερία του. Η ζωή είναι κίνηση, αδιάκοπη μεταβολή, συνεχής ανανέωση, αναπροσαρμογή, πορεία μετεξέλιξης, επανάσταση. Μια επανάσταση απέναντι στον ανήλιο νόμο της εντροπίας -αυτού που οι επιστήμονες λένε πως μια ημέρα θα γίνει η αιτία για να πεθάνει το σύμπαν-, καθώς η δράση του μεταφέρεται από τη φύση στην ιστορία και από τη σχέση των πραγμάτων στην ηθική του ανθρώπου. Η εντροπία είναι η δύναμη που συνεχώς τον σπρώχνει στη νωρότητα, στην αβελτερία, στον εφησυχασμό, στη μισοπή φιλαυτία, στη χειμερία νάρκη του μυαλού και της σάρκας. Είναι η ηθική βαρύτητα, που ακατάπαστα μας σπρώχνει προς τα κάτω, προς το κακό, προς τον εκφυλισμό. Η πραγματική επανάσταση επιτυγχάνεται μόνο με τη δημιουργία. Κι έχει ένα σύνθημα – βρυκηθμό: Wille zur Macht. Βούληση για δύναμη.

Ο αληθινός ρόλος του ανθρώπου, όπως τον όρισε ο Καμύ, αυτός της συνειδητοποίησης, της εξέγερσης, της ελευθερίας, γίνεται κτήμα στη συνείδηση ενός αγοριού που μεγαλώνει σε μια μονοκατοικία της Αταλάντης, από πολύ νωρίς. Η έννοια της δημιουργίας κατακτά την ύπαρξή του και κατευθύνει την εξέλιξη της ζωής του. *«Μπορεί να φανεί απίστευτο, μα θυμάμαι τον εαυτό μου, μικρό παιδί ακόμη, στην Αταλάντη, να αποζητώ να δημιουργήσω, χρησιμοποιώντας τα χέρια και το μυαλό μου... Σε ένα σπίτι γεμάτο παιχνίδια, εγώ έπαιζα με το λάστιχο ποτίσματος, κόβοντάς το σε σημεία, τα οποία μετά κολλούσα μεταξύ τους... Αργότερα, η βασική μου ενασχόληση ήταν τα ποδήλατα, τα οποία αναβάθμιζα βάζοντάς τους ταχύτητες και τα Black & Decker –μέχρι να τελειώσω το Λύκειο πρέπει να είχα διαλύσει λόγω υπερβολικής χρήσης, πέντε ή έξι... Όταν, μάλιστα, καλούσαν, φρόντιζα να τα επισκευάζω...».*

Κείμενο: Νάνσυ Χρηστίδου

◀ Η ομάδα του Ι. Χλωρογιάννη. Διακρίνονται οι κυρίες Χ. Μαραντίδου, Στ. Γιαμαλή, Στ. Μπαλίσση, Κ. Δρακοπούλου, Ι. Κατσονίδου και οι Κ. Βουτετάκης, Γ. Μαστροκοστάπουλος και Χρ. Κοντοτάσιος

Ο πατέρας του, διάγει μια άκρως επιτυχή πορεία στον επιχειρηματικό κόσμο. Όνειρό του, είναι ο γιός του να αναλάβει κάποια στιγμή τις επιχειρήσεις, να συνεχίσει το έργο που εκείνος ξεκίνησε. Όμως ο γιός, ο Ιωάννης Χλωρογιάννης, έχει άλλες αναζητήσεις, άλλα σχέδια, που μακράν απέχουν από τον εφθουασμό που προσφέρει η πατρική υποστήριξη. «Στον οικογενειακό περίγυρο –συμπεριλαμβανομένων και μακρινότερων συγγενών- Γιατρός δεν υπήρχε... Οι γονείς μου δεν ήθελαν ούτε να ακούσουν για Ιατρική... Ήταν ίσως η πρώτη φορά που αναγκάστηκα να τους εναντιωθώ... Ήμουν άριστος μαθητής και η εισαγωγή μου στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών, το 1980, υπήρξε εύκολη υπόθεση, χωρίς φροντιστήρια ή άλλη βοήθεια... Περίμενα από τον πατέρα μου μια αναγνώριση, ένα μπράβο, αλλά αυτό που έλαβα ήταν επίκληση... Ήμουν ο μοναδικός απόγονος και η διαδοχή στον κόσμο των επιχειρήσεων, θα κανόταν... Εγώ, όμως, ήθελα απλά να δημιουργώ... Να πωνάω στην ψυχή του δημιουργήματος, αλλά και στο μυαλό τους δημιουργού... Η Ιατρική, μέσω της Χειρουργικής, μου κάλυπτε αυτή την ανάγκη... Άλλωστε, το τελειότερο δημιουργήμα όλων, ο άνθρωπος...».

Μάθε το νέο να μάχεται με κόπο αλθαμόντο τις αδυναμίες του, παραινύσε ο Ζαν Ζακ Ρουσσώ, και τη ροπή του προς το εύκολο. Μάθε τον να αντιστέκεται στην εγγενή ηθική εντροπία του, που είναι αόρατη και ύπουλη όσο η νωτιά και η σκόνη. Η εγγενής ηθική εντροπία του Ι. Χλωρογιάννη μοιάζει υποταγμένη στην ηθική της δημιουργικότητας, στην οποία έχει ταχθεί ο ίδιος. Με πλήρη συνείδηση, εκείνος μάχεται να κατατροπώσει τις αδυναμίες του, επιλέγοντας το δύσκολο δρόμο. «Ήξερα καλά πως η καλύτερη δυνατή εκπαίδευση θα μου παρέχονταν στην Αμερική... Γι' αυτό και αποφάσισα, φοιτητής ακόμη, ότι τελειώνοντας τις σπουδές μου, θα έφευγα για το εξωτερικό... Είχα την τύχη να βρεθώ στο Νοσοκομείο «Evanston Saint Francis Hospital», καλεσμένος ενός οικογενειακού φίλου, ο οποίος ήταν Χειρουργός Οφθαλμίατρος... Ήμουν μόλις 19 ετών και επί της ουσίας έκανα διακοπές... Μα το μυαλό μου δεν ήταν στα ξενύχτια και στην ανεμελιά των εμπειριών που θα μου πρόσφερε αυτός ο μαγικός τόπος... Συνόδευα συχνά τον γνωστό μου στο νοσοκομείο, με την ελπίδα να παρακολουθήσω κάποια επέμβαση... Μια ημέρα, κι ενώ εκείνος χειρουργούσε έναν ασθενή, με παρότρυνε να παρακολουθήσω ένα χειρουργείο ByPass που διενεργούνταν σε διπλανή αίθουσα... Θυμάμαι πως έφυγα από εκεί νύχτα... Ήταν έρωτας με την πρώτη ματιά... Ερωτεύτηκα την Καρδιοχειρουργική...» Η ζωή είναι κίνηση, αδιάκοπη μεταβολή, συνεχής ανανέωση, αναπροσαρμογή. Ο στόχος μου θέτει, η Καρδιοχειρουργική, τον οδηγεί να προσαρμόσει τη ζωή του, ώστε να είναι έτοιμος για να την κατακτήσει. «Κατά την περίοδο της στρατιωτικής μου θητείας, είχα την τύχη να μετατεθώ στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, ως ειδικευόμενος στην Καρδιολογία...».

«Θεωρούσα απαραίτητο να αποκτήσω ειδικές γνώσεις –πως θα γινόμουν Καρδιοχειρουργός αν δεν ήξερα να διαβάω ένα καρδιογράφημα;... Θεωρώ πως τελικά αποδείχθηκε μεγάλο εφόδιο... Το 1988, κατόπιν εξετάσεων, ήμουν πια έτοιμος να αναχωρήσω για την Αμερική... Σκέφτηκα, όμως, πως αφού σκοπός μου ήταν να επιστρέψω στην Ελλάδα και όχι να παραμείνω εκεί, θα έπρεπε να γνωρίζω πως λειτουργεί κι εδώ το σύστημα... Έτσι, ξεκίνησα την ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, στο Νοσοκομείο «Λαϊκό», υπό τη Διεύθυνση του Γρηγόριου Σκαλκέα και κατόπιν βρέθηκα στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», για την ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική...».

Μάθε το νέο να υποφέρει, συμβούλευε ο Ζ.Ζ. Ρουσσώ, και δεν θα είναι ποτέ δυστυχής. Μάθε τον να τρέχει όπως το βέλος του χρόνου και παρότι θα φαίνεται ακίνητος, θα είναι πάντα σφριγηλός. Όπως το λουλούδι την άνοιξη- όπως ο καρπός το καλοκαίρι- το κινεί το χειμώνα. Ο Ι. Χλωρογιάννης έχει μάθει να υποφέρει. Τώρα πια, μπορεί να τρέξει, απολαμβάνοντας τη σφριγηλότητα της δύναμής του. «Όταν έφυγα για την Αμερική, αγόρασα, θυμάμαι, ένα ζευγάρι παπούτσια Sebago, αυτά με τη κοντή σόλα... Γύρισα όλα τα νοσοκομεία, μέσα σε ένα μήνα, αναζητώντας μια καλή θέση για να ενταχθώ ως ειδικευόμενος... Βοστώνη, Νέα Υόρκη, Σικάγο, Τελεσσί... Κάποια στιγμή, επισκέφτηκα το Χιούστον, στο περιβόητο Νοσοκομείο «Texas Heart Institute»... Δεν πίστευα ότι είχα ελπίδα να επιλεχθώ... Κι όμως έγινε... Πέρασα interview από τον Denton Cooley, ο οποίος με ρώτησε: «Όταν κοιμάσαι, ονειρεύεσαι την Καρδιοχειρουργική; Θυμήθηκα εκείνη την πρώτη επαφή μου, στα 19 μου, και τον έρωτα... Προφανώς, το βλέμμα μου έλαμψε, γιατί ο D. Cooley αποφάσισε να με προσλάβει...». Η πραγματική επανάσταση επιτυγχάνεται μόνο με τη δημιουργία. Η ώρα που το παιδί το οποίο κάποτε έκοβε και ξανακολλούσε το λάστιχο της αυλής, καλούνται να αποδείξει ότι είναι δημιουργός, είχε φτάσει. «Παρέκαμα τη Γενική Χειρουργική και ξεκίνησα Καρδιοχειρουργική... Πραγματοποιούσαμε ενίοτε και περί τις 40 επεμβάσεις καρδιάς την ημέρα, ενώ ο ίδιος ο D. Cooley έφτανε να κάνει 26 χειρουργεία την ημέρα... Δούλεγα κληρά και η ώρα της ανταμοιβής δεν άργησε... Την ημέρα της αποφοίτησής μου, ο D. Cooley, μαζί με ένα αριστείο υπογεγραμμένο από τον ίδιο, μου παρέδωσε και τη δυνατότητα επιλογής υποτροφίας σε δυο ιδρύματα, με έξοδα πληρωμένα από τον ίδιο... Επέλεξα το Νοσοκομείο του Harvard...».

2001 - 2013

800^η Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001 - 2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Η επιστροφή στην ελληνική πραγματικότητα βιώνεται σαν εντροπία. Σαν μια ηθική βαρύτητα, που ακατάπαστα προσπαθεί να τον σηρώσει προς τα κάτω, προς το κακό, προς τον εκφυλισμό. «Η επιστροφή μου με βρήκε και πάλι στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», να υποβάλλομαι σε δυσχερείς καταστάσεις, οι οποίες με έκαναν να συνειδητοποιήσω πως η πιθανότητα μιας καριέρας στο δημόσιο τομέα ήταν για μένα ελάχιστη, έως αδύνατη... Εκείνο το διάστημα, ο Γεώργιος Αποστολόπουλος είχε επενδύσει στην αγορά του Νοσηλευτηρίου «Απολλώνειο», μετονομάζοντάς το σε «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού»... Η Καρδιοχειρουργική Κλινική ανακαινίστηκε και εκσυγχρονίστηκε, με αποτέλεσμα η συνεργασία με το ίδρυμα να μοιάζει δελεαστική σε κάθε Καρδιοχειρουργό... Κλείνοντας τα αυτιά του σε όσους τον συμβούλευαν να με απορρίψει, ο Γ. Αποστολόπουλος με εμπιστεύτηκε, δίνοντάς μου την ευκαιρία να αναδειχθώ...». Αυτό το παλιό σύνθημα, αυτός ο βρυχηθμός της νιότης, πχει δυνατά και πάλι στην Ελληνική Καρδιοχειρουργική κοινότητα. Wille zur Macht. Βούληση για δύναμη. Το 2000, μόλις στα 38 του χρόνια, ο Ι. Χλωρογιάννης αναλαμβάνει τη Διεύθυνση της νεοσύστατης Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Ευρωκλινική», εγκαθιστώντας μια συνεργασία που διαρκεί μέχρι και σήμερα. «Η χρήση μαστικών αρτηριών, στην οποία πίστεψα με πάθος όπως και ο D. Cooley, αλλά και η δυνατότητα αντιμετώπισης δύσκολων περιστατικών που καλύπτουν όλο το φάσμα της Καρδιοχειρουργικής δραστηριότητας, έχουν αναδείξει την κλινική μας σε μια από τις καλύτερες της χώρας... Πριν από τρία χρόνια, επισκέφτηκα εκ νέου την Αμερική, το Νοσοκομείο «Good Samaritan Hospital» του Σινινατί, όπου μετεκπαιδεύτηκα στη Ρομποτική Καρδιοχειρουργική... Χωρίς να απορρίπτω τις παλαιότερες τεχνικές, φροντίζω να ενημερώνομαι και να παρακολουθώ τις εξελίξεις εκείνες που με κρατούν κοντά στο παρόν και μέλλον της ειδικότητας...».

◀ **Ο Ιωάννης Χλωρογιάννης, βασικό στέλεχος του Καρδιοχειρουργικού Κέντρου της «Ευρωκλινικής» Αθηνών και ένας από τους θερμότερους υποστηρικτές της πλήρους αρτηριακής επαναιμάτωσης του μυοκαρδίου**

◀ **Ιωάννης Χλωρογιάννης και Σωτήρης Πράπας**

Ο μόνος αληθινός ρόλος του ανθρώπου, που έχει γεννηθεί σε έναν παράλογο κόσμο, είναι να ζει, να συνειδητοποιεί τη ζωή του, την εξέγερση, την ελευθερία του. Η ζωή είναι μια διαρκής επανάσταση. Μια επανάσταση απέναντι στον ανήλοο νόμο της εντροπίας -αυτού που οι επιστήμονες λένε πως μια ημέρα θα γίνει η αιτία για να πεθάνει το σύμπαν-, καθώς η δράση του μεταφέρεται από τη φύση στην ιστορία και από τη σχέση των πραγμάτων στην ηθική του ανθρώπου. Η πραγματική επανάσταση επιτυγχάνεται μόνο με τη δημιουργία. «Υπήρξα ανέκαθεν στη ζωή μου οπαδός του δημιουργικού χώρου... Είμαι εκθρόνιστής της εντροπίας και κατ' επέκταση της αποσύνθεσης, που οδηγεί στο θάνατο... Μέσα από τη δημιουργία, η ζωή αποκτά άλλο νόημα... Η κάθε προσπάθεια παραγωγής δημιουργικού έργου εμπεριέχει τέχνη και η τέχνη δεν μπορεί παρά να είναι καλή... Ως τέχνη αντιμετώπιση και συνεχίζω να αντιμετωπίζω την Καρδιοχειρουργική... Και τον εαυτό μου, ως καλλιτέχνη που λάτρευε το τελειότερο των δημιουργημάτων... Τον άνθρωπο...».

Πολεμήστε, είπε ο Νίτσε, το σκουλήκι της αδυναμίας μέσα σας, το φτηνό εγωισμό σας, την αδιαφορία σας για το συνάνθρωπο, τις προλήψεις της ηθικής σας. Και ξεδιπλώστε στα φτερά του αγέρα τον απότ. Τότε θα αποβασκάνετε το παρόν. Και θα ιδρύσετε το μέλλον του ανθρώπου. Σε ένα μέλλον όπου συνιδρυτές θα είναι άνθρωποι σαν τον Ι. Χλωρογιάννη.

Κωνσταντίνος Βουτετάκης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «Ευρωκλινική» Αθηνών

«Ασχολήθηκα με τον αθλητισμό από νεαρή ηλικία... Έπαιζα water polo και όσα παράξενο κι αν ακούγεται, η ιδέα να γίνω Γιατρός, γεννήθηκε μέσα στο νερό... Με σέναπαιρνε η λειτουργία του καρδιοαναπνευστικού συστήματος κι άρχισα να ασχολούμαι και να διαβάζω πάνω σε αυτό... Στο Γυμνάσιο πια, είχα αποφασίσει ότι θα γινόμουν Γιατρός και μάλιστα η ειδίκευσή μου θα είχε σίγουρα σύνδεση με την καρδιά κι τους πνεύμονες...»

«Με την αποφοίτησή μου από την Ιατρική Σχολή της Θεσσαλονίκης, το 1993, και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων μου στο στρατό και την Υπηρεσία Αγροτικής Υπαιθρου, ξεκίνησα ειδίκευση Γενικής Χειρουργικής στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», όπου και παρέμεινα για την ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, υπό την Διεύθυνση του Ίωνα Μπελλένη... Το 2003, βρέθηκα για ένα εξάμηνο στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Bradford της Αγγλίας και με την επιστροφή μου, εντάχθηκα και πάλι στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», υπό τη Διεύθυνση του Δημήτριου Κάκαβου αρχικά και Κωνσταντίνου Μπόλου στη συνέχεια, για την ειδίκευσή μου στην Καρδιοχειρουργική...»

«Η πρώτη μου συνεργασία ως ειδικευμένος Καρδιοχειρουργός ήταν με το Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών» και την ομάδα του Μάκη Παναγιώτου... Εκείνη την περίοδο, ο Καθηγητής Ιωάννης Χάσουλας έκανε μια ουσιαστική προσπάθεια να οργανώσει και να λειτουργήσει την Καρδιοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ηρακλείου... Σκέφτηκα πως θα ήταν ωραίο να γυρίσω στον τόπο μου και να προσφέρω εκεί... Δυστυχώς, μετά από δυο χρόνια άκαρπων ενεργειών, επέστρεψα στην Αθήνα... Ακολούθησε μια περίοδος που προσανατολίστηκα στη Θωρακοχειρουργική, με αποτέλεσμα τη συνεργασία μου με το Νοσοκομείο «ΚΑΤ», ως Επικουρικός Γιατρός και μετέπειτα στο Νοσηλεύτριο «Υγεία, ως βοηθός του Κοσμά Ηλιάδη... Μου έλειπε όμως η Καρδιοχειρουργική...»

«Μετέβη στο Νοσηλεύτριο «Ευρωκλινική», το 2009, ως συνεργάτης της ομάδας του Ιωάννη Χλωρογιάννη, όπου και παραμένω μέχρι σήμερα... Σε αυτό το χώρο και σε αυτή την ομάδα, βίωσα τη δύναμη της Καρδιοχειρουργικής ως επιστήμης... Δίνουμε παράταση ζωής στον ασθενή με τις καλύτερες χειρουργικές τεχνικές, του προσφέρουμε σε επιστημονικό, αλλά και σε ανθρώπινο επίπεδο, βελτιώνοντας τη ζωή του... Νιώθω πλήρης και ικανοποιημένος που είχα την τύχη και την επιλογή να ασχοληθώ τόσο με τη Θωρακοχειρουργική όσο και με την Καρδιοχειρουργική... Είμαι γεμάτος εμπειριών και γνώσεων...»

«Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, η Καρδιοχειρουργική δεν είναι απλά ένα επάγγελμα... Είναι παροχή ζωής... Οφείλουμε να αγαπάμε τον άνθρωπο και να έχουμε τη θέληση να προσφέρουμε ίαση... Τα υγιολογία έπονται...»

«Μετά τη δουλειά μου, όλος ο χρόνος μου είναι αφιερωμένος στην οικογένειά μου... Χρειάζεται μεγάλη δύναμη από τη σύντροφο-σύζυγο να στηρίζει τον αγώνα ενός Καρδιοχειρουργού... Είναι τέτοιο το μέγεθος της ευθύνης, που σπάνια το αφήνουμε εντός χειρουργικής αίθουσας, παρά το μεταφέρουμε μαζί μας και ίσως το διοικητούμε συνειδητά στους ανθρώπους που αγαπάμε... Γι' αυτό κι εγώ, φροντίζω να επιστρέφω στην πισίνα... Εκεί, το άγχος διοικείται στο νερό και χάνεται μαζί του...»

Βιογραφικό Κ. Βουτετάκη ▶

Φίλιππος Κωνσταντινίδης

801

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «Ευρωκλινική» Αθηνών

«Από μικρή ηλικία, ονειρευόμουν μια επαγγελματική σταδιοδρομία ως Γιατρός... Αργότερα, συνειδητοποίησα πως αυτή η παράρρηση ενείκε με μεταφυσική διάσταση... Η επιμονή μου ήταν τέτοια μάλιστα, ώστε παρά την αδυναμία μου να εισαχθώ σε κάποια Ιατρική Σχολή στην Ελλάδα, έφυγα για το εξωτερικό αμέσως, για να αποτύω κάθε καθυστέρηση... Μόλις ένα χρόνο μετά την εισαγωγή μου στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου «Iuliu Hatieganu» του Cluj Napoca της Ρουμανίας, έχασα τον πατέρα μου από έμφραγμα του μυοκαρδίου... Το γεγονός με συντάραξε, αλλά ταυτόχρονα με οδήγησε και στην επιλογή της Καρδιοχειρουργικής ως μελλοντική ειδίκευση... Έκτοτε και μέχρι σήμερα, δεν υπήρξε ουδεμία στιγμή που να έω αφιταλταντεύει ή να έω μετανιώσει για εκείνη την απόφαση μου...»

«Με την επιστροφή μου στην Ελλάδα και την εκπλήρωση των στρατιωτικών μου υποχρεώσεων, εντάχθηκα στο δυναμικό του Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο», ως ειδικευόμενος στη Γενική Χειρουργική... Παρέμεινα στο ίδιο ίδρυμα και για την ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, αρχικά υπό τη Διεύθυνση του Ανδρέα Βομβογιάννη και μετέπειτα του Ιωάννη Παπαϊωάννου... Η λήψη τίτλου ειδικότητας αποτέλεσε την απαρχή της συνεργασίας μου με τον Καθηγητή Παναγιώτη Ασημακόπουλο, αρχικά στο Νοσηλεύτριο «Ερρίκος Ντυνάν» και από το 2005, στο Νοσηλεύτριο «ΙΑΣΩ General»... Θεωρώ μεγάλη τιμή και ευλογία αυτή τη συνεργασία, η οποία αποτέλεσε και αποτελεί το θεμέλιο λίθου της καριέρας μου... Παραμένω φύσει και θέσει αισιόδοξος, παρά τα όσα συμβαίνουν στην κοινωνία... Σε αυτή μου τη στάση, σπουδαίο ρόλο διαδραματίζει η οικογένειά μου, η σύζυγος και τα δυο παιδιά μου... Μαζί τους, η ζωή αποκτά νόημα... Αναμνήω να συμβούν τα καλύτερα και είμαι σίγουρος πως θα έρθουν...»

Βιογραφικό Φ. Κωνσταντινίδη

- Τόπος γέννησης, Πειραιάς, 6 Ιούνιος 1966
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Iuliu Hatieganu», Cluj Napoca, Ρουμανία, 1986 - 1992
- Στρατιωτική θητεία, 1992 - 1993
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, «Ιπποκράτειο», 1993 - 1996
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, «Ιπποκράτειο», 1996 - 1999
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ερρίκος Ντυνάν», 1999 - 2005
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «ΙΑΣΩ General», 2005 - 2011
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ευρωκλινική», 2011 - σήμερα

- Τόπος γέννησης, Χανιά, Κρήτη, 1967
- Ιατρική Σχολή, «Α.Π. Θεσσαλονίκης», 1987 - 1993
- Στρατιωτική θητεία, 1993 - 1994. Υπηρεσία Υπαιθρου, 1995-1996
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, «Ευαγγελισμός», 1997 - 2000
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, «Ευαγγελισμός», 2001 - 2003
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, «Ευαγγελισμός», 2003 - 2005
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», 2005
- Επιμελητής Α', ΠΕ.ΠΑ.ΓΝ. Ηρακλείου, Κρήτη, 2005 - 2007
- Συνεργάτης Θωρακοχειρουργός, «ΚΑΤ», 2007 - 2008
- Συνεργάτης Θωρακοχειρουργός, «Υγεία», 2008 - 2009
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ευρωκλινική», 2009 - σήμερα

Κωνσταντίνος
Βουτετάκης

2001 – 2013

802 **Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001 - 2013**
ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Μαρία Αρώνη

- Διευθύντρια Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
Νοσηλεύτήριο «ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ» Αθηνών

«Τι σημαίνει να είσαι γυναίκα;... «Tota mulier in utero» -κάποιοι ισχυρίζεται-, «Η γυναίκα είναι μια μήτρα»... Μα δεν είναι η φύση αυτή που προσδιορίζει τη γυναικεία ταυτότητα... Είναι η ίδια η γυναίκα που προσδιορίζει τον εαυτό της, αποφασίζοντας πως θα διαχειριστεί τη γυναικεία της φύση... Ο κόσμος μας ήταν πάντα ανδροκρατούμενος, όμως κανένας από τους λόγους που αναφέρονται ως εξήγηση γι' αυτή την πεποίθηση, δεν υπήρξε ποτέ επαρκής... Μας προτρέπουν να είμαστε γυναίκες, να παραμείνουμε γυναίκες, να γίνουμε γυναίκες... Η αλήθεια είναι ότι κάθε συγκροτημένο άτομο αποτελεί μια μοναδική, ξεχωριστή προσωπικότητα... Στη ζωή μου κατάφερα να απεμπλακώ από την ασφάλεια που δημιουργούν οι βεβαιότητες... Κι αυτό το πέτυχα μέσω της αγάπης μου για την αλήθεια –κι η αλήθεια με αντάμειψε... Τώρα πια ξέρω πως γυναίκα δεν γεννίσαι, γυναίκα γίνεσαι!...».

Τι σημαίνει να είσαι γυναίκα;... Η γυναίκα είναι μια «μήτρα»... Και πρέπει να ανατραφεί αναλόγως. Η πεποίθηση αυτή στοιχειώνει την ύπαρξη ενός μικρού κοριτσιού, που γεννιέται στα τέλη της δεκαετίας του '50 στη Νέα Υόρκη. «Ο πατέρας μου διατηρούσε επιχειρήσεις εστίασης στην Αμερική... Θα έλεγε κανείς πως ήταν ευλογία για ένα ελληνόπουλο να γεννηθεί εκεί τότε, όταν πίσω στην πατρίδα, οι άνθρωποι μετανάστευσαν με την ελπίδα μιας καλύτερης προοπτικής για τα παιδιά τους... Εκείνος δεν είχε την ίδια άποψη... Ήμουν μόλις δυο ετών, όταν επιστρέψαμε στην Ελλάδα... Οι γονείς μου κατάγονταν από την Ερέικουσα, ένα από τα Διαπόντια Νησιά του Ιονίου, μια μικρή κοινωνία στην οποία η πεποίθηση πως τα κορίτσια έπρεπε να ανατραφούν με σκοπό τη δημιουργία οικογένειας, ήταν βαθιά ριζωμένη στη συνείδησή τους... Ήμουν και το μοναδικό τους παιδί, το κέντρο της ζωής τους...». Δεν είναι, όμως, η φύση που προσδιορίζει τη γυναικεία ταυτότητα... Είναι η ίδια η γυναίκα που προσδιορίζει τον εαυτό της, αποφασίζοντας πως θα διαχειριστεί τη γυναικεία της φύση...

Κείμενο: Νάνου Χρηστίδη

Η στάση ζωής της γυναίκας-μητέρας του μικρού αυτού κοριτσιού γίνεται διδαχά αυτοπροσδιορισμού. «*Η επιρροή της μητέρας μου ήταν καθοριστική για την εξέλιξή μου... Σχολείο στην Ερέικουσα δεν υπήρχε, οπότε για το Δημοτικό, μετακομίσαμε στην Κέρκυρα... Ούτε γιατρός υπήρχε στην Ερέικουσα... Εκείνη, λοιπόν, επικαλούμενη λόγους φιλασθένειας, έπεισε τον πατέρα μου να παραμείνουμε στην Κέρκυρα... Κόντρα στις πεποιθήσεις της κλειστής κοινωνίας, με ώθησε να φοιτήσω στο Γυμνάσιο... Ίσως είχε στο μυαλό της μελλοντικές σπουδές, για να είμαι οικονομικά ανεξάρτητη... Ήμουν κι εγώ καλή μαθήτρια...». Το μικρό κορίτσι μεγαλώνει, είναι πια έφηβη. Ακόμη και αν ο κόσμος της είναι ανδροκρατούμενος, η εκκολλημένη γυναικεία της ταυτότητα ενέχει τεράστια δύναμη. «*Ήμουν μαθήτρια της δεύτερης τάξης του Γυμνασίου, όταν ξεκίνησα την ενασχόλησή μου με τον στίβο ... Αγωνιζόμουν στα 100 μέτρα ταχύτητας και στις σκυταλοδρομίες... Η ενασχόλησή μου αυτή υπήρξε επίσης καθοριστική όσον αφορά στη διαμόρφωση του χαρακτήρα μου και την ανεξαρτητοποίησή μου... Ήταν πρωτακόουστο για την εποχή και την κοινωνία της επαρχίας, ένα έφηβο κορίτσι να ταξιδεύει χωρίς τους γονείς του, ώστε να αγωνιστεί με την σχολική ομάδα σε άλλες πόλεις... Από τα δεκαπέντε άτομα της ομάδας τότε, μόλις τα τρία ήμασταν κορίτσια...».**

Μας προτρέπουν να είμαστε γυναίκες, να παραμείνουμε γυναίκες, να γίνουμε γυναίκες... Το 1976, αυτό το μικρό κορίτσι που γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη στα τέλη της δεκαετίας του '50, ενηλικιώνεται. Την προέτρεπαν να είναι... γυναίκα. Και τώρα πια είναι. Είναι μια γυναίκα 18 ετών. Τώρα, όλοι γύρω της, την προτρέπουν να παραμείνει γυναίκα... «*Λίγο πριν τελειώσω το Γυμνάσιο, τέθηκε θέμα συνέχισης των σπουδών μου... Δυστυχώς, ο πατέρας μου ήταν κατηγορηματικά αντίθετος με αυτό το ενδεχόμενο... Από το κοινωνικό περιβάλλον του, θα ήμουν η πρώτη κοπέλα που θα ολοκλήρωνε την δευτεροβάθμια εκπαίδευση... Αυτό ήταν ήδη αρκετό... Είχε έρθει η ώρα να αφήσω τα «γράμματα» και να φροντίσω να παντρευτώ και να κάνω οικογένεια... Αυτό ήθελε ο πατέρας μου...». Η ίδια έχει άλλη άποψη. Αποφασίζει να αποδείξει πως μπορεί να παραμείνει γυναίκα... κάνοντας αυτό που επιθυμεί. «*Ο πατέρας μου δεν έμεινε στην Ελλάδα παρά δυο ή τρεις μήνες το χρόνο, καθώς έπρεπε να βρίσκεται στα εστιατόρια μας, στη Νέα Υόρκη... Φοβήθηκα πως αν έπαιρνα την απόφαση να δώσω εξετάσεις για εισαγωγή σε ελληνικό Πανεπιστήμιο, δεν θα είχα την παραμικρή οικονομική υποστήριξη... Σκέφτηκα, λοιπόν, πρακτικά... Την τελευταία χρονιά του Γυμνασίου, ξεκίνησα εντατικά μαθήματα Αγγλικών... Θα έφευγα για την Αμερική... Εκεί θα μπορούσα να σπουδάσω και να δουλεύω ταυτόχρονα... Ήταν μια κίνηση να ξεφύγω από ό,τι οι άλλοι είχαν προγραμματίσει για τη ζωή μου...».**

Το 1976, η νεαρή γυναίκα επιστρέφει στον τόπο που γεννήθηκε, με ένα σκοπό. Να σπουδάσει. Και δεν είναι μόνη. Στο πλευρό της και πάλι, η γυναίκα-μητέρα. «*Η μητέρα μου ήθελε να σπουδάσω... Φύγαμε μαζί από την Κέρκυρα για τη Νέα Υόρκη... Εκείνη στήριξε για ακόμη μια φορά τις αποφάσεις μου... Ενώ ο πατέρας μου ήθελε να επιστρέψει στην Ελλάδα, έχοντας ήδη συνταξιοδοτηθεί, τον έπεισε να μείνουν μαζί μου ... Όταν τελείωσα το τετραετές Bachelor Degree, τους ανακοίνωσα ότι θα συνέχιζα στην Ιατρική... Τότε πια, ο πατέρας μου την πήρε και γύρισαν πίσω στο νησί...». Μα δεν είναι η φύση αυτή που προσδιορίζει τη γυναικεία ταυτότητα... Είναι η ίδια η γυναίκα αυτή που προσδιορίζει τον εαυτό της, αποφασίζοντας πως θα διαχειριστεί τη γυναικεία της φύση... «*Τα χρόνια του Πανεπιστημίου ήταν δύσκολα... Δούλευα ως σερβιτόρα για να πληρώσω τα δίδακτρα... Υπήρχε μια πολύ μικρή οικονομική βοήθεια και αυτή προερχόμενη από τη μητέρα μου... Ταυτόχρονα, έπρεπε να διαβάζω, να είμαι στις παρακολουθήσεις... Έκανα αυτό που ήθελα, ναι... Όμως ποτέ, δεν απαρνήθηκα την γυναικεία μου φύση... Η μητέρα μου με δίδαξε και με βοήθησε να είμαι ανεξάρτητη... Παράλληλα όμως, με δίδαξε και την αξία της οικογένειας... Η ανεξαρτητοποίησή μου δεν σήμαινε και την απόρριψη του γυναικείου μου ρόλου... Αυτού της συζύγου και μητέρας...». Είναι δευτεροετής φοιτήτρια στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου «Cornell» της Νέας Υόρκης, όταν γνωρίζει τον σύζυγο της, Ηλία Θεοδωρόπουλο, ο οποίος βρίσκεται στην Αμερική σε μεταπτυχιακή εκπαίδευση στην Αρχιτεκτονική. Ένα χρόνο αργότερα, μια ακόμη γυναίκα μπαίνει στη ζωή της. Η κόρη της, Δρήμητρα.**

▲
Η Μαρία Αρώνη (αριστερά), σε ώρα δράσης

Μαρία Αρώνη και Σωτήριος Τσαγκάρης

Στη ζωή μου κατάφερα να απεμπλακώ από την ασφάλεια που δημιουργούν οι βεβαιότητες... Άλλωστε, οι βεβαιότητες δεν υπήρξαν ποτέ σύμμαχοι στην πορεία αυτής της γυναίκας, που τώρα μπτέρα και η ίδια, καλείται εκ νέου να προσδιοριστεί. Αυτή τη φορά, ως επαγγελματίας. Σύμμαχος υπάρχει. Και δεν είναι άλλος, από έναν άνδρα, τον σύζυγό της... «*Η γέννηση της κόρης μου διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην απόφασή μου να γίνω Καρδιοχειρουργός... Έχοντας ολοκληρώσει το κεφάλαιο οικογένεια, ήμουν πια ελεύθερη να επιλέξω... Η καρδιά, άλλωστε, με γοήτευε πάντα... Μικρό κορίτσι ακόμη, είχα διαβάσει ένα βιβλίο, με τίτλο «Ο άνθρωπος αυτό το θαύμα», που περιέγραφε την καρδιά με ένα μοναδικό τρόπο... Χωρίς όμως την στήριξη του συζύγου μου, δεν θα έπαιρνα ποτέ αυτή την απόφαση... Με την παρότρυνσή του, ξεκίνησα ειδικεύση στη Χειρουργική... Ο Ηλίας έρχονταν με τη μικρή για να δειπνήσουμε το βράδυ σε ένα εστιατόριο απέναντι από το νοσοκομείο, ώστε να μπορώ να τη βλέπω... Κάποια στιγμή, ένιωσα τόσο κουρασμένη, που σκέφτηκα να τα παρατήσω... Του το είπα... Θα κάνεις αυτό που θέλεις, μου απάντησε... Αν έλεγε κάτι άλλο, ίσως και να μην συνέχιζα...».*

Το 1993, το μικρό κορίτσι που γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη, μεγάλωσε στην Κέρκυρα και επέστρεψε στον τόπο γέννησής της για να συναντηθεί με την ταυτότητά της, είναι πια ένα συγκροτημένο άτομο... Μια ξεχωριστή, μοναδική προσωπικότητα... Αγάπησε την αλήθεια –κι η αλήθεια την αντάμειψε... Στα 35 της χρόνια, εργάζεται στο Μανχάταν, στο «St. Luke 's Hospital», ένα από τα μεγαλύτερα σε επισκεψιμότητα ιδιωτικά Καρδιοχειρουργικά Νοσηλευτήρια της πόλης. «*Για κάποιον που τελειώνει ειδικότητα Καρδιοχειρουργικής, το να διενεργεί 350 επεμβάσεις ετησίως, φάνταζε αδιανόητο... Εγώ το έζησα... Έμεινα εκεί έξι χρόνια... Από το 1999 έως και το 2004, ήμουν Διευθύντρια Καρδιοχειρουργικής Ομάδας στο «New York Hospital», ενώ παράλληλα έλαβα τίτλο Επίκουρης Καθηγήτριας Καρδιοχειρουργικής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου «Cornell» της Νέας Υόρκης...».*

Ο κόσμος μας ήταν πάντα ανδροκρατούμενος, όμως κανένας από τους λόγους που αναφέρονται ως εξήγηση γι' αυτή την πεποίθηση, δεν υπήρξε ποτέ επαρκής... Όσο ανδροκρατούμενος και αν υπήρξε ο ελληνικός κόσμος, όσο ανεπαρκείς ή όχι και αν υπήρξαν οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτή την πεποίθηση, δεν στάθηκαν ποτέ αρκετοί για να αμφισβητήσουν την ώριμη πια γυναίκα, που το καλοκαίρι του 2005, αποφασίζει να επιστρέψει με την οικογένειά της στην Ελλάδα, αναλαμβάνοντας θέση Διευθύντριας Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική» Αθηνών και ταυτόχρονα αναλαμβάνοντας το «βάρος» που φέρει το γεγονός ότι είναι η μοναδική γυναίκα Καρδιοχειρουργός με δική της ομάδα σήμερα στην χώρα. Μα αυτή η γυναίκα, η μοναδικότητα, την έχει ξαναζήσει. Το 1993, οι Η.Π.Α. μετρούσαν 1.500 Καρδιοχειρουργούς, μόλις 30 γυναίκες. Μια εξ αυτών, ήταν η ίδια. Ήταν η ίδια, που το 1994, έλαβε τη 10^η θέση ανάμεσα στους Καρδιοχειρουργούς που δραστηριοποιούνται στη Νέα Υόρκη, με σημείο ανταγωνισμού τη χαμηλότερη θνησιμότητα. Ήταν η ίδια, που από το 1990 έως το 2001, είχε εκπληρώσει 5.000 Καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στην αντιμετώπιση βαλβιδοπαθειών και ανευρυσμάτων. Είναι η ίδια γυναίκα και σήμερα. «*Η σωστή Καρδιοχειρουργική επιβάλλει μια σωστή ομάδα... Η έκβαση του χειρουργείου δεν εξαρτάται μόνον από το Χειρουργό, αλλά και από τον Ανασθησιολόγο και από τον Τεχνικό εξωσωματικής κυκλοφορίας, που έχουν στα χέρια τους τη ζωή του ασθενούς...».* Είναι η ίδια γυναίκα που διαχειρίζεται τόσο σπουδαία την γυναικεία της φύση. «*Η αφοσίωση στην επιστήμη είναι η μισή μου ζωή... Η άλλη μισή είναι η οικογένεια... Εκτός από τον Ηλία και τη Δήμητρα, την κόρη μου, το πρόσωπο του μικρού Βασίλη, του γιού μου, είναι αυτό που με ολοκληρώνει...».* Είναι η ίδια γυναίκα που αγάπησε την αλήθεια και η αλήθεια την αντάμειψε. «*Κανένας ασθενής δεν έχει φύγει από το ιατρείο μου αρνούμενος να τον χειρουργήσω, επειδή είμαι γυναίκα... Σπάνια δεν θα μπορούσα να δημιουργήσω τη γέφυρα εμπιστοσύνης που αναγκαία πρέπει να συνδέει γιατρό και ασθενή...».* Είναι η ίδια γυναίκα που θα έκανε ακόμη και τη Simone de Beauvoir να δικαιολογήσει γιατί κάποτε έγραψε, «*Γυναικά δεν γεννιέσαι, γυναίκα γίνεσαι...».* Είναι η Μαρία Αρώνη που έγινε και παραμένει μια σπουδαία Γυναίκα.

Επί του πιαστριού:
Η Μ. Αρώνη, απεκόρησε
τον Ιούλιο του 2014
για το «ισού General»

← Rouen - Γαλλία (2007).
Σεμινάριο για την τοποθέτηση
αορτικής βαλβίδας
με τη μέθοδο TAVI.
Στιγμιότυπο από την δεξίωση

Σωτήριος Τσαγκάρης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλευτήριου «Ευρωκλινική» Αθηνών

805

«Ανήκω σε μια πολυμελή οικογένεια, με γονείς που φρόντισαν να γαλουχήσουν και να μεταδώσουν στα παιδιά τους την σημασία και αξία της μόρφωσης... Ήμασταν πέντε και ήθελαν όλοι μας να σπουδάσουμε και να «προκόψουμε» στη ζωή και γι' αυτό μόχθησαν ώστε να τα καταφέρουμε... Ως ο μικρότερος, ήμουν αποδέκτης περισσότερης φροντίδας και προστασίας από όλους... Όταν, λοιπόν, τους ανακοίνωσα ότι πρόθεσή μου είναι να σπουδάσω Ιατρική –μαθητής ακόμη-, ολόκληρη η οικογένεια στάθηκε στο πλευρό μου, με αμέριστη προσοχή... Η εισαγωγή μου στην Ιατρική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Πατρών χαροποίησε τους πάντες...»

«Παρέμεινα στην Πάτρα, μετά την αποφοίτησή μου, για την ειδικότητα στη Γενική Χειρουργική... Κατόπιν, μετακινήθηκα στην Αθήνα, στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» για την ειδικότητα στη Θωρακοχειρουργική και Καρδιοχειρουργική... Η απόφασή μου να γίνω Καρδιοχειρουργός, πάρθηκε κατά τη διάρκεια των φοιτητικών μου χρόνων, με μοναδικό κριτήριο τη γαητεία που μου ασκούσε η καρδιά, ως μέλος του ανθρώπινου οργανισμού... Το 2002, λίγο πριν τη λήψη τίτλου ειδικότητας, συνεργάστηκα με το Νοσηλευτήριο «Ερρίκος Ντυνάν», ως βοηθός του Διευθυντή Σωτήριου Πράπα... Οφείλω να ομολογήσω ότι θυμάμαι εκείνα τα χρόνια με ιδιαίτερη νοσταλγία... Ως γόνος πολύτεκνης οικογένειας, είχα μάθει στην ομαδικότητα και την αρμονική συνύπαρξη... Για μένα, είναι σημαντικά στοιχεία αυτά, ειδικά όταν η εφαρμογή τους σε μια αίθουσα χειρουργείου μπορεί να διασφαλίσει ένα καλύτερο αποτέλεσμα για τον ασθενή... Στο εν λόγω ίδρυμα, εισέπραξα μια εξαιρετικά αρμονική συνύπαρξη, χωρίς «υπερτροφικά εγώ», στα πλαίσια μιας οργανωμένης Κλινικής... Συγγραφή εργασιών, συγκροτημένη χειρουργική στάση... Όλα λειτουργούσαν άψογα...»

«Εν αναμονή της λήψης τίτλου ειδικότητας, συνεργάστηκα με τον Δημήτριο Ηλιόπουλο, στο Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», για περίπου ένα χρόνο... Εκεί συνειδητοποίησα πως η περαιτέρω μετεκπαίδευση είναι απαραίτητη για έναν Καρδιοχειρουργό που έχει όραμα να εξελιχθεί και να προσφέρει το καλύτερο δυνατό για τον ασθενή του... Πέρα την απόφαση, λοιπόν, κι έφυγα για την Αμερική, όπου βρέθηκα ως Fellow, στο Νοσοκομείο «Baptist Medical Center» του Wake Forest University, για δυο χρόνια... Η επιστροφή μου στην Ελλάδα, το 2006, σηματοδότησε και την απαρχή της συνεργασίας μου με το Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική», αρχικά ως ανεξάρτητος Καρδιοχειρουργός και, από το 2012, ως Υπεύθυνος Καρδιοχειρουργικού Τομέα... Παράλληλα, συνεργάζομαι με την Μαρία Αρώνη, που έχει πολυετή πείρα από την άσκηση Καρδιοχειρουργικής στην Αμερική, και έχουμε βρει καλές ισορροπίες...»

«Αν και λάτρης της οικογενειακής ζωής, απέκτησα τη δική μου οικογένεια, μόλις πριν από μερικά χρόνια... Σήμερα είμαι πατέρας δυο μικρών αγοριών, αν και θα επιθυμούσα μια πολυμελέστερη οικογένεια, σαν εκείνη που μεγάλωσα... Δυστυχώς, οι υποχρεώσεις και η φύση της εργασίας δεν επιτρέπεται κάτι τέτοιο, καθώς οι ευθύνες επωμίζονται στη σύζυγο... Ωστόσο, θεωρώ πως το να γίνει κανείς γονιός σε μεγάλη ηλικία, ενέχει το πλεονέκτημα της ωριμότητας, που δίνει τη δυνατότητα στο να βιωθεί ουσιαστικότερα τόσο η πατρότητα όσο και η εξέλιξη του παιδιού...»

«Από μικρή ηλικία, αγωνιζόμουν σε ομάδα Α' Εθνικής κατηγορίας, στο ημι-επαγγελματικό ποδόσφαιρο... Πατέ, όμως, η πιθανότητα μιας επαγγελματικής σταδιοδρομίας στο ποδόσφαιρο δεν υπερέκρασε το πάθος για σπουδές... Μεγαλώνοντας λοιπόν και καθώς οι υποχρεώσεις αυξάνονταν στο σχολείο, το ποδόσφαιρο στάματησε... Το μόνο που έμεινε –και συνεχίζει να υπάρχει-, είναι η αγάπη για τον αθλητισμό... Φροντίζω να κολυμπάω και παίζω τένις, όταν έχω χρόνο, αλλά ταυτόχρονα, λατρεύω και τα ταξίδια... Όσο για τη μουσική... Αν λείπει από τη ζωή μου, θα αισθανθώ χαμένος...»

Στιγμιότυπα
από τα χειρουργεία
της «Ευρωκλινικής»

◀ Ο Σωτήριος Τσαγκάρης, συνεργάτης της «Ευρωκλινικής» με τον Σωτήρη Πράπα στα χρόνια της σύντομης συνεργασίας τους

Σωτήριος
Τσαγκάρης

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αμμόχωστος, Κύπρος, 30 Ιουνίου 1967
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα, 1987 - 1993
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών, Ρίο, 1996 - 1999
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική και Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», Αθήνα, 1999 - 2002
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Ερρίκος Ντυνάν», Αθήνα, 2002
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», Αθήνα, 2003
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Fellowship, Νοσοκομείο «Baptist Medical Center», Wake Forest University, Winston-Salem, ΗΠΑ, 2004 - 2006
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική», Αθήνα, 2006 - 2012
- Υπεύθυνος Καρδιοχειρουργικού Τομέα, Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική», Αθήνα, 2012 - σήμερα

Νικόλαος Χαροκόπος

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριον «Ευρωκλινική» Αθηνών

▲
Ο Νικόλαος Χαροκόπος,
συνεργάτης της «Ευρωκλινικής» από το 2009.
Στο στιγμιότυπο ως μέλος της ομάδας του «ΑΧΕΠΑ»

«Πέρασα τα παιδικά μου χρόνια σε ένα υπέροχο νησί της Ελλάδας, τη Χίο, και κρατώ σπουδαίες αναμνήσεις από τότε, που με συντροφεύουν για μια ζωή... Όταν ήμουν δέκα χρονών, μετακομίσαμε με τους γονείς μου στην Αθήνα, για επαγγελματικούς λόγους... Στην Ιατρική, βρέθηκα χωρίς ουσιαστικά να γνωρίζω κι εγώ το γιατί... Ενώ ως μαθητής του Γυμνασίου, είχα αποφασίσει να ακολουθήσω θεωρητική κατεύθυνση, ξαφνικά, στην πρώτη τάξη του Λυκείου, έκανα μια απότομη στροφή, εντυπωσιάζοντας την οικογένεια και τους καθηγητές μου... Ήταν, όμως, μια καθαρά συνειδητή απόφασή και για το λόγο αυτό επέτυχα στις εξετάσεις, καταφέρνοντας να εισαχθώ στην Ιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης, από όπου και αποφοίτησα...»

«Ως ειδικευόμενος στη Γενική Χειρουργική, στο Νοσοκομείο της Αλεξανδρούπολης –όπου και ολοκλήρωσα τη Διδακτορική Διατριβή μου-, έτυχε να διαβάσω μια συνέντευξη του αείμνηστου Δημήτρη Μπουλαφέντη, ο οποίος επισκεπτόμενος την Ελλάδα, παρουσίαζε τα επιτεύγματα της Καρδιοχειρουργικής παγκοσμίως... Τα λόγια του ήταν αρκετά για να αποτελέσουν κίνητρο... Η Καρδιοχειρουργική και ο ίδιος με είχαν εμπνεύσει, έχοντας ουσιαστικά ορίσει και το επαγγελματικό μου μέλλον...»

«Ξεκίνησα την ειδικευσή μου στην Καρδιοχειρουργική στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» της Αθήνας... Συνειδητοποιώντας τις αδυναμίες και ελλείψεις του Ελληνικού συστήματος, αλλά και επηρεαζόμενος από συναδέλφους οι οποίοι είχαν ειδικευθεί στο εξωτερικό, αποφάσισα να φύγω κι εγώ, σε μια προσπάθεια να συγκροτηθώ χειρουργικά από άποψη κατάρτισης και εμπειρίας... Βρεθήκαμε με την οικογένειά μου αρχικά στο Λονδίνο, όπου ξεκίνησα στο Νοσοκομείο «St. Thomas» και αργότερα μετακινήθηκα στο Νοσοκομείο «Cardiothoracic Centre» του Λίβερπουλ... Επέστρεψα στην Ελλάδα, έλαβα τίτλο ειδικότητας και συνέχισα στην Αγγλία, μετεκπαιδευόμενος στις μεταμοσχεύσεις καρδιάς, στα Νοσοκομεία «St. George's University Hospital» στο Λονδίνο και «South West Cardiothoracic Centre» στο Plymouth...»

«Η απόφαση για επιστροφή στην Ελλάδα πάρθηκε κατόπιν πίεσης που άσκησαν τα παιδιά μου και η σύζυγός μου, η οποία –αν και Γιατρός και η ίδια- άφησε πίσω την καριέρα της για να υποστηρίξει τη δική μου... Το 2000, κατέλαβα θέση Λέκτορα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, όπου και παρέμεινα για εννέα χρόνια, εξελισσόμενος σε Επίκουρο Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής... Το 2007, βρέθηκα για ένα εξάμηνο σε ένα μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Βέλγιο, δίπλα στον Gebrine El Khouy, με θέμα την πλαστική επί των βαλβίδων... Δυο χρόνια αργότερα πια, ήρθα στην Αθήνα, να δοκιμαστώ στον ιδιωτικό τομέα, συνεργαζόμενος αρχικά με το Νοσηλευτήριο «IASΩ General» στο οποίο παρέμεινα για μερικούς μόνο μήνες...»

«Ένωσα από την πρώτη στιγμή πως η συνεργασία μου με το Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική» θα είναι εποικοδομητική και δεν διαψεύστηκα... Είμαι απόλυτα ικανοποιημένος από τις συνθήκες λειτουργίας –που ακολουθούν πρωτόκολλα εξωτερικού- και πάνω απ' όλα από την ομάδα μου, στην οποία οφείλω μεγάλο μερίδιο από κάθε επιτυχία που έχουμε... Δεν πίστεψα ποτέ ότι η Καρδιοχειρουργική είναι one man show... Είναι μια ολόκληρη ομάδα που πρέπει να κινείται συντονισμένα και σωστά για να μπορέσει να φέρει εις πέρας το δύσκολο έργο που λέγεται Καρδιοχειρουργική επέμβαση... Οι συνάδελφοί μου δεν είναι απλά βοηθοί μου, είναι κομμάτι του εαυτού μου...»

«Η εκπαίδευση είναι θέμα χιμείας... Πρέπει η γνώση να προσφέρεται στον δέκτη με τρόπο που να μπορεί να την αφομοιώσει... Διαφορετικά, ο ρόλος του δασκάλου καταργείται...»

Παναγιώτης Αρτεμίου

807

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «Ευρωκλινική» Αθηνών

«Πάντα πίστευα πως η γνώση, όσο απλή είναι, τόσο δύσκολα προσφέρεται... Πρέπει να την κυνηγήσεις, πρέπει να βγεις έξω και να παλέψεις για να φτάσεις σε ένα επίπεδο επιστημονικής και τεχνικής γνώσης, ώστε να καταφέρεις να ασκήεις με αξιοπρέπεια και αυτοσεβασμό τη χειρουργική σου... Ως «δάσκαλος», φροντίζα και φροντίζω να «διαβάζω» την ανάγκη του νεότερου συναδέλφου που έχω απέναντί μου... Η εκπαίδευση είναι θέμα χιμείας... Πρέπει η γνώση να προσφέρεται στον δέκτη με τρόπο που να μπορεί να την αφομοιώσει... Διαφορετικά, ο ρόλος του δασκάλου καταργείται...»

«Χωρίς την υπομονή και συμπαράσταση της οικογένειάς μου, δεν ξέρω αν θα έφτανα ποτέ μέχρι εδώ... Οφείλω πολλά στη σύζυγό μου, με την οποία ξεκινήσαμε μαζί, ονειρευτήκαμε μαζί... Το μεγαλύτερο δώρο που μου χάρισε, τα δυο μας παιδιά, είναι σήμερα φοιτητές της Ιατρικής -ο γιος μου στο Πανεπιστήμιο «Yale» και η κόρη μου στο Πανεπιστήμιο Πατρών... Είμαι περήφανος πατέρας και τα παιδιά μου είναι η μεγαλύτερή μου επιτυχία σε αυτή τη ζωή...»

**«Δεν πίστεψα ποτέ ότι η Καρδιοχειρουργική
είναι one man show...»**

**Είναι μια ολόκληρη ομάδα που πρέπει να κινείται
συντονισμένα...»**

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Χίος, 24 Μαΐου 1963
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 1981 - 1987
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, Αλεξανδρούπολη, 1988 - 1991
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Πηκοκράτειο», Αθήνα, 1992 - 1993
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «St. Thomas», Λονδίνο, Αγγλία, 1995 - 1996
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Cardiothoracic Center», Λίβερπουλ, Αγγλία, 1996 - 1997
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «St. George's University Hospital», Λονδίνο, Αγγλία, 1999 - 2000
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «South West Cardiothoracic Centre», Plymouth, Αγγλία, 2000
- Λέκτορας Καρδιοχειρουργικής με εξέλιξη σε Επίκουρο Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 2000 - 2009
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλεύτριο «Ευρωκλινική», Αθήνα, 2009 - σήμερα

«Γεννήθηκα και μεγάλωσα στη Λευκωσία της Κύπρου... Σε μια εποχή που οι δυσκολίες δεν έλειπαν... Υπάρχουν πράγματα που θα μείνουν για πάντα χαραγμένα στη μνήμη...»

«Ηθελα να γίνω γιατρός... Ήταν μια ξεκάθαρη απόφαση... Για αυτό και αποφάσισα από νωρίς τις επόμενες κινήσεις μου... Ξεκίνησα μαθήματα εκμάθησης γλώσσας το 1988 και ένα χρόνο αργότερα, ήμουν πια πρωτοετής φοιτητής στο «Comenius University» της Μπρατισλάβα...»

«Επέστρεψα στην Κύπρο για την υποχρεωτική στράτευση και εγγραφή στους καταλόγους της χώρας... Ήταν για λίγο και γνώριζα πως θα φύγα και πάλι...»

«Βρέθηκα στο Ισραήλ, χωρίς δεύτερη σκέψη... Ξεκίνησα ειδικεία στην Καρδιοχειρουργική και παράλληλα έκανα μαθήματα εκμάθησης της εβραϊκής γλώσσας... Πίστευα πως μπορεί να μείνω εκεί για μια ζωή...»

«Η επιστροφή μου στη Σλοβακία συνδέεται με την απόφασή μου να δώσω εξετάσεις ειδικείας στη Γενική Χειρουργική και να λάβω άδεια άσκησης επαγγέλματος, ώστε να μπορώ -αν το θελήσω- να εργαστώ ως Χειρουργός... Ολοκλήρωσα τις εξετάσεις, όμως προτίμησα να φύγω...»

«Στο Ισραήλ, ολοκλήρωσα και την ειδίκευσή μου στην Καρδιοχειρουργική... Όμως, επέλεξα να έρθω στην Ελλάδα... Το 2005, ξεκίνησα το Διδακτορικό μου στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» της Θεσσαλονίκης, με το οποίο ασχολούμαι μέχρι και σήμερα... Η ενασχόλησή μου με τη διατριβή μου, με έφερε σε επαφή με το Νικόλαο Χαροκόπο, έναν άνθρωπο σημαντικό για μένα, καθώς έκτοτε συνεργαζόμαστε έξοχα...»

«Είμαι έτοιμος να δημιουργήσω τη δική μου οικογένεια... Ελπίζω να καταφέρω να ανταποκριθώ... Η Καρδιοχειρουργική είναι δύσκολη ειδικότητα... Απαιτεί αφοσίωση... Έχω παραδείγματα συναδέλφων των οποίων οι οικογένειες επηρεάστηκαν από τις υπερβολικές υποχρεώσεις... Πιστεύω πως είναι σημαντικό να προσπαθεις να βρούσεις χρόνο για την οικογένεια... Χρειάζεται πρόγραμμα, ώστε η οικογένεια να είναι μέσα στις προτεραιότητες και όχι δευτερεύουσα υποχρέωση... Όσο ζούσα στην Κύπρο, αγωνιζόμουν επαγγελματικά ως κολυμβητής... Η κολύμβηση έγινε για δευτερεύον χόμπι... Αυτό που κρατώ, από τότε ακόμη, είναι μια απίστευτη συλλογή γραμματοσήμων... Από το 1974 έως σήμερα, είμαι κάτοχος όλων των εκδοθέντων σειρών... Τα γραμματόσημα λένε μόνα τους μια ιστορία... Αποτυπώνουν γεγονότα και στιγμιότυπα... Με συναρπάζει αυτό...»

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή Μπρατισλάβα, Σλοβακία, 1989 - 1995
- Στρατιωτική θητεία, Κύπρος, 1995 - 1996
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο ..., Ισραήλ, 1996 - 1997
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Μπρατισλάβα, Σλοβακία, 1997 - 1999
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο..., Ισραήλ, 1999 - 2005
- Συνεργασία με το Νοσηλεύτριο «Κυανούς Σταυρός», Θεσσαλονίκη, Ομάδα Νικόλαου Χαροκόπου, 2007 - 2009
- Συνεργασία με το Νοσηλεύτριο «Ευρωκλινική», Ομάδα Νικόλαου Χαροκόπου, 2010 - σήμερα

Παναγιώτης
Αρτεμίου

2001 - 2013

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

808 Το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

1999: ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

Το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

Η ίδρυση της Ιατρικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το 1985, και η εισαγωγή των πρώτων φοιτητών σε αυτή, λίγα χρόνια αργότερα, έθεσε τις βάσεις για την απόφαση δημιουργίας δεύτερου υγειονομικού πόλου, εκτός του Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας, το οποίο θα λειτουργούσε στους κόλπους του Πανεπιστημίου. Δέκα χρόνια αργότερα, το 1995, με το Προεδρικό Διάταγμα 411/95 ανακηρύχθηκε η ίδρυση του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας, με έδρα το Μεζούριλο, το οποίο και εγκαίνισε τη λειτουργία του στις 27 Σεπτεμβρίου 1999. Κατασκευαστικά, πρόκειται για ένα κτίσμα 89.000 τ. μ., που εκτείνεται σε οικοπέδο εκτάσεως 150 στρεμμάτων, η ανέγερση του οποίου ξεκίνησε στις 25/07/91 και περατώθηκε το 1998. Στα πλαίσια του οργανισμού λειτουργίας του, η ανάπτυξη του εξελίχθηκε σταδιακά, κατόπιν σχετικών αποφάσεων των εκάστοτε Διοικητικών Συμβουλίων, υπό τις οδηγίες και παραίνεσις του Υπουργείου Υγείας. Σκοπός του νοσοκομείου ήταν –και παραμένει– η παροχή Δευτεροβάθμιας και κυρίως Τριτοβάθμιας περίθαλψης στους πολίτες, η εγκατάσταση σε αυτό των Πανεπιστημιακών Κλινικών, Εργαστηρίων και ειδικών Μονάδων της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, καθώς και η ανάπτυξη αντάστοικων ή άλλων μονάδων του Εθνικού Συστήματος Υγείας, η εκπαίδευση γιατρών και λοιπών επιστημόνων υγείας και η ανάπτυξη της έρευνας στο χώρο της υγείας.

Η επίσημη προκήρυξη για την κάλυψη της έδρας του Τακτικού Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έλαβε χώρα το 1997, με τους Παναγιώτη Σπύρου και Μιχάλη Τούμπουρα, Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, να εκδηλώνουν ενδιαφέρον και να καταθέτουν υποψηφιότητα. Κατά τη διαδικασία κρίσης και ψηφοφορίας, την θέση κατέλαβε ο Παναγιώτης Σπύρου, ο οποίος και έκαστε ασολήθηκε συστηματικά με την οργάνωση της Πανεπιστημιακής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, συνεπικουρούμενος από τους συνεργάτες του στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» της Θεσσαλονίκης, στο οποίο ο ίδιος παρέμεινε παράλληλα για μια διετία περίπου. Επιχείρησε την στελέωση της κλινικής, την εκπαίδευση του προσωπικού και τη δημιουργία της ανάλογης υποδομής. Θέσεις Επίκουρων Καθηγητών κατέλαβαν ο Λεωνίδας Χαντζηνικολάου, τώως ειδικευόμενος του Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο» της Αθήνας και μετακλιθείσας σε νοσοκομεία του Λονδίνου, και ο Ανδρέας Μαλακούδης με εκπαίδευση στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» και θέσει στον ιδιωτικό τομέα. Θέση Επιμελητού του Ε.Σ.Υ. κατέλαβε ο Αθανάσιος Χέβας, τώως ειδικευόμενος του νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου», ενώ στην ίδια ομάδα υπηρέτησε για μικρό χρονικό διάστημα και ο Φωρακοχειρουργός Χριστόφορος Φορούλης.

Διο χρόνια αργότερα, το 1999, ο Καθηγητής Π. Σπύρου παρατήθηκε οριστικά από το Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», εγκαινιάζοντας την Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας. Με το κύρος και την προσωπικότητά του, το πλούσιο κλινικό του έργο και την αξιοφιρήτητα εμπειρία του σε θέματα οργάνωσης και διεύθυνσης, δημιούργησε εξαιρετικές μεγάλες προσδοκίες για την λειτουργία ενός ανάλογου κέντρου με αυτό της Θεσσαλονίκης, στη Λάρισα. Την ίδια χρονιά, πραγματοποιήθηκε και η πρώτη χειρουργική «ανοικτής» καρδιάς, η οποία και αφορούσε σε μια σύγκλιση μεσοκλιτικής επικοινωνίας.

Α. Χέβας, Ν. Δεσιμόνας, Παναγιωτόπουλος, Ν. Τσιλιμίγκας, 2nd ΕΑΒ, Μύκονος 2005

Ν. Τσιλιμίγκας, Α. Χέβας, Α. Τσανταριδίου, Γ. Καλιαφάτη

Β. Μήτιλης, Δ. Καραγγέλης, κα Τσιλιμίγκα

Καθηγητής Παναγιώτης Σπύρου
 Ίδρυτής της
 Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής Κλινικής
 Διευθυντής την περίοδο 1999 - 2003

Καθηγητής Νικόλαος Τσιλιμίγκας
 Διευθυντής της
 Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής Κλινικής
 την περίοδο 2005 - σήμερα

Δυστυχώς, οι προσδοκίες δεν επιβεβαιώθηκαν, λόγω των όποιων γραφειοκρατικών προβλημάτων και της έλλειψης ανάλογων υποδομών, με αποτέλεσμα μέχρι και την συνταξιοδότησή του, το 2003, να διενεργηθούν μόλις τέσσερις επεμβάσεις καρδιάς, με την δραστηριότητα να επικεντρώνεται κυρίως σε Θωρακοχειρουργικά περιστατικά. Επιπροσθέτως, η ταυτόχρονη αποχώρηση του Λ. Χατζηνικολάου για την Αγγλία και του Α. Μαλακούδη για τον Ιδιωτικό τομέα, αποδυνάμωσαν ακόμη περισσότερο τη στελέχωση και την κλινική εν γένει.

Η αποδυνάμωση, ωστόσο, δεν σήμανε και το τέλος της κλινικής, παρά την έναρξη μιας νέας εποχής, την οποία σηματοδότησε η έλευση του Νικόλαου Τσιλιμίγκας, ο οποίος κατάλαβε την Καρδιοχειρουργική έδρα, ως Αναπληρωτής Καθηγητής, τον Μάρτιο του 2004 και τη Διεύθυνση της Πανεπιστημιακής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής το 2005. Ο Καθηγητής Ν. Τσιλιμίγκας, με πλούσια προπαιρέσια σε νοσηλευτικά ιδρύματα της Γερμανίας, εξελίχθηκε σε Τακτικό Καθηγητή το Νοέμβριο του 2009. Με την αραγή τόσο της πολιτείας όσο και νέων συνεργατών, κατάφερε να αναπτύξει την ήδη θεμελιωμένη Καρδιοχειρουργική κλινική, σε πτέρυγα δυναμικότητας 27 κλινών, να οργανώσει εκ νέου τις χειρουργικές αίθουσες και να εξοπλίσει Μονάδα Εντατικής Θεραπείας επτά κλινών. Συνεργάτες του, πέραν του Αθανάσιου Χέβα ο οποίος εξελίχθηκε σε Διευθυντή Ε.Σ.Υ., ήταν κατά την πρώτη περίοδο οι Επιμελητές Α', Γεωργία Καλαφάτη, Αγγελική Τσανταρίδου και Νικόλαος Δεσιμόνας, καθώς και οι Επιμελητές Β' Βασίλειος Λιούρας και Νικόλαος Αντωνόπουλος, ενώ θέση Λέκτορα Καρδιοχειρουργικής κατέλαβε ο Κύριος Σπλιτόπουλος επιστρέφοντας από την Γερμανία. Σε επίπεδο Επικουρικών Καρδιοχειρουργών, με την κλινική συνεργάστηκαν οι Γεώργιος Τσαγαράκης, Συμεών Χλαπουτάκης, Γεώργιος Σκουμής και Αστερινός Χνάρης. Ειδικευόμενοι της κλινικής διετέλεσαν οι Δήμος Καραγέλης, Δημήτριος Κυριασοπούλος, Βασίλειος Λιούρας, Απόστολος Τσαντλας, Βασίλειος Σιμόπουλος και Χρήστος Σουλιεμάνης.

Γ. Καλαφάτη, Σ. Χλαπουτάκης, Α. Τσανταρίδου, 2014

Σ. Πράπας, Ν. Δεσιμόνας, 2014

Ν. Τσιλιμίγκας, Α. Τσανταρίδου, Ν. Αντωνόπουλος, Γ. Καλαφάτη, Α. Χέβας

Α. Χέβας, Γ. Δρόσος

Η πάροδος του χρόνου ανέδειξε τη δυναμική της προαναφερμένης ομάδας, η οποία υπό την ηγεσία και καθοδήγηση του Καθηγητή Ν. Τσιλιμίγκας, παρουσίασε ένα αξιόλογο κλινικό και Ακαδημαϊκό έργο, προσφέροντας πολύτιμες υγειονομικές υπηρεσίες στην περιφέρεια της Θεσσαλίας, ενώ κέρδισε ταυτόχρονα το σεβασμό και κύρος που σπερδίδει, λόγω συγκυριών, από την Ίδρυσή της. Να σημειωθεί ότι, η πρώτη χειρουργία υπό την Διεύθυνση του Καθηγητή Ν. Τσιλιμίγκας διενεργήθηκε τον Ιούλιο του 2006 και έκαστε πραγματοποιούνται ετησίως περίπου 200 χειρουργίες καρδιάς και 120 θώρακα. Τον Δεκέμβριο του 2011, ο αριθμός των Καρδιοχειρουργικών επεμβάσεων είχε ανέλθει στις 900 συνολικά.

Η σημερινή σύνθεση της Πανεπιστημιακής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Λάρισης είναι η εξής:

Καθηγητής Νικόλαος Τσιλιμίγκας, Διευθυντής, Αθανάσιος Χέβας, Διευθυντής Ε.Σ.Υ. Κύριος Σπλιτόπουλος, Λέκτορας Γεωργία Καλαφάτη, Αγγελική Τσανταρίδου και Νικόλαος Δεσιμόνας, Επιμελητές Α', Νικόλαος Αντωνόπουλος και Βασίλειος Λιούρας, Επιμελητές Β'. Την κλινική καλύπτουν οι Αναισθησιολόγοι Κωνσταντίνος Σταμούλης, Κατερίνα Κυριακίση, Σταυρούλα Γεωργοπούλου και Βασίλειος Τασούλης. Τεχνικοί εξωσωματικής κυκλοφορίας είναι οι Βασίλης Μήτιλης και Λευτέρης Παπαδόπουλος.

Β. Μήτιλης.
 Τεχνικός
 εξωσωματικής
 κυκλοφορίας

Νικόλαος Τσιλιμίγκας

- Τακτικός Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής
Διευθυντής Κλινικής Θώρακος, Καρδιάς και Αγγείων,
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

Ο Νικόλαος Τσιλιμίγκας, γιος του Ιερέα Βασιλείου Τσιλιμίγκα, γεννήθηκε στην Αγγιλιά Τρικάλων, στις 19 Ιουλίου 1953. Ολοκλήρωσε την Πρωτοβάθμια εκπαίδευσή του στο Νομό Τρικάλων και τη Δευτεροβάθμια στο Νομό Λάρισας. Το 1972 εισήχθη στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, από όπου και αποφοίτησε το 1978. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του πραγματοποίησε εκπαιδευτικές επισκέψεις στα Πανεπιστημιακά νοσηλευτικά ιδρύματα της Βόννης, του Münster και του Göttingen της Γερμανίας, το 1976, 1977 και 1978 αντίστοιχα. Με τη λήψη πτυχίου, ειδικεύτηκε για ένα έτος στη Γενική Χειρουργική στο Νοσοκομείο «Marienhospital» της Κολωνίας και κατόπιν ολοκλήρωσε την ειδίκευσή του στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Λάρισας, έως το 1981, όπου και εκπλήρωσε ταυτόχρονα τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις και την Υπηρεσία Υπαίθρου.

Η ειδίκευσή του στη Χειρουργική Θώρακα, Καρδιάς και Αγγείων πραγματοποιήθηκε στην αντίστοιχη Πανεπιστημιακή Κλινική του Νοσοκομείου του Göttingen της Γερμανίας, υπό την Διεύθυνση των Καθηγητών J. Koncz, K.H. Leitz και R. de Vivie, έως το 1983, όταν πια βρέθηκε για την επόμενη τετραετία, στην Ακαδημαϊκή Κλινική Γενικής Χειρουργικής και Χειρουργικής Θώρακα, Καρδιάς και Αγγείων του Göttingen στην Βρέμη, υπό την Διεύθυνση του Dr. K. Skalicki και του Καθηγητή K.H. Leitz. Στη συνέχεια, επισκέπτηκε ως Visitor Surgeon, το Νοσοκομείο «Pacific Presbyterian Hospital» στο Σαν Φρανσίσκο των ΗΠΑ, καθώς και το Τμήμα Μεταμοσχεύσεων της Πανεπιστημιακής Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής Κλινικής του Πανεπιστημίου «Standford», όπου επικεφαλής ήταν ο Καθηγητής N. Shumway. Το 1988, μετεκπαιδεύτηκε επίσης υπό τον Καθηγητή A. Carpentier στο Παρίσι, στις τεχνικές πλαστικής μιτροειδούς βαλβίδας. Επέστρεψε και ολοκλήρωσε την ειδίκευσή του στην Ακαδημαϊκή Κλινική Χειρουργικής Θώρακα, Καρδιάς και Αγγείων του Göttingen στην Βρέμη, κατέχοντας θέση Consultant, το 1990, έτος που με τη Διδακτορική Διατριβή του, με τίτλο «Πειραματική εργασία και κλινική εφαρμογή απορροφήσιμων συνθετικών εμφλωμάτων στην Καρδιοχειρουργική», απέκτησε τον τίτλο του Διδάκτωρα Καρδιοχειρουργικής του Πανεπιστημίου Göttingen.

Βιογραφικό Ν. Τσιλιμίγκα

◀ Με τους Σ. Πράπα και Δ. Δουγένη στη Μύκονο το 2004

Από το 1990 και έως το 1997, διετέλεσε Αναπληρωτής Διευθυντής και μόνιμος αντικαταστάτης του Διευθυντή και Καθηγητή Κ.Η. Leitz στην Κλινική Χειρουργικής Θώρακα, Καρδιάς και Αγγείων του Göttingen στην Βρέμη και στη συνέχεια Αναπληρωτής Διευθυντής και μόνιμος αντικαταστάτης του Διευθυντή και Καθηγητή F. Darrer στην Κλινική Χειρουργικής Θώρακα, Καρδιάς και Αγγείων στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Αμβούργου, έως το 1999. Στην ίδια κλινική, υπηρέτησε έως και το 2001, από τη θέση του συν-Διευθυντή του Τμήματος Cardiovascular Surgery Research, διατηρώντας παράλληλα θέση Επιβλέποντος Διευθυντή και Προέδρου στην Κλινική Χειρουργικής Θώρακα, Καρδιάς και Αγγείων στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Αμβούργου. Να σημειωθεί ότι, κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου, ορίστηκε Διευθυντής της Μονάδας Μεταμοσχεύσεων. Η επισταμένη επιστημονική, συγγραφική και ερευνητική ενασχόληση ειδικότερα στον τομέα των Βασικών Επιστημών και στην λειτουργία του ενδοθελίου, σε συνεργασία με την ομάδα του Καθηγητή T. Münzel, της Καρδιολογικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου του Αμβούργου, με σκοπό την απόκτηση της Υψηλής, αποτέλεσε τη βασική του ενασχόληση από το 2001 έως το 2004, με ταυτόχρονη απασχόληση, σε κλινικό επίπεδο, στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσηλευτηρίου «CardioClinic» της Κολωνίας.

▲ Οι Π. Στάθης, Ν. Νακακτοής, Σ. Πράπας και Ν. Τσιλιμίκας (δεξιά) στο Πειραματικό Χειρουργείο του Γενικού Αρχίατρου Παύλου Κουσουρή στη διάρκεια επέμβασης παράλληλης μεταμόσχευσης ήπατος σε πειραματόζωο. Αλεξανδρούπολη 1980, στην περίοδο της στρατιωτικής τους θητείας

Η αναγνώριση της Διδακτορικής Διατριβής του, το 2002, και η απόκτηση τίτλου ειδικότητας στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, μετά από επιτυχείς εξετάσεις στην Αθήνα το 2003, έθεσαν τις βάσεις για την επιστροφή του στην Ελλάδα, καθώς την ίδια χρονιά εκλέχθηκε Αναπληρωτής Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής του Πανεπιστημίου Πατρών, χωρίς ωστόσο, ο ίδιος να αποδεχθεί την εν λόγω θέση. Τον Μάρτιο του 2004, η εκλογή του στη θέση του Αναπληρωτή Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και Διευθυντή της Χειρουργικής Κλινικής Θώρακα, Καρδιάς και Αγγείων του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας σήμανε και την έναρξη της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας στη χώρα. Η αναγνώριση, σε Ακαδημαϊκό επίπεδο, συνεχίστηκε το 2007, καθώς έπειτα από θετική εισήγηση της τριμελούς επιτροπής του θέματος της Υψηλής, και επιτυχείς εξετάσεις στην πενταμελή επιτροπή Καθηγητών του Πανεπιστημίου του Αμβούργου απέκτησε την Ακαδημαϊκή διάκριση «Dr. Habil» για τον τομέα της Καρδιοχειρουργικής, ενώ τον Οκτώβριο του ίδιου έτους απέκτησε τον τίτλο «Privat Dozent» και την ανώτατη Ακαδημαϊκή διάκριση «Venia Legendi», μετά από εξετάσεις στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου για τον τομέα της Χειρουργικής Καρδιάς, Θώρακα και Αγγείων. Το 2009, εκλέχθηκε με ομόφωνη απόφαση Τακτικός Καθηγητής Χειρουργικής Καρδιάς, Θώρακα και Αγγείων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Εκτός του Ακαδημαϊκού και κλινικού έργου, το 2012 έθεσε υποψηφιότητα στις Βουλευτικές εκλογές, ενώ το 2014 ήταν υποψήφιος Περιφερειάρχης Νομού Λάρισας.

▶ Με τον Σ. Πράπα και Ιωάννινα (2010)

▲ Ομιλητής στο 1ο Συνέδριο της ΕΑΒ (2004)

▶ Με τη σύζυγό του

Αθανάσιος Χέβας

Διευθυντής Ε.Σ.Υ., Καρδιοχειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

«Με πατέρα στρατιωτικό, έμαθα από πολύ νωρίς να εκτιμώ την πειθαρχία και να υπηρετώ την αρχή πως για κάθε πειθαρχημένη προσπάθεια, υπάρχει πάντα πολλαπλή ανταμοιβή... Γι' αυτό και εκτίμησα ιδιαίτερα το γεγονός, πως μετά από μια δεκαετία μετακινήσεων σε πόλεις της Ελλάδας, λόγω μεταθέσεων, βρεθήκαμε οικογενειακάς μόνιμα πια στη Λάρισσα –ένιωθα τυχερός που δεν χρειαζόταν πια να αλλάζω σχολεία και φίλους... Μπαίνοντας στην εφηβεία, είχα προσποφασίσει πως θα γινόμουν γιατρός, γοητευμένος από το εύρος του επιστημονικού ενδιαφέροντος που προσέφερε... Το ίδιο αποφασιστικός υπήρξα και για την επιλογή της Καρδιοχειρουργικής, ενόσω ήμουν ακόμη φοιτητής στην Ιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης, την οποία θεωρούσα την πλέον απαιτητική ειδικότητα τόσο σε τεχνικό όσο και σε επίπεδο γνώσεων...»

«Με το πέρασ της στρατιωτικής μου θητείας, ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική, στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Λάρισας, υπό τη Διεύθυνση του Αρχίατρου Εμμανουήλ Σμπώκου, την οποία και ολοκλήρωσα στο Νοσοκομείο «Άγιος Δημήτριος» της Θεσσαλονίκης... Την ειδίκευσή μου στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική πραγματοποιήσα στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» της Θεσσαλονίκης, υπό τους Παναγιώτη Σπύρου και Ιωάννη Φεσατίδη... Η περίοδος της Υπηρεσίας Υπαίθρου, που ακολούθησε, ήταν ιδιαίτερα σημαντική για μένα, καθώς εκεί γνώρισα τη μέλλουσα σύζυγό μου...»

«Η λήψη τίτλου ειδίκευσης σήμανε και την έναρξη της συνεργασίας μου με το Νοσηλευτήριο «Άγιος Λουκάς», ως μέλος της ομάδας του Καθ. Γ. Μπουγιούκα, στο οποίο και παρέμεινα για μια πενταετία. Το 1997, ανέλαβα θέση Επιμελητή Β', στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», εκεί που η Καρδιοχειρουργική επιστήμη αναδείχθηκε σε ολοκλήρη την ελληνική επικράτεια, λόγω των σπουδαίων επιδόσεων του Π. Σπύρου και των συνεργατών του... Εξαιτίας εκείνου, κατέθεσα υποψηφιότητα για την ανάληψη θέσης Επιμελητή Α' στο Π.Γ.Ν. Λάρισας, όπου και βρέθηκε τελικά... Δυστυχώς, οι ελπίδες του –και δικές μας- για τη δημιουργία ενός κέντρου εφάμιλλου με εκείνο της Θεσσαλονίκης, αποδείχθηκαν φρούδες, αφού το σύστημα δεν στάθηκε αρωγός... Η παραίτησή του άφησε την κλινική χωρίς ταυτότητα, μέχρι που το 2003 ανέλαβα τη Διεύθυνση και ξεκίνησα Θωρακοχειρουργική δραστηριότητα... Διο χρόνια αργότερα, η έλευση του Ν. Τσιλιμίγκα άλλαξε τα δεδομένα, με αποτέλεσμα η κλινική μας σήμερα να αποτελεί κέντρο αναφοράς στην Κεντρική Ελλάδα και να συναγωνίζεται άλλες αντίστοιχες Πανεπιστημιακές, αλλά και ιδιωτικές... Όταν το 2004 βρέθηκε στο Essen της Γερμανίας, στα πλαίσια ενός μετεκπαιδευτικού προγράμματος στην Ελάχιστη Επεμβατική Θωρακοχειρουργική, συνειδητοποίησα ότι το μεγαλύτερο λάθος που έκανα στην πορεία της καριέρας μου, είναι το γεγονός πως ως νέο-ειδικευμένος αποφάσισα να δουλέψω στον ιδιωτικό τομέα, αντί να φύγω για περαιτέρω εκπαίδευση ή εργασία στο εξωτερικό... Θα μπορούσα να έχω αποκομίσει σπουδαίες εμπειρίες –εμπειρίες σε πιο ουσιαστικά πεδία, πέραν αυτού της «βιομηχανοποιημένης» Καρδιοχειρουργικής που γνωρίζουμε στην Ελλάδα... Αυτό που σχεδόν με τρομάζει σήμερα είναι ότι ενώ η επιστήμη μας εξελίσσεται διαρκώς σε παγκόσμιο επίπεδο, στην Ελλάδα βρίσκεται σε μια τραγική στασιμότητα, η οποία συνδέεται με το ευκαιριακό κέρδος και την αναγνώριση... Είναι λυπηρό και εύκομα να αλλάξει σύντομα... Στη ζωή μου, έμαθα να εργάζομαι σκληρά όχι μόνο γιατί αυτό θα μου επιφέρει υλικές ή άλλου είδους ανταμοιβές, μα γιατί με κάνει να αισθάνομαι πιο ικανός και πιο άξιος... Πιστεύω πως οι ψυχές των ανθρώπων που σταματούν να νοιάζονται για την ποιότητα της δουλειάς τους και ενδιαφέρονται μόνο για τα ανταλλάγματα, παθαίνουν ένα είδος διάβρωσης... Αυτή η διάβρωση δεν θέλω να συμβεί στη δική μου ψυχή...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 1957
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1975 - 1981
- Στρατιωτική θητεία, 1981 - 1983, Υπηρεσία Υπαίθρου, 1991 - 1992
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, 404 Γ.Σ.Ν. Λάρισας, 1984 - 1985
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «Άγιος Δημήτριος», 1985 - 1987
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Γ. Παπανικολάου», 1987 - 1991
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Άγιος Λουκάς», 1992 - 1997
- Επιμελητής Β', Νοσ. «Γ. Παπανικολάου», 1997 - 1999
- Επιμελητής Α' με εξέλιξη σε Διευθυντή Ε.Σ.Υ., Π.Γ.Ν. Λάρισας, 1999 - σήμερα

Κυριάκος Σπηλιόπουλος

813

Λέκτορας Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας

«Πέρασα τα πρώτα χρόνια της ζωής μου στο Μόναχο, όπου και γεννήθηκα, καθώς ο πατέρας μου, έχοντας ολοκληρώσει εκεί τις σπουδές του ως Μηχανολόγος-Μηχανικός, παρέμεινε για να εργαστεί... Η δουλειά του ήταν εκείνη που μας έφερε πίσω στην Ελλάδα –η ανάληψη μιας θέσης-, όταν εγώ ήμουν έξι χρονών... Ένα από τα πρώτα πράγματα που έμαθα στη σύντομη τότε παραμονή μου στη Γερμανία ήταν το εξής: Να αρχίζεις ό,τι μπορείς να κάνεις ή ονειρεύεσαι πως θα ήθελες να κάνεις... Η τόλμη χαρίζει ευφυΐα, μαγεία και δύναμη... Επρόκειτο για μια από τις αγαπημένες εκφράσεις του Γκαίτε... Με αυτή τη σκέψη, ονειρεύτηκα και ξεκίνησα την πορεία μου προς την Ιατρική...»

«Τελειώνοντας το Λύκειο, εισάχθηκα στη Φαρμακευτική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά αποφάσισα αμέσως να φύγω για τη Γερμανία... Το 1989, εγγράφηκα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου «Ludwig- Maximilians University» του Μονάχου, από την οποία και αποφοίτησα το 1996... Έκτοτε, κάθε επαγγελματική μου κίνηση συνδέθηκε και συνδέεται με την Καρδιοχειρουργική επιστήμη... Για ένα έτος, με το πέρας των σπουδών μου, βρέθηκα στο Νοσοκομείο «German Heart Center», στην ίδια πόλη, με ερευνητική υποτροφία στο Τμήμα Πειραματικής Καρδιολογίας... Κατόπιν, ξεκίνησα την πρακτική μου στην Καρδιοχειρουργική, στην Χειρουργική Κλινική Καρδιάς και Αγγείων του Νοσοκομείου «Bogenhausen Klinikum», την οποία και ολοκλήρωσα το 1999, για να ακολουθήσει η ειδίκευσή μου στην ίδια κλινική έως και το 2007...»

«Η πρόταση να συνεργαστώ σε σταθερή βάση με το ίδρυμα στο οποίο ειδικεύτηκα, έγινε αποδεκτή χωρίς δεύτερη σκέψη... Δεν θα έλεγα πως με ενδιέφερε τότε η επιστροφή στην Ελλάδα... Ανέλαβα, λοιπόν, τη θέση Επιμελητή που μου προσφέρθηκε, αλλά προφανώς όταν οι άνθρωποι κάνουν σχέδια, το σύμψαν έχει άλλες διαθέσεις... Η γέννηση της κόρης μου άλλαξε τελειώς τις σταθερές της ζωής μου... Η σύζυγός μου, συνάδελφος Δερματολόγος, επέμνε στον επαναπατρισμό μας, με αποτέλεσμα να αρχίσω κινήσεις εύρεσης επαγγελματικής στέγης στην Ελλάδα... Το 2009, κατέθεσα υποψηφίότητα για τη θέση Λέκτορα στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας, του οποίου ηγούνταν ο Νικόλαος Τσιλιμίγκας... Έγινα δεκτός, κατόπιν κρίσης, το 2010, και κάπως έτσι βρεθήκαμε οικογενειακώς στη Λάρισα... Δεν μπορώ να δηλώσω με αιγυριά και ειλικρίνεια πως κατάφερα να προσαρμοστώ στην ελληνική πραγματικότητα... Εκπαιδεύτηκα, εργάστηκα και ωρίμασα σε ένα σύστημα που διαφέρει σε σημεία αιχμής με το παρόν ελληνικό σύστημα –στη Γερμανία, για παράδειγμα, η Καρδιοχειρουργική αποτελεί αυτόνομη ειδικότητα, με αποτέλεσμα, με το πέρας της ειδίκευσης, ένας Χειρουργός να έχει ήδη δοκιμαστεί σε περίπου 150 χειρουργεία, που διενήργησε ο ίδιος... Ταυτόχρονα, το σύστημα εκεί είναι προσωποκεντρικό και λόγω όγκου περιστατικών, ένας Επιμελητής έχει αυτονομία χειρουργική – με τη βοήθεια πιο έμπειρων Καρδιοχειρουργών... Στην Ελλάδα, το σύστημα είναι κατ'ουσίαν Διευθυντο-κεντρικό, παρέχοντας λίγες αρμοδιότητες και δυνατότητες εξέλιξης στους νεότερους... Γι' αυτό και δεν είμαι αισιόδοξος για το μέλλον στη χώρα... Ίσως κάποια στιγμή, να επικρατήσουν κάποια συγκεκριμένα Καρδιοχειρουργικά Κέντρα, τα οποία και θα απορροφήσουν τον μεγαλύτερο αριθμό περιστατικών... Δεδομένου, βέβαια, ότι σύντομα, όλοι θα κληθούνε να ασπαστούμε και αφομοιώσουμε νέες τεχνολογίες, λιγότερο επεμβατικές, υβριδικά χειρουργεία και λοιπά... Οι περισσότεροι άνθρωποι δουλεύουν, έλεγε ο Γκαίτε, το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους, απλώς για να ζουν... Και η λίγη ελευθερία που τους μένει τους προβληματίζει και προσπαθούν να βρουν κάθε τρόπο να την ξεφορτωθούν... Εγώ προσπαθώ ακριβώς για το αντίθετο... Εγώ δουλεύω για να μπορώ να ζω την ελευθερία μου... Υπήρξα πέμπτος Πανελλήνιος Πρωταθλητής στην κολύμβηση και με την επιστροφή στην Ελλάδα, ξαναέπεσα στο νερό... Σήμερα, ωστόσο, η πλέον αγαπημένη μου ενασχόληση, δεν είναι άλλη από την κόρη μου, στην οποία αφιερώνω πλήρως την ελευθερία μου...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Μόναχο, Γερμανία, 12 Οκτωβρίου 1970
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Ludwig- Maximilians University», Μόναχο, 1989 - 1996
- Ερευνητική Υποτροφία, Νοσοκομείο «German Heart Center», Μόναχο, 1996 - 1997
- Πρακτική άσκηση (1997 - 1999), Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική (1999 - 2007) και Επιμελητής Α', Νοσοκομείο «Bogenhausen Klinikum», Μόναχο, (2007 - 2010)
- Λέκτορας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας, 2010 - σήμερα

Γεωργία Καλαφάτη

Επιμελήτρια Α', Καρδιοχειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας

«Το περιβάλλον στο οποίο γαλουχήθηκα, κάθε άλλο παρά φιλικό ήταν προς την απόφασή μου να αποστασιοποιηθώ από τα συνηθισμένα και να ακολουθήσω καριέρα στην Ιατρική... Επρόκειτο για μια μικρή αγροτική κοινότητα, όπου η καθημερινότητα κινούνταν ανάμεσα στις καλλιέργειες και την οικογένεια... Κάθε τι άλλο, έμοιαζε πρωτόγνωρο και ξένο... Ήμουν μόλις δέκα ετών, όταν ανακοίνωσε την απόφασή μου, όχι απλά να γίνω γιατρός, αλλά Χειρουργός... Είχα νοσηλευτεί τότε στην Παιδιατρική Κλινική του Νοσοκομείου Βόλου, λόγω αμυγδαλίτιδας, κι εκεί παθιάστηκα με την Ιατρική... Θυμάμαι τις νύχτες, όταν οι νοσηλεύτριες αποχωρούσαν για να μας αφήσουν να κοιμηθούμε, έκλεβα σύριγγες, τις γέμιζα με νερό και παρίστανα πως κάνω ενέσεις στα άλλα παιδιά...»

«Δυστυχώς –ή ευτυχώς όπως αποδείχθηκε–, μη έχοντας τη δυνατότητα για να προετοιμαστώ ενόψει των Πανελληνίων εξετάσεων για την εισαγωγή μου στο Πανεπιστήμιο, απέτυχα... Ξεκίνησα εντατικά μαθήματα Γερμανικών και λίγους μήνες αργότερα, μάζεψα μια βαλίτσα ρούχα και με ελάχιστα χρήματα στο πορτοφόλι, έφυγα για τη Γερμανία... Ένωθα χαμένη σε ένα παράλληλο σύμπαν –από τον Κισσό Μαγνησίας βρέθηκα στη Βαυαρία, μιλώντας ελάχιστα τη γλώσσα... Φοίτησα αρχικά στο Goethe Institut και κατόπιν μετακόμισα στην Κολωνία, για να προετοιμαστώ για την εισαγωγή μου στην Ιατρική... Το 1981, ήμουν πρωτοετής φοιτητής στην Ιατρική Σχολή του Δυτικού Βερολίνου...»

«Με την ολοκλήρωση της Διατριβής μου, επέστρεψα πια στην Ελλάδα... Εκείνη την εποχή, η Καρδιο-Θωρακοχειρουργική ειδικότητα θεωρούνταν «άγονη», με αποτέλεσμα να την επιλέξω, καθώς απέφευγα την θητεία στην Υπηρεσία Υπαίθρου, για την οποία δεν είχα συλλέξει τα απαραίτητα μόρια... Ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική, στο Γενικό Νοσοκομείο Βόλου και κατόπιν εντάχθηκα στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου», υπό τη Διεύθυνση του αείμνηστου Π. Σπύρου... Η απόφαση να συγκροτήσω δική μου Καρδιοχειρουργική ομάδα στον ιδιωτικό τομέα, μετά το πέρας της ειδίκευσής μου, ήταν το επιστέγασμα της ώριμης και σοβαρής πορείας που διέγραψα... Ήθελα να κάνω την παρουσία μου αισθητή –να δείξω πως δεν φοβάμαι να αντιμετωπίσω το γεγονός πως είμαι γυναίκα Καρδιο-Θωρακοχειρουργός στην Ελλάδα... Είχα άριστη εκπαίδευση και ειδίκευση και δεν υπήρχε κανείς ανασταλτικός παράγοντας να με κρατήσει πίσω... Οι ασθενείς, όταν βλέπουν γυναίκα εργαζόμενη σε νοσοκομείο, έχουν την τάση να τη θεωρούν νοσηλεύτρια –αν είναι λίγο παραπάνω αυστηρή και σκληρή, όπως εγώ, μπορεί να τη βάλουν σε επίπεδο προϊσταμένης... Ο αγώνας που χρειάστηκε για να πείσω σχετικά με τις ικανότητές μου ήταν διπλός...»

«Η ανάληψη της θέσης Επιμελήτρια Β' στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Λάρισας, από τη μια ήταν ικανοποιητική, από την άλλη κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε σωρό προβλημάτων και δυσκολιών, σε λειτουργικό επίπεδο, που ενίοτε αποσυντονίζουν από τον κυρίαρχο σκοπό, που δεν είναι άλλος από την άσκηση Καρδιοχειρουργικής... Με την αρωγή των καλών συναδέλφων, τα καταφέραμε και σήμερα λειτουργούμε ένα αξιόλογο τμήμα σε πανελλήνιο επίπεδο... Η Καρδιο-Θωρακοχειρουργική είναι «η» ειδικότητα –δεν υπάρχει τίποτα που να μπορεί να συγκριθεί μαζί της... Το τμήμα, βέβαια, που ζητά από εκείνον που θα την επιλέξει είναι υψηλό... Εγώ κατέθεσα την προσωπική μου ζωή... Δεν κατάφερα να κάνω οικογένεια, ζω μάλλον μοναχικά και αφιερωμένα στη δουλειά μου... Ο χρόνος όμως δεν γυρίζει πίσω... Αν φτάσω στο τέλος της ζωής μου κι έχω μετανιώσει για τις επιλογές μου, θα λυπηθώ... Γιατί όσες ζωές κι αν έχεις σώσει, σε όσες οικογένειες κι αν έχεις χαρίσει χαρά, το γεγονός ότι δίπλα σου δεν υπάρχει δική σου οικογένεια για να μοιραστεί τις χαρές και τις λύπες, δεν μπορεί να αντικατασταθεί...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Κισσός, Μαγνησία, 24 Απριλίου 1960
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Βερολίνου, Γερμανία, 1981 - 1988
- Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Βερολίνου, Γερμανία, 1988
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γ. Ν. Βόλου, 1989 - 1992
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, «Γ. Παπανικολάου», 1993 - 1996
- Υπηρεσία Υπαίθρου, Γ.Ν. Βόλου, 1996 - 1997
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Γενική Κλινική», 1997 - 1999
- Επιμελήτρια Β' με εξέλιξη σε Α', Π.Γ.Ν. Λάρισας, 1999 - σήμερα

Νικόλαος Δεσιμόνας

815

Επιμελητής Α', Καρδιοχειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας

«Το γεγονός ότι γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Κεφαλονιά, σε ένα τόπο όπου υπήρχε τουρισμός –και κατά συνέπεια η δυνατότητα επαφής και συναστροφής με αλλοδαπούς- επηρέασε πολύ τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς μου και την εξέλιξη της ζωής μου... Έγινα άνθρωπος ανοικτός σε κάθε τι νέο και πρωτοποριακό, απέκτησα μεγαλύτερη ανοχή για οτιδήποτε μπορεί να θεωρείται διαφορετικό, έμαθα να αποδέχομαι τις προκλήσεις... Πρόκληση υπήρξε για μένα και η Ιατρική... Η πρώτη φορά που έβαλα στο μυαλό μου τη σκέψη να γίνω γιατρός, ήταν όταν έτυχε να παρακολουθήσω στην τηλεόραση ένα σήριαλ, με τίτλο «Άνθρωπος δίχως πρόσωπο», στο οποίο προβάλλονταν σκηνές Νευροχειρουργικών περιστατικών... Την ίδια περίοδο, δυο δίδασκοι Χειρουργοί ήρθαν στο νησί και όλοι συζητούσαν στις γειτονιές για τα επιτεύγματά τους... Επηρέαστηκα... Όντας καλός και δυνατός μαθητής, έβαλα στόχο να εισαχθώ στην Ιατρική... Υπήρξε βέβαια κάποια στιγμή που αμφιταλαντεύτηκα, σκεπτόμενος το Πολυτεχνείο, αλλά με την καθοδήγηση των Καθηγητών μου, η αρχική στόχευση εξελίχθηκε σε επιτυχή εισαγωγή στην Ιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης...»

«Υπήρξε μόνο μια στιγμή, κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, που η Χειρουργική πήγαινε σε δεύτερο πλάνο και ο λόγος ήταν η Παιδιατρική... Επρόκειτο, ωστόσο, για μια παροδική μεταστροφή, καθώς η Χειρουργική ήταν –όπως αποδεικνύεται- είλημμένη απόφαση...»

«Κατά τα τελευταία έτη της φοίτησής μου, πάρθηκε η απόφαση από την πολιτεία για χορήγηση ειδικεύσεως Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής, μιας καινούριας ειδικότητας για τα ελληνικά δεδομένα... Ήταν για μένα μια νέα πρόκληση, την οποία και αποδέχτηκα χωρίς δεύτερη σκέψη...»

«Ειδικεύτηκα στη Γενική Χειρουργική στα Νοσοκομεία της Κεφαλονιάς και της Χαλκίδας και μετέπειτα βρέθηκα στο Νοσοκομείο «Σωτηρία» για τα χρόνια της Θωρακοχειρουργικής, υπό τη Διεύθυνση του Ιωάννη Ζορμπά και στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» για την ειδικεύση στην Καρδιοχειρουργική, υπό τους Εμμανουήλ Χλαπουτάκη και Ιωάννη Παπαϊωάννου... Όσον ήμουν στο Νοσοκομείο «Σωτηρία», επισκεπτόμουν την Καρδιοχειρουργική Κλινική του Ε. Χλαπουτάκη, ώστε να παρακολουθώ επεμβάσεις υπό την εποπτεία του Ανδρέα Βομβογιάννη...»

«Θα έλεγα πως μετά από τόσα χρόνια δουλειάς, ως ενεργός Καρδιο-Θωρακοχειρουργός, το μόνο απωθημένο που έχω είναι το γεγονός ότι δεν κατάφερα να πραγματοποιήσω την ειδικεύσή μου –ή και μέρος αυτής- ή μια μετεκπαίδευση στο εξωτερικό... Είναι μεγάλο πλεονέκτημα για ένα Χειρουργό να έχει βρεθεί σε χειρουργικές αίθουσες άλλων χωρών και να αποκτήσει προσλαμβάνουσες και εμπειρίες διαφορετικές... Δυστυχώς τότε, ήταν αδύνατο να μετακινηθώ εκτός Ελλάδας, αλλά σήμερα, είμαι μετανιωμένος για αυτή την εξέλιξη... Προσπαθώ βέβαια να αντισταθμίσω το κενό με ταξίδια στο εξωτερικό, συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγής Ιατρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες παρόμοιες ενέργειες...»

«Η μεγαλύτερη ανταμοιβή μου, όλα αυτά τα χρόνια, είναι τα χαμόγελα των ασθενών μου, αλλά κι εκείνα της συζύγου και της οικογένειάς μου... Όσον αφορά στους ασθενείς, υπήρξα ανέκαθεν πολέμιος οποιασδήποτε άλλης «ανταμοιβής», η οποία επιδέχεται πολλαπλές ερμηνείες... Η Ιατρική είναι λειτουργήμα και στην πορεία μου, υπηρέτησα αυτή την αξία περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη... Όσον αφορά στην οικογένεια, οι θυσίες που έκαναν για μένα θα αποτελούσαν πάντα ένα καλό λόγο να ευγνωμονώ το Θεό για όσα μου χάρισε...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Ληξούρι, Κεφαλονιά, 1 Απριλίου 1963
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1980 - 1986
- Ειδικεύση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. Αργοστολίου, Κεφαλονιά, 1987 - 1988
- Ειδικεύση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. Χαλκίδας, 1988 - 1991
- Ειδικεύση στη Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομείο «Σωτηρία», 1991 - 1994
- Ειδικεύση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Ιπποκράτειο», 1994 - 1995
- Επιμελητής Β', με εξέλιξη σε Α', Π.Γ.Ν. Λάρισας, 1996 - σήμερα

Αγγελική Τσαντσαρίδου

Επιμελήτρια Α', Καρδιοχειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας

«Πρώτοι μου ασθενείς, σε ένα αυτοσχέδιο χειρουργικό τραπέζι, υπήρξαν οι κοούλες της παιδικής μου ηλικίας... Τόσο πάθος είχα με την Ιατρική, τόσο μεγάλο πάθος να γίνω γιατρός... Παρακολουθούσα, μάλιστα, φαντατικά, ένα τηλεοπτικό σήριαλ, το οποίο πρόβαλε τις ζωές των γιατρών και την προσφορά τους στον κόσμο... Θαύμαζα την αυταπάρνησή τους, την αφοσίωσή τους, την αγάπη τους για την επιστήμη... Ήξερα πως δεν υπήρχε άλλος δρόμος για μένα...»

«Αν αριστούχος μαθήτρια, δεν κατάφερα να εισαχθώ στην Ιατρική Σχολή... Έφυγα, λοιπόν, για την Αμερική, όπου ξεκίνησα σπουδές στη Βιοχημεία και Ψυχολογία... Επέλεξα τη Βιοχημεία, διότι χωρίς έρευνα η Ιατρική δεν υπάρχει και την Ψυχολογία για να μπορώ να διαβάζω και να κατανοώ την ψυχή του ασθενούς... Με την επιστροφή μου στην Ελλάδα, το 1984, εισάχθηκα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, με απώτερο στόχο να ειδικευτώ στην Ογκολογία... Λαμβάνοντας πτυχίο, εντάχθηκα στη Χειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Μεταξά», υπό τη Διεύθυνση του Β. Λυσαίου και κατόπιν στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας υπό τους Κ. Χαρώνη και Σ. Δενδρινό... Οι εφημερίες ήταν πολύ δύσκολες, δεν κοιμόμασταν αχεδόν καθόλου... Είχαμε όμως την ευκαιρία να δούμε πολλά περιστατικά –από μαφιόζους κτυπημένους από όπλο, ασθενείς AIDS, τροχαία, κ.α.- και να κατακτήσουμε γνώση... Η μεταστροφή μου στην Καρδιοχειρουργική έγινε από σεβασμό προς το ιερό όργανο, την καρδιά... Η συνειδητοποίηση της αξίας και σημασίας της στην ανθρώπινη ζωή με συνεπήρε, με αποτέλεσμα να βρεθώ στο Νοσηλευτήριο «Ωνάσιου», ώστε να ειδικευτώ στην Καρδιοχειρουργική, υπό τη Διεύθυνση του Γεώργιου Παλαιτιανού και μετέπειτα στο Γενικό Κρατικό Νίκαιας, υπό τον Μιχαήλ Γεραζούνη για τη Θωρακοχειρουργική...»

«Ήταν πάμπολλες οι φορές που ένωσα ανασφάλεια για την επιλογή μου να γίνω Καρδιοχειρουργός... Δεν ήμουν σίγουρη αν θα τα καταφέρω, αναλογιζόμενη τον μικρό αριθμό γυναικών που δραστηριοποιούνται στο χώρο, αλλά και τις υψηλές απαιτήσεις της ειδικότητας... Ήθελα, όμως, να ζήσω από κοντά αυτή την υπέροχη επιστήμη, γι' αυτό και είπα στον εαυτό μου –προχώρα κι αν δεν τα καταφέρεις, θα κάνεις κάτι άλλο... Μα και στην πορεία, δεν συνάντησα ευκολίες –κάθε άλλο... Ενώ ανέλαβα θέση Επικουρικού Καρδιοχειρουργού στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, λόγω λάθους, βρέθηκα να υπηρετώ στη ΜΕΘ... Αποχώρησα λίγους μήνες αργότερα για να εργαστώ στο ΕΚΑΒ... Λίγο πριν απογοητευτώ, προέκυψε η ανάληψη θέσης στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Λάρισας, αρχικά ως Επικουρικός και αργότερα ως Επιμελήτρια Β'...»

«Επειδή έχω μια ζωή να ζήσω και όχι δυο ή τρεις, δεν θα άλλαζα καμία από τις αποφάσεις ή τις επιλογές μου... Σε ένα παράλληλο σύμπαν, αν είχα δυο ζωές, στη μια θα γινόμουν και πάλι Καρδιοχειρουργός και στην άλλη θα παντρευόμουν από τα δεκατέσσερα και θα έκανα πολλά παιδιά... Υπάρχουν στιγμές που με ενοχλεί το κενό ύπαρξης οικογένειας στη ζωή μου... Από την άλλη, οι άνθρωποι που με συντρόφευσαν κατά καιρούς συνειδητοποιούσαν πολύ γρήγορα την αφοσίωσή μου στην Ιατρική και δεν με πίεζαν... Ήθελα πάντα να είμαι καλή σε κάτι και αυτό είναι η Ιατρική, γι' αυτό και αν παντρευόμουν, δεν θα ήμουν καλή μητέρα ή σύζυγος... Παίρνω ικανοποίηση από τη δουλειά μου και την συγγραφή επιστημονικών βιβλίων, με την οποία ασχολούμαι πυρετωδώς...»

Ο ευτυχής πατέρας με τις δίδυμες κόρες του, ιατρούς, σε ευχάριστο στιγμιότυπο. Θεσσαλονίκη 2006

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Πειραιάς, 1 Ιανουαρίου 1961
- Σπουδές στη Βιοχημεία και Ψυχολογία, ΗΓΑ, 1980 - 1984
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Καποδιστριακό» Αθηνών, 1984 - 1990
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «Μεταξά», 1991 - 1993
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Κ.Ν. Αθηνών, 1993 - 1995
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ «Ω.Κ.Κ.», 1995 - 1997
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, Γ.Κ.Ν. Νίκαιας, 1997 - 1999
- Επικουρικός Επιμελήτης, Π.Γ.Ν. Αλεξανδρούπολης, 2002 - 2004
- Επικουρικός Επιμελήτης, Π.Γ.Ν. Λάρισας, 2006 - 2010
- Επιμελήτρια Β' με εξέλιξη σε Α', Π.Γ.Ν. Λάρισας, 2010 - σήμερα

Βασίλειος Λιούρας

Επιμελητής Β' Ε.Σ.Υ., Καρδιοχειρουργική Κλινική,
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας

«Είναι γεγονός πως τόσο η προσωπικότητα, όσο και η επαγγελματική υπόσταση του πατέρα μου, επηρέασαν και κατεύθυναν την απόφασή μου να εμπλακώ με την άσκηση του Ιατρικού λειτουργήματος... Αφιερωμένος εκείνος στους ασθενείς του, ως Παθολόγος, μου ενέπνευσε την αγάπη για την Ιατρική και ανέδειξε την γοητεία της επιστήμης... Το 1984, έφυγα από την Ελλάδα, ώστε να φοιτήσω σε Πανεπιστήμιο της Ιταλίας... Αρχικά, βρέθηκα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Περούτζια και κατόπιν μεταγράφηκα στην αντίστοιχη σχολή της Ρώμης, όπου το επίπεδο ήταν υψηλότερο, καθώς θεωρείται η καλύτερη της χώρας...»

«Η επιστροφή μου στην Ελλάδα, δέκα χρόνια αργότερα, με έβαλε στη διαδικασία εκπλήρωσης των σχετικών υποχρεώσεων –όπως στρατιωτική θητεία και Υψηλούς Υπαίθρου-, με ακολούθησε την εκπαίδευσή μου, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα... Εντάχθηκα στη Χειρουργική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας, το 1997, όπου και ολοκλήρωσα την εκπαίδευσή στη Γενική Χειρουργική... Εκείνη την περίοδο, ο Καθηγητής Παναγιώτης Σπύρου είχε αναλάβει την οργάνωση και διεύθυνση της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής και μια συνάντησή μαζί του ήταν καταλυτική, ώστε να πάρω την απόφαση να ειδικευθώ στην Καρδιοχειρουργική... Έμεινα στην κλινική του για ένα χρόνο, ως ειδικευόμενος και μετά βρέθηκα στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» της Θεσσαλονίκης, υπό τη Διεύθυνση του Ιωάννη Φεσσάτιδη...»

«Ήθελα ανέκαθεν να δραστηριοποιηθώ επαγγελματικά στην πόλη που γεννήθηκα και μεγάλωσα... Θεωρώσα, λοιπόν, ευτυχία συγκυρία την δυνατότητα που μου δόθηκε να καταλάβω θέση Επικουρικού Επιμελητή στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας... Παρέμεινα σε αυτό το καθεστώς για δυο χρόνια, όταν και προκηρύχθηκε θέση Επιμελητή Β', την οποία κατέχω μέχρι και σήμερα...»

«Δημιούργησα οικογένεια όσο ήμουν ακόμη στην Ιταλία, ως φοιτητής... Παντρεύτηκα μια Ιταλίδα συνάδελφο, με την οποία αποκτήσαμε δυο υπέροχες κόρες... Ήταν, ομορφιοβρήτα, τα πλέον όμορφα αλλά και παράλληλα δύσκολα χρόνια της ζωής μου... Έπρεπε να είμαι ταυτόχρονα συνεπής φοιτητής, καλός σύζυγος, στοργικός πατέρας... Υπήρχαν στιγμές που οι οικονομικές υποχρεώσεις μας ξεπερνούσαν, αλλά καταφρανόμα να ανταποκριθούμε με δύναμη και συναχή... Δυστυχώς, ο γάμος αυτός διήρκεσε όσο και η παραμονή μου στην χώρα... Η σύζυγός μου ήταν ανένδοτη –δεν ήθελε να έρθει στην Ελλάδα, παρά να συνεχίσει την καριέρα της στη Ρώμη... Η απόφαση να τους αποχωρήσω ήταν επώδυνη... Σήμερα οι κόρες μου φοιτούν στο Πανεπιστήμιο... Ελπίζω κι εγώ να έρθουν κάποια στιγμή να ζήσουν μαζί μου στην Ελλάδα...»

«Το κενό που μου άφησε η έλλειψη της οικογενειακής ισορροπίας, καλύφθηκε από τη λατρεία μου για τη φύση... Ασχολούμαι συστηματικά με τις καταδύσεις, την ορειβασία και τις αναρριχήσεις, όντας μάλιστα μέλος οργανωμένων συλλόγων... Είμαι άλλωστε άνθρωπος που δεν φοβάται το ρίσκο, δεν φοβάται τον κίνδυνο... Αυτό τα χαρακτηριστικά, με βοήθησαν πολύ και στη δουλειά μου... Αν δεν μπόρεσες ένας Καρδιοχειρουργός να πάρει ρίσκο, δεν θα είναι ποτέ επιτυχημένος... Βρέθηκα να ρισκάρω στο χειρουργικό τραπέζι ως ειδικευόμενος ακόμη, έχοντας στο μυαλό –όπως και σήμερα- το καλύτερο για τον ασθενή μου...»

Βιογραφικό

Τόπος γέννησης, Λάρισα, 28 Οκτωβρίου 1963
Ιατρική Σχολή, «Κετι Argentelli» University of Perugia και «Sapienza» University of Rome, 1984 - 1994
Στρατιωτική θητεία, 1994 - 1996, Υψηλούς Υπαίθρου, 1996 - 1997
Ειδικείωση στη Γενική Χειρουργική, Π.Γ.Ν. Λάρισας, 1997 - 2000
Ειδικείωση στην Καρδιοχειρουργική, Π.Γ.Ν. Λάρισας, 2000 - 2001
Ειδικείωση στην Καρδιοχειρουργική, «Γ. Παπανικολάου», 2002 - 2005
Επικουρικός Επιμελητής, Π.Γ.Ν. Λάρισας, 2006 - 2008
Επιμελητής Β', Π.Γ.Ν. Λάρισας, 2008 - σήμερα

Νικόλαος Αντωνόπουλος

817

Επιμελητής Β' Ε.Σ.Υ., Καρδιοχειρουργική Κλινική,
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας

«Προερχόμενος από μια αστική οικογένεια της Αθήνας, είχα την ευκαιρία να φοιτήσω στην Ιωνείδιο Σχολή Πειραιά, ένα πρότυπο εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο οποίο η εκπαίδευση δεν περιοριζόταν μόνο στα απαραίτητα, αλλά είχε ως στόχο να διευρύνει τους ορίζοντες των μαθητών και να τους ώθησει σε νέους δρόμους –επιστημονικούς, αλλά και προσωπικούς... Στους κόλπους της ήρθα σε επαφή για πρώτη φορά με την Καρδιοχειρουργική, μέσα από τα επιτεύγματα του Denton Colley και της πρωτοποριακής συσκευής εξωσωματικής κυκλοφορίας που δημιούργησε ο John Gibbon, εγκαινιάζοντας τη λαμπρή εποχή της επιστήμης αυτής... Έχοντας παράλληλα την ενθάρρυνση και απόλυτη στήριξη του πατέρα μου, αποφάσισα να προχωρήσω σε σπουδές στην Ιατρική, με στόχο να γίνω Καρδιοχειρουργός... Τελέωσα την Ιατρική Σχολή Αθηνών με βαθμό άριστα... Κατόπιν, προχώρησα με την Υψηλούς Υπαίθρου, στη Χειρουργική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Ιεράπετρας, και με την στρατιωτική μου θητεία, κατά τη διάρκεια της οποίας βρέθηκα για ένα οκτάμηνο στη Χειρουργική Κλινική του 401 Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αθηνών... Δυστυχώς, οι μήνες εκείνοι δεν αναγνωρίστηκαν ως εκπαίδευση, την οποία ξεκίνησα μετέπειτα στο Νοσοκομείο «Προκράτειο», υπό τη Διεύθυνση του Γ. Ανδρουλάκη... Ακολούθησε η ειδίκευσή στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», υπό τους Χρήστο Λάλα και Ιωάνη Μπελέτη, αντίστοιχα... Στους ανθρώπους αυτούς, οφείλω τα μέγιστα, καθώς επηρέασαν τόσο την επιστημονική μου υπόσταση και τη στάση μου χειρουργικά, αλλά και την προσωπικότητά μου, ως γιατρό που σκεπεί λειτουργήματα και όχι επάγγελμα...»

«Με τη λήψη τίτλου ειδικότητας, το 2004, η πορεία μου ως Καρδιοχειρουργός εγκαινιάστηκε με την συνεργασία μου με τον Μιχάλη Καταρτζή, στον ιδιωτικό τομέα, η οποία διήρκεσε ένα χρόνο... Από το 2005 και για μία διετία, εντάχθηκα στην ομάδα του Χ. Λάλα, στο Νοσηλεύτριο «Υγεία», με ένα μικρό διάλειμμα ενός μήνα, όπου βρέθηκα ως Clinical Fellow στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Πανεπιστημίου «Yale», υπό τη Διεύθυνση του John Elefteriades... Ήμουν διατεθειμένος και έτοιμος να μείνω περισσότερο, αν η ανάληψη θέσης Επικουρικού Καρδιοχειρουργού, στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Λάρισας, δεν με έφερνε πίσω... Λίγα αργότερα, ανέλαβα θέση Επιμελητή Β' στην ίδια κλινική, το 2010, μετακινήθηκα στο Νοσοκομείο Παίδων «Αγία Σοφία», κατέχοντας την ίδια θέση, κατόπιν επέστρεψα στην Λάρισα για δυο χρόνια και από το 2013 έως και σήμερα βρίσκομαι και πάλι στην Παιδοκαρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Αγία Σοφία»... Θεωρώ την συνεχή κατάρτιση και μετεκπαίδευση ενός Καρδιοχειρουργού, όχι απλά απαραίτητη, αλλά αναγκαία... Προσωπικά, όσο μπορώ και μου επιτρέπουν οι συνθήκες, ασχολούμαι συνέχεια με την έρευνα, καθώς και με ό,τι νεότερο προκύπτει στην επιστήμη μας... Το 2011, μάλιστα, πραγματοποιήσα τόσο τη Διδακτορική Διατριβή μου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, με θέμα τη μελέτη της απόπτωσης λευκοκυτταρίων υποπληθυσμών σε Καρδιοχειρουργικούς ασθενείς, όσο κι ένα Master, στη Ρομποτική και Ελάχιστη Επεμβατική Χειρουργική, το οποίο έλαβε χώρα στο Νοσοκομείο «Λαϊκό», υπό τον Καθηγητή Νικόλαο Νικητέα και τον Διευθυντή της Χειρουργικής Κλινικής Χρήστο Ταιγκρή... Το όνειρό μου, βέβαια, είναι να καταφέρω να φύγω στο εξωτερικό, για κάποιο θέσμημα, ώστε να εκπαιδευτώ περαιτέρω στην Παιδοκαρδιοχειρουργική, η οποία έχει κερδίσει το ενδιαφέρον μου τα τελευταία χρόνια... Όνειρό μου, επίσης, είναι η πολιτεία να σταθεί επί της ουσίας δίπλα στους Έλληνες ματρώδες εν γένει, σταματώντας αυτή τη δραματική «διεργασία» επιστημών στην αλλοδαπή...»

Νικόλαος
Αντωνόπουλος

Επί του πειστηρίου:
Ο Ν. Αντωνόπουλος
μετακινήθηκε
στην ΠΔΚΡΧ Κλινική
του «Αγία Σοφία»
το 2014 σε θέση
Επιμελητή Β' Ε.Σ.Υ.

Βιογραφικό

Τόπος γέννησης, Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 1967
Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Καποδιστριακό» Αθηνών, 1984 - 1992
Υψηλούς Υπαίθρου, Ιεράπετρα, Κρήτη, 1992 - 1993, Στρατιωτική θητεία, 1993 - 1995
Ειδικείωση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «Προκράτειο», Αθήνα, 1995 - 1998
Ειδικείωση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «Ευαγγελισμός», Αθήνα, 1999 - 2004
Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Ιατρικό Κέντρο» και «Υγεία», Αθήνα, 2005 - 2007
Επικουρικός Καρδιοχειρουργός, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, 2007 - 2008
Επιμελητής Β', Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, 2008 - 2009
Επιμελητής Β', ΠΔΚΡΧ Κλινική, Νοσ. Παίδων «Αγία Σοφία», Αθήνα, 2010 - 2011
Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο «Καποδιστριακό» Αθηνών, 2011
Επιμελητής Β', Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, 2011 - 2013
Επιμελητής Β', ΠΔΚΡΧ Κλινική, Νοσ. Παίδων «Αγία Σοφία», Αθήνα, 2013 - σήμερα

Γενικό Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης

Σ' αυτόν τον κόσμο, έγραφε ο Βίκτωρ Ουγκώ, υπάρχει μόνο ένα πράγμα στο οποίο πρέπει να υποκλινόμαστε, η μεγαλοφυΐα, και ένα πράγμα στο οποίο πρέπει να πέφτουμε στα γόνατα, η καλοσύνη. Όσο μακριά και να πάει ο νους, υποστήριζε, ποτέ δεν φθάνει εκεί που μπορεί να φθάσει η καρδιά. Η καρδιά των αδερφών Νικόλαου και Λεωνίδα Παπαγεωργίου ήταν πάντα δοσμένη στην πύλη και τους ανθρώπους που αγάπησαν, αλλά αναγκάστηκαν να αποχωριστούν λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων στο εξωτερικό. Ο επαναπατρισμός τους σήμανε και μια πράξη καλοσύνης αυθεντικής, από αυτές που κατά Ουγκώ επιβάλλουν τον θαυμασμό και την αναγνώριση. Έτοιμοι να διαθέσουν 30 εκατομμύρια δολάρια για κοινωφελές σκοπό, αναζήτησαν ελλείψεις, εξέτασαν επενδυτικά πλάνα, διερεύνησαν επιλογές. Η μεγαλόπνοη ιδέα για δημιουργία ενός νοσηλευτικού ιδρύματος, Τριτοβάθμιας Περιβαλλόμενης, βρήκε αρκετούς υποστηρικτές, με αποτέλεσμα να γίνει σύστημα απόφασης, η υλοποίηση της οποίας ήταν άμεση. Στις 29 Αυγούστου 1990, σε συμβολαιογραφείο της Θεσσαλονίκης υπογράφηκε από τον Νικόλαο Παπαγεωργίου, εκπροσωπώντας και τον αδελφό του Λεωνίδα, η ιδρυτική συμβολαιογραφική πράξη της σύστασης οργανισμού με την επωνυμία «Ίδρυμα Παπαγεωργίου», πρωταρχικός στόχος του οποίου ήταν η ανέγερση νοσηλευτηρίου στη Θεσσαλονίκη. Στις 5 Δεκεμβρίου 1990, η ιδρυτική συμβολαιογραφική πράξη δημοσιεύτηκε στο φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και πέντε μήνες αργότερα ολοκληρώθηκε η σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Ίδρυματος Παπαγεωργίου, με την οποία συστάθηκε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «Νοσοκομείο Παπαγεωργίου». Για το σκοπό αυτό μάλιστα, το ελληνικό κράτος παραχώρησε 150 στρέμματα περίπου, που ανήκαν αρχικά στην ιδιοκτησία του υπουργείου Εθνικής Άμυνας, στην περιοχή Πολύνης.

Το Γενικό Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης (ΝΠΙΔ)

Το ημερολόγιο δείχνει 16 Αυγούστου 1999, όταν το Νοσηλευτήριο «Νοσοκομείο Παπαγεωργίου» άνοιξε τις πύλες του στους πολίτες της Θεσσαλονίκης, θέτοντας σε λειτουργία τα Εξωτερικά Ιατρεία και τα Εργαστήρια, ενώ από την 1η Οκτωβρίου 2000 ξεκίνησε η πλήρης λειτουργία του σε 24ωρη βάση. Σήμερα, το Ίδρυμα έχει δυναμικότητα 750 κλινών, με 89 εξ αυτών να εντάσσονται σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και 25 σε Μονάδες Ανάνηψης, ενώ διαθέτει σύστημα κεντρικού ελέγχου καρίων και σύγχρονο σύστημα Τηλεϊατρικής και τηλεδιάσκεψης. Είναι πλήρως ενταγμένο στο Ε.Σ.Υ., με μορφή Ν.Π.Ι.Δ., εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας και διοικείται από επαγγελματίες Διοικητικό Συμβούλιο, υπό τον γενικό συντονισμό Γενικού Διευθυντή. Για τη νοσηλευτική κάλυψη ασθενών, έχει συμβάσει με όλους τους ασφαλιστικούς φορείς και ταμεία της χώρας.

Στα πλαίσια του οργανισμού, δομής και λειτουργίας του συμπεριλήφθηκε και η Χειρουργική Κλινική Καρδιάς, Θώρακα και Άγγειων, η οποία οργανώθηκε από τον Γεώργιο Χατζηκώστα, τέως Επιμελητή Α' του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου», ο οποίος επιδόθηκε και ανέλαβε θέση Διευθυντή. Η δραστηριότητα της κλινικής εγκαινιάστηκε στις 10 Μαΐου 2000, ενώ η πρώτη επέμβαση «ανοιχτής» καρδιάς διεξήχθη τον Σεπτέμβριο της ίδια χρονιάς. Διαθέτει 32 νοσηλευτικές κλίνες, δύο χειρουργικές αίθουσες και μια τρίτη για οπτικά περιστατικά και υποστηρίζεται από Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, επικεφαλής της οποίας είναι ο Δημήτριος Ματάμης.

Η Καρδιο-Θωρακοχειρουργική Κλινική καλύπτει καθημερινά την Καρδιολογική Κλινική, τη Στεφανιαία Μονάδα και το Αιμοδυναμικό εργαστήριο, καθώς επίσης και κάθε κλινική του νοσοκομείου για επείγοντα περιστατικά που άπτονται της ειδικότητας. Παράλληλα, συμμετέχει στο σύστημα εφημεριών και επιπέδων, εναλλασσόμενη με τα Νοσοκομεία «ΑΧΕΠΑ» και «Γ. Παπανικολάου» πραγματοποιεί δέκα ειδικές Θωρακοχειρουργικές εφημερίες τον μήνα για επείγοντα περιστατικά, καλύπτοντας τη μεζοντα υγειονομική περιφέρεια του Νομού Θεσσαλονίκης.

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

Χατζηκώστας Δ. Γεώργιος
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - Συντονιστής
Μετεκπαιδευθείς σε Αγγλία
και Η.Π.Α.

Μαρίνος Θωμάς
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Διδάκτωρ Α.Π.Θ

Σαργήπουλος Παναγιώτης
Επιμελητής Α'
Σε διαδικασία εξέλιξης
σε Διευθυντή

Γαλανίδης Θόδωρος
Επιμελητής Α'
Διδάκτωρ Α.Π.Θ

Μπιτζίκας Γρηγόριος
Επιμελητής Α'
Διδάκτωρ Α.Π.Θ

Ο Γ. Χατζηκώστας
απονέμει τιμητική
πλάκα σε έναν
εκ των αδελφών
Παπαγεωργίου,
ιδρυτών του
ομώνυμου
νοσοκομείου,
εκ μέρους της
WSCTS
(Κως - 2008)

Στιγμιότυπο από το Gala Dinner του 18ου Συνεδρίου της WSCTS (Κως - 2008)

Δύο διάσημοι
επισκέπτες της
Καρδιοχειρουργικής
Κλινικής
του Νοσοκομείου
«Παπαγεωργίου»,
F. Benetti (αριστερά)
και Cr. Barnard (δεξιά)

Στιγμιότυπο
από παλαιότερη
συνάντηση
του Γ. Χατζηκώστα
με τον
Cristian Barnard

Γεώργιος Χατζηκώστας
 Ίδρυτής του Καρδιοχειρουργικού
 Κέντρου του «Παπαγεωργίου»
 Διευθυντής - Συντονιστής
 την περίοδο 2000 - 2011

Θωμάς Μαρίνος
 Διευθυντής Συντονιστής
 την περίοδο 2000 - 2011

Στην αρχική στελέκωση της κλινικής, εκτός του Γ. Χατζηκώστας, σε ρόλο Διευθυντή και Συντονιστή, συμμετείχαν οι Θωμάς Μαρίνος, Διευθυντής, Παναγιώτης Σαρήπουλος, Επιμελητής Α', σε διαδικασία εξέλιξης σε Διευθυντή, Όθωνας Γαλανός, Επιμελητής Α' και Γρηγόριος Μπιτζίκας, Επιμελητής Α'. Κατά τη διάρκεια των χρόνων, με το Ίδρυμα συνεργάστηκαν επίσης οι Καρδιοχειρουργοί Δημήτριος Λιμπεριάδης, Επιμελητής Β', Αθανάσιος Μαδέσης, Επιμελητής Β', Βασίλειος Βύζας, Επιμελητής Β', Σωτήριος Σοφολόγης, Επιμελητής Α', καθώς και οι Lalwal Abayomi και Κυριακή Χρονίδου ως Επιστημονικοί Συνεργάτες. Ειδικεύομενοι της Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Νοσοκομείο Παπαγεωργίου» υπήρξαν οι Αικατερίνη Τσακμάκη, Δημήτριος Παλιούρας και Αλέξανδρος Ζυγουράκης. Τεχνικό εξωσωματικής κυκλοφορίας είναι οι Παυλίξη Χαλιδώνη, Χαρά Γεωργιάδου, Αικατερίνη Αποστόλου, Αικατερίνη Σοφινιάδου, Βασίλειος Δούφαλης και Άννα Πατούση, Διευθύντρια του Αναισθησιολογικού Τμήματος είναι η Παυλίξη Πετροπούλου, ενώ τη Διεύθυνση της συνεργαζόμενης Καρδιολογικής Κλινικής έχει ο Ιωάννης Καπρίνης.

Από το 2000 μέχρι τον Μάιο του 2010, η δραστηριότητα της Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Νοσοκομείο Παπαγεωργίου» περιελάμβανε τη διενέργεια περισσότερων από 4.260 επεμβάσεων, που αφορούσαν σε 2.540 Καρδιοχειρουργικά περιστατικά, 937 Θωρακοχειρουργικά περιστατικά, 231 επεμβάσεις μεγάλων αγγείων και 552 επεμβάσεις ήσσονος βαρύτητας. Πιο συγκεκριμένα, η Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα περιελάμβανε 1.485 αορτοστεφανιαίες παρακάμψεις -ByPass- με χρήση εξωσωματικής κυκλοφορίας και 285 αορτοστεφανιαίες παρακάμψεις σε πάλλουσα καρδιά, 694 χειρουργίες επί των βαλβίδων, 179 συνδυασμένες επεμβάσεις και 55 λοιπές επεμβάσεις. Σε αντίθεση με το παραγόμενο έργο, σε ακαδημαϊκό επίπεδο, τα στελέχη της κλινικής περιορίστηκαν σε συμμετοχές σε εκπαιδευτικά προγράμματα και διακλινικά μαθήματα. Πραγματοποίησαν, βέβαια, σύντομες μετεκπαιδύσεις σε κέντρα του εξωτερικού στην τεχνική της πάλλουσας καρδιάς, την πλαστική της μπροειδούς βαλβίδας, τα μεταμοσχεύσεις καρδιάς και τα ανευρύσματα της θωρακικής αορτής. Αξίζει να σημειωθεί επίσης, ότι κατά καιρούς, την κλινική επισκέπτηκαν, κατόπιν πρόσκλησης, παγκοσμίου φήμης Καρδιοχειρουργοί, όπως ο Federico Benetti, ο οποίος διηγήθηκε χειρουργεία με την τεχνική της πάλλουσας καρδιάς, καθώς και ο Christian Bernard.

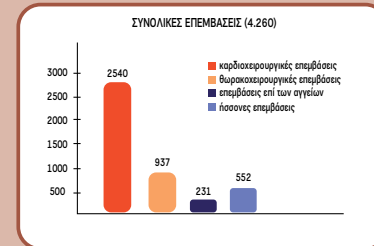
Το 2011, με την αποχώρηση του Γ. Χατζηκώστας λόγω συνταξιοδότησης την Διεύθυνση της κλινικής ανέλαβε ο Θωμάς Μαρίνος. Η σημερινή σύνθεση της κλινικής διαμορφώνεται ως ακολούθως:

- Θωμάς Μαρίνος, Διευθυντής-Συντονιστής
- Παναγιώτης Σαρήπουλος, Διευθυντής
- Όθων Γαλανός και Γρηγόριος Μπιτζίκας, Επιμελητές Α'
- Ιωάννης Καρακασιθής, Επιμελητής Β'

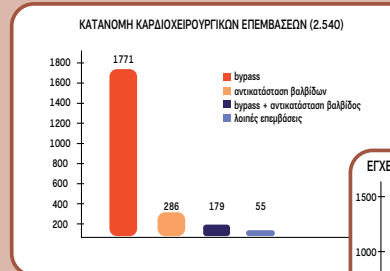

Ο Γ. Χατζηκώστας (στο μέσον)
 με μέλη της Κλινικής

Πεπραγμένα ΚΡΧ Κλινικής Νοσ. «Παπαγεωργίου» τη δεκαετία 2000 - 2010

Ανάλυση των συνολικών επεμβάσεων
 καρδιάς και θώρακα (4.260)

Ανάλυση των καρδιοχειρουργικών
 επεμβάσεων (2.540)

Ανάλυση αορτοστεφανιαίων παρακάμψεων
 On Pump (1465) και Off Pump (286)

2001-2013

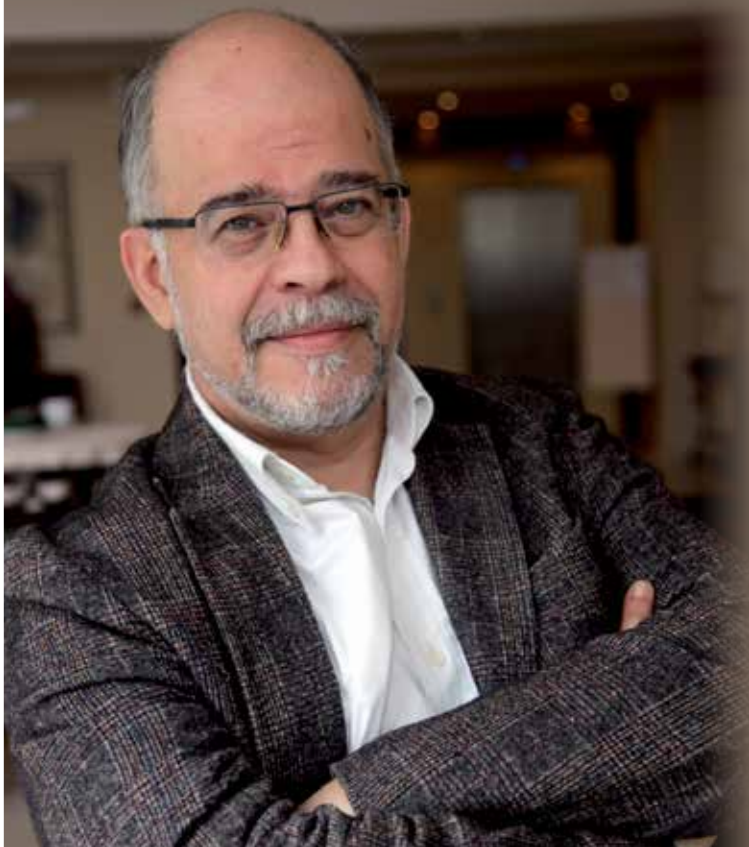
82ο Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Θωμάς

Μαρίνος

- Διευθυντής - Συντονιστής
Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
Νοσηλευτήριο «Παπαγεωργίου»
Θεσσαλονίκη

«Υπάρχουν, λένε, εκατό λόγοι για να μην κάνουμε κάτι και ίσως είναι και οι εκατό σωστοί –ωστόσο, υπάρχει μόνο ένας για τον οποίο κάνουμε κάτι και αυτός δεν είναι άλλος, από το γεγονός ότι το θέλουμε πάρα πολύ... Αυτό επί της ουσίας απαντάει στην απόφασή μου να γίνω γιατρός... Ήταν το μόνο που σκεφτόμουν όσο θυμάμαι τον εαυτό μου και αυτή η σκέψη δεν άλλαξε ούτε κλονίστηκε ποτέ... Ενισχύθηκε, μάλιστα, από το γεγονός ότι, ο αδερφός μου, μεγαλύτερος από εμένα, μοιράζονταν το ίδιο όνειρο και εισήχθη για σπουδές στην Ιατρική... Η δική μου προσπάθεια στάθηκε ανεπιτυχής, αλλά δεν το έβαλα κάτω... Έφυγα για την Ιταλία, όπου μετά από ένα χρόνο εκμάθησης της γλώσσας, εγγράφηκα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Ρώμης...»

«Χωρίς να μπαίνω σε διαδικασία σύγκρισης, οι σπουδές στο εξωτερικό απαιτούν τεράστια αποθέματα αντοχής και απόδοσης από έναν φοιτητή σε σχέση με κάποιον που φοιτεί στη χώρα του... Οι ώρες που πρέπει να αφιερώσει κανείς στο διάβασμα είναι διπλάσιες και η προσπάθεια να αποδείξει πως μπορεί να καταφέρει μεγαλύτερη... Η προσαρμογή με δυσκόλεψε ιδιαίτερα, αλλά ολοκλήρωσα τις σπουδές μου στο σωστό και προγραμματισμένο χρόνο... Με την επιστροφή στην Ελλάδα, κλήθηκα να αντιμετωπίσω άλλου είδους προβλήματα... Έκοντας δημιουργήσι μια σοβαρή σχέση κατά τη διάρκεια των σπουδών, με τη νυν συζύγού μου, δεν είχα την πολυτέλεια για αναμονές σε θέση ειδικότητας... Έπρεπε να εργαστώ άμεσα για τα προς το ζην... Έτσι, ενώ εκείνη ξεκίνησε ειδικευση στην Αναισθησιολογία, εγώ βρήκα μια κενή θέση στη Χειρουργική και την αξιοποίησα χωρίς δεύτερες σκέψεις...»

Κείμενο: Νάνου Χρηστίδου

«Παρέμεινα για τρία χρόνια στη Χειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Άγιος Δημήτριος» της Θεσσαλονίκης, κατόπιν εκπλήρωσα τη στρατιωτική μου θητεία, και εν τέλει κατέληξα στο Νοσηλευτήριο «Γενική Κλινική», για να εργαστώ ως ελεύθερος επαγγελματίας, όπου έμελλε να βιώσω μια καθοριστική εμπειρία για την εξέλιξη της ζωής και της σταδιοδρομίας μου... Ο Καθηγητής Ιωάννης Χάσουλας είχε οργανώσει την Καρδιοχειρουργική Κλινική του ιδρύματος και ξεκινούσε τα πρώτα χειρουργεία... Είχα την τύχη να βρεθώ στα πρώτα εξ αυτών, εμπειρία που φυσικά και με ενέπλεξε βαθειά με την Καρδιοχειρουργική επιστήμη... Οφείλω να δηλώσω βέβαια πως επρόκειτο για τραγικά χρόνια... Μπαίναμε στο χειρουργείο το πρωί στις οκτώ, και βγαίναμε μετά από δώδεκα ώρες τουλάχιστον –μετά έπρεπε να ξενυχτήσουμε δίπλα στον άρρωστο για δυο μέρες...»

«Λένε πως έκαστος δημιουργός της τύχης του, αλλά εγώ πιστεύω πως όλα είναι τύχη... Λίγα πράγματα μένουν για εμάς... Δε μένει παρά να δω το προσωπικό «παιχνίδι» που μου επιφύλασσε η τύχη, αυτό που με οδήγησε να εμπλακώ με την Καρδιοχειρουργική... Δεν ήταν δική μου απόφαση –η ζωή αποφάσισε για μένα... Συνειδητοποίησα, λοιπόν, πως έπρεπε να συνεχίσω σε αυτό το μονοπάτι κι έτσι βρέθηκα στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» για την ειδίκευσή μου... Μετά το τέλος της ειδικότητας, εργάστηκα για μια πενταετία περίπου στο Νοσηλευτήριο «Άγιος Λουκάς», ως ανεξάρτητος Καρδιοχειρουργός, και κατόπιν εκδήλωσα ενδιαφέρον για την ανάληψη θέσης Επιμελητή στο Νοσηλευτήριο «Παπαγεωργίου», την οποία και τελικά κατέλαβα... Σήμερα, παραμένω στο ίδρυμα από τη θέση του Διευθυντή της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, μετά την αποχώρηση του Γεώργιου Χατζηκώστα...»

Θωμάς Μαρίνος
και Γεώργιος Χατζηκώστας

«Δεν πιστεύω πως θα ακολουθούσα το ίδιο μονοπάτι, αν γνώριζα τότε το βάρος που θα έπρεπε εφόρου ζωής να κουβαλώ μέσα μου... Έχοντας εργαστεί για συναντά έτη στο χώρο, δηλώνω ευθαρσώς πως δεν θα επέλεγα την ίδια ειδικότητα, αν καλούμουν εκ νέου να το κάνω... Θα επέλεγα κάτι λιγότερο επιθετικό, λιγότερο στρεσογόνο... Δυστυχώς, είτε το θέλουμε, είτε όχι, έχουμε ένα μικρό «νεκροταφείο» πίσω μας, το οποίο μας κυνηγά... Πρωσοπικά, ακόμη και σήμερα, μετά από τόσα χρόνια ως επαγγελματίας Καρδιοχειρουργός, παίρνω την αποτυχία μαζί μου στο σπίτι... Την αποτυχία, αλλά και την συναισθηματική φόρτιση που εμπεριέχει αυτή η υποχρέωση να βιώνεις στα μάτια των συγγενών την απώλεια... Στη ζωή μου, δεν υπήρξε πιο δυσάρεστο συναισθήμα από αυτό και ειλικρινά δε νομίζω πως θα το ξεπεράσω ποτέ...»

«Στον αντίποδα, βέβαια, η ανταμοιβή στις περιπτώσεις θετικής έκβασης, δεν μπορεί να συγκριθεί με κανένα βραβείο ή άλλο επίτευγμα... Το να χειρουργείς έναν άνθρωπο που παλεύει για τη ζωή του και να καταφέρνεις να του την προσφέρεις, είναι ευλογία... Αυτή η ικανοποίηση είναι που με κάνει να ξεχνώ τις δυσκολίες, να επιτυγχάνω καθημερινά την υπέρβαση –και δεν εννοώ μόνο, την υπέρβαση που αφορά στη θλίψη του θανάτου... Εννοώ και την υπέρβαση στη θλίψη που προκαλούν τα τεκταινόμενα στο χώρο μας –οι δυσκολίες, η διακίνηση περιστατικών, οι συναλλαγές πάνω και κάτω από το τραπέζι... Μπήκα σε αυτή την ειδικότητα, συνεπαρμένος από την έννοια της προσφοράς και της παραγωγής σημαντικού κλινικού έργου... Με αυτή την ίδια αίσθηση, θέλω να αποχωρήσω όταν έρθει η ώρα, γι' αυτό και φροντίζω να απέχω από την κρατούσα κατάσταση και να κάνω απλά τη δουλειά μου όπως γνωρίζω εγώ, για το καλό των ασθενών μου και μόνο... Εύχομαι στο μέλλον, οι νεότεροι συνάδελφοι, να συμμερίζονται την ίδια πεποίθηση και μόνο...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Καβάλα, 10 Σεπτεμβρίου 1958
- Ιατρική Σχολή, University «Sapienza» Rome, Ιταλία, 1978 – 1984
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γενικό Νοσοκομείο «Άγιος Δημήτριος», Θεσσαλονίκη, 1985 – 1988
- Στρατιωτική θητεία, 1988 – 1990
- Συνεργάτης Χειρουργός, Νοσηλευτήριο «Γενική Κλινική», Θεσσαλονίκη
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Άγιος Λουκάς», Θεσσαλονίκη
- Επιμελητής Α' με εξέλιξη σε Διευθυντή, Νοσηλευτήριο «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη, 2000 – σήμερα

Παναγιώτης Σαρήπουλος

Διευθυντής, Καρδιοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης

«Η Ιατρική μπήκε στη ζωή μου καθώς αποτέλεσε επιλογή του αδερφού μου, ο οποίος μεγαλύτερος από μένα, φοιτούσε στο Πανεπιστήμιο ενόσω εγώ ήμουν ακόμη μαθητής... Κατάφερα να εισαχθώ στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης, αλλά προτίμησα να φοιτήσω στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου «Αριστοτέλειο»... Ίσως αν επέλεγα την πρώτη, η ζωή μου να ήταν πιο εύκολη... Οικονομική άνεση στην οικογένεια δεν υπήρχε και ήμουν αναγκασμένος να διαβάζω, να παρακολουθώ μαθήματα και παράλληλα να βοηθώ τη μητέρα μου στο μαγαζί που διατηρούσε ή να πηγαίνω σε διάφορες άλλες δουλειές για να μπορούμε να διασφαλίσουμε τα προς το ζην... Βέβαια, αυτές οι δυσκολίες είναι που σε μεστώνουν και στιγματίζουν τη μελλοντική στάση σου ως επαγγελματία, γι' αυτό και νιώθω περήφανος που τει βίωσα... Η απόφαση για ειδικείωση στη Χειρουργική ήρθε γρήγορα, με κίνητρα τη μεγαλύτερη δράση και την αμεσότητα της προσφοράς στον ασθενή... Είχα την τύχη να βρεθώ στη Χειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «ΑΧΕΠΑ», στο πλευρό του Καθηγητή Δημήτριου Λαζαρίδη, ο οποίος πραγματοποιούσε εκεί βαρύτητα χειρουργεία καρδιάς... Σε εκείνον οφείλω την επιλογή της Καρδιοχειρουργικής, καθώς τόσο η προσωπικότητά του όσο και η χειρουργική του δεινότητα κέρδισαν το σεβασμό και την αφοσίωσή μου...»

«Παρέμεινα στο ίδιο ίδρυμα και για την ειδικείωσή μου στην Καρδιοχειρουργική, υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή Παναγιώτη Σπανού, αρχικά, και κατόπιν του Καθηγητή Φώτιου Παναγόπουλου... Ουσιαστικοί μου δάσκαλοι, βέβαια, σε αυτούς που οφείλω τη γνώση και την στάση μου ως Καρδιοχειρουργός, υπήρξαν οι Καθηγητές Χρήστος Παπακωνσταντίνου, ο αείμνηστος Κυριάκος Ράμμος και ο Μιχάλης Τούμπουρας, ο οποίος και επέδειξε αμέριστο ενδιαφέρον στην εκπαίδευσή μου... Υπό την παραιήση και καθοδήγηση του Μ. Τούμπουρα, ξεκίνησα να εργάζομαι στον ιδιωτικό τομέα, συγκεκριμένα στο Νοσηλευτήριο «Γενική Κλινική» της Θεσσαλονίκης... Με την αρωγή του συναδέλφου Κώστα Μακρυγιαννάκη, δημιουργήσαμε οι τρεις μας μια εξαιρετική ομάδα, πραγματοποιώντας ένα μεγάλο αριθμό περιστατικών... Ήμασταν σαν οικογένεια –δεμένοι σαν μια γροθιά επαγγελματικά και καλοί φίλοι σε προσωπικό επίπεδο... Μετά από επτά ολόκληρα χρόνια, σκέφτηκα πως έπρεπε να αποστασιοποιηθώ, να αυτονομηθώ, ίσως να επικεντρωθώ σε κάτι μονιμότερο, από την στιγμή που ο ιδιωτικός τομέας ενέχει πάντα ανασφάλεια... Τότε προέκυψε η θέση στο Νοσηλευτήριο «Παπαγεωργίου», ένα απόλυτα συγκροτημένο ίδρυμα με άριστες προδιαγραφές... Τελικά, η μετακίνηση αυτή αποδείχθηκε μόνιμη, με αποτέλεσμα σήμερα να κατέχω θέση Διευθυντή...»

«Με τους νυν συνεργάτες μου, διατηρώ επίσης εξαιρετικές σχέσεις... Πιστεύω ακράδαντα πως η δουλειά μας είναι ομαδική και η συνοχή μιας ομάδας αποτελεί δείκτη επιτυχών εκβάσεων... Αυτή η ομαδικότητα και η υποστήριξη μου έδωσαν –και δίνουν ακόμη– τη δυνατότητα να ταξιδεύω στο εξωτερικό με σκοπό τη μετεκπαίδευση, όπως έκανα το 2003, όταν βρέθηκα στο Παρίσι, σε course για την πλαστική μισροειδούς... Φυσικά, το ίδιο ισχύει και για τους συναδέλφους –ο καθένας από εμάς υποστηρίζει τις αποφάσεις του άλλου... Δεν μετάνιωσα ούτε λεπτό για την εμπλοκή μου με την Καρδιοχειρουργική και δεν πιστεύω ότι θα έρθει στιγμή στη ζωή μου που θα το κάνω... Είναι μια δουλειά που αγάπησα, θέλησα, που συνεχίζει να με εξιτάρει και να μου αρέσει, παρά τις λύπες που ενίοτε χαρίζει... Όσα χρόνια κι αν περάσουν, όσες χαρές και αν βιωθούν, όση ευγνωμοσύνη κι αν καταθεθεί από τους ανθρώπους που γνωρίζουν την ίαση, η απώλεια ενός ασθενή δεν ξεπερνιέται... Γι' αυτό και θέλησα να κρατήσω τα παιδιά μου μακριά από αυτό το χώρο... Ευτυχώς με άκουσαν...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Θεσσαλονίκη, 7 Σεπτεμβρίου 1960
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1978 – 84
- Ειδικείωση στη Γενική Χειρουργική, Παν. Νοσ. «ΑΧΕΠΑ»
- Ειδικείωση στην Καρδιοχειρουργική, Παν. Νοσ. «ΑΧΕΠΑ»
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Γενική Κλινική», 1995 – 2002
- Επιμελητής Α' με εξέλιξη σε Διευθυντή ΕΣΥ, Νοσηλευτήριο «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη, 2002 – σήμερα

Όθων Γαλανός

823

Επιμελητής Α', Καρδιοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης

«Ήταν αρχές της δεκαετίας του '70, όταν ένα μέλος του στενού οικογενειακού μου περιβάλλοντος κλήθηκε να υποβληθεί σε επέμβαση «ανοικτής» καρδιάς... Επρόκειτο για συγκλονιστικό γεγονός, καθώς η καιωνία δεν ήταν ακόμη εξοικειωμένη με αυτού του είδους τα χειρουργεία, πόσο μάλλον με την Καρδιοχειρουργική εν γένει... Ήταν η πρώτη φορά που σκέφτηκα ότι θέλω να γίνω γιατρός και δεν ήμουν λίγο πάνω από δέκα ετών... Λίγο αργότερα, έπεσε στην αντίληψή μου η πρώτη μεταμόσχευση καρδιάς από τον Christian Barnard, η οποία και απασχόλησε εκτενώς τα μέσα ενημέρωσης της εποχής... Τότε το γιατρός άλλαξε κι έγινε Καρδιοχειρουργός... Ήθελα να γίνω Καρδιοχειρουργός...»

«Τόσο η φοίτησή μου στην Ιατρική όσο και η ειδίκευσή μου μετέπειτα στη Γενική Χειρουργική και Καρδιοχειρουργική, συνδέονται με το «Αριστοτέλειο» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ»... Δεν πρόκειται ποτέ να ξεχάσω την πρώτη φορά που βρέθηκα στο χειρουργείο, υπό τον Καθηγητή Φώτιο Παναγόπουλο, και παρακολούθησα χειρουργείο καρδιάς... Ένωσα δέος και σεβασμό σε αυτή την επιστήμη, που έχει τη δυνατότητα να σταματά την καρδιά και να της ξαναδίνει παλμό και συνέκρια ύπαρξης μέσα σε λίγη μόλις ώρα... Αυτό το πρωτόγνωρο και αζεπέραστο συναίσθημα με ακολουθεί ακόμη και σήμερα...»

«Θεώρησα απαραίτητη τη μετεκπαίδευσή μου στο εξωτερικό, γι' αυτό και με τη λήψη τίτλου ειδίκευσης, έφυγα για την Αμερική, όπου παρέμεινα για ένα έτος στο Νοσοκομείο «St. Lukes – Roosevelt Hospital» της Νέας Υόρκης ως Fellow... Μετέπειτα, επισκέφτηκα κέντρα της Αγγλίας και Σκωτίας... Η επιστροφή μου στην Ελλάδα σηματοδοτήθηκε από την πρόσληψή μου στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, σε θέση Επιμελητή Β', υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή Κωνσταντίνου Αναγνωστόπουλου... Χρειάστηκε να αφιερώσουμε πολλές μέρες και νύκτες της ζωής μας, να υπερβούμε εαυτούς και με αυταπάρηση και αφοσίωση να οργανώσουμε τη νεοσύστατη Καρδιοχειρουργική Κλινική... Λίγο πριν την έναρξη της πλήρους λειτουργίας της, το 2001, αποχώρησα για το Νοσηλεύτήριο «Παπαγεωργίου» της Θεσσαλονίκης, καταλαμβάνοντας και πάλι θέση Επιμελητή Β', με εξέλιξη σε Επιμελητή Α' στις μέρες μας...»

«Αν ο χρόνος γύριζε πίσω και γινόμουν και πάλι μαθητής του Δημοτικού, θα έπαιρνα ξανά την ίδια απόφαση... Θα γινόμουν και πάλι Καρδιοχειρουργός... Θα το ποθούσα το ίδιο, θα μαγεύομουν το ίδιο... Ίσως να έπαιρνα κάποιες άλλες αποφάσεις σχετικά με την εκπαίδευσή μου –ίσως να έφευγα περισσότερο στο εξωτερικό... Άλλωστε, αυτό συμβουλευώ σήμερα και τους νεότερους συναδέλφους –πρέπει να φύγουν εκτός, να αποκτήσουν εμπειρίες, να διευρύνουν τους ορίζοντές τους σαν άνθρωποι και σαν Καρδιοχειρουργοί...»

«Το να πω πως θυσίασα ώρες από την οικογένειά μου ή τον προσωπικό μου χρόνο, για να ακολουθήσω το όνειρό μου, αυτό που πάντα ήθελα να κάνω, είναι ανυπόστατο και άδικο απέναντι στον ίδιο μου τον εαυτό, καθώς καταργώ ο ίδιος τις επιλογές μου... Φυσικά και το έκανα, εν γνώσει μου... Όταν τάσσοσαι σε ένα στόχο και σκοπιά, γυρνάς εκ προοιμίου πως θα κληθείς να αρνηθείς κάτι άλλο... Η ζωή ενός Καρδιοχειρουργού δεν είναι εύκολη και αναγνωρίζω πως οι άνθρωποι γύρω μας υποφέρουν και ταλαιπωρούνται... Είναι σημαντικό, λοιπόν, η οικογένεια να γίνεται στήριγμα και όχι τροχοπέδη... Η ισορροπία μας είναι εν πολλοίς στα χέρια της...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 1961
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1980 – 1986
- Στρατιωτική θητεία, 1986 – 1988
- Υπηρεσία Υπαίθρου, 1988 – 1989
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Παν. Νοσ. «ΑΧΕΠΑ», 1990 – 1993
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Παν. Νοσ. «ΑΧΕΠΑ», 1993 – 1996
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «St. Lukes – Roosevelt Hospital», Νέα Υόρκη, ΗΠΑ, 1996 – 1998
- Επιμελητής Β', Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, 1998 – 2001
- Επιμελητής Β', Νοσηλεύτήριο «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη, 2001 – 2008
- Επιμελητής Α', Νοσηλεύτήριο «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη, 2009 – σήμερα

Γρηγόριος Μπιτζίκας

Επιμελητής Α', Καρδιοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης

«Η Ιατρική μήηκε στη ζωή μου σαν ξενιστής, με την έννοια πως ενώ δεν υπήρχε πρότυπο στο στενό οικογενειακό κύκλο, επηρεάστηκα αδιαμφισβήτητα από τον ευρύτερο... Η αλήθεια είναι πως αυτό που με κατέκτησε ήταν ο ανθρωπιστικός χαρακτήρας της επιστήμης, το γεγονός ότι επίκεντρό της είχε τον άνθρωπο και το πολυτιμότερο αγαθό του –την υγεία–, κατά συνέπεια η απόφασή μου ήταν συνετή και συγκροτημένη... Μπορεί στις μέρες μας να ακούγεται ρομαντικό, με τη διαφοροποίηση των αξιών και την αλλαγή των προτύπων, αλλά στην εποχή μου οι αξίες είχαν ουσία και νόημα... Το ίδιο συγκροτημένη και συνετή ήταν και η επιλογή της Χειρουργικής, ως ειδικότητας... Το σκεφτόμουν μεν ως φοιτητής ακόμη, αλλά η τελική απόφαση πάρθηκε κατά τη διάρκεια της θητείας μου στο Ναυτικό Νοσοκομείο, όπου και ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική...»

«Ολοκλήρωσα τα χρόνια της Γενικής Χειρουργικής στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» και κατόπιν εντάχθηκα στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «ΑΧΕΠΑ», υπό τον Καθηγητή Φώτιο Παναγόπουλο... Για ένα νέο γιατρό, την εποχή που εγώ ειδικεύομαι στην Καρδιοχειρουργική, η ειδικότητα βρισκόταν σε φάση ανάπτυξης... Το μέλλον μας έμοιαζε αβέβαιο, αλλά ήταν τέτοια η μαγεία που ασκούσε η καρδιά και η δυνατότητα παρέμβασης σε αυτή, που κανείς δεν σκέφτονταν τι θα έφερνε το αύριο... Τελικά, είχαμε την τύχη και ευλογία να ζήσουμε την απόλυτη κορύφωση της Καρδιοχειρουργικής στην Ελλάδα και στον κόσμο...»

«Συnergάστηκα με αρκετά ιδιωτικά νοσηλευτικά ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, όπως τα Νοσηλευτήρια «Γενική Κλινική» και «Άγιος Λουκάς», με τη λήψη τίτλου ειδικότητας, έως τη στιγμή που ανέλαβα θέση Επιμελητή Β' στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, σε μια εποχή που η Καρδιοχειρουργική Κλινική οργανώνονταν από τον Καθηγητή Γεώργιο Μπουγιούκα... Θεωρώ πως η τελευταία ήταν από τις κορυφαίες εμπειρίες της επαγγελματικής μου πορείας –εργαστήκαμε σκληρά για να καταφέρουμε να ξεκινήσουμε κάτι από το μηδέν... Πήραμε μεγάλη ικανοποίηση, καθώς το εγχείρημα στέφθηκε με επιτυχία... Μειώσαμε την μετακίνηση ασθενών προς άλλα κέντρα της χώρας, αποδίδοντας και παράγοντας εξαιρετικά αποτελέσματα... Επέστρεψα στη Θεσσαλονίκη και στο Νοσηλευτήριό «Παπαγεωργίου», αφού η οικογένειά μου παρέμεινε εκεί, ενόσω ήμουν στην Αλεξανδρούπολη... Η νέα αυτή τοποθέτηση, σε συνδυασμό με την αποκτηθείσα εμπειρία, γέννησε την ανάγκη για μεταεκπαίδευση στο εξωτερικό, την οποία και φρόντισα να ικανοποιήσω, πραγματοποιώντας ταξίδια στη Νέα Υόρκη και Βιέννη, με συμμετοχή σε πρωτόκολλα σχετικά με τη χειρουργική της σαρτής... Στόχος μου ήταν και παραμένει να γίνωμαι καλύτερος, να γίνωμαι πιο ώριμος Χειρουργός, ώστε να ελαχιστοποιώ την πιθανότητα λάθους, που ενδέχεται να έχει επίπτωση στη ζωή του ασθενούς...»

«Έχω αναλογιστεί πολλές φορές την ανταποδοτική σχέση, αυτό που λέμε «δούναι και λαβείν», αναφορικά με την Καρδιοχειρουργική και το προσωπικό κόστος που καλείσαι να καταθέσεις, εμπλεκόμενος με αυτή την ειδικότητα... Μπορεί για άλλους να είναι μικρή, μπορεί να μετάνιωσαν... Προσωπικά, θα έκανα ξανά και ξανά την ίδια επιλογή, με όποιο κόστος... Δεν προτρέπω, βέβαια, τα παιδιά μου να ακολουθήσουν ανάλογη πορεία –Μα ποιος πατέρας, δεν θέλει να προστατεύσει τα παιδιά του από τις δυσκολίες... Εγώ είμαι άλλο... Εγώ θα γίνωμαι και πάλι Καρδιοχειρουργός...»

Ο Γρ. Μπιτζίκας με τη σύζυγό του σε στιγμιότυπο του 2001

Βιογραφικό

Τόπος γέννησης, Θεσσαλονίκη, 25 Ιανουαρίου 1962
 Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1980 – 1986
 Στρατιωτική θητεία, 1986 – 1988, Υπηρεσία Υπαίθρου, 1991 – 1992
 Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Ν.Ν.Α., 1987 – 1988
 Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «Γ. Παπανικολάου», 1989 – 1991
 Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», 1993 – 1996
 Συnergάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήρια «Γενική Κλινική» και «Άγιος Λουκάς», Θεσσαλονίκη, 1997 – 2001
 Επιμελητής Β', Παν. Νοσ. Αλεξανδρούπολης, 2001 – 2003
 Επιμελητής Α', Νοσ. «Παπαγεωργίου», 2003 – σήμερα

Ιωάννης Καρακασίδης

Επιμελητής Β', Καρδιοχειρουργική Κλινική,
Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης

«Κλήθηκα να επιλέξω τον επαγγελματικό μου προσανατολισμό σε μια περίοδο που η κοινωνικοπολιτική κατάσταση της χώρας ήταν ρευστή –λίγο μετά τη μεταπολίτευση... Είτε γιατί ήμουν μπερδεμένος, είτε γιατί είχα επηρεαστεί από εξωγενείς παράγοντες, επιζητούσα σθεναρά να γίνω Στρατιωτικός, γεγονός που δεν έβρισκε σύμφωνους τους δικούς μου –η αλήθεια είναι ότι αντέδρασαν άσχημα και σχεδόν μου επέβαλαν να επαναπροσδιοριστώ... Έτσι, αποφάσισα να ακολουθήσω τη δεύτερη προτίμησή μου, την Ιατρική... Δυστυχώς, στις εξετάσεις εισαγωγής μου στο Πανεπιστήμιο απέτυχα, με αποτέλεσμα –και με βάση τον ατίθασο χαρακτήρα μου-, οι γονείς μου να με στείλουν σε χώρα του πάλε ποτέ Ανατολικού Μπλοκ, αποκλείοντας έτσι την επιθυμία μου να σπουδάσω στην Ιταλία... Πείσμουσα... Κέρδισα υποτροφία από το Βουλγαρικό Προξενείο και ξεκίνησα τις σπουδές μου...Οι σπουδές εκεί μου φάνηκαν πάρα πολύ δύσκολες –ο τρόπος ζωής επίσης... Από ένα περιβάλλον, που ήμουν ελεύθερος, βρέθηκα ξαφνικά σε ένα περιβάλλον περιορισμένο... Τελικά, όπως αποδείχθηκε, αυτό με βοήθησε, καθώς στην προσπάθειά μου να επιστρέψω, διάβασα αρκετά και τελείωσα χωρίς καθυστερήσεις... Λίγο πριν πάρω πτυχίο, ο ξαφνικός θάνατος του πατέρα μου ήρθε μοιραία να αλλάξει εκ νέου το μέλλον μου... Ο επαναπαιρισμός συνοδεύτηκε από μια απογοήτευση –ίσως και αδηΐα- από τα όσα είχα να αντιμετωπίσω με την ανανώριση πτυχίου και τον τρόπο που οι άλλοι συνάδελφοι θεωρούσαν πως το είχα λάβει... Πνιγόμενα και ήθελα να φύγω στο εξωτερικό και πάλι... Η σκέψη της μητέρας μου μόνιμη πίσω όμως, δεν με άφησε... Σήμερα, ένα κομμάτι μου μετανιώνει που τότε δεν αποστασιοποιήθηκα, που δεν έκανα αυτά που ήθελα... Πιθανόν να ήμουν πολύ πιο ευτυχημένος...»

«Τρία ολόκληρα χρόνια περίμενα για μια θέση ειδικότητας σε κάποια Καρδιοχειρουργική Κλινική, αλλά πίστευα πως άξιζε τον κόπο...Το διάστημα εκείνο, ακολουθώντας την παράτρηση συναδέλφων, εργαζόμουν ως Χειρουργός στο Νοσηλεύτήριο «Άγιος Λουκάς», ενώ παράλληλα διάβαζα για να είμαι έτοιμος... Στο τέλος, όταν ξεκίνησα στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», με τους Καθηγητές Παναγιώτη Σπανό, Χρήστο Παπακωνσταντίνου και Μιχαήλ Τούμπουρα, ένιωσα μια μεγάλη απογοήτευση... Τώρα που πέρασαν τα χρόνια, θεωρώ πως προσέφερα παραπάνω και μου αποδόθηκαν λιγότερα... Δεν είδα εκτίμηση –και δεν υπάρχει υπερβολή σε όλα λέω...»

«Με τη λήψη τίτλου ειδικότητας έφυγα για ένα εξάμηνο στην Αγγλία, μετεκπαιδευόμενος στην Καρδιοχειρουργική, στο Νοσοκομείο «Royal Brompton» του Λονδίνου... Αν κι Ευρωπαίος, βίωνα μια κατάσταση πολιτή «τρίτης κατηγορίας», οπότε η επιστροφή μου στη Θεσσαλονίκη, ήταν άμεση... Συνεργάστηκα για ενάμιση χρόνο με τον Ολαλέρη Σόλα, στο Νοσηλεύτήριο «Άγιος Λουκάς», μέχρι που έλαβα ένα τηλεφώνημα από τον Π. Σπανό, το οποίο σήμανε και τη μετακίνησή μου στο Νοσηλεύτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» για μια πενταετία... Από τα τέλη του 2001, ανέλαβα θέση Επιμελητή Β' στο Νοσηλεύτήριο «Παπαγεωργίου», όπου βράσκαμαι και σήμερα...Αν υπάρχει ένα πράγμα που με βάζει σε δεύτερες σκέψεις σχετικά με την επιλογή μου να γίνω Καρδιοχειρουργός, δεν είναι τόσο η ίδια η ειδικότητα, αλλά κατά πόσο αυτή πραγματώνεται... Είχα διαφορετικές προσδοκίες... Όταν ξεκίνησα, έπρεπε να μας πει κάποιος, μην το κάνετε αυτό, καταστρέψετε, δεν έχετε μέλλον... Δε μας σταμάτησε κανείς γιατί όλοι έψαχναν –και ψάχνουν- ειδικευόμενους... Η ειδικότητα έχει πρόβλημα, πρέπει να κλείσει στην Ελλάδα, τουλάχιστον για μια πενταετία...»

PORTFOLIO πρωταγωνιστών Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου»

825

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Θεσσαλονίκη, 9 Μαρτίου 1964
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «St. Kliment Ohridski», Σόφια, 1982 - 1989
- Στρατιωτική θητεία, 1990 - 1992, Υπηρεσία Υπαίθρου, 1992 - 1993
- Ειδικευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «Γ. Παπανικολάου», 1994 - 1997
- Συνεργάτης Χειρουργός, Νοσ. «Άγιος Λουκάς», 1997 - 2000
- Ειδικευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «ΑΧΕΠΑ», 2001 - 2004
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Άγιος Λουκάς», 2005 - 2007
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», 2007 - 2011
- Επιμελητής Β', Νοσ. «Παπαγεωργίου», 2011 - σήμερα

Ιωάννης
Καρακασίδης

2001 – 2013

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

826 Το Γενικό Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

2000: ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

Το Γενικό Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

Ένας παθιασμένος άνδρας, ένας ιδεαλιστής, ένας άνδρας που ήθελε να αλλάξει τον κόσμο... Συγγραφέας, αλτρουιστής και φιλόνηθρος... Ένας Ελβετός με παγκόσμιο όραμα... Ερρίκος Ιωάννης Ντυνάν... Ένας παθιασμένος αγωνιστής, βρέθηκε στα χαρακώματα του πολέμου μεταξύ Αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας και Γάλλο-Ιταλικής συμμαχίας, να παρέχει βοήθεια στους τραυματίες... Χωρίς να κατέχει την παραμικρή γνώση περί Ιατρικής... Μόλις του Σολφερίνο, 24 Ιουνίου 1859... Η αγριότητα της μάχης σηματοδότησε την ψυχή του... Το βιβλίο του «Αναμνήσεις εκ Σολφερίνο» έγινε η αφορμή για να γεννηθεί μια σπουδαία ιδέα... 22 Αυγούστου 1864... Με πρωτοβουλία της Ελβετίας, μια διεθνής διπλωματική διάσκεψη ολοκληρώθηκε με την υπογραφή της Σύμβασης της Γενεύης, που σκόπιε είσε την παροχή βοήθειας στους τραυματίες πολέμου... Ένα χρόνο αργότερα, το Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου, το μεγαλύτερο ανθρωπιστικό δίκτυο στον κόσμο, ήταν γεγονός...

10 Ιουνίου 1877... Με πρωτοβουλία της Βασίλισσας Όλγας, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός αναγνωρίστηκε από τη Διεθνή Επιτροπή Ερυθρού Σταυρού... Στα χρόνια που ακολούθησαν, όταν οι πόλεμοι και η ανάγκη εξουθενώναν την ελληνική κοινωνία, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός άσθθηκε αρωγός, προσφέροντας ανεκτίμητη βοήθεια... Ακόμη και στη νεότερη ιστορία της Ελλάδας, το ανθρωπιστικό έργο της οργάνωσης σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών ή φροντίδας αδύναμων πληθυσμιακών ομάδων, τόσο εντός όσο και εκτός συνόρων, παραμένει ανατικατάστατο... Και η συνεισφορά του δεν περιορίστηκε εκεί...

1921... Το Νοσοκομείο «Ασκληπείον» Βούλας, υπό τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, ξεκίνησε τη λειτουργία του, ως Σανατόριο για την θεραπεία της φυματιώσεως των οστών, των αρθρώσεων και του ρακτισμού, που προσβάλε τότε κυρίως τα παιδιά... 27 Απριλίου 1927... Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός εγκαινίασε την θεμελίωση του Νοσοκομείου «Κοργιάλάνειο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.»... Πλήθος μονάδων πρωτοβάθμιας περίθαλψης εγκαινιάστηκαν παράλληλα σε διάφορα μέρη της χώρας...

Πίνακας που απεικονίζει την μάχη του Σολφερίνο

Ερρίκος Ντυνάν,
ιδρυτής του Ερυθρού Σταυρού

Το Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

1985... Η εφαρμογή του Εθνικού Συστήματος Υγείας σήμανε την ένταξη αμφότερων των νοσοκομείων του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στο Εθνικό Σύστημα Υγείας... Η διοίκηση του οργανισμού αποφάσισε την επέκταση του Νοσοκομείου «Κοργιάλάνειο-Μπενάκειο Ε.Ε.Σ.» με την κατασκευή πολυώροφου κτιρίου σε οικόπεδο παρακείμενο του ιδρύματος... Λόγω κατασκευαστικών στελεσιών, το κτίριο παρέμεινε αναξιολογικό, έως το 1991, όταν και αποφασίστηκε η κατεδάφιση του...

2000... Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός εγκαινίασε την έναρξη λειτουργίας του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν», προς τιμήν του ιδρυτή της κοινωφελούς οργάνωσης, καλύπτοντας εξ ολοκλήρου το κόστος διαπαιθων ανέγερσής του... Ακόμη και σήμερα, το Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν» λειτουργεί ως κοινωφελές, μη κερδοσκοπικό ίδρυμα, προσφέροντας κοινωνικό έργο στους τομείς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης. Έχει τη μορφή του Νομικού Ιδρύματος Ιδιωτικού Δικαίου και με βάση τον αρχικό σχεδιασμό, το 20% των κλινών του διατίθενται στους ασθενείς με μηγή κάλυψη των νοσηλίων από τα Ασφαλιστικά Ταμεία, ενώ οι υπόλοιπες κλίνες είναι ιδιωτικές, στην προαίρετη αυτοχρηματοδότηση της λειτουργίας του ιδρύματος. Παράλληλα, προβλέπεται η νοσηλεία απόρων ασθενών και η διανομή του τυχόν πλεονάματός σε σκοπούς του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Το Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν» διαθέτει 376 κλίνες, τρεις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας δυναμικότητας 30 κλινών, Εντατική Μονάδα Βραχείας Νοσηλείας 12 κλινών, 78 κλίνες ημερήσιας νοσηλείας, καθώς επίσης και 25 αίθουσες χειρουργείων.

Ο Ανδρέας Μαρτίνος
και το δημιουργικό του,
το Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

Σωτήριος Πράπας
 Ίδρυτής της ΚΡΧ Κλινικής
 και Διευθυντής
 την περίοδο 2000 - σήμερα

Η Καρδιοχειρουργική ομάδα του «Ερρίκος Ντυνάν» το 2001. Διακρίνονται οι καρδιοχειρουργοί Σ. Πράπας (1), Γ. Σταυρόπουλος (2) και Β. Κωτσής (3). Επίσης οι τεχνικοί εξωσωματικής G. Balendine (4) και Α. Τσιορβά (5)

2002

Α. Τσιορβά,
 τεχνικός εξωσωματικής

2003

Ο αείμνηστος
 Gill Balentine.
 Αμερικανός
 τεχνικός
 εξωσωματικής
 κυκλοφορίας

Στον οργανισμό του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν» προβλέπονταν εξ αρχής δημιουργία Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, στα πλαίσια του χειρουργικού τμήμα, με θέσεις Διευθυντή, Αναπληρωτή Διευθυντή και Επιμελητών Καρδιοχειρουργών. Η ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας της κλινικής δόθηκε αρχικά, τον Ιούνιο του 2000, στον Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Παναγιώτη Ασπιμάκπουλο και τους Επιμελητές Γεώργιο Σταυρόπουλο και Βασίλειο Κωτσή. Ωστόσο, μετά από σύντομο χρονικό διάστημα, το Διοικητικό Συμβούλιο ανέλαβε την αρχική του απόφαση, διερευνώντας την προσωπική λειτουργία της κλινικής υπό την διεύθυνση του Γεωργίου Ασπρά και την υποδιεύθυνση του Ιωακείμ Παναγιώτου, αμφότερων μελών της Γ' Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο «Νόσασιο Κ.Κ.». Η μη ευδόωση και της δεύτερης αυτής επιλογής, το Νοέμβριο του 2000, έφερε στο προσκήνιο τον Σωτήριο Πράπα, Επιμελητή Α' της Ίδιας Κλινικής στο «Νόσασιο Κ.Κ.», ο οποίος, κατόπιν κρίσης, επιλέχθηκε για την ανάληψη της Διεύθυνσης της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, στις 16 Δεκεμβρίου 2000. Η οργάνωση των υποδομών της κλινικής έγινε με ταχύτατο τρόπο, ενώ η πρώτη επέμβαση πραγματοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 2001, η οποία αφορούσε σε μια χειρουργία By-Pass σε πάλλουσα καρδιά. Συνεργάτες του Σωτήριου Πράπα στην πρώτη αυτή περίοδο παρέμεναν οι Γεώργιος Σταυρόπουλος και Βασίλειος Κωτσής, Επιμελητές Α' και Β' αντίστοιχα. Αναισθησιολόγοι της κλινικής ήταν η Πολυξένη Στρατήγη, Φωτεινή Ντάνου και Ελένη Κουρή. Συνεργάτες Τεχνικοί εξωσωματικής κυκλοφορίας υπήρξαν ο αείμνηστος Gill Balentine και η Αγγελική-Άννα Τσιορβά, η οποία παραμένει ως συνεργάτης της κλινικής έως και σήμερα

2004. Από αριστερά:
 Δ. Πρωτόγερος, Ι. Παναγιωτόπουλος,
 Φ. Ντάνου, Σ. Πράπας,
 Π. Στρατήγη, Β. Κωτσής,
 Ε. Κουρή, Ι. Νιναρδάκης

2004. Πρώτη σειρά:
 Α. Σιδηρόπουλος, Σ. Πράπας, Β. Κωτσής.
 Δεύτερη σειρά: Δ. Πρωτόγερος,
 Ι. Παναγιωτόπουλος, Ι. Νιναρδάκης

Στιγμιότυπο
 του 2008.
 Σε αντικατάσταση
 του Α. Σιδηρόπουλου
 ο Θ. Τζαναβάρας

2001 - 2013

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

828 Το Γενικό Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

2000: ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

Γεώργιος Τζίφας,
Εξωτερικός Συνεργάτης
(2002 - 2003)

Κων. Αναγνωστόπουλος,
Εξωτερικός Συνεργάτης
(2007 - 2008)

Καθ. Παναγιώτης Ασημακόπουλος
Διευθυντής Θωρακο-Αγγείο-Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
την περίοδο 2001 - 2004

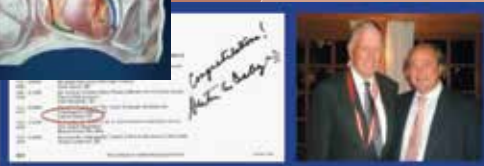
Στον πρώτο χρόνο λειτουργίας της κλινικής πραγματοποιήθηκαν περί τις 300 επεμβάσεις καρδιάς για να ανέλθουν στις 465 το 2002 και να σταθεροποιηθούν περί τις 400 ετησίως. Η εφαρμογή πρωτοποριακών μεθόδων και τεχνικών σε όλο το φάσμα της Καρδιοχειρουργικής, με αιχμή του δόρατος την χρήση αμιγώς αρτηριακών μοσχευμάτων στις εγκυρήσεις By-Pass σε πάλλουσα καρδιά, αλλά και η χρήση βλοστικών αρκέγωνων κυττάρων για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ανέδειξαν την Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν», ως ένα Διεθνές Κέντρο Καρδιάς όπου μετακτιπαιδεύτηκαν Καρδιοχειρουργοί από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Παράλληλα, τον Μάιο του 2001, το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν», προχώρησε στην δημιουργία Κλινικής Θώρακος, Καρδιάς και Αγγείων, ενεργοποιώντας εκ νέου την αρχική σύμβαση συνεργασίας με τον Καθηγητή Παναγιώτη Ασημακόπουλο, ο οποίος παρέμεινε επικεφαλής για μια περίπου πενταετία, συνεργαζόμενος με τον Νικόλαο Καλημέρη και τον Δημήτριο Αγγουρά. Αναισθησιολόγος της ομάδας αυτής ήταν η Σοφία Σγουροπούλου, ενώ Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας ο Ιωάννης Βούλγαρης. Η ομάδα του Π. Ασημακόπουλου αποχώρησε από το Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν» το 2004 για να συνεργαστεί με το Νοσπλευτήριο «ΙΑΣΩ General». Έκτοτε, η εν λόγω κλινική λειτουργεί ως αμιγώς Θωρακοχειρουργική, αρχικά υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή Θεόδωρο Δόσιου και στη συνέχεια υπό τους Γεώργιο Λαουτίδη και Λάμπρο Ζέλλο.

Η μέθοδος By Pass Π - graft (Κύκλωμα - Π)

Τα συγχρητάρια του D. Cooley για την μέθοδο Π - graft

Η μέθοδος της τριπλής βοήθειας στην ισχαιμική μοσκαρδιοπάθεια (by pass, external Reshaping, stem cells)

Ε. Κουρή,
Αναισθησιολόγος

Γ. Σταυρόπουλος,
Αναπληρωτής Διευθυντής,
επικεφαλής χειρουργικής ομάδας (2000 - 2007)

Δ. Βλάχος,
Εξωτερικός Συνεργάτης
(2002 - 2003)

Π. Στρατήγη και Φ. Ντάνου,
Αναισθησιολόγοι, με τον Σ. πράπα

Στο διάστημα των πρώτων πέντε χρόνων λειτουργίας της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, καθώς και της Κλινικής Θώρακος, Καρδιάς και Αγγείων, διάφορες ομάδες συνεργάστηκαν με το Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν», στα πλαίσια εξωτερικής συνεργασίας, υποστηριζόμενες και από το προσωπικό των δύο ομάδων. Η πρώτη εξ αυτών ήταν η ομάδα του Γεωργίου Τζίφρα με συνεργάτες τους Ιωάννη Λιναρδάκη και Χρήστο Ζώρα, που παρέμεινε στο ίδρυμα για περίπου δύο χρόνια. Η δεύτερη, του Καθηγητή Φώτη Παναγιόπουλου και Δημητρίου Βήκου και η τρίτη του Δημητρίου Κλειτσάκη, οι οποίες αμφότερες παρέμειναν για διάστημα ενός έτους περίπου, διενεργώντας μικρό αριθμό εγκυρήσεων.

Καθ. Θεοδόσης Δάσιος
Διευθυντής
Θωρακοχειρουργικής Κλινικής
την περίοδο 2007 - 2009

Γεώργιος Λαουτίδης
Διευθυντής
Θωρακοχειρουργικής Κλινικής
την περίοδο 2007 - 2009

Λάμπρος Ζέλλος
Διευθυντής
Θωρακοχειρουργικής Κλινικής
την περίοδο 2009 - σήμερα

Εκτός του σημαντικού κλινικού έργου, η Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν» έχει να παρουσιάσει μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ακαδημαϊκή δραστηριότητα, καθώς και μια σειρά πρωτοβουλιών που σκοπό είχαν να αναδείξουν την Ελληνική Καρδιοχειρουργική ανά τον κόσμο. Η ομάδα του Σ. Πράπα, καθώς και ο ίδιος προσωπικά, επισκέφθηκαν πολλά Καρδιοχειρουργικά Κέντρα του εξωτερικού για την διενέργεια χειρουργείων, με κορυφαία στιγμή την ζωντανή παρουσίαση εγχείρησης κατά την διάρκεια Πανευρωπαϊκού Συνεδρίου Καρδιοχειρουργικής στην Αγία Πετρούπολη της Ρωσίας το 2006, ενώ σπουδαία στιγμή για την Ελληνική Καρδιοχειρουργική ήταν και η διοργάνωση του 18ου Παγκόσμιου Καρδιοχειρουργικού Συνεδρίου στο νησί της Κω, με Επιστημονικό Πρόεδρο του Συνεδρίου τον Διευθυντή της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Σ. Πράπα. Η πρωτοβουλία του ίδιου για τη δημιουργία ενός δεσμού Καρδιοχειρουργών από 24 χώρες των Βαλκανίων και της Μέσης Ανατολής, της «The Euro-Asian Bridge Society», λειτουργεί καταλυτικά ώστε να αναπαυθεί ένα κλίμα συνεργασίας με Καρδιοχειρουργούς γειτονών χωρών. Άξιο αναφοράς είναι επίσης το γεγονός, ότι την Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν» επισκέφθηκαν περισσότεροι από 15 Καρδιοχειρουργοί παγκοσμίως φήμες, οι οποίοι συνεργάστηκαν με τα μέλη της κλινικής για την εφαρμογή πρωτοποριακών μεθόδων, καθώς και η πιστοποίηση εκπαίδευσης στην τεχνική της πάλλουσας καρδιάς σε δέκα Καρδιοχειρουργούς από διάφορα μέρη του κόσμου.

Η Διοργάνωση του
18ου Παγκόσμιου
Συνεδρίου
της WSCTS

Στην μίμηση από το 18ο Παγκόσμιο
Καρδιοχειρουργικό Συνέδριο στην Κω, το 2008,
με επιστημονικό πρόεδρο τον Σ. Πράπα,
Δ/ντη της Κλινικής του «Ερρίκος Ντυνάν»

Δύο διάσημοι
φίλοι της κλινικής,
πρωτεργάτες
της τεχνικής
της πάλλουσας
καρδιάς. F. Benetti
(αριστερά)
και A. Calafiore
(δεξιά)

Η δημιουργία της
Ευρωασιατικής γέφυρας
(2004)

Η δημιουργία της Ιπποκρατείου Άλτεως

2001 - 2013

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

830 Το Γενικό Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

2000: ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ

◀ Η καρδιοχειρουργική ομάδα του «Ερρίκος Ντυνάν» το 2010

▲ Η καρδιοχειρουργική ομάδα του «Ερρίκος Ντυνάν» το 2013

▲ Βίκυ Πράπα.
Αναισθησιολόγος

Στην πορεία του χρόνου, μεταβολές που αφορούσαν στη σύνθεση της κλινικής ήταν η απόλυση του Gill Balentine το 2002, η αποχώρηση του Γ. Σταυρόπουλου το 2003 και του Β. Κωστή το 2011 και τέλος, της Ε. Κουρή το 2008. Νέοτεροι συνεργάτες υπήρξαν ο Αλέξης Σιδηρόπουλος, εκπαιδευμένος στην Γερμανία, για την τριετία 2002-2005, ο Ιωάννης Παναγιωτόπουλος, νυν Αναπληρωτής Διευθυντής, οι Δημήτριος Πρωτάγγελος και Ιωάννης Λιναρδάκης, νυν Επιμελητές. Για μικρό χρονικό διάστημα, συνεργάτες υπήρξαν οι Καρδιοχειρουργοί Θεοφάνης Τζαναβάρας και Διονύσης Παυλόπουλος. Η κλινική υποστηρίχθηκε πέραν των προαναφερθέντων Αναπληρωτών Π. Στρατήγη και Φ. Ντάου, οι οποίες συνεχίζουν την συνεργασία έως σήμερα, και από την Εύη Σαμαντά, από το 2009 έως το 2011, ενώ στην πορεία προστέθηκαν ο Κώστας Πατρός, από το 2011 και η Βασιλική Πράπα από το 2012.

▲ Εύη Σαμαντά.
Αναισθησιολόγος

▲ Κώστας Πατρός.
Αναισθησιολόγος

◀ Ο Διονύσης Παυλόπουλος, υπήρξε μέλος της ομάδας το 2012

▲ Από τις κορυφαίες πρωτοβουλίες της κλινικής, ήταν η ζωντανή παρουσίαση εγχείρησης by pass με την μέθοδο Π - graft σε Ρώσσο ασθενή, στο 55ο Συνέδριο της ESCVS στην Αγία Πετρούπολη το 2006

▶ Ο Σ. Πράπας, διδάκτορας στην Σχολή του Bergamo το 2010

Η καρδιοχειρουργική ομάδα του Νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν» υπό τον Σ. Πράπα πραγματοποίησε επισκέψεις για ζωντανή παρουσίαση της μεθόδου Π - graft σε 15 κέντρα του εξωτερικού, ενώ εκπαιδευσε 10 αλλοδαπούς καρδιοχειρουργούς στο Διεθνές Κέντρο Πάλλουσσας Καρδιάς του «Ερρίκος Ντυνάν»

Ζάππειο, 2011
Επετειακή εκδήλωση
10 χρόνων ΚΡΧ Κλινικής

▲
Α. Μαρτίνης, Πρόεδρος Δ.Σ.

▲
Η ΚΡΧ ομάδα του «Ερρίκος Ντυνάν»

▲
Από αριστερά: Β. Κωτσάς, Αργ. Μιχαλόπουλος,
Σ. Πράπας, Ι. Παναγιωτόπουλος, Ι. Λιναρδάκης,
Θ. Τσαναβάρας, Δ. Πρωτόγερος

Στις 14 Φεβρουαρίου 2011, επέτειο των 10 χρόνων λειτουργίας της κλινικής, έγινε ο απολογισμός των πεπραγμένων και τιμήθηκαν όλοι οι πρωτεργάτες της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής

1. Καθ. Δημ. Λαζαρίδης
2. Γ. Ανδριτσάκης
3. Γ. Τόλης
4. Γ. Σανούδης
5. Χρ. Λόλας
6. Εμ. Χλαπουτάκης
7. Α. Μιχάλης
8. Ι. Στήνιος
9. Μ. Μπινιώρης
10. Π. Σπύρου
11. Π. Σπανός
12. Π. Ασημακόπουλος

Τιμήθηκαν επίσης,
οι Καθηγητές
Φ. Παναγόπουλος
και Κ. Αναγνωστάπουλος
καθώς και οι
Πέτρος Αλιβιζάτος
και Γ. Παλαιανός

Σωτήριος Πράπας

- Διευθυντής
Καρδιοχειρουργικής Κλινικής,
Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

Ένα βιογραφικό σημείωμα, είχε πει σε μια συνέντευξή της η Κική Δημουλά, πρέπει, αφού γραφτεί, να μείνει κρεμασμένο στον αέρα από ένα τσιγκέλι αυστηρότητας, ώστε να στραγγίζουν καλά τα στερεότυπα, οι ωραιοποιήσεις, η ρόδινη παραγωγικότης και ο πρόσθετος ναρκισσισμός, πέραν εκείνου που ενυπάρχει στη φύση μιας παρουσίας. Μόνον έτσι βγαίνει το καθαρό βάρος: το ήθος που επέβαλες να τηρεί η προσπάθειά σου... Οι οικογενειακές καταβολές, η ποιότητα των σπουδών που δέχτηκε κανείς, οι δάσκαλοι δίπλα στους οποίους είχε την ευκαιρία να μαθητεύσει, η εμπειρία που απέκτησε και οι πιθανές διακρίσεις που χειροκροτούν ως επιβεβαίωση είναι τόσο τρέχοντα, που δεν μπορεί παρά να δημιουργούν, ακόμη και συνεσταλμένες, επιφυλάξεις...

Το βιογραφικό σημείωμα του Σωτήριου Πράπα. Εν αρχή είναι η οικογένεια... Ο πατέρας, οικοδόμος, έχει χάσει το ένα του χέρι σε νεαρή ηλικία, από παλιά νάρκη, αλλά το μεγαλείο της προσωπικότητάς του, του υπαγορεύει να ζήσει με το βλέμμα προς τον ουρανό. Η μητέρα, μια δυναμική γυναίκα που επωμίζεται την ανατροφή της οικογένειας, δουλεύοντας παράλληλα στα χωράφια. «Η στάση ζωής του πατέρα μου με στιγματίσει... Αρνήθηκε να ζήσει ως ανάπηρος και πάλεψε σε όλη τη ζωή του ως αληθινός άνδρας, για την επιβίωση της οικογένειας και για τα πιστεύω του... Πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση σαν μέλος της Ε.Π.Ο.Ν. και βρέθηκε αργότερα εξόριστος στην Ικαρία και τη Μακρόνησο στα 18 του χρόνια, για να μην στρατολογηθεί από τους αντάρτες... Έκανε πάνω από δέκα επαγγέλματα και συμμετείχε σε όλα τα κοινωνικά δρώμενα... Στα μάτια μου, έλαβε μια ηρωική διάσταση... Ο αγώνας του απετέλεσε την έμπνευση όλων των προσπαθειών μου...».

Κείμενο: Νάνου Χρησιτίδη

Ο έφηβος Σ. Πράπας μεγαλώνει φτωχικά, χωρίς ωραιοποιήσεις της πραγματικότητας. Πρώτυπα και παρακινήσεις για την πορεία του δεν υφίστανται. Έχει ο ίδιος επωμιστεί την ευθύνη της πορείας του. «*Θυμάμαι τον εαυτό μου να διαβάζω με τις ώρες, με μια λάμπα πετρελαίου, ως αργά τη νύχτα... Την ημέρα, μετά το σχολείο, έπρεπε να προσφέρουμε στην επιβίωση της οικογένειας... Στην αρχή, στις καλλιέργειες καπνού και αργότερα, στο φωτογραφείο που διατηρούσε ο πατέρας... Εκείνος μου κληροδότησε την αγάπη για τη φωτογραφία...*». Η εισαγωγή του στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, το 1972, είναι το επιστέγασμα της πρώιμης ρόδινης παραγωγικότητάς του. Ακόμη και αν η απόφασή του αυτή, τον έφερε αντιμέτωπο με την εξιδανικευμένη μορφή του πατέρα. «*Ενδόμυχα, ο πατέρας μου ήθελε να γίνω Αρχιτέκτονας... Όντας οικοδόμος ο ίδιος και βλέποντάς με να τον ακολουθώ στα σπίτια που έχτιζε, θεωρώ πως ευελπιστούσε στην εξέλιξη της οικογενειακής επιχείρησης... Η εισόδός μου στην Ιατρική Σχολή, δεν θα έλεγα πως τον χαροποίησε... Θυμάμαι, πως όταν οι συγχωριανοί μου τον συνεχαιρόνταν για την επιτυχία μου, εκείνος δεν έδειχνε τον αναμενόμενο για την περίπτωση ενθουσιασμό ...*».

Εν συνεχεία είναι οι σπουδές... Από τα πρώτα χρόνια φοίτησης στην Ιατρική Σχολή, ο Σ. Πράπας επιδεικνύει έναν εξαιρετικό ζήλο για την Χειρουργική. Συλλέγει γνώσεις και εμπειρίες, αφιερώνοντας ολοκληρωτικά τον εαυτό του στην προσπάθεια να γίνει όσο το δυνατό καλύτερος. «*Από το τρίτο έτος ακόμη, επέλεγα μόνο τις εφημερίες της Χειρουργικής... Ένωθα μια απεριόριστη χαρά να βρίσκομαι στο χώρο των χειρουργειών... Θυμάμαι πως περίμενα με αγωνία –άλλες φορές, παρακαλούσα- να μου δοθεί η ευκαιρία να συρράψω ένα τραύμα ή να βοηθήσω σε κάποια μικροεπέμβαση... Πριν καν ολοκληρωσω τις σπουδές μου, είχα προσανατολιστεί σθεναρά προς τις χειρουργικές ειδικότητες...*».

◀ Με τον πατέρα του Νίκο

► Φοιτητικά χρόνια. Σ. Πράπας, Π. Σπανός, Ι. Μώρος, 1978

◀ Με τον αγαπημένο του δάσκαλο Παναγιώτη Σπύρου

► Με τους συναδέλφους του στην ομάδα του D. Shore στο Brompton του Λονδίνου, σημερινούς διακεκριμένους Καρδιοχειρουργούς. Από αριστερά Ν. Moat, D. Taggart και V. Tsang

Και κατόπιν έρχονται οι σπουδαίοι δάσκαλοι... Οι οποίοι επαναπροσδιορίζουν αυτό τον σθεναρό προσανατολισμό. Ο Παύλος Κουσουρής. Ο Χειρουργός του Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης. «*Μου έδωσε, θυμάμαι, μια πράσινη στολή και μου είπε. Εμπρός, με τους άλλους γιατρούς στο χειρουργείο -είχα, βλέπετε, επιλεγεί ως νοσοκόμος αιμοδοσίας και ανανήμεως-, αλλά το σπουδαιότερο ήταν ότι επανέωσα μέσα μου τις δύο Ελλάδες και αποκατέστησε με την στάση του την έννοια των Πανελλήνων που έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις στο σύστημα. Τελειώνοντας τη στρατιωτική μου θητεία, είχα ήδη ένα χρόνο ειδίκευσης στη Γενική Χειρουργική και εκατοντάδες χειρουργεία ως παρακαταθήκη...*». Ο αείμνηστος Αθανάσιος Οικονομόπουλος. «*Βρέθηκα δίπλα του ως ειδικευόμενος στη Θωρακοχειρουργική Κλινική του τέως Νοσηλευτηρίου «Κ.Ν.Θ.Β.Ε.»... Με γοήτευσε η χειρουργική του δεινότητα και ο σεβασμός του απέναντι στους ανθρώπινους ιστούς... Άριστος γνώστης της Ανατομίας και Φυσιολογίας, πραγματοποιούσε τότε χειρουργεία θώρακος... Εκείνος μου άλλαξε τον αρχικό μου προγραμματισμό προς την Παιδοχειρουργική...*». Ο Παναγιώτης Σπύρου. «*Ο ερχομός του στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», με έφερε κοντά στον αείμνηστο δάσκαλο –όπως πάντα τον αποκαλούσα και αποκαλώ- Παναγιώτη Σπύρου...ήταν μία καρμική συνάντηση. Ό,τι και να παω για την προσωπικότητα και χειρουργική ικανότητα αυτού του ανθρώπου δεν θα είναι ποτέ αρκετό για να αναδείξει το μέγεθος των δυνατοτήτων του... Δίπλα στον Π. Σπύρου, συνειδητοποίησα πως η Καρδιοχειρουργική είναι πάθος... Ένα πάθος, που κατακλύζει σώμα και ψυχή... Δεν υπήρχε πια κάτι άλλο για μένα...*». Ο Darryl Shore. «*Η αδυναμία διορισμού μου στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», ως Επιμελητής πια, λόγω έλλειψης κενής θέσης, με οδήγησε στο Λονδίνο... Είχα θέση άμισθου βοηθού, στο Νοσοκομείο «Royal Brompton», κι έχοντας ήδη δημιουργήσει οικογένεια, τα πράγματα κάθε άλλο παρά ρόδινα ήταν... Τα δυο χρόνια που διήρκεσε η μετεκπαίδευσή μου, στο πλευρό του Darryl Shore, θα έλεγα πως ήταν τα δυσκολότερα της ζωής μου... Οι γνώσεις, βέβαια, που αποκόμισα στην Παιδοκαρδιοχειρουργική, λειτούργησαν καταλυτικά στις εξελίξεις της μετέπειτα καριέρας μου...*».

Απόταγμα όλων αυτών, είναι η εμπειρία... Η επιστροφή στην Ελλάδα βρίσκει τον Σ. Πράπα στο Νοσοκομείο Παιδών, «Αγία Σοφία», σε Θέση Επιμελητή Β', της Παιδοκαρδιοχειρουργικής Κλινικής που λειτουργούσε υπό τη Διεύθυνση του Μιχάλη Μπουρνάρη. *«Είκα καταλάβει τη θέση αυτή, έξι μήνες πριν επιστρέψω από το Λονδίνο... Όταν ανέλαβα, είκα τόσο όρεξη και μεράκι για δουλειά, που δεν έβλεπα την ώρα να μπω στο χειρουργείο... Δυστυχώς, αντ' αυτού, κάναμε μόλις μία εγχείρηση την εβδομάδα... Για να μπορώ να υποστηρίξω την οικογένεια, ανέβαινα κάθε Σαββατοκύριακο στη Θεσσαλονίκη, όπου χειρουργούσα ως βοηθός του Καθηγητή Παναγιώτη Σπανού, στο Νοσηλεύτριο «Άγιος Λουκάς»...». Κι ενώ τα εμπόδια μοιάζουν απροσπέλαστα, τον Αύγουστο του 1993, το ήθος που επέβαλε να τρειεί στην προσπάθειά του, ανταμείβεται. Κατόπιν κρίσης, ο Σ. Πράπας αναλαμβάνει θέση Επιμελητή Α', στη Β' Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσηλεύτηριου «Ωνάσειο Κ.Κ.». *«Εκεί πια, ωρίμασα χειρουργικά... Επρόκειτο για ένα κέντρο δομημένο σε αμερικανικά πρότυπα, με ορθά πρωτόκολλα λειτουργίας και άριστο εξοπλισμό... Σημαντικό ρόλο, βέβαια, επέλεξε και η συνεργασία μου με τον Διευθυντή μου, Γεώργιο Παλατιανό, έναν άνθρωπο με ευρείς ορίζοντες, ο οποίος μου έδωσε την ευκαιρία να εφαρμόσω πρωτοποριακές τεχνικές, όπως η εγχείρηση ByPass σε πάλλουσα καρδιά, που στη συνέχεια καθόρισε την πορεία μου ως Καρδιοχειρουργού...».**

Η αποκτηθείσα εμπειρία, η ανάληψη πρωτοβουλιών και ο επιτυχής αυτοπροσδιορισμός, καθιστούν τον Σ. Πράπα σε θέση ισχύος. Η κρίση για την ανάδειξη Διευθυντή της νεοσυσταθείσας Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Ερρίκος Ντυνάν», τον τοποθετεί στην κορυφαία θέση της καριέρας του. Εκεί πια, στον πέμπτο όροφο του ιδρύματος, ως Διευθυντής προάγει νέες τεχνικές όπως η χρήση της τεχνικής «Π-Graft» σε πάλλουσα καρδιά, που αποτελεί προσωπική του έμπνευση, η χρήση αμιγώς αρτηριακών μοσχευμάτων στις εγχειρήσεις ByPass, χωρίς χειρισμούς στην αορτή, αλλά και η χρήση αρχέγονων βλαστικών κυττάρων για πρώτη φορά στην Ελλάδα, το 2005. *«Το αρτηριακό κύκλωμα Π, ή τεχνική «Π-Graft» σε πάλλουσα καρδιά υπερέχει, κατά τη γνώμη μου, καθώς αποτελεί μια μέθοδο απόλυτα φυσική, ενώ ταυτόχρονα αποφεύγονται όποιοι χειρισμοί στην αορτή, που μπορούν να αποβούν μοιραίοι... Η εφαρμογή της τεχνικής αυτής, άλλωστε, καθιέρωσε την κλινική μας ως Διεθνές Κέντρο Πάλλουσας Καρδιάς, στο οποίο έχουν μετεκπαιδευτεί περισσότεροι από δώδεκα Καρδιοχειρουργοί, από διάφορες χώρες του κόσμου... Την ίδια πίστη, φέρω και για τη χρήση των αρχέγονων βλαστικών κυττάρων... Ήμασταν οι πρώτοι στην Ελλάδα που προχωρήσαμε σε εμφύτευσή τους στο μυοκάρδιο, ακόμη και αν χρειάστηκε να σταθούμε απέναντι σε αρκετούς «αντιρρησίες»... αμφισβητήθηκαν πάμπολλες φορές, έκτοτε, αλλά η πίστη μου δεν κλονίστηκε ποτέ... Σήμερα, οι μελέτες αναδεικνύουν τη χρήση τους για την αντιμετώπιση διαφόρων νοσημάτων, ως το μέλλον της Ιατρικής επιστήμης...».*

Workshop, Ιράν, 2012.
Σ. Πράπας, P. Sergeant, M. Turina, P. Kappetein

ΕΑCTS, Στοκκόλμη,
Πρωτοπόρι OPCAB,
2006

Παρουσίαση OPCAB,
Αθήνη, 2002

Με τον πρόταμη
του Πανεπιστημίου
του Assiut,
Αίγυπτος, 2007

Με Αιγύπτιο ασθενή,
Assiut, 2007

Προσκεκλημένος
ομιλητής
στη Bursa,
2010

◀ Το φωτογραφικό λεύκωμα του Σ. Πράπα. Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004

Επακόλουθο είναι οι διακρίσεις... Που έρχονται αβίαστα, όχι για να χειροκροτήσουν, απλά ως επιβεβαίωση. Αντιθέτως, δημιουργούν περαιτέρω ευθύνη και ενεργοποιούν μια ενδόμυχη ανάγκη για προσφορά. Το 2004, ο Σ. Πράπας ηγείται μιας προσπάθειας ανάδειξης της Καρδιοχειρουργικής στην περιοχή των Βαλκανίων και της Μέσης Ανατολής, με την ονομασία «Ευρω-Ασιατική Γέφυρα». Η επιστημονική αυτή εταιρεία περιλαμβάνει σήμερα σπουδαίους Καρδιοχειρουργούς, από 29 χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ασίας. Το 2006, ανακηρύσσεται Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 2008, διοργανώνει ως Επιστημονικός Πρόεδρος, με απόλυτη επιτυχία, το 18ο Παγκόσμιο Καρδιοχειρουργικό Συνέδριο στη Κω, αναδεικνύοντας πια την Ελληνική Καρδιοχειρουργική σε ολόκληρο τον κόσμο, ενώ την ίδια χρονιά τιμάται από το Πανεπιστήμιο Αθηνών με το βραβείο «ΣΟΦΙΗΣ» για την προσφορά του στην προαγωγή του Ελληνισμού διεθνώς. Το 2010, καλείται να διδάξει στο Advanced Course της EACTS, της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Καρδιο-Θωρακοχειρουργών, στο Bergamo της Ιταλίας. Το 2012, ιδρύει με τον Ελβετό Professor Marko Turina, το «Razavi Hospital Cardiac Surgery School», στη Masshad του Ιράν με σκοπό την μετεκπαίδευση Καρδιοχειρουργών από χώρες της Μέσης Ανατολής. Παράλληλα, εκδίδει το φωτογραφικό λεύκωμα «Μικρά Αντίο» με προσωπικές φωτογραφίες, καλείται να χειρουργήσει σε δεκάδες χώρες του εξωτερικού, εμπνέεται και δημιουργεί το διεθνές Ιατρικό πάρκο με τίτλο «Ιπποκράτειος Άλις» στην Κω, εμπνέεται και προχωρά στη συγγραφή του βιβλίου με θέμα την ιστορία της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής, αναλαμβάνει ως Vice Chancellor της WSCTS, της Παγκόσμιας Εταιρείας Καρδιο-Θωρακοχειρουργών. «Θεωρώ υποχρέωση μου την ανάδειξη, με όποιο τρόπο δύναμαι, της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής και του Ελληνισμού ευρύτερα, σε ολόκληρο τον κόσμο... Στην διάρκεια της καριέρας μου, προσπάθησα με όλο μου το είναι, για αυτό το σκοπό... Νιώθω ευτυχής και ευλογημένος από το Θεό, που μου δίνεται η δυνατότητα να είμαι πρεσβευτής της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής στον κόσμο... Άλλωστε, κάθε πληρότητα επιστημονικών και επαγγελματικών στόχων που στοιχειοθετούν την προσωπική μας φιλοδοξία, δεν έχει νόημα, αν δεν βρίσκεται σε ισορροπία με την προσωπική μας πληρότητα... Δεν ξέρω πως θα ήταν η ζωή μου χωρίς τα ταξίδια, τη μουσική, τη φωτογραφία, μια καλή παρέα... Αν δεν υπήρχε η αρμονία που μου προσφέρει η οικογένειά μου».

▶ Με την Ευαγγελία, Μετέωρα, 1978

▲ Οικογενειακές στιγμές

▲ Με τη Διοικούσα Επιτροπή της WSCTS. Κω, 2006

▲ Οικογενειακές στιγμές

◀ Με τον S. Jamieson, Πρόεδρο της WSCTS, Κω, 2008

Ένα βιογραφικό σημείωμα, είχε πει σε μια συνέντευξη της η Κική Δημουλά, πρέπει, αφού γραφτεί, να μείνει κρεμασμένο στον αέρα από ένα ταγκέλι αυστηρότητας, ώστε να στραγγίζουν καλά τα στερεότυπα, οι ωραιοποιήσεις, η ρόδινη παραγωγικότητα και ο πρόσθετος ναρκισσισμός, πέραν εκείνου που ενυπάρχει στη φύση μιας παρουσίας. Μόνον έτσι βγαίνει το καθαρό βάρος: το ήθος που επέβαλες να τηρείς η προσπάθειά σου...

Το «νωπό» ακόμη βιογραφικό σημείωμα του Σ. Πράπα μοιάζει να μην έχει ανάγκη από στραγγίσματα εξυγίανσης. Στην πορεία του μέχρι σήμερα, δεν υπήρξαν και συνεχίζουν να μην υπάρχουν στερεότυπα και ωραιοποιήσεις, πρόσθετοι ναρκισσισμοί και ρόδινες παραγωγικότητες. Οι καταβολές του, οι σπουδές του, οι δασκαλοί του, η εμπειρία, οι διακρίσεις και οι ικανότητές του, κάθε άλλο παρά επιφυλάξεις μπορεί να δημιουργήσουν. Ακόμη και συνεσταλμένες. Το ήθος που επέβαλε να τηρεί η προσπάθειά του και το καθαρό βάρος της ψυχής του, προκαλούν ακόμη και το αυστηρό «ταγκέλι» της Καρδιοχειρουργικής Ιστορίας, να τον αναγνωρίσει.

▲ Με μέλη της «Ευρωασιατικής Γέφυρας». Κωνσταντινούπολη, 2005

▲ Κω, 2008. Με τη λήξη του Παγκόσμιου Συνεδρίου

Ιωάννης Παναγιωτόπουλος

Αναπληρωτής Διευθυντής, Καρδιοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

«Τα περισσότερα μέλη του στενού οικογενειακού κύκλου –πρότυπα των παιδικών μου χρόνων- ήταν Πολιτικοί Μηχανικοί, με αποτέλεσμα, μέχρι και στα πρώτα εφηβικά μου χρόνια, να φαίνεται ότι η παράδοση αυτή θα συνεχιστεί κι από εμένα -όπως συνέβη με την αδελφή μου... Ωστόσο, το αίσθημα προσφοράς, η αγάπη μου για τον άνθρωπο, η επιθυμία και ταυτόχρονα ανάγκη να δίνω αλλά και να παίρνω χαρά, με οδήγησαν στην αλλαγή απόφασης... Θα έλεγα ότι, η επιλογή της Ιατρικής είναι το σημείο στο οποίο τέμνονται όλες οι εφηβικές μου αναζητήσεις και ανησυχίες... Σήμερα, είμαι απόλυτα σίγουρος ότι η μάχιμη Ιατρική δίνει τις μεγαλύτερες χαρές στο λειτουργό της, από οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική ενασχόληση...»

«Ήδη από τα πρώτα φοιτητικά -ίσως και από τα μαθητικά μου χρόνια-, είχα στρέψει το ενδιαφέρον μου στις χειρουργικές ειδικότητες, με τη λογική ότι δίνουν άμεσες λύσεις και αποτελέσματα... Στη Χειρουργική δουλεύεις ακριβώς στην περιοχή του ζητήματος -βλέπεις το όργανο, το αγγίζεις, κάτι που δε συμβαίνει με τις παθολογικές ειδικότητες...»

«Επέλεξα την Καρδιοχειρουργική αρκετά νωρίς... Γιατί... Μόνο μέρος της αλήθειας γνωρίζω -είναι η τεχνική πρόκληση και ιδιαιτερότητα, η στενή σχέση της ειδικότητας με την τεχνολογία, η επαφή με τους συγκεκριμένους ιστούς αυτή καθ' αυτή, είναι ότι η καρδιά είναι στο κέντρο του αγγειακού συστήματος, το ότι η Καρδιοχειρουργική πράξη έχει κάτι το αμετάκλητα οριστικό... Είναι όλα αυτά και άλλα που θα ανακαλύψω στην πορεία;... Σε κάθε περίπτωση, είμαι στο αντικείμενο που μου αρέσει και κάνω αυτό που θέλω...»

«Μια από τις προσωπικότητες που με όρισαν ως γιατρό είναι αυτή του Καθηγητή Παθολογίας Χάρη Μουτσόπουλου, στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τη δεκαετία του 1980... Σε μια εποχή που μόλις ανέτειλαν οι υποειδικότητες της Παθολογίας, εκείνος, δημιουργήσε έδρες γνωστικών αντικειμένων - Ρευματολογίας, Πνευμονολογίας, κλπ-, την ίδια στιγμή που θα μπορούσε να διατηρήσει για τον εαυτό του τη μοναδικότητα της έδρας και της επιστημονικής αυθεντίας... Πίστεψε σε νέους ανθρώπους και τους ανέθεσε τη Διεύθυνση, χαρίζοντάς τους με αυτόν τον τρόπο επιστημονικό και επαγγελματικό ορίζοντα... Ποιος κέρδισε;... Όλοι: η τοπική κοινωνία, η Ιατρική επιστήμη, οι φοιτητές και το Πανεπιστήμιο, οι νέοι και οι επόμενοι Καθηγητές... Το παράδειγμα του Καθηγητή μου λέει, τελικά, πως πλούσιος είναι αυτός που δίνει, όχι αυτός που έχει, πως ο μικρός μαζεύει για τον εαυτό του, ο πραγματικά μεγάλος, ο πλήρης και ο επαρκής μοιράζει απλόχερα και κυρίως, δεν κομπάζει, ούτε φωνάζει να τον προσέξουν... Μου είχε κάνει εντύπωση ότι το κουδούνι του σπιτιού του στα Γιάννενα γράφει: Χ. Μουτσόπουλος, Ιατρός... Μόνο... Τίποτα άλλο από όλα τα -πολλά- άλλα...»

«Αφού τελειώσα το Στρατό και έχοντας ήδη συμπληρώσει την απαραίτητη ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, βρέθηκα στο Νοσηλευτήριο «Ωνάσειο Κ.Κ.», να είμαι ένας από τους τρεις πρώτους ειδικευόμενους από συστάσώς του, με Διευθυντή τον Γεώργιο Παλατιανό... Νέος κόσμος, άλλοι άνθρωποι... Από εκείνον έμαθα την έννοια της ασφάλειας στην Καρδιοχειρουργική πράξη και το λυτρωτικό ρόλο της «ρουτίνας» στην αποφυγή του λάθους -η επανάληψη σε κάνει καλύτερο και τα προσεκτικά σχεδιασμένα χειρουργικά βήματα, πάντα με την ίδια διαδοχή, εγγυώνται άριστο αποτέλεσμα... Ίσως να ακούγεται κουραστικό, αλλά ακόμα και τώρα, πιάνω τον εαυτό μου να τον ακούω σε κάποιους χρόνους του χειρουργείου... Εκεί έμαθα την έννοια της ομάδας και του αρχηγού στην ομάδα, την έννοια της οργάνωσης, πήρα τις βασικές αρχές πάνω στις οποίες έχτισα την επαγγελματική μου σταδιοδρομία... Εκεί, είχα και τη συνάντηση που επρόκειτο να αλλάξει τη ζωή μου, εννοώ με τον τότε Επιμελητή Α', Σωτήρη Πράπα...»

«Θυμάμαι την πρώτη μας στικομυθία στις βρύσες του χειρουργείου, ενώ πλενόμουν -Σας έχω ξαναδεί, γνωρίζετε το Νίκο;, τον ρώτησα αναφερόμενος στον νυν Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής του Πανεπιστημίου Λάρισας, με τον οποίο συνδεθήσατε με συγγενικούς δεσμούς... -Ναι, μου απάντησε, τη φλέβα την καταφέρνεις;... -Ναι, φυσικά, του είπα... Έτσι, πήρα το πρώτο μου φλεβικό μόσχευμα... Βεβαίως, δεν ήξερα -υπέθετα ότι τα καταφέρνω-, αλλά όπως έμαθα εκ των υστέρων, σε αυτή τη δουλειά -αλλά και σε αυτή τη ζωή-, αρπάζεις την ευκαιρία, όταν σου δίνεται, μικρή ή μεγάλη... Ο Σ. Πράπας έγινε, χωρίς να το ξέρει, το πρότυπό μου στα χρόνια εκείνα, αλλά και μετέπειτα... Εκτιμούσα βαθύτατα την χειρουργική του ικανότητα, την αθόρυβη αποτελεσματικότητά του, τη σεμνότητα, την ανθρωπιά και την απαισιοχυσία του... Έβλεπα ότι διέθετε ποικιλία ενδιαφερόντων και δεξιοτήτων, πέρα από το στενό επάγγελμα, γεγονός που τον έκανε να ξεχωρίζει από τους κατά τεκμήριο πνευματικά μονομερείς συναδέλφους... Τα χρόνια πέρασαν, συνεργαζόμαστε πλέον στενά και για πάνω από δεκαετία έτη με τιμά με την εμπιστοσύνη του... Από εκείνον έμαθα πάρα πολλά, το πιο σημαντικό όμως είναι τούτο: ο Σωτήρης Πράπας με δίδαξε Χειρουργική Ηθική...»

«Υπήρξα μαθητής του παππού μου, του Καθηγητή Φιλολόγου, Λυκειάρχη, αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης, από την Αγρελιά Τρικάλων, Γιώργου Τσιλιμίγκα, ο οποίος αποτέλεσε και αποτελεί για εμένα πρότυπο ανθρώπου, δασκάλου, αγωνιστή... Τη χαρά που του έδινε η γνώση -καθώς γνώριζε άριστα την Αρχαία και Νέα Ελληνική Γραμματεία και Ιστορία, ενώ υπήρξε διαρκής παρατηρητής και μελετητής των σύγχρονων πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων- θεωρούσε υποχρέωσή του να την ανταποδώσει, διδάσκοντας... Ανήκε στη φωτισμένη εκείνη ελίτ των πνευματικών ανθρώπων που το πέρασμά τους αφήνει αποτύπωμα... Από εκείνον έμαθα ότι η γνώση μεταδίδεται και μεταφέρεται και ότι έτσι πρέπει να γίνεται, και ότι εκείνη η θλιβερή ομάδα -πλειοψηφία ή μειοψηφία;- «δασκάλων» που επικριματολογεί υπέρ του ότι η γνώση κατακτάται και γι' αυτό και δε μεταδίδεται, είτε είναι απόλυτα ιδιοτελείς, είτε δεν αγαπούν τον άνθρωπο, είτε, απλά, δεν γνωρίζουν... Θεωρώ τιμή που υπήρξα μαθητής του...»

↑
Ι. Παναγιωτόπουλος (αριστερά),
Σ. Πράπας (δεξιά),
στο χειρουργείο

«Πιστεύω ότι πρέπει κανείς να αγαπάει πραγματικά την Ιατρική και κατ' επέκταση τον άνθρωπο, για να μπορέσει να προσφέρει, για να είναι ο ίδιος χρήσιμος, αποτελεσματικός και χαρούμενος με αυτό που κάνει... Ο γιατρός πρέπει να ανατροφοδοτείται από τη δουλειά του... Προσωπικά, το κάνω... Για την υπόλοιπη «ανατροφοδότηση», ανατρέχω σε μια άλλη μεγάλη αγάπη, την οικογένεια... Η αγαπημένη μας συνήθεια είναι, όλοι μαζί, να γυρίζουμε την Αθήνα -επιστρέφουμε σε δικές μου γνώριμες γειτονιές, περιπλανιόμαστε στο κέντρο της, ανακαλύπτουμε κρυφές ομορφιές... Αγαπώ την Αθήνα, μου αρέσει να αναπνέω τον αέρα της και να ζω τις στιγμές της...»

↑
Στο 2ο Συνέδριο της ΕΑΒ.
Μύκονος 2005

↑
Με τη σύζυγό του Νατάσσα,
Καρδιολόγο Ιατρό

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 1965
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 1983 - 1990
- Στρατιωτική θητεία, 1994 - 1995
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσοκομείο Γενικό Κρατικό Νίκαιας, Πειραιάς, 1990-1991
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσοκομείο «Ερυθρός Σταυρός», Αθήνα, 1990-1993
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσηλευτήριο «Ωνάσειο Κ.Κ.», Αθήνα, 1995 - 1997
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αθήνα, 1997- 2000
- Υπηρεσία Υπαιθρου, 1996 - 1997
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Ευρωκλινική», Αθήνα, 2008 - 2009
- Επιμελητής Α', Νοσηλευτήριο «Ερρίκος Ντυνάν», Αθήνα, 2001 - 2011
- Αναπληρωτής Διευθυντής, Νοσηλευτήριο «Ερρίκος Ντυνάν», Αθήνα, 2011 - σήμερα

Ιωάννης Λιναρδάκης

Επιμελητής Α΄, Καρδιοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

«Αν και γεννημένος στην Αθήνα, νιώθω περήφανος για την Κρητική μου καταγωγή... Η Κρήτη λειτούργει για μένα ως σημείο αναφοράς, τόσο από άποψη κουλτούρας και φιλοσοφίας ζωής, όσο και για το γεγονός ότι εκεί –στη Σητεία συγκεκριμένα– έζησα έως την εφηβεία μου, υπό την προσοχή και φροντίδα της γιαγιάς μου, μιας αυθεντικής Κρητικής, η οποία επώμιστηκε την ανατροφή τη δική μου και του αδερφού μου, ώστε να μπορούν οι γονείς μου να δουλέψουν σκληρά... Ήταν δύσκολα χρόνια, αλλά οι εμπειρίες και τα βιώματα εκείνα συνετέλεσαν στο να δημιουργήσω ένα χαρακτήρα σκληρό και αποφασιστικό, καθώς και μια ασίγηστη επιθυμία να βοηθώ το διπλανό, εκείνον που έχει ανάγκη ή νιώθει πόνο... Η Ιατρική μπορούσε να μου προσφέρει ακριβώς αυτό... Ολοκληρώνοντας, λοιπόν, την Πρωτοβάθμια εκπαίδευσή μου σε Λύκειο του Παγκρατίου, εισάχθηκα με υποτροφία στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών...»

«Εκτοτε, κάθε βήμα που έκανα στην καριέρα μου, ως Ιατρός, υπήρξε συγκροτημένο και στοχευμένο... Υπηρέτησα τη θητεία μου στο στρατό και την Υπηρεσία Υγείας και κατόπιν, το 1992, εντάχθηκα στη Χειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο», υπό τη Διεύθυνση του σπουδαίου Χειρουργού Βασιλείου Γολεμάτη, επιλέγοντας δε –παρά τις όποιες δυσκολίες–, την πανεπιστημιακή θέση από την αντίστοιχη κρατική...»

«Παρέμεινα στο ίδρυμα έως και το 1999, για την ειδικευση στην Καρδιοχειρουργική, όπου ανήκα –τουλάχιστον τυπικά στην κλινική του Ανδρέα Βομβογιάννη–, συνεργαζόμενος παράλληλα, ως ειδικευόμενος με τους Εμμανουήλ Χλαπουτάκη –για τον οποίο τρέφω σεβασμό και εκτίμηση–, Ιωάννη Παπαϊωάννου και Λεωνίδα Νομικό... Την τελευταία διετία μάλιστα, εργαζόμουν στο Νοσηλευτήριο «Υγεία», ως βοηθός Χειρουργός...»

«Οι επόμενες κινήσεις μου καθορίστηκαν από δύο βασικά στοιχεία της προσωπικότητάς μου: αξιοπρέπεια και αμεροληψία... Πολλές φορές, αυτά τα χαρακτηριστικά με έφεραν αντιμέτωπο με συναδέλφους και καταστάσεις που εξελίχθηκαν διαφορετικά από όπω –πιθανόν– θα έπρεπε... Για παράδειγμα, ενώ υπήρξα μέλος της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Μετεκπαίδευσης του ΚΕΣΥ, στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», αποφάσισα να αποχωρήσω, ερχόμενος σε αντιπαράθεση με τους αρμόδιους φορείς, αφού διαφώνουσα με τη μορφή αξιολόγησης που ακολουθείτο... Αυτά τα ίδια στοιχεία βέβαια, με βοήθησαν να ενταχθώ και να παραμείνω σε μια πραγματικότητα τάξης και ηθικής... Έτσι, ενώ συνεργάστηκα αρχικά με τον Γεώργιο Τζίφα για μια τριετία στο Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού», επέλεξα να διακόψω αυτή τη συνεργασία και να ενταχθώ στο δυναμικό του Νοσηλευτηρίου «Ερρίκος Ντυνάν», ως άμισθος, την πρώτη περίοδο, βοηθός του Σωτήριου Πράπα... Το ένστικτο και ο χαρακτήρας μου δεν με πρόδωσαν, αφού το 2006 ανέλαβα θέση Επιμελητή Β΄, την οποία και διατηρώ μέχρι σήμερα...»

«Όντας πατέρας τριών παιδιών που αποτελούν για μένα, κυρίως λόγω της δοτικής μου οντότητας, πηγή ελπίδας και εσωτερικής δύναμης, βιώνω την επιτυχία και αναγνώριση των προσπαθειών μου μέσα από αυτά... Δεν επιδίωξα ποτέ να αναπτύξω Ακαδημαϊκό έργο ή έστω να φύγω για μετεκπαίδευση στο εξωτερικό... Αποτελώ, στον εργασιακό μου χώρο, μέλος μιας συγκροτημένης ομάδας, αλλά από την στιγμή που δημιουργήσα οικογένεια –η οποία καταλαμβάνει ζωτικό χώρο και χρόνο από την καθημερινότητά μου–, πρακτικά συγκρατώ τη φιλοδοξία μου... Οφείλω στον Σ. Πράπα το γεγονός ότι με εμπιστεύτηκε και μαζί του ωρίμασα –και ωριμάζω καθημερινά– ως Χειρουργός... Έχοντας αποκτήσει ήδη μια εμπειρία αρκετών χρόνων, εκτιμώ ότι μου έχει προσφερθεί και είμαι ευγνώμων...»

«Η σημαντικότερη στιγμή της ζωής μου, μέχρι και σήμερα, αυτή που άλλαξε τον τρόπο που πράττω και σκέφτομαι, ήταν η απώλεια του πατέρα μου... Η φυγή του με έκανε να συνειδητοποιήσω πλήρως την αξία του... Ο ίδιος υπήρξε φιλόδοξος αλλά ταυτόχρονα εργατικός και δημιουργικός, γενναίодωρος με τους ανθρώπους, αξιαγάπητος και δοτικός –ήταν ο «φάρδος» που φωτίζε την οικογένειά του με ανθρωπισμό, φροντίδα και αγάπη... Σε εκείνον οφείλω αυτό που είμαι τώρα... Η δική του καθοδήγηση με στοιχειώνει, από τότε που τον ακολουθούσα στην αγορά του Ρέντη για τις δουλιές του, μέχρι και τις αίθουσες του χειρουργείου...»

► Σ. Πράπας,
Βίκυ Πράπα,
Κ. Κατσαβριάς,
(2013)

◀ Τα μέλη της
Καρδιοχειρουργικής
ομάδας
του «Ερρίκος Ντυνάν»
ως το 2011.
Από αριστερά:
Δ. Πρωτόγερος,
Β. Κωτσής, Σ. Πράπας,
Ι. Παναγιωτόπουλος και
Ι. Λιναρδάκης

► Κ. Κατσαβριάς,
Ι. Παναγιωτόπουλος,
Ι. Λιναρδάκης,
(2013)

Βιογραφικό Ιωάννη Λιναρδάκη

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 7 Μαρτίου 1965
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Καποδιστριακό» Αθηνών, 1982 – 1988
- Στρατιωτική θητεία, 1989 – 1990
- Υπηρεσία Υπαίθρου, Δάφνη Καλαβρύτων, Αχαΐα, 1991 – 1992
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αθήνα, 1992 – 1995
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», Αθήνα, 1995 – 1999
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού», Αθήνα, 2000 – 2003
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλεύτριο «Ερρίκος Ντυνάν», Αθήνα, 2003 – 2006
- Επιμελητής Β' με εξέλιξη σε Επιμελητής Α', Νοσηλεύτριο «Ερρίκος Ντυνάν», Αθήνα, 2006 – σήμερα

Κωνσταντίνος Κατσαβριάς

839

Επιμελητής Β', Καρδιοχειρουργική Κλινική,
Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

«Η περίοδος της εφηβείας μου συνέπεσε με την έλευση του Παναγιώτη Σπίρου στη Θεσσαλονίκη και την απαρχή της λαμπρής του καριέρας στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου»... Προσωπικά, ως μαθητής με γερές βάσεις, σκεφτόμουν μεν την Ιατρική ως μελλοντική σταδιοδρομία, ωστόσο η τελική απόφαση πάρθηκε υπό το πρίσμα του θαυμασμού για τα όσα λάμβαναν χώρα στο εν λόγω ίδρυμα και του παντελώς ανεξερεύνητου πεδίου που ανοίγονταν μπροστά σε όλους μας –αυτού της Καρδιοχειρουργικής... Με την ολοκλήρωση της φοίτησής μου στο Λύκειο, εισάχθηκα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θράκης, το 1997...»

Κωνσταντίνος
Κατσαβριάς

«Ενώσω ήμουν φοιτητής, πέρασα ένα διάστημα κατά το οποίο αμφιταλαντεύτηκα ανάμεσα στην Καρδιολογία και την Καρδιοχειρουργική... Η Χειρουργική όμως με εξέταρε ανέκαθεν, γι' αυτό και δεν άργησα να κατασταλάξω... Άλλωστε, η Καρδιοχειρουργική είναι μια ειδικότητα που συνδυάζει πολλά πράγματα -τεχνικής και διαγνωστικής φύσης-... Με το πέρας της Υπηρεσίας Υπαίθρου, ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική, στην αντίστοιχη κλινική του Νοσοκομείου «Τζάνειο» στον Πειραιά, υπό τη Διεύθυνση του Φοίβου Γεωργιάδη... Συνέχισα στο Νοσοκομείο «Μεταξά», για την ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική και τέλος στην Α' Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσηλευτηρίου «Ωνάσειο Κ.Κ.», για τα χρόνια της Καρδιοχειρουργικής...»

«Αποτελώντας κομμάτι της οικογένειας του Σωτήριου Πράπα, ως σύζυγος της κόρης του, η ένταξή μου στην ομάδα του ήταν για πολλούς αναμενόμενη και λογική... Για μένα, ήταν τιμή και ευθύνη ταυτόχρονα, έγινε μέλος μιας οργανωμένης κι επιτυχημένης –αποδεδειγμένα- ομάδας, με Διευθυντή έναν Καρδιοχειρουργό δοκιμασμένο και αναγνωρισμένο, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό... Για μένα, το πιο δυνατό σημείο της ομάδας αυτής είναι η πίστη της στην τεχνική της πάλλουσας καρδιάς, για την οποία κι έχει καθιερωθεί, αλλά και το πάθος να ενημερώνεται για νέες υποσχόμενες τεχνικές, τις οποίες –αν πιστέψει, όπως έγινε με τα βλαστοκύτταρα-, υιοθετεί...»

«Θεωρώ πως μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις στη ζωή ενός ανθρώπου είναι η επαγγελματική ευεξία -να κάνει κανείς κάτι που απολαμβάνει και να έχει την ευκαιρία να το κάνει καθημερινά... Και το πιο απαραίτητο στοιχείο: να έχει τη δυνατότητα κατά τη διάρκεια της δουλειάς του να χρησιμοποιεί τις δυνάμεις του καθημερινά... Είμαι ακόμη νέος κι έχω να αποδείξω πολλά... Ωστόσο, απολαμβάνοντας αυτό που κάνω και χρησιμοποιώντας τις δυνάμεις μου με σύνεση, ελπίζω να φανώ αντάξιος της Καρδιοχειρουργικής επιστήμης...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Θεσσαλονίκη, 30 Μαρτίου 1980
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Δημοκρίτειο» Θράκης, 1997 – 2003
- Υπηρεσία Υπαίθρου, Αλιβερί, Εύβοια, 2004 – 2005
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. «Τζάνειο», Πειραιάς, 2005 – 2008
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, Γ.Ν. «Μεταξά», Πειραιάς, 2008 – 2010
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσηλεύτριο «Ωνάσειο Κ.Κ.», 2010 – 2012
- Στρατιωτική θητεία, 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών, 2012 – 2013
- Επιμελητής Β', Νοσηλεύτριο «Ερρίκος Ντυνάν», Αθήνα, 2013 – σήμερα

840 Δημήτριος Πρωτόγερος

Αναπληρωτής Διευθυντής, Β' Καρδιοχειρουργική Κλινική, Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν»

Επί του πιαστηρίου:
Τον Αύγουστο του 2014,
αυστάθηκε η Β' ΚΡΧ Κλινική
υπό τον Δημήτριο Νίκα.
Μετακινούμενος σε αυτή,
ο Δ. Πρωτόγερος
αναβαθμίστηκε σε
Αναπληρωτή Διευθυντή

Ο Δημήτριος Πρωτόγερος, γεννήθηκε στην Αθήνα το 1966. Έλαβε το πτυχίο Ιατρικής από το πανεπιστήμιο της Ρώμης, όπου υπήρξε αριστούχος φοιτητής. Εκπαιδεύτηκε στη Γενική χειρουργική στο "Ohio State University Hospital" Colombus USA, ενώ ολοκλήρωσε την ειδικότητα της καρδιοχειρουργικής πραγματοποιώντας διετείς θητείες στην Γ ΚΡΧ κλινική του "ΩΚΚ" την περίοδο 1998-2000 και την κλινική θώρακος του «Ευαγγελισμού» την περίοδο 2000-2002. Πριν την έναρξη της ειδικεύσεως του στην καρδιοχειρουργική, θήτευσε για ένα έτος, το 1997, στο "cabinet de cardiologie et d'explorations vasclaires", Nancy, France, όπου υπό την καθοδήγηση του Dr. M. Henry, ειδικεύτηκε στην επεμβατική καρδιολογία και επεμβατική αγγειολογία. Μετεκπαιδεύτηκε για ένα έτος στο "univerista G.D. Annunzio" στο Chieti της Ιταλίας, υπό τον πρωτοπόρο καρδιοχειρουργό και καθηγητή Antonio Calafiore. Διορίστηκε ως Επιμελητής Β' στην ΚΡΧ κλινική του «Ερρίκος Ντυνάν» το 2004 και μετεξελίχθηκε σε Επιμελητής Α' το 2008. Επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε όλες τις πρωτοποριακές μεθόδους όπως εκείνης της πάλλουσας καρδιάς, της χειρουργικής της καρδιακής ανεπάρκειας και της έγχυσης βλαστοκυττάρων στο μυοκάρδιο, ενώ συμμετείχε ως συνεργάτης του Σ. Πράπα σε μεγάλο αριθμό επιστημονικών ταξιδιών για την πραγματοποίηση επεμβάσεων σε κέντρα του εξωτερικού. Το 2014, με την δημιουργία Β' ΚΡΧ κλινικής στο νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν» υπό τον Δ. Νίκα, μετακινήθηκε στην εν λόγω κλινική αναβαθμιζόμενος σε Αναπληρωτή Διευθυντή

◀ Με τον Σ. Πράπα και τη Φ. Ντάνου, σε συνέδριο στη Λα Κορούνια, Ισπανία

▶ Από την επίσκεψη στη Βάρνα της Βουλγαρίας για διενέργεια χειρουργείων

◀ Κατά την εκπαίδευση στην τεχνική TMR και έγχυσης βλαστοκυττάρων, Μαδρίτη, Ισπανία

▶ Επίδειξη της τεχνικής Π - graft με διενέργεια χειρουργείων, Assiut, Αίγυπτος

Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό» Θεσσαλονίκης

Το «Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης»

Γ. Αποστολόπουλος

Η δημιουργία του Ομίλου «ιατρικό Αθηνών», από τον Γεώργιο Αποστολόπουλο, το 1984, άλλαξε δραστικά, όπως προαναφέρθηκε, τα δεδομένα στον χώρο της παροχής ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας. Οι επιχειρηματικές ικανότητες του ιδρυτή αναδείχθηκαν στο έπακρο, καθώς εκμεταλλευόμενος δοθείσες ευκαιρίες, κατέστη γρήγορα πρωταγωνιστής των εξελίξεων, καταλαμβάνοντας ένα πλέον σεβαστό μερίδιο της εν λόγω αγοράς. Εκτός των άλλων επενδυτικών κινήσεων, το 2000, ο όμιλος επέκτεινε τις δραστηριότητές του στη Θεσσαλονίκη με την ίδρυση του Νοσηλευτηρίου «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης», ενός υπερσύγχρονου κέντρου που στόχο είχε να γίνει το σημείο αναφοράς σε επίπεδο νοσηλείας και ιατρικής εκπαίδευσης στα Βαλκάνια και την ανατολική Ευρώπη.

Η επένδυση, που υπερβείναι τα 150.000.000 ευρώ, περιελάμβανε την κατασκευή κάρφου 50.000 τ.μ., δυναμικότητας 380 κλινών, οι οποίες αναπαύθηκαν σε τέσσερις ορόφους, 22 χειρουργικές αίθουσες -εκ των οποίων οι οκτώ με ακτινοπροστασία για την ελαχιστοποίηση της ακτινοβολίας σε Γιατρούς και ασθενείς-, δέκα αίθουσες τοκετών, καθώς επίσης Μονάδες Εντατικής Νοσηλείας 48 κλινών, Ειδική Μονάδα Ενδοθεραπείας, Επειγόντα και Τακτικά Εξωτερικά Ιατρεία, αίθουσες ανάνηψης 12 θέσεων, αλλά και εσωτερική πιπίνα με ειδικό εξοπλισμό για τις ανάγκες του Κέντρου Αποκατάστασης και Αθλιτικής. Εξοπλισμένο με τις πλέον σύγχρονες διαγνωστικές και εργαστηριακές υποδομές, όπως φιλοδόχησε ο ιδρυτής του, με σύστημα ρομποτικής χειρουργικής Da Vinci, πιστοποιήθηκε σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 9001: 2008, για το σύνολο των υπηρεσιών του, αλλά και με πιστοποίηση TEMOS για την «Ποιότητα στη Διεθνή Φροντίδα».

Διευθυντής της Ιατρικής Υπηρεσίας του Νοσηλευτηρίου «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης» ορίστηκε από τον Γ. Αποστολόπουλο ο Καρδιοχειρουργός Βασίλειος Χαλβατζούλης, πρόην Επιμελητής Α' του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» και μετέπειτα βασικός συνεργάτης της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Γενική Κλινική» Θεσσαλονίκης. Ο ίδιος τέθηκε, επίσης, επικεφαλής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, αποτελούμενης από τους Καρδιοχειρουργούς Στέλιο Παπασταύρου, Ανδρέα Μαλακούδη και Βασίλη Βύζα, ενώ συνεργάτης Αναιθροισιολόγος υπήρξε ο Αθανάσιος Καλαντζής. Η έναρξη Καρδιοχειρουργικής δραστηριότητας της εν λόγω ομίχδας τοποθετείται στο 2000, αλλά, ωστόσο, οι πρώτες εγχειρήσεις καρδιάς πραγματοποιήθηκαν στο ίδρυμα από την ομάδα του Καθηγητή Παναγιώτη Σπανού, ο οποίος μεταναστεύοντας στις αρχές του 2000 από το Νοσηλευτήριο «Άγιος Λουκάς» Θεσσαλονίκης, συνεργάστηκε με τον Όμιλο του Γεώργιου Αποστολόπουλου, συνεπικουρούμενος από τους Απόστολο Μπίσημο και Δημήτριο Σμυρλή.

Ο Καθ. Π. Σπανός με τους συνεργάτες του Δ. Σμυρλή και Απ. Μπίσημο και τον ιδρυτή του «Διαβαλκανικού» Γεώργιο Αποστολόπουλο

Βασίλειος Χαλβατζούλης
 Ίδρυτής ΚΡΧ Κέντρου
 και Διευθυντής
 την περίοδο 2000 - 2011

Καθ. Παναγιώτης Σπανός
 Άνοιξε την αυλαία
 της λειτουργίας του ΚΡΧ Κέντρου.
 Συνοργάνωσε τις περιόδους
 2000 - 2002 και 2010 - 2011

Ο σεϊμνοςτος
 Καθ. Κυριάκος
 Ράμμος.
 Συνοργάνωσε
 2001 - 2007

Το 2002, ένας από τους πρωταγωνιστές στην Ιστορία της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής, ο Καθηγητής Παναγιώτης Σπύρου, υπήρξε συμβόλαιο συνεργασίας με το Νοσολευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης», εγκαταλείποντας το Νοσολευτήριο «Γ' ενικό Κλινική» Θεσσαλονίκης, συγκροτώντας ομάδα με τους Δημήτριο Φίλιππου, Αθανάσιο Οικονομίδη και Γεώργιο Τσώνη. Η έλευση του Καθηγητή Π. Σπύρου συνέπεσε με την αποχώρηση του Καθηγητή Π. Σπανού για το Νοσολευτήριο «Κυανούς Σταυρός». Ωστόσο, ο έως τότε συνοργάνωτης του Απόστολου Μπίσιμπος διατήρησε τη συνεργασία του με το Ίδρυμα, δημιουργώντας ανεξάρτητη ομάδα. Λίγα χρόνια αργότερα, το 2010, ο Καθηγητής Π. Σπανός επέστρεψε εκ νέου, ενώ υπήρξε η ταυτόχρονη αποχώρηση του Α. Μπίσιμπος για το Νοσολευτήριο «Ευροmedica-Κυανούς Σταυρός».

Κατά καιρούς, με το Νοσολευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης» συνεργάστηκαν και άλλες χειρουργικές ομάδες, όπως του Καθ. Κυριάκου Ράμμου για μία εξαετία και Εμμανουήλ Διαρμισάκη για μία πενταετία. Επίσης, οι συνοργάνωτες αρχαιότερων πρωταγωνιστών της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής δημιούργησαν δικές τους ανεξάρτητες ομάδες υπό τους Δημήτριο Φίλιππου, Αθανάσιο Οικονομίδη και Ανδρέα Μαλακούδη. Παράλληλα, στο Ίδρυμα εντάχθηκαν και νέοι συνοργάνωτες όπως ο Ευάγγελος Σιβιτανιδής που επέστρεψε από την Γερμανία το 2001 συνοργάνωτος με τον Ευστάθιο Αμπατζίδη και ο Χρήστος Αλεξίου, ο οποίος επιστρέφοντας από την Αγγλία το 2010, εγκατέλειψε τη συνεργασία του με τον άμιλο. Το 2012 στο «Διαβαλκανικό» Θεσσαλονίκης μετακινήθηκε για λίγους μήνες και η ομάδα του Γ. Κρασσόπουλου, που έως τότε δραστηριοποιούνταν στον «Άγιο Λουκά» Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια, ο επικεφαλής της ομάδας αποχώρησε για το Ηνωμένο Βασίλειο. Άξια αναφοράς είναι και η αποχώρηση του Β. Χαλβατζούλη, το 2011, ο οποίος υπήρξε βασικός συνοργάνωτης επί σειρά ετών.

Οι ομάδες που συνοργάνωζονται στο τέλος του 2013 με το Νοσολευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης» είναι οι ακόλουθες: Η ομάδα του Δημητρίου Φίλιππου με συνοργάνωτη τον Αλμπέρτο Ντάγιερ, που πέραν των καρδιοχειρουργικών περιστατικών, ηγείται του Θεωρακοχειρουργικού Τμήματος του Ίδρυματος εφαρμόζοντας όλες τις σύγχρονες τεχνικές της χειρουργικής θώρακος με ιδιαίτερη επιτυχία.

Η ομάδα του Ευάγγελου Σιβιτανιδής με συνοργάνωτη τον Στάθη Αμπατζίδη και Γεώργιο Καλκάνη.
 Η ομάδα του Ανδρέα Μαλακούδη με συνοργάνωτη τον Δημήτριο Παλιούρα και Γεώργιο Τσώνη.
 Η ομάδα του Χρήστου Αλεξίου με συνοργάνωτη τον Γεώργιο Τσώνη και Σωτήριο Τσομκόπουλο.

Καρδιοναοαισθησιολόγοι του «Διαβαλκανικού» Θεσσαλονίκης υπήρξαν οι Αθανάσιος Γραμμένος, Ιωάννης Κολσονίδης, Αικατερίνη Καραόγλου, Γεώργιος Μηνιάδης και Όμηρος Χαλκίδης, ενώ τεχνικοί εξωσωματικής κυκλοφορίας οι Νάνου Τσπανοπούλου, Βάσω Κλαϊτζή, Κωνσταντίνος Τσαρτακούτσης και Νίκη Οικονόμου. Καρδιολόγοι του Ίδρυματος Λάμπρος Καραγκούνης, Στάθης Ιωαννίδης, Χαρμούζιος Αραμπιτζής, Δημήτριος Πετούσης, Ιωάννης Αθανασιάδης, Δέσποινα Παρχαρίδου, Δημήτρης Ζισότας, Απόστολος Τζίνας και Γιώργος Γιαννακούλας.

Στο τέλος του 2013 η ομάδα του Χρ. Αλεξίου μετακινήθηκε στην «Γ' ενικό Κλινική» Θεσσαλονίκης.

Χρήστος
 Αλεξίου.
 Συνοργάνωτης
 2010 - 2013

Σημερινοί Διευθυντές

Δημήτριος Φίλιππου.
 2002 - σήμερα

Ανδρέας Μαλακούδης
 2002 - σήμερα

Ευάγγελος Σιβιτανιδής
 2003 - σήμερα

Καθ. Παν. Σπύρου.
 Συνοργάνωτης 2002 - 2008

Απ. Μπίσιμπος.
 Συνοργάνωτης 2000 - 2010

Γεώργιος Κρασσόπουλος.
 Συνοργάνωτης
 2012 - 2013

2001-2013

844 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Δημήτριος Φιλίππου

- Διευθυντής Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής Κλινικής Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» Θεσσαλονίκης

Κείμενο: Νάνου Χρηστίδη

«Οι μόνοι άνθρωποι που υπάρχουν για μένα είναι οι τρελοί, αυτοί που τρελαίνονται να ζήσουν, τρελαίνονται να μιλήσουν, τρελαίνονται να σωθούν, που ποθούν τα πάντα ταυτόχρονα, αυτοί που ποτέ δε χασμουριούνται ή λένε έστω και μια κοινοτοπία, αλλά που καίγονται σαν τα μυθικά κίτρινα ρωμικά κεριά, που σκάνε σαν πυροτεχνήματα ανάμεσα στα αστέρια κι από μέσα τους ξεπηδά το μπλε φως της καρδιάς τους, κι όσοι τους βλέπουν κάνουν: Ααα!!!! με θαυμασμό... Μεταπολεμική Αμερική του '50, ένας άνδρας, ένα όραμα, ένα αριστούργημα. «Στο δρόμο» του Τζακ Κέρουακ, το νόημα της ανθρώπινης ύπαρξης επαναπροσδιορίζεται. Κάθε στερεότυπο εξαυλώνεται, κάθε ψευδαίσθηση διαλύεται, κάθε κομφορμισμός απορρίπτεται, η ελευθεριότητα και ο αυθορμητισμός εξυμνούνται, η πνευματικότητα και η δημιουργία καθιερώνονται ως τρόπος ζωής. Ένα νέο κίνημα γεννιέται. Η Beat Generation, μια επανάσταση που πρεσβεύει σπουδαία μαζικά μπορούν να ανθίσουν ακόμη και ανάμεσα στις πέτρες...

Χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, η μεταπολεμική Ελλάδα μοιάζει με ένα άγνο «πέτρινο» κλοιό. Οι επαναστάσεις φαντάζουν μακρινές και έννοιες όπως η πνευματικότητα και η δημιουργία ξεθωριάζουν υπό το πρίσμα του αγώνα για καθημερινή επιβίωση. Ακόμη και μέσα σε αυτό το περιβάλλον, υπάρχουν άνθρωποι που τρελαίνονται για να ζήσουν, τρελαίνονται να μιλήσουν, τρελαίνονται να σωθούν, που ποθούν τα πάντα ταυτόχρονα. Υπάρχουν άνθρωποι έτοιμοι να γράψουν το δικό τους αριστούργημα, να βρεθούν «Στο δρόμο». «Γεννήθηκα στη Ν. Ζίχνη Σερρών, σε ένα τόπο που ο αγώνας για επιβίωση ήταν σκληρός και καθημερινός... Μεγάλωσα σε μια φτωχή αγροτική οικογένεια και βίωσα εκ των έσω –και από πολύ μικρή ηλικία– τις δυσκολίες της εποχής... Το περιβάλλον ήταν «εχθρικό» για εκείνους που ονειρεύονταν μια άλλη ζωή, αλλά προσωπικά, για κάποιο λόγο, δεν έπαψα ποτέ να ονειρεύομαι... Αποφοιτώντας από το Γυμνάσιο Ν. Ζίχνης, το 1969, εισήχθη στην Ιατρική Σχολή της Θεσσαλονίκης, με την πεποίθηση ότι μπορώ να αλλάξω τη μοίρα μου και να ζήσω όπως εγώ ήθελα...».

Έξι χρόνια αργότερα, ο Δημήτρης Φιλίππου είναι πια πτυχιούχος Γιατρός. Με την ολοκλήρωση των στρατιωτικών του υποχρεώσεων και της θητείας στην Υπηρεσία Υπαίθρου, το 1979, εντάσσεται ως ειδικευόμενος στη Χειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο» Θεσσαλονίκης, υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή Σ. Σκαμνάκη. «Στη Χειρουργική διέκρινα τη δυνατότητα να δημιουργήσω... Να αφήσω το αποτύπωμά μου στον κόσμο... Δεν αντιμετώπισα ποτέ την Ιατρική σαν επάγγελμα... Η Ιατρική και δη η Χειρουργική είναι μορφή τέχνης... Έχει τη δύναμη να κινεί επαναστάσεις –να αλλάξει τον κόσμο...».

Αυτό θα πει Beat, έγραφε ο Κέρουακ. Ζήστε τη ζωή σας; Όχι, αγαπήστε τη ζωή σας. Όταν θα 'ρθουν να σε πετροβολήσουν, δεν θα 'χεις τουλάχιστον γυάλινο σπίτι, θα 'χεις μονάχα το γυάλινο κορμί σου. Στο δικό του δρόμο, ο Δ. Φιλίππου κάνει την προτροπή του συγγραφέα, σημαία. Δεν ζει απλά. Αγαπά τη ζωή του. Αγαπά την Καρδιοχειρουργική που γίνεται κομμάτι της ζωής του. «Τον Αύγουστο του 1982, ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στην Θωρακοχειρουργική, στην αντίστοιχη κλινική του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου», υπό τη διεύθυνση του Αθανάσιου Οικονομόπουλου... Δίπλα σε αυτό τον σπουδαίο Χειρουργό, η αγάπη μου για την Καρδιοχειρουργική θέρειψε –έγινε πάθος και ανάγκη... Ήταν η επαχή που ο Παναγιώτης Σπύρου εγκαινίαζε τη λειτουργία του Καρδιοχειρουργικού Κέντρου Βορείου Ελλάδας... Εντάχθηκα στην κλινική του, το 1984, ως ειδικευόμενος Καρδιοχειρουργός... Το 1986, λαμβάνοντας τίτλο ειδικότητας, ήμουν ο πρώτος Έλληνας Καρδιο-Θωρακοχειρουργός, εκπαιδευμένος εξ ολοκλήρου στην Ελλάδα, από Έλληνες δασκάλους...». Την ίδια χρονιά, αναλαμβάνει θέση Επιμελητή Β' στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου», όπου και παραμένει έως τον Απρίλιο του 1998, με μια μικρή διακοπή την περίοδο 1992-1993, όταν και δοκιμάζει τις αντοχές και δυνατότητές του, παρακολουθώντας ένα μετεκπαιδευτικό πρωτόκολλο στο Νοσοκομείο «Freeman Hospital» του Newcastle της Μεγάλης Βρετανίας. «Επρόκειτο για δώδεκα υπέροχα χρόνια... Οι πρωτιές που πετύχαμε σε πανελλήνιο επίπεδο, ο αριθμός των χειρουργείων που πραγματοποιούσαμε, η αποκτηθείσα εμπειρία στις μεταμοσχεύσεις, αλλά και στις Θωρακοχειρουργικές επεμβάσεις... Μια διαρκής πρόκληση και πρόσκληση να γίνεσαι κάθε μέρα καλύτερος Χειρουργός...».

▶ Ο Δ. Φιλίππου στο 1ο Συνέδριο της ΕΑΒ στην Παλαιά Βουλή το 2004

Η Ελλάδα έχει πια αλλάξει. Ο «πέτρινος» κλοιός έχει αντικατασταθεί από ένα εύφορο τοπίο, έτοιμο να φιλοξενήσει σπουδαία πνεύματα. Άλλωστε εκείνος είχε καταφέρει να ανθίσει ήδη, ακόμη και μέσα στις πέτρες. Τώρα, ήρθε η στιγμή να σκάσει σαν πυροτεχνήματα ανάμεσα στα αστέρια κι από μέσα του να ξεπηδήσει το μπλε φως της καρδιάς του. «Το 1998, πήρα την απόφαση να εργαστώ αυτόνομα στον ιδιωτικό τομέα... Ανέλαβα θέση Διευθυντή Καρδιοχειρουργικής στο Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», την οποία και διατηρώ μέχρι σήμερα... Έζησα μια ζωή γεμάτη... Επιτυχίες, αποθέωση, την Καρδιοχειρουργική ως ειδικότητα στην άνθησή της... Καθώς οδεύω για την τελική ευθεία, δεν αρέσκομαι σε μηδενιστικές προσεγγίσεις του τύπου –η Καρδιοχειρουργική ειδικότητα έχει τελειώσει... Μισές αλήθειες και άλλες τόσες σκοπιμότητες... Η ειδικότητά μας μοιάζει με ένα παιδί που ενηλικιώθηκε και αναζητά τις ισορροπίες του... Όταν βρεθούν στο δρόμο, αυτές οι ηγετικές προσωπικότητες που επέτυχαν τις αλματώδεις προόδους της επιστήμης μας, τότε θα ξαναβιώσουμε νέα θαύματα...».

Η ανωνυμία στον κόσμο των ανθρώπων αξίζει περισσότερο απ' τη φήμη στον ουρανό, γιατί τι είναι ο ουρανός –αρωριτόνταν ο Τ. Κέρουακ; Τι είναι η γη; Ιδέες του κεφαλιού. Το δικό του ταξίδι αναζήτησης, ο Δ. Φιλίππου δεν το έχει ολοκληρώσει ακόμη. Ο ίδιος βρίσκεται ακόμη «Στο δρόμο», γράφοντας τις δικές του ιδέες, απολαμβάνοντας τα δικά του βιώματα, ζώντας τη δική του προσωπική σέση επανάσταση, σαν σύγχρονος Beatnik. Κάπου ανάμεσα σε χειρουργεία καρδιάς, αγώνες ποδοσφαίρου, βραδιές με παρέες φίλων και μια υπόκωφη ρεμπέτικη μελωδία να τον ακολουθεί, ζει την επωνυμία ως ανώνυμος και την υστεροφημία ως πνευματικός άνθρωπος. Γιατί γνωρίζει πως εκεί, στο τέλος της διαδρομής, να τον αναμένει ένα επιφώνημα θαυμασμού.

▶ Ο Δ. Φιλίππου με τον στενό του φίλο Σ. Πράπα

▶ Ο Δ. Φιλίππου στο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΕΧΘΚ στη Θεσσαλονίκη το 2012

▶ Ο Δ. Φιλίππου με την Ε. Πράπα και τους Κ. Μακρυγιάννη και Α. Ντάγιερ

▶ Ο Δ. Φιλίππου στα χρόνια της ειδίκευσής του στη Θωρακοχειρουργική. (ΚΝΟΒΕ - 1984)

2001-2013

846 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Ανδρέας

Μαλακούδης

- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός
Νοσηλεύτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο»

«Στα χρόνια που μεγάλωσα και ανδρώθηκα, το όνειρο και ο αγώνας για έναν καλύτερο κόσμο, ήταν διόχτυα σε κάθε έκφανση της ζωής μας... Πιστεύαμε στη δύναμη που έχουμε να αλλάξουμε τα πράγματα, αποποιούμεσταν τους συμβιβασμούς και τα κατεστημένα, θέλαμε έναν κόσμο πιο καθαρό και ανθρώπινο... Επηρεασμένοι από όλο αυτό το κλίμα και από την πεποίθηση ότι θα μπορούσα να συνεισφέρω σε αυτή την αλλαγή, επέλεξα να γίνω γιατρός...»

«Ένα χρόνο πριν ολοκληρώσω τις σπουδές μου στην Ιατρική Σχολή της Θεσσαλονίκης, ο πατέρας μου υπέστη έμφραγμα του μυοκαρδίου –ήταν μόλις 41 έτους- και μετέβη στο Λονδίνο για να χειρουργηθεί... Το γεγονός αυτό καθόρισε και την εξέλιξή μου, αφού αμέσως πήρα την απόφαση να γίνω Καρδιοχειρουργός... Είχα την τύχη να κάνω την ειδίκευσή μου, τόσο στη Γενική Χειρουργική, όσο και στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» της Θεσσαλονίκης, δίπλα σε σπουδαίους Καθηγητές και συνεργάτες αυτών... Εκεί, γνώρισα και τον άνθρωπο που με επηρέασε περισσότερο από όλους στην καριέρα μου –τόσο σε επαγγελματικό επίπεδο όσο και ως προσωπικότητα- και με τον οποίο συνεργάστηκα μετέπειτα, τον Γεώργιο Μπουγιούκα...»

«Εργάστηκα για ένα χρόνο στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «ΑΧΕΠΑ», σε ένα ερευνητικό πρωτόκολλο, πριν κάνω το βήμα, ακολουθώντας τον Γ. Μπουγιούκα να εργαστώ στον ιδιωτικό τομέα... Δούλεψα μαζί του στο Νοσηλεύτήριο «Άγιος Λουκάς», αρχικά ως βοηθός, και παρέμεινα παρά την αποχώρησή του, έως το 1999, ως αυτόνομος Χειρουργός πια... Το 1999, ενόψει της δημιουργίας Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Λάρισας υπό τον Καθηγητή Παναγιώτη Σπύρου, αποφάσισα να καταθέσω τα χαρτιά μου για την ανάληψη θέσης Επιμελητή Α'... Κινούμενος καθαρά από ρομαντικά κίνητρα –αυτά που στοίχειωσαν την πρώτη νιότη-, θεώρησα πως ήταν η κατάλληλη στιγμή για να προσφέρω στους πολίτες μιας περιοχής που τόσα χρόνια στερούσαν Καρδιοχειρουργικής περίθαλψης...»

Κείμενο: Νάνου Χρηστίδη

«Άφρησ, λοιπόν, τον ιδιωτικό τομέα, που –δεν το κρύβω– ήταν αρκετά κερδοφόρος για μένα, για να υπηρετήσω τις Ιατρικές, Ιπποκρατικές αξίες... Δυστυχώς, απογοητεύτηκα, καθώς το σύστημα δεν επέτρεψε τότε να λειτουργήσουμε όπως θέλαμε, δεν μας παρείχε ούτε τα απαραίτητα για μια υποτυπώδη λειτουργία... Έτσι, δήλωσα την παραίτησή μου, σχεδόν ενάμιση χρόνο αργότερα, και επέστρεψα στη Θεσσαλονίκη, εγκαινιάζοντας τη συνεργασία μου με το Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», η οποία συνεχίζεται μέχρι και σήμερα, έχοντας πια αναλάβει θέση Διευθυντή...»

«Καταγράφοντας συνολικά τριάντα ολόκληρα χρόνια εμπειρίας και προσφοράς στην Ελληνική Καρδιοχειρουργική, ακόμη και τώρα, νιώθω διαρκώς την υποχρέωση να εξελισσώμαι, να μαθαίνω νέες υποσχόμενες τεχνικές, να βελτιώνομαι σε κάθε τομέα... Δεν επαναπαύτηκα ποτέ στις όποιες «δάφνες» θα μπορούσε να πει κανείς ότι κέρδισα σε αυτή την μακροχρόνια πορεία, δεν υποτίμησα ποτέ την αξία της συνεχούς εκπαίδευσης και κατάρτισης... Η επιστήμη εξελίσσεται και μαζί της οφείλουμε να εξελισσόμαστε κι εμείς... Ωστόσο, μπορώ να δηλώσω με ιγουργιά, πως ποτέ μου δεν επιδίωξα μια Ακαδημαϊκή καριέρα... Ίσως το γεγονός ότι βρέθηκα σε μια Πανεπιστημιακή κλινική κατά την ειδικουσή μου, ίσως τα προβλήματα που κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε στο νοσοκομείο της Λάρισας, λειτούργησαν αποτρεπτικά... Δεν μετανιώνω για την απόφασή μου να ακολουθήσω μια αυτόνομη πορεία στον ιδιωτικό τομέα... Αν και όλοι οι Καρδιοχειρουργοί της γενιάς μου, θα ήθελαν να διαθέτουν ένα καλύτερο Ακαδημαϊκό προφίλ, προτιμώ να κρίνομαι στην καθημερινότητά μου, από τους ασθενείς μου και όχι να αποτελώ μέρος ενός συστήματος...»

Ο Ανδρέας Μαλακούδης με την ομάδα του

«Αυτό που ονειρεύομαι για το μέλλον της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής είναι να μπορώ να χειρουργώ, χωρίς ο ασθενής να χρειαστεί να πληρώνει... Το ξέρω ότι είναι ρομαντικό, ίσως ουτοπικό, αλλά θα μπορούσε η πολιτεία να έχει μεριμνήσει για αυτό... Με πληγώνει το γεγονός, ειδικά στις μέρες της κρίσης που βιώνουμε, ότι καλούμαι να διώξω ανασφάλιστους ασθενείς, γιατί το ιδιωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να τους καλύψει –φανάτσομαι και το δημόσιο στις μέρες μας... Σε αυτό βέβαια, συνηγορούν και άλλοι παράγοντες, τους οποίους φροντίζουμε να αποκρύπτουμε... Όταν τελείωσα την ειδικουσή μου, το 1993, στην Ελλάδα δραστηριοποιούνταν μόλις 28 Καρδιοχειρουργοί... Σήμερα, είμαστε τόσοι πολλοί, που η χώρα δεν μας χρειάζεται... Αυτή η υπερπληθώρα δημιουργεί τραγικά προβλήματα, τα οποία αν δεν αντιμετωπίσουμε, κάποια στιγμή θα μας πνίξουν... Ελπίζω κι εύχομαι να βρεθεί κάποιος που θα προχωρήσει σε δραστηκές λύσεις για να αλλάξει το τοπίο και να κινηθούμε σε ένα υγιές μέλλον...»

«Το μεγαλύτερο ευχαριστώ που οφείλω να πω ανήκει στην οικογένειά μου... Στη σύζυγό μου, πρωτίτως, που στάθηκε δίπλα μου, αλλά και στα δυο παιδιά μου, που κατανόησαν τις δυσκολίες και τα άγχη της δουλειάς του πατέρα τους -ο γιος μου επέλεξε μια τελείως διαφορετική καριέρα, ενώ η κόρη μου επέμενε να σπουδάσει Ιατρική και είναι σήμερα τελειόφοιτη στο εξωτερικό... Το δεύτερο μεγάλο ευχαριστώ, σε προσωπικό επίπεδο, ανήκει στη φωτογραφία... Όταν φωτογραφίζω, γίνομαι εκείνος ο έρθηος που ήθελε να αλλάξει τον κόσμο... Όσο μόρρεσα να τον αλλάξω με τη δουλειά μου, το έκανα... Με τις φωτογραφίες μου, τον κάνω να μοιάζει πιο καθαρός, πιο ανθρώπινος...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Θεσσαλονίκη, 8 Ιανουαρίου 1960
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1979 - 1984
- Ειδικουση στη Γενική Χειρουργική και Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», 1985 - 1992
- Στρατιωτική θητεία, 1992 - 1993
- Καρδιοχειρουργός, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», 1993 - 1994
- Υπηρεσία Υπαίθρου, Νοσοκομείο Βέροιας, 1994 - 1995
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Άγιος Λουκάς», «ΑΧΕΠΑ», 1995 - 1999
- Επιμελητής Α', Π.Γ.Ν. Λάρισας, 1999 - 2001
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Άγιος Λουκάς», 1995 - 1999
- Επιμελητής Α', Π.Γ.Ν. Λάρισας, 1999 - 2001
- Συνεργάτης - Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Νοσ. «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», 2001 - σήμερα

Ευάγγελος Σιβιτανίδης

- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός
Νοσηλεύτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο»

«Από παιδί ακόμη υπήρξα μοναχική φύση... Ένας «λύκος της στέπας» κι εγώ, σαν τον ήρωα του Έρμαν Έσσε, κάθε απόφαση που έπαιρνα για τη ζωή μου, την ακολουθούσα με πάθος και με πλήρη ευθύνη για τις συνέπειες... Μαθητής του Δημοτικού ήμουν όταν αποφάσισα να γίνω –όχι απλά Γιατρός- Καρδιοχειρουργός... Δεν ξέρω τι με επηρέασε και ίσως δεν θα το μάθω ποτέ... Σημασία έχει πως αφού αυτό θέλησα, αυτό και κινήγησα... Τελειώνοντας το σχολείο και τη στρατιωτική μου θητεία έφυγα για το Aachen της Γερμανίας, για να φοιτήσω στην Ιατρική Σχολή... Ολοκλήρωσα τις σπουδές μου δουλεύοντας παράλληλα, χωρίς καμία οικονομική βοήθεια από τους γονείς μου...»

«Παρέμεινα στο Πανεπιστήμιο του Aachen για δεκαοκτώ ολόκληρα χρόνια, ως φοιτητής, ως ειδικευόμενος στη Γενική Χειρουργική αρχικά και ως ειδικευόμενος στην Καρδιοχειρουργική και Αγγειοχειρουργική μετέπειτα... Εκεί, είχα την τύχη να διδαχθώ και να θητεύσω δίπλα στον πρώτο μαθητή που έβγαλε ο «πατέρας» της Καρδιοχειρουργικής, Eke Senning, τον Bruno Messmer... Παράλληλα, εκπόνησα και τη Διδακτορική Διατριβή μου, την οποία και παρουσίασα σε Παγκόσμιο Συνέδριο Αγγειοχειρουργικής στην Ιαπωνία, λαμβάνοντας εξαιρετικές κριτικές...»

**«Στη ζωή μου, φιλοδοξία μου ήταν και είναι
η ευδαιμονία της ψυχής μου...
Και όχι η ψευτο-ευδαιμονία που προσφέρει
η επαγγελματική αναγνώριση...»**

«Δούλεψα στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Aachen για ένα χρόνο, κατέχοντας θέση Αρχιάτρου Καρδιοχειρουργού... Κατόπιν, μετακινήθηκα στο αντίστοιχο ίδρυμα του Bochum, με θέση Διευθύνοντας Καρδιοχειρουργού... Κατά τη διάρκεια της παραμονής μου εκεί, αποφάσισα να επιστρέψω στην Ελλάδα... Μια εσωτερική παράρρηση ήταν, την οποία δεν αγνόησα... Έτσι, ξεκίνησα την πολυετή συνεργασία μου με το Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» της Θεσσαλονίκης... Δεν ξέρω αν έκανα καλά ή όχι... Σπάνια, άλλωστε, μετανιώνω για τις επιλογές μου... Αυτό που ξέρω είναι ότι κατάφερα να επιβάλλω τους δικούς μου όρους και να μην υποκύψω σε κρατούσες καταστάσεις, τις οποίες βρήκα στην Ελλάδα και με τις οποίες δεν συμφωνούσα...»

«Ένας Χειρουργός είναι καλός όταν είναι ευσυνείδητος, όταν κατέχει αυτό που ασκεί, έχει ταπεινότητα, δε νομίζει ότι τα ξέρει όλα, αμφιβάλλει και αμφισβητεί τον εαυτό του... Και επιπροσθέτως, αποφεύγει τη δημοσιότητα... Το «ξεπούλημα», η αυτοπροβολή και το «εγώ είμαι αυτός» πρέπει να διαγραφεί από τη συνείδηση ενός Καρδιοχειρουργού... Αυτό που πρέπει να τον απασχολεί είναι οι επιπλοκές στις χειρουργικές αίθουσες και όχι οι ψευτοεπιτυχίες του...»

«Οι φιλοδοξίες μου είναι πολύπλευρες... Στη δουλειά μου, φιλοδοξία μου ήταν και είναι να είμαι αυτόνομος και να μην επηρεάζομαι από τους «ενδιάμεσους» στον χώρο, ακόμα κι αν αυτό μου έχει κοστίσει σε αριθμό ασθενών... Δε θέλω «νταμαρτζήδες» στο σβέρκο μου –δεν θέλησα ποτέ... Έμαθα να επιζητώ την αναγνώριση, μέσω πιο ουσιαστικών διαδρομών... Με την παρουσία μου σε παγκόσμια συνέδρια Καρδιοχειρουργικής, δημοσιεύσεις σε αναγνωρισμένα ιατρικά περιοδικά της ειδικότητάς μας, καθώς και σε Ελληνικά... Στη ζωή μου, φιλοδοξία μου ήταν και είναι η ευδαιμονία της ψυχής μου... Και όχι η ψευτο-ευδαιμονία που προσφέρει η επαγγελματική αναγνώριση...»

Επιτυχής ταυτόχρονη αφαίρεση όγκου πνεύμονα - καρδιάς από τον Ε. Σιβιτανιδή και την ομάδα του

«Ζω μόνος, δεν έχω κάνει οικογένεια... Χαρακτηρίζω τον εαυτό μου σκληρό, αλλά ταυτόχρονα άνθρωπο με πολύ υπομονή -αν και εν πρώτοις μπορεί αυτό να μην είναι εμφανές... Χρειάζεται να έχεις πολύ υπομονή στην Καρδιοχειρουργική, αλλά και στην ίδια τη ζωή και αυτό είναι ένα «παινίδι» που το έμαθα καλά... Μου αρέσει πάρα πολύ το ψάρεμα και έχω πάθος με την λογοτεχνία... Διαβάζω κάθε μέρα δύο με τρεις ώρες... Μοναχικός «λύκος», όπως είπα... Σαν εκείνο του Έρμαν Έσσε...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Κύπρος, 5 Νοεμβρίου 1957
- Στρατιωτική θητεία, 1975 - 1977
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο RWTH Aachen University, Aachen, Γερμανία, 1977 - 1985
- Ειδικείση στη Γενική Χειρουργική, University Hospital of Aachen, Γερμανία, 1985 - 1990
- Ειδικείση στην Καρδιοχειρουργική και Αγγειοχειρουργική, University Hospital of Aachen, Γερμανία, 1990 - 1995
- Αρχιάτρου Καρδιοχειρουργός, University Hospital of Aachen, Γερμανία, 1995 - 1996
- Διευθύνων Αρχιάτρου Καρδιοχειρουργός, University Hospital of Bochum, Γερμανία, 1996 - 2000
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», Θεσσαλονίκη, 2000 - σήμερα

2001 - 2013

850 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Χρήστος Αλεξίου

- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός
Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο»

«Ένας Αμερικανός πολιτικός είχε πεί κάποτε πως, το πιο σημαντικό πράγμα που οι γονείς μπορούν να μάθουν στα παιδιά τους είναι πώς να τα βγάζουν πέρα χωρίς αυτούς... Μπορεί στα πρώτα χρόνια της ζωής μου, η σημασία αυτής της φράσης να μην ήταν ξεκάθαρη, αργότερα όμως συνειδητοποίησα τη δύναμη και την αξία της... Γεννήθηκα σε ένα χωριό της Καρδίτσας, από γονείς καλλιτέχνες -ο πατέρας μου ήταν βιρτουόζος στο βιολί και στο μπουζούκι και η μητέρα μου εξέκουσα σοιδός της δημοτικής μας παράδοσης, μάλιστα της είχε αποδοθεί και το προσωνύμιο «αηδόνι της Θεσσαλίας»... Ήμουν μόλις δυο ετών, όταν εκείνοι αποφάσισαν να χωρίσουν, κι έτσι βρέθηκα να μεγαλώνω σε ένα ορφανοτροφείο στο Αργοστόλι έως και την ηλικία των δέκα, που επέστρεψα στην Καρδίτσα για να φοιτήσω στο σχολείο... Μαθητής ακόμη εξέφρασα στη μητέρα μου την επιθυμία να σπουδάσω μουσική... Η απαγόρευση της ήταν ρητή και κατηγορηματική, καθώς ήθελε ένα καλύτερο μέλλον για μένα... Εισήχθη, λοιπόν, στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το 1980...»

«Μετά την αποφοίτησή μου, προχώρησα στην εκπλήρωση των στρατιωτικών μου υποχρεώσεων και της θητείας μου στην Υπηρεσία Υπαίθρου... Κατόπιν, εντάχθηκα στο Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας, όπου ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική, και αργότερα για τον ίδιο σκοπό βρέθηκα στο Γενικό Νοσοκομείο Νάουσας... Το έναυσμα για την ενασχόλησή του με την Καρδιοχειρουργική, δόθηκε από την ιστορία του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου, που είδε το φως της δημοσιότητας αναφορικά με το πρόβλημα υγείας του... Γοητεύτηκα από το γεγονός ότι ένας Αιγύπτιος, ο Magdi Yacoub, είχε καταφέρει να ξεπεράσει την ίδια τη μοίρα, να αντιμετωπίσει την αμφισβήτηση και τα εμπόδια και εν τέλει να καθιερωθεί ως ένας εκ των σημαντικότερων Καρδιοχειρουργικών της γενιάς του -και, ίσως, όλων των εποχών... Αποφάσισα, λοιπόν, πως ήθελα να κάνω ακριβώς το ίδιο κι έτσι αναχώρησα για την Αγγλία...»

Κείμενο: Νάνσυ Χρηστίδη

◀
Ο Χρήστος Αλεξίου
με τον Σωτήρη Πράπα

«Αφού ολοκλήρωσα τις απαραίτητες εξετάσεις σύμφωνα με το Αγγλικό σύστημα Υγείας, ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στην Καρδιοχειρουργική, υπηρετώντας στο Royal College of Physicians and Surgeons της Γλασκώβης, ενώ εκπονούσα παράλληλα και τη Διδακτορική Διατριβή μου... Κατόπιν, άρχισα να εργάζομαι, κατέχοντας θέση Registrar, σε νοσηλευτικά ιδρύματα του Leicester, του Sheffield και του Nottingham... Είχα καταφέρει να εκπληρώσω το όνειρό μου, αφού βρισκόμουν πια σε θέση να παρακολουθώ χειρουργεία του M. Yasoub, του ανθρώπου που με ενέπνευσε να γίνω Καρδιοχειρουργός... Διδάχθηκα δίπλα του την επιστήμη μέσω της διαδικασίας της όμοιωσης, βλέποντάς τον να χειρουργεί, την ώρα που σε πραγματικό δάσκαλο και μέντορα αναδείχθηκε ο James Monro, στο Southampton, ένας σπουδαίος Χειρουργός και άνθρωπος που με σιγμάτισε τόσο μέσα όσο κι έξω από την χειρουργική αίθουσα...»

«Από το 2007 και για μια διετία, εργάστηκα ως Consultant Cardiothoracic Surgeon στα Νοσοκομεία «London Chest Hospital», «St. Bartholomew Hospital» & «Blackpool Victoria Hospital»... Η επιμονή της σύζυγού μου να επιστρέψουμε στην Ελλάδα δεν μπορούσε πια να αγνοηθεί, με αποτέλεσμα τελικά τον επαναπατρισμό μας, το 2009... Παιδιάτρος η ίδια, ήθελε τα παιδιά μας να μεγαλώσουν στην πατρίδα τους, να λάβουν Ελληνική παιδεία και να αγαπήσουν την Ελλάδα όπως κι εμείς... Οφείλω να επισημάνω πως υπήρξα αντίθετος σε αυτή την προοπτική, αλλά τελικά, σημαντικό ρόλο στην τελική απόφαση διαδραμάτισε ο Αυξέντιος Καλαγκός, ο οποίος μου πρότεινε να συνεργαστούμε στο Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», διενεργώντας επεμβάσεις σε ασθενείς χωρίς οικονομική επιφάνεια... Έτσι, βρέθηκα στην πόλη που σπούδασα, ως έμπειρος Καρδιοχειρουργός πια... Δυστυχώς, η συνεργασία μου με το ίδρυμα δεν ευοδώθηκε –έπρεπε να κατανοήσω το γεγονός ότι επρόκειτο για ένα ιδιωτικό νοσηλευτήριο και τα οικονομικά μεγέθη είχαν πάντα προτεραιότητα-, με αποτέλεσμα να αποχωρήσω... Έκτοτε και μέχρι σήμερα, συνεργάζομαι ικανοποιητικά με το Νοσηλευτήριο «Άγιος Λουκάς», όπου πραγματοποιείται ένα εξαιρετικό έργο σε επίπεδο Καρδιο-Θωρακοχειρουργικής δραστηριότητας...»

◀
Ο Χρήστος
Αλεξίου
με τον
Βίκτωρα
Παναγιωτακόπουλο

«Έχοντας εργαστεί σε δύο διαφορετικά συστήματα Υγείας, θεωρώ πως το μεγαλύτερο πρόβλημα που πρέπει να διαχειριστεί η χώρα μας, είναι η πληθώρα Ιατρικού δυναμικού εν γένει και για να αναφερθώ στο χώρα μας, η πληθώρα Καρδιοχειρουργών, που δεν συμβαδίζει με τις υπάρχουσες ανάγκες... Οφείλει η πολιτεία να λάβει σοβαρά υπόψη τα δεδομένα αυτά, διαφορετικά όλοι –και ειδικότερα οι νεότεροι- θα βρεθούμε σε πρόβλημα λίαν συντόμως... Επίσης, θα ήθελα να δω την Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα να οργανώνεται και να εκτελείται μέσα από κέντρα Αριστείας, όπως το Νοσηλευτήριο «Ωνάσειο Κ.Κ.», και όχι μικτά, που εξυπηρετούν και άλλες ειδικότητες, αλλά και να δω συναδέλφους να εμπλέκονται με την έρευνα, που βρίσκεται σε δεύτερη μοίρα στην Ελλάδα... Οι Έλληνες είμαστε ευρηματικοί, αλλά χαστικοί παράλληλα... Όσοι εργάστηκαν υπό καθεστώς πρωτοκόλλου, απέδειξαν ότι μπορούν όχι απλά να τα καταφέρουν θαυμάσια, αλλά να διαπρέψουν, γεγονός που επιβεβαιώνεται από την παρουσία δεκάδων, έως και εκατοντάδων, συμπατριωτών μας ανά τον κόσμο... Είμαστε άξιοι και για να μιλήσω πιο συγκεκριμένα, οι Έλληνες Καρδιοχειρουργοί είμαστε άξιοι επιστήμονες και δεν υστερούμε σε γνώση ή ικανότητα... Χρειάζεται οργάνωση και πειθαρχία, καθώς αυτές οι αρετές οδηγούν στην κατάκτηση της επιτυχίας...»

Επί του πειστηρίου:
Ο Χρ. Αλεξίου μετακινήθηκε
το 2014 στη «Γενική Κλινική»
Θεσσαλονίκης

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Παλαιοκλήσι Καρδίτσας, 26 Φεβρουαρίου 1962
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1980 – 1987
- Στρατιωτική Θητεία, 1987 – 1988
- Υψηλές Υπαιθρου, 1988 – 1989
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας & Γενικό Νοσοκομείο Νάουσας, 1990 – 1993
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Royal College of Physicians and Surgeons of Glasgow, Γλασκώβη, Σκωτία, 1995 – 2000
- Registrar στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομεία Leicester, Sheffield, Nottingham, Ηνωμένο Βασίλειο, 2000 – 2007
- Consultant Cardiothoracic Surgeon, Νοσοκομεία «London Chest Hospital», «St. Bartholomew Hospital» & «Blackpool Victoria Hospital», Ηνωμένο Βασίλειο, 2007 – 2009
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», Θεσσαλονίκη, 2009 – 2012
- Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Νοσηλευτήριο «Άγιος Λουκάς», Θεσσαλονίκη, 2012 – σήμερα

Ευστάθιος Αμπατζίδης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» Θεσσαλονίκης

«Γεννήθηκα Αυστραλός υπήκοος, καθώς οι γονείς μου δραστηριοποιούνταν επιχειρηματικά στο Σίδνεϊ... Σε ηλικία έξι ετών, επιστρέψαμε στην Ελλάδα, όπου και τελείωσα την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, στην Πτολεμαίδα... Ήθελα πάντα να σπουδάσω Ιατρική, επιθυμία που προέκυψε ενδόμυχα, χωρίς εξωτερικά ερεθίσματα, αφού ο περιγύρος μου ήταν ανέκαθεν στο χώρο των επιχειρήσεων... Οφείλω πολλά στους γονείς μου, οι οποίοι στήριξαν με κάθε μέσο, αυτή μου την απόφαση... Ο πατέρας μου μάλιστα, μου είχε δηλώσει -Μπορείς να σπουδάξεις όσα χρόνια θέλεις, θα σε στηρίζω οικονομικά, αρκεί αυτό που θα κάνεις να είναι σοβαρό... Και το έκανε... Αν ποτέ μετάνιωνα για την επιλογή μου, σίγουρα εκείνοι δεν θα είχαν την ελάχιστη ευθύνη...»

«Η φιλοδοξία μου τελειώνοντας την Ιατρική Σχολή Θεσσαλονίκης, ήταν να καταφέρω να εκπαιδευτώ σωστά... Συνειδητοποιώντας πως κάτι τέτοιο θα ήταν δύσκολο στην Ελλάδα εκείνη την εποχή, αποφάσισα να φύγω για την Αυστραλία και πάλι... Φυσικά και δεν ήταν καθόλου εύκολη απόφαση, καθώς εκεί δεν θα αναγνωρίζονταν ούτε καν το βασικό πτυχίο της Ιατρικής... Από τη στιγμή που το αποφάσισα όμως, δεν έκανα πίσω... Φοίτησα εκ νέου και ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Χειρουργική...»

«Η Καρδιοχειρουργική προέκυψε εμπειρικά... Ως ειδικευόμενος είχα την ευκαιρία να αποκτήσω προλαβάνουσες, που ενδεχομένως να μην αποκτούσα αν βρισκόμουν στην Ελλάδα... Εκεί, βέβαια, το σύστημα είναι αμελικτό...»

«Δουλεύεις σκληρά και κρίνεσαι διαρκώς, πριν σου δοθεί η δυνατότητα να υποβάλεις αίτηση για ειδικότητα... Η επιλογή μου, λοιπόν, δεν ήταν μια τυχαία απόφαση, αλλά μια σταθερή και δομημένη απόφαση... Κλείνοντας τα 40 μου χρόνια, βρέθηκα σε ένα κομβικό σημείο της ζωής μου, όπου έπρεπε να οριοθετήσω τις επόμενες φιλοδοξίες μου... Επαγγελματικοί στόχοι, επιτυχίες, καταξίωση, οικογένεια... Είχα απόλυτη γνώση του γεγονότος ότι, στην Ελλάδα δεν θα μπορούσα να υλοποιήσω ποτέ το όποιο μου μικρό, μέτριο, μεγάλο -δεν έχει σημασία- όνειρο... Οφείλα όμως να γυρίσω... Αυτό που μου έμεινε, λοιπόν, ήταν να δουλέψω τίμια, να έχω καλά αποτελέσματα και να μπορώ να εξασφαλίζω ένα αξιοπρεπές εισόδημα για να συντηρώ την οικογένεια και να προσφέρω στους γονείς μου...»

«Το βασικό προσόν ενός καλού Χειρουργού είναι η αφοσίωση... Όχι στις προσωπικές επιδιώξεις του, αλλά στην ίδια τη Χειρουργική και στους ασθενείς του... Πολλά πρέπει να θυσιαστούν σε αυτό το βωμό, αλλά όποιος αποφασίζει να εμπλακεί θα πρέπει να είναι προετοιμασμένος για αυτή τη θυσία... Οι γνώσεις και οι τεχνικές μπορούν να διδαχθούν... Αν πάλι υπάρχει ταλέντο και δεξιότητα, τότε μπορεί κανείς να ξεχωρίσει από το μέσο όρο και να γίνει εξαιρετικός... Βασικός γνώμονας σε κάθε περίπτωση, όμως, είναι η αφοσίωση... Και η ανθρωπιά...»

«Θεωρώ τον εαυτό μου ιδιαίτερα φιλόδοξο, όχι όμως σε επίπεδο αναγνώρισης, αλλά σε επίπεδο εσωτερικής ισορροπίας... Είμαι πολύ αυστηρός με μένα τον ίδιο και με τους στόχους που θέτω -θέλω μόνο την επιτυχία ως αποτέλεσμα και τίποτα άλλο... Για το σκοπό αυτό, δουλεύω σκληρά, με επιμονή και υπομονή... Μετά από 26 ολόκληρα χρόνια άσκησης της Ιατρικής σε τρεις διαφορετικές χώρες, έχω αναπτύξει μια εσωτερική συγκρότηση και ηρεμία... Σπάνια εκρήγνυμαι στην επαγγελματική και προσωπική μου ζωή... Φροντίζω να περνάω ουσιαστικό χρόνο με τη σύζυγο και τα παιδιά μου, να εκτονώνομαι παίζοντας μπάσκετ ή διαβάζοντας βιβλία επιστημονικής φαντασίας... Τα πάντα είναι θέμα ισορροπιών...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Σίδνεϊ, Αυστραλία, 24 Νοεμβρίου 1963
- Ιατρική Σχολή, «Α.Π. Θεσσαλονίκης», 1981 - 1987
- Ειδίκευση στη Γενική Ιατρική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Σίδνεϊ, Αυστραλία, 1987 - 1992
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Παν. Νοσοκομείο "New Castle", Αυστραλία, 1997 - 2001
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Παν. Νοσοκομείο "New Castle" και Brisbane, Αυστραλία, 1995 - 1996
- Fellowship στην Καρδιοχειρουργική, Αγγλία, 2001 - 2003
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», 2003 - σήμερα

Γεώργιος Καρκάνης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
«Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» Θεσσαλονίκης

«Γεννήθηκα και μεγάλωσα στη Θεσσαλονίκη, την πόλη που φιλοξένησε αργότερα τις νεανικές μου ανησυχίες, τις φοιτητικές μου αναζητήσεις, τους επαγγελματικούς μου προβληματισμούς... Στη πόλη αυτή σπούδασα στην Ιατρική Σχολή, ειδικεύτηκα στα Νοσοκομεία «Γ. Παπανικολάου» και «ΑΧΕΠΑ», και παρέμεινα για να προσφέρω τις υπηρεσίες μου ως Καρδιοχειρουργός...»

«Η πρώτη μου συνεργασία με έφερε κοντά σε δυο σπουδαίους Χειρουργούς και άπειρους ανθρώπους, τον αείμνηστο Κυριάκο Ράμμο και τον Καθηγητή Παναγιώτη Σπανό, ως βοηθός τους στα Νοσηλεύτρια «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» και «Άγιος Λουκάς»... Με το πέρασμα των χρόνων, επέλεξα να συνεχίσω να δραστηριοποιούμαι μόνο στο πρώτο ίδρυμα, αρχικά ως συνεργάτης του Δημήτριου Συμρλή και από το 2006 έως και σήμερα, των Ευάγγελου Σιβιτανιδή και Ευστράτιου Αμπατζή...»

«Έγινα γιατρός από μια εσωτερική παρόρμηση, αλλά η επιλογή της Καρδιοχειρουργικής ήταν συνειδητή και απόλυτη –αυτό θέλησα να κάνω για το υπόλοιπο της ζωής μου, σε αυτό το πεδίο να υπηρετήσω την επιστήμη και τον συνάνθρωπο... Πιστεύω πολύ στην εξέλιξη της ειδικότητάς μας μέσω της έρευνας και για το λόγο αυτό, ασχολήθηκα συστηματικά με τη διερεύνηση της μοριακής βάσης του καρκίνου του πνεύμονα, σε συνεργασία με τον Βιοχημικό Γεώργιο Τζημαγιωγάνη... Είμαι αισιόδοξος για το μέλλον κι ελπίζω σε σπουδαία πράγματα που θα αλλάξουν τα δεδομένα στην Ιατρική...»

Βιογραφικό Γ. Καρκάνη

- Τόπος γέννησης, Θεσσαλονίκη, 6 Φεβρουαρίου 1961
- Ιατρική Σχολή, «Α.Π. Θεσσαλονίκης», 1983 - 1989
- Στρατιωτική θητεία, 1989 - 1990
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, «Γ. Παπανικολάου», 1990 - 1993
- Υπηρεσία Υπαιθρου, 1993 - 1994
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, «ΑΧΕΠΑ», 1995 - 1999
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», 2000 - σήμερα

Βιογραφικό Δ. Παλιούρα

- Τόπος γέννησης, Θεσσαλονίκη, 14 Νοεμβρίου 1959
- Ολοκλήρωση σπουδών στην Βιολογία, Νέα Υόρκη 1979 - 1984
- Ιατρική Σχολή, «Α.Π. Θεσσαλονίκης», 1984 - 1990
- Υπηρεσία Υπαιθρου, Σοχός Θεσσαλονίκης, 1991 - 1992
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, «Γ. Παπανικολάου»
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, «Γ. Παπανικολάου»
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Γενική Κλινική Θεσσαλονίκης»
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «ΙΑΣΩ General», 2004 - 2005
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Διαβαλκανικό Κέντρο, 2005 - σήμερα

Δημήτριος Παλιούρας

853

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
«Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» Θεσσαλονίκης

«Στον πατέρα μου, που εργαζόταν στις ΗΠΑ για τον Αριστοτέλη Ωνάση, οφείλω την απόφασή μου να βρεθώ στην Νέα Υόρκη για προπαρασκευαστικές σπουδές στην Ιατρική και την Βιολογία, στο νοσοκομείο «Beth Israel», το 1977, όταν και ολοκλήρωσα την δευτεροβάθμια εκπαίδευσή μου στην Θεσσαλονίκη, γενέτειρα πόλη μου. Ωστόσο, οι επιτυχίες του Παναγιώτη Σπύρου λίγα χρόνια αργότερα, στη πόλη αυτή, με οδήγησαν στην μετεγγραφή μου στην Ιατρική Σχολή του Α.Π.Θ., την εκπαίδευσή μου στην Γενική Χειρουργική υπό τους Καθ. Χ. Συμπαρούνη και Ν. Μακραντωνάκη και τελικά στην κλινική που εκείνος διηύθυνε στο «Γ. Παπανικολάου» Θεσσαλονίκης.»

«Με το τέλος της εξειδίκευσής μου στην Καρδιοχειρουργική, καθώς και την διεκπεραίωση των υποχρεώσεών μου στην Υπηρεσία Υπαιθρου και τον Ελληνικό Στρατό, συνεργάστηκα με τον Καθ. Μ. Τούμπουρα στη Θεσσαλονίκη, τον Στ. Θεοδωρόπουλο και τον Καθ. Μ. Γιακούμη, για ένα χρόνο, στο «ΙΑΣΩ General» στην Αθήνα και από το 2005 έως σήμερα με τον Α. Μαλακούδη στο «Διαβαλκανικό Κέντρο», όπου και εξυπηρετώ και τους δικούς μου ασθενείς.»

«Θεωρώ καλό χειρουργό εκείνον που λειτουργεί με οξύτητα πνεύματος, είναι καλά διαβασμένος και έχει το χάρισμα της καλής τεχνικής. Η κύρια φιλοδοξία μου είναι να παραμείνω απλός και να ασκώ την ειδικότητά μου με αξιοπρέπεια. Δεν είμαι ευχαριστημένος και της συνθήκης που ασκείται στις μέρες μας η καρδιοχειρουργική στην χώρα μας. Έχοντας θητεύσει για 10 χρόνια σε νοσοκομεία της Νέας Υόρκης και σε διάφορα κέντρα στην Ελλάδα, εκτιμώ ότι η κύρια διαφορά συνίσταται στο ότι στο εξωτερικό η ειδικότητά μας είναι επιστήμη και όχι μια συναλλαγή με εμπροστίσιμο υλικό τον καρδιοχειρουργικό ασθενή. Κι ακόμη ότι το σύστημα υγείας των ΗΠΑ, παρά τα τρωτά του σημεία, δίνει την δυνατότητα στους γιατρούς να μπορούν να ζουν αξιοπρεπώς.»

«Για τους νέους καρδιοχειρουργούς οι προοπτικές είναι τραγικές. Ίσως είχαν δικίο οι καθηγητές μας στην Ιατρική Σχολή που μας απέτρεπαν να ασχοληθούμε με αυτή την ειδικότητα. Ένας νέος Καρδιοχειρουργός είναι δύσκολο να ενταχθεί σήμερα στο σύστημα όπως έχει διαμορφωθεί, καθώς συνήθως προβάλλονται συγκεκριμένοι άνθρωποι που θεωρούνται «χρυσά χέρια» και οι υπόλοιποι, που παράγουν ίσως ένα ουσιαστικό και πολύτιμο έργο, δεν φαίνονται πουθενά. Στα νέα παιδιά που τυκόν επιλέξουν την Καρδιοχειρουργική, η συμβουλή μου είναι να μην σπαστούν τα παραπάνω και να προχωρήσουν, όντας σεμνοί και ταπεινοί, με γνώμονα αυτή καθαυτή την επιστήμη μας. Επίσης, εύχομαι στο μέλλον το σύστημα υγείας της χώρας μας να διευθύνεται από ανθρώπους με γνώση στα αντικείμενα της περιθάλψης και της διοίκησης.»

«Ευγνωμόνυ τους γονείς μου που με στήριξαν στην απόφασή μου για την επιλογή αυτής της «βαριάς» ειδικότητας που αφαιρεί πολύ χρόνο από την προσωπική ζωή. Είμαι παντρεμένος και πατέρας δύο αγοριών, που ευτυχώς δεν θέλησαν να ακολουθήσουν το ίδιο επάγγελμα, αλλά τις οικονομικές επιστήμες και την οδοντιατρική αντίστοιχα. Στον λίγο ελεύθερο χρόνο μου, ασχολούμαι με πράγματα που με χαλαρώνουν, όπως τη φωτογραφία και τη μουσική.»

Γεώργιος
Καρκάνης

Δημήτριος
Παλιούρας

Γεώργιος Τσώνης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» Θεσσαλονίκης

«Οι γονείς μου υπήρξαν μάλλον αποθαρρυντικοί στην προοπτική μου να ακολουθήσω την Ιατρική... Μου επεσήμαναν διαρκώς πως θα έπρεπε να κοιτάσω πολύ και πως η προσωπική μου ζωή θα επηρεάζονταν αρνητικά... Όμως, η Ιατρική ήταν το μόνο πράγμα που ήθελα να κάνω στη ζωή μου... Όταν πια πείστηκαν και το συνειδητοποίησαν, στάθηκαν αρωγοί στην προσπάθεια μου...»

«Ως φοιτητής ακόμη, είχα επιδειξει ενδιαφέρον για την Καρδιολογία και την Χειρουργική... Αν καλούμουν να επιλέξω μια από τις δυο, θα βρισκόμουν σε δεινή θέση... Μετά ανακάλυψα την Καρδιοχειρουργική και ήταν για μένα δώρο Θεού... Θα συνδύαζα τις ειδικότητές του αγαπούσα και το κυριότερο, θα μπορούσα να χειρουργώ...»

«Τι να πει κανείς για τον Παναγιώτη Σπύρου;... Υπήρξα δίπλα του ως νεαρός ειδικευόμενος και γοητευτήκα... Όταν με το πέρασ της ειδικεύσής μου, μου ζήτησε να παραμείνω ως συνεργάτης, δέχτηκα χωρίς δεύτερη σκέψη... Έμεινα στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» για μια εξαετία ακόμη... Έζησα τη «χρυσή» εποχή του, τότε που όλη η Ελλάδα μιλούσε για τις πρωτοπαριές του και γέμιζε τις λίστες αναμονής... Σπουδαίος δάσκαλος και ακόμη σπουδαιότερος άνθρωπος... Ακόμη και σήμερα, σχεδόν κάθε μέρα, θα θυμηθώ κάποια έκφρασή του, κάποιο μορφασμό, κάποια κίνησή του... Η μνήμη του θα μείνει χαραγμένη μέσα μου, όσο ζω...»

«Η ένταξή μου στον ιδιωτικό τομέα έγινε πολύ ομαλά... Ήμουν πια έτοιμος να δοκιμαστώ μόνος, σε προσωπικό επίπεδο, ως Χειρουργός... Έτσι προέκυψε η συνεργασία μου με το Νοσηλευτήριο «Euromedica – Κυσνός Σταυρός»... Αρχικά, εντάχθηκα στην ομάδα του Εμμανουήλ Διαρμισάκη, αλλά γρήγορα κατάφερα να ανεξαρτητοποιηθώ και να γίνω επικεφαλής ομάδας...»

«Φιλοδοξώ να κάνω καλά τη δουλειά μου και να έχω ικανοποιημένους ασθενείς... Θέλω να ζω εγώ και η οικογένειά μου με αξιοπρέπεια, μέσα από την άσκηση αυτού του επαγγέλματος... Έχω τρία παιδιά, τα οποία θέλω να μεγαλώσουν και είναι περήφανα για το όνομα του πατέρα τους... Ο μεγάλος μου γιος έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για τις θετικές επιστήμες και την καλλιτεχνία, ενώ η κόρη μου εξέφρασε την επιθυμία της να γίνει γιατρός... Για το τρίτο, έχουμε χρόνια ακόμη... Ελπίζω όποια απόφαση και να πάρουν, να τα κάνει ευτυχιμένα...»

«Θα έλεγα πως είμαι σταθερός, υπομονετικός, ειλικρινής και εσωστρεφής ως άνθρωπος... Αφιέρωσα τη ζωή μου στη δουλειά και την οικογένειά μου... Ενίοτε, αφήνω τον εαυτό μου να χαλαρώσει, να υποκύψει στα ανθρώπινα «πάθη» του... Είναι δύσκολο, βλέπετε, για ένα Χειρουργό να ζει σαν καθημερινός, απλός άνθρωπος... Υπάρχει πάντα η πιθανότητα να κληθεί επειγόντως στο χειρουργείο και γι' αυτό δεν μπορεί να αφήνεται ποτέ...»

«Η Καρδιοχειρουργική, όσο μεγάλη αγαπημένη είναι, τόσο ακάριστη μπορεί να γίνει... Ένας Καρδιοχειρουργός οφείλει να το γνωρίζει αυτό... Χρειάζεται καλή εκπαίδευση, σταθερότητα, ψυχραιμία και εμπιστοσύνη στον εαυτό σου και στους συνεργάτες σου, ώστε να μπορείς να ανταπεξέλθεις στο δύσκολο αυτό λειτουργήμα... Ελπίζω ο Θεός να με αξιώσει να συνεχίσω να ασκώ Καρδιοχειρουργική σωστά, με αξιοπρέπεια και τιμή...»

Ο Γ. Τσώνης στο γραφείο του στην Κλινική «Κυσνός Σταυρός» την περίοδο της συνεργασίας του με το εν λόγω ίδρυμα

Βιογραφικό Γεωργίου Τσώνη

- Τόπος γέννησης, Αίγιο Αχαΐας
- Ιατρική Σχολή «Αριστοτέλειο» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1983 - 1989
- Στρατιωτική Θητεία, 1990 - 1991
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη, 1991 - 1994
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη, 1996 - 2000
- Υπηρεσία Υπαιθρου, Κέντρο Υγείας Σοχού, 2000 - 2001
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη, 2000 - 2002
- Συνεργάτης Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», Θεσσαλονίκη, 2002 - 2005
- Συνεργάτης Νοσηλεύτριο «Euromedica – Κιανός Σταυρός», Θεσσαλονίκη, 2005 - 2013
- Συνεργάτης Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», Θεσσαλονίκη, 2013 - σήμερα

Άλμπερτ Νταγιέρ και Δημήτρης Φιλίππου, συνεργάτες στο «Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης»

Βιογραφικό Άλμπερτ Νταγιέρ

- Τόπος γέννησης, Δαμασκός, Συρία, 12 Ιουνίου 1954
- Φυσικομαθηματικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Δαμασκού, Συρία, 1972 - 1976
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1977 - 1984
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» Θεσσαλονίκης, 1984 - 1988
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη, 1992 - 1996
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλεύτριο «Άγιος Λουκάς», Θεσσαλονίκη, 1997 - 2000
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», Θεσσαλονίκη, 2000 - σήμερα

«Γεννήθηκα και μεγάλωσα στη Δαμασκό της Συρίας, σε ένα ήρεμο οικογενειακό περιβάλλον, με δυο γονείς που στόχο είχαν να μορφώσουν τα παιδιά τους και να τους παρέχουν, στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, ένα καλύτερο μέλλον... Ολοκλήρωσα τις σπουδές μου στο Φυσικομαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου της Δαμασκού και ήρθα στην Ελλάδα, με υποτροφία του Πατριάρχη Δαμασκού, για να λάβω μεταπτυχιακό τίτλο στα Μαθηματικά... Ύστερα από ένα χρόνο εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, πήρα την απόφαση να αλλάξω τελείως κατεύθυνση και να κάνω αυτό που προφανώς ήθελα υποσυνείδητα να ακολουθήσω, αλλά λόγω συγκυριών δεν είχε προκύψει μέχρι εκείνη την στιγμή... Έδωσα εξετάσεις και εγγράφηκα στην Ιατρική Σχολή της Θεσσαλονίκης...»

«Η Καρδιοχειρουργική υπήρξε στόχος εξαρχής... Δεν ταλάντευτηκα, δεν έκανα δεύτερες σκέψεις... Λαμβάνοντας το πτυχίο μου, εντάχθηκα ως ειδικευόμενος στη Χειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο» της Θεσσαλονίκης, στην προοπτική ειδικεύσεως στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «ΑΧΕΠΑ»... Μετά από τρία χρόνια αναμονής, ξεκίνησα όντως στην εν λόγω κλινική, υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή Φώτιου Παναγόπουλου, από την οποία και έλαβα τίτλο Καρδιοχειρουργικής ειδικότητας, το 1997... Η έναρξη της συνεργασίας μου με τον Φ. Παναγόπουλο χρονολογείται όταν ακόμη ήμουν ειδικευόμενος στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ»... Εκείνο το διάστημα, ο Καθηγητής διενεργούσε παράλληλα χειρουργεία και στο Νοσηλεύτριο «Άγιος Λουκάς» και μου ζήτησε να τον υποστηρίξω ως βοηθός... Μετά το 1997, συνεργάστηκα με τον ασπινθησο Καθηγητή Κυριάκο Ράμμο, αρχικά στο Νοσηλεύτριο «Άγιος Λουκάς» και στη συνέχεια στο Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», έως το 2007, δραστηριοποιούμενος ταυτόχρονα ως ανεξάρτητος Καρδιοχειρουργός...»

«Δεν είμαι άνθρωπος που φοβάται τις αλλαγές, αλλά δεν θα τις επιζητήσω από την στιγμή που αισθάνομαι ικανοποιημένος και γεμάτος με το όσα έχω αποκτήσει και βιώνω... Η παραμονή μου στο Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο» για τόσα πολλά χρόνια – από το 2000 έως και σήμερα – εκφράζει ακριβώς αυτή την πεποίθησή... Σημαντικό ρόλο, βέβαια, στη συνέχιση αυτής της πολυχρονής συνεργασίας διαδραμάτισε η γνωριμία μου με τον Δημήτριο Φιλίππου, με τον οποίο έχουμε δημιουργήσει μια εξαιρετική ομάδα, με επίκεντρο το πρόγραμμα Θωρακοσκοπικής Χειρουργικής, στο οποίο κι έχουμε εξειδικευτεί τα τελευταία χρόνια... Επόμενος προσωπικός στόχος είναι η μετεκπαίδευση στη Ρομποτική Θωρακοχειρουργική, ώστε να τελειοποιήσουμε τις παρεχόμενες υπηρεσίες στον τομέα αυτό... Έχω ήδη προβεί σε συζητήσεις και αναμένεται να μεταβώ σύντομα σε κέντρο της Ιταλίας...»

«Φυσικά και δεν έχω μετανιώσει για την επιλογή μου να εγκαταλείψω τις φυσικές επιστήμες και να εμπλακώ με την Καρδιοχειρουργική... Ακόμη περισσότερο, δεν έχω μετανιώσει για την παραμονή μου στην Ελλάδα, την οποία πια έχω ως πατρίδα μου... Δεν ένιωσα ποτέ ξένος εδώ, δεν ένιωσα ποτέ παρείσακτος όπου κι αν εργάστηκα, όπου κι αν βρέθηκα... Άλλωστε, το γεγονός ότι είμαι Χριστιανός Ορθόδοξος Λειτουργήσε προς όφελος, καθώς η προσαρμογή μου σε έθιμα, κουλτούρα και παραδόσεις ήταν βαθιά... Δυστυχώς, οι εξελίξεις στη Συρία, με τον πόλεμο και τις τραγικότητες αυτού, δεν μου επιτρέπουν να μεταβίνω συχνά εκεί, για να βλέπω συγγενείς και φίλους... Δεν κρίνω πως ποιάει η ψυχή μου με το όσα συμβαίνουν... Ευγνωμονώ το Θεό που μου επιφύλασε να ζω στη γη της Επαγγελίας, την Ελλάδα...»

Άλμπερτ Νταγιέρ

Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο «Metropolitan» Αθηνών

Από την αρχή της δημιουργίας του, το ελληνικό κράτος παρουσιάζει μια οικονομική μεγέθυνση διαμορφωμένη υπό το πρίσμα βαριών εθνικών, κοινωνικών, πολιτικών και μακροοικονομικών κρίσεων. Για το λόγο αυτό, η είσοδος της Ελλάδας στη ζώνη του ευρώ αντιμετωπίστηκε ως η απαραίτητη νέα εστία για την οικονομική πορεία της χώρας, καθώς τέθηκαν προϋποθέσεις για δυναμική ανάπτυξη και εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Μετά την πλήρη ένταξη στη ζώνη του ευρώ, το 2002, η ελληνική οικονομία αναμένονταν να εισέλθει σε μια νέα φάση, η οποία θα χαρακτηριζόταν από νομισματική σταθερότητα συνδυασμένη με ευνοϊκότερες προοπτικές ανάπτυξης, λόγω ορισμένων παραγόντων που συνδέονται με την εισαγωγή του ευρώ.

Η αισιοδοξία αυτή προκάλεσε ένα αναπτυξιακό κύμα στη χώρα, το οποίο εκφράστηκε με τη μορφή επενδύσεων σε διάφορους τομείς. Ο τομέας της ιδιωτικής υγείας αποτέλεσε την αιχμή του δόρατος, καθώς τόσο οι αυξημένες ανάγκες παροχής υπηρεσιών υγείας, ειδικά στην πρωτεύουσα, όσο και η αδυναμία του δημοσίου τομέα να ανταπεξέλθει σε αυτές, δημιούργησαν ένα πρόσφορο επενδυτικό έδαφος.

Δύο φωτογραφικά στιγμιότυπα της παραλιάς του Νέου Φαλήρου από τον Alois Beer στα 1875 (πάνω) και στα 1890 (κάτω). Διακρίνεται το ξενοδοχείο του σταθμού του τραμ που καταδείχτηκε το 1904, καθώς επίσης η εξέδρα και οι καμπίνες των θαλάσσιων λουτρών.

Στην περιοχή αυτή χτίστηκε στις μέρες μας το Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο "Metropolitan" το 2001

Εσωτερική άποψη της κεντρικής εισόδου του Νοσηλευτηρίου "Metropolitan".

Το Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο «Metropolitan» Αθηνών

Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα που αντανάηα την ατμόσφαιρα της περιόδου αναδεικνύεται και η ίδρυση του ιδιωτικού Νοσηλευτηρίου «Metropolitan», το 2001, από τον Όμιλο «Περσεύς Υγειονομική Μέρμινα Α.Ε.», με μετοχική σύνθεση που αποτελείται από διακεκριμένους επιχειρηματίες, θεσμικούς επενδυτές και Ιατρούς από την Ελλάδα και τα εξωτερικό. Πρόεδρος του Ομίλου είναι ο Βασίλης Θεοχαράκης, ο οποίος έθεσε ως όραμα τη δημιουργία ενός προτύπου θεραπευτηρίου, με βασικό άξονα την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών υγείας, ως «ανάγκη και δικαίωμα κάθε ασθενούς». Η ίδρυση του Νοσηλευτηρίου «Metropolitan» στην παραλιακή ζώνη του Φαληρικού Δέλτα υπήρξε σύμφωνη και συνετή απόφαση, καθώς η απουσία ανάλογου ιδιωτικού νοσηλευτικού ιδρύματος στην ευρύτερη περιοχή των νοτίων προαστίων της πρωτεύουσας, αλλά και του Πειραιά, προδιέγραφε μια πολλά υποσχόμενη πορεία. Απόφαση, η οποία υποστηρίχθηκε βέβαια με τις καλύτερες βάσεις, καθώς οι υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις, ο προηγμένος ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός και η επιλογή άριστα καταρτισμένου προσωπικού, εξυπηρετούσαν τον αρχικό σκοπό των ιδρυτών για ένα νοσηλευτήριο υψηλών προδιαγραφών. Διευθύνων Σύμβουλος και Γενικός Διευθυντής του Ομίλου «Περσεύς Υγειονομική Μέρμινα Α.Ε.» Δημήτριος Σπυριδής, ένας από τους πλέον έμπειρους Health Manager με πολυετή παρουσία στον χώρο της υγειονομικής μέριμνας, κατάφερε να προσελκύσει διακεκριμένους Ιατρούς όλων των ειδικοτήτων, οι οποίοι ανέπτυξαν τις δραστηριότητές τους στις 230 νοσοκομειακές κλινές, στις ειδικές μονάδες θεραπείας και στα ποικίλα διαγνωστικά εργαστήρια.

Δημήτριος Σπυριδής, Διευθύνων Σύμβουλος (Health Manager) του ιδρύματος και Γενικός Διευθυντής της «Περσεύς Υγειονομική Μέρμινα Α.Ε.»

Γεώργιος Οικονομόπουλος
 Ίδρυτής ΚΡΧ Κέντρου
 και Διευθυντής Κλινικής
 την περίοδο 2001 - 2007

Γεώργιος Μάκος
 Διευθυντής ΚΡΧ Κλινικής
 την περίοδο 2002 έως σήμερα

Στο οργανόγραμμα του Νοσηλευτηρίου «Metropolitan» προβλέφθηκε εξ αρχής η δημιουργία Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, την ίδρυση της οποίας ανέλαβε ο Καρδιοχειρουργός Γεώργιος Οικονομόπουλος, Αναπληρωτής Διευθυντής της Α' Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Ωνάσειο Κ.Κ.» επί μια οκταετία. Η έναρξη λειτουργίας της κλινικής από τον Γ. Οικονομόπουλο, πραγματοποιήθηκε την άνοιξη του 2001 και στο έργο του συνέδραμαν ο Γεώργιος Δημητρακάκης με εκπαίδευση στο Νοσηλευτήριο «Ωνάσειο Κ.Κ.» και ο Αντρέας Μαρτίνας, συνεργάτης του Δημήτρη Μπουλαφάντη στο Νοσηλευτήριο «Υγεία». Ως Αναισθησιολόγοι εργάστηκαν οι Λευτέρης Καστελλάνος και Μαρίνα Τσιτσικά, ενώ ως Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας ο Νικόλαος Ράπτης. Η δραστηριότητα της κλινικής κυμαίνονταν στη διενέργεια 200 περιστατικών ετησίως, η οποία και διατηρήθηκε έως το 2007, όταν για ο Γ. Οικονομόπουλος μετακινήθηκε στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο». Η αποχώρηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την παράλληλη μετακίνηση του Γ. Δημητρακάκη σε νοσηλευτικό ίδρυμα της Σκωτίας και του Λ. Καστελλάνου στο Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», στην ομάδα του Δ. Ηλιόπουλου, ενώ οι Α. Μαρτίνας και Ν. Ράπτης παρέμειναν στο δυναμικό του Νοσηλευτηρίου «Metropolitan».

Η Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα του ιδρύματος δεν περιορίστηκε βέβαια στην ομάδα του Γ. Οικονομόπουλου. Το 2002, συμβόλαιο συνεργασίας υπέγραψε και ο Γεώργιος Μάκος, Διευθυντής της Β' Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσηλευτηρίου «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών» από το 1993. Η ομάδα του Γ. Μάκου συγκροτήθηκε από τους παλιούς του συνεργάτες, Δημήτριο Ηλιόπουλο, Άρη Ντεβέγια, Γιώργο Κοντογιάννη και Κώστα Κοντραφούρη, οι οποίοι τον ακολούθησαν στο Νοσηλευτήριο «Metropolitan». Οι δυο πρώτοι εξέτασαν σύντομα για να επαναδραστηριοποιηθούν στο Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», ενώ λίγα χρόνια αργότερα, ο Κ. Κοντραφούρης εντάχθηκε στην Παίδιοκαρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσηλευτηρίου «Ωνάσειο Κ.Κ.». Αναισθησιολογική υποστήριξη στην εν λόγω ομάδα παρέχε αρχικά η Μαρίνα Τσιτσικά, ενώ αργότερα και οι Περίανδρος Καραμάνης και Γιώργος Στάκας. Θέση Τεχνικού εξωσωματικής κυκλοφορίας κατείχε ο Αντώνης Σαμοθράκης, ο οποίος αποχώρησε το 2009 για το Νοσοκομείο «Αττικής» και αργότερα για το Νοσηλευτήριο «American Hospitals» στη Λευκωσία της Κύπρου. Με την αποχώρηση του Γ. Οικονομόπουλου, το 2007, ο Καρδιοχειρουργός Α. Μαρτίνας και ο Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας Ν. Ράπτης εντάχθηκαν στην ομάδα του Γ. Μάκου. Η δραστηριότητα της ομάδας του Γ. Μάκου, στο πρώτο διάστημα, υπερέβαινε τη διενέργεια 400 περιστατικών ετησίως, εμφανίζοντας αργότερα μια πτώση, η οποία αποδίδεται στο γενικότερο κλίμα κρίσης που παρουσιάζουν οι Καρδιοχειρουργικές κλινικές των περισσότερων ιδιωτικών νοσηλευτηρίων της χώρας.

Πέτρος Σφυράκης
 Συνεργάτης την περίοδο 2010 - 2012

Γεώργιος Μάκος

Σήμερα, η ομάδα του Γ. Μάκου αποτελείται από τους Καρδιοχειρουργούς Γ. Κοντογιάννη και Α. Μαρτίνα, τους Αναισθησιολόγους Π. Καραμάνη και Γ. Στάκα και τον Τεχνικό εξωσωματικής κυκλοφορίας Ν. Ράπη.

Κλείνοντας, να σημειωθεί ότι, το 2010 και για διάστημα περίπου 15 μηνών, στο Νοσηλευτήριο «Metropolitan» δραστηριοποιήθηκε και ο Πέτρος Σφυράκης, παλιός συνεργάτης του Γ. Μάκου από το Νοσηλευτήριο «Απολλώνειο». Η επαναπρόσληψή του σε θέση Επιστημονικού Υπεύθυνου του προγράμματος μεταμοσχεύσεων στο Νοσηλευτήριο «Ωνάσειο Κ.Κ.» τον Μάιο του 2012, σήμανε και το τέλος της εν λόγω συνεργασίας. Ο Π. Σφυράκης, υποστηρίχθηκε στο διάστημα της συνεργασίας του με το ίδρυμα από την ομάδα του Γ. Μάκου, πραγματοποιώντας ένα σημαντικό αριθμό επεμβάσεων.

Γεώργιος Οικονομόπουλος

Νίκος Ράπτης
 Τεχνικός εξωσωματικής
 κυκλοφορίας

Γεώργιος Μάκος

- Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής Νοσηλευτήριο “Metropolitan” Αθηνών

Ο Γεώργιος Μάκος, ένα από τα κορυφαία ονόματα του καρδιοχειρουργικού χώρου, καταξιωμένος μέσα από ένα πλούσιο κλινικό έργο σε τέσσερα ιδιωτικά νοσηλευτήρια των Αθηνών, προτίμησε την απλή παράθεση των βιογραφικών του στοιχείων και απέφυγε ευγενικά την αναφορά άλλων προσωπικών δεδομένων στα πλαίσια μιας οργανωμένης συνέντευξης. Ωστόσο, με προσωπική πρωτοβουλία του υπογράφοντα, παρατίθενται κάποια στιγμιότυπα που αναδεικνύουν το 'μεράκι' του Γ. Μάκου για την ειδικότητα που επέλεξε, το νόστο για την επάνοδο στην πατρίδα, την ποιότητα της εκπαίδευσης που έλαβε, αλλά και του κλινικού έργου που επιτέλεσε.

Το πρώτο εξ' αυτών, διαδραματίζεται το 1966. Φοιτητής της Ιατρικής Σχολής Αθηνών, επισκέφθηκε για συγγενικό του πρόσωπο το ιατρείο του Καθηγητή Καρδιολογίας και Διευθυντή της αντίστοιχης κλινικής του «Πποκρατείου» Αθηνών Δημήτριου Αυγουστήδη. Ήταν η εποχή που στο εν λόγω νοσοκομείο μεσουρανούσε το άστρο του Καθ. Δημήτριου Λαζαρίδη, καθώς ο τελευταίος διενεργούσε σειρά πρωτοποριακών επεμβάσεων και τοποθετούσε τους πρώτους βηματοδότες. Ο Καθ. Δ. Αυγουστήδης, σε στενή συνεργασία με την Καρδιοχειρουργική Κλινική, είχε μόλις συγγράψει την Υφηγεσία του με θέμα τους επικαρδιακούς βηματοδότες. Εντυπωσιασμένος από τις γνώσεις του νεαρού φοιτητή και θεωρώντας ότι πρόκειται για τελειόφοιτο, του χάρισε το έντυπο της Υψηλείας του με προσωπική μάλιστα αφιέρωση. Όταν όμως τον ρώτησε εκ των υστέρων για το έτος που φοιτούσε, ο Γ. Μάκος απάντησε: «...στο δεύτερο». Ο Καθηγητής κούνησε το κεφάλι του και γέλασε ειρωνικά, σα να έλεγε, «... πάει χαμένο το έντυπο, τι να καταλάβει αυτός τώρα!!!». Ωστόσο, ο Γ. Μάκος και κατάλαβε και έκανε έκτοτε στόχο της ζωής του την εκπαίδευση σε ειδικότητα σχετιζόμενη με την καρδιά, στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο. Τέτοιο που θα ζήλευε και ο ίδιος ο Καθηγητής.

Κείμενο: Σ. Πράπας

Πράγματι, η πορεία του Γ. Μάκου στη συνέχεια είναι εντυπωσιακή. Με το τέλος των υποχρεώσεων του προς την Πολιτεία, ολοκληρώνει την ειδικότητα της Γενικής Χειρουργικής σε νοσοκομεία του Ηνωμένου Βασιλείου και των ΗΠΑ από το 1974 έως το 1980. Συνεχίζει με την εκπαίδευσή στην Αγγειοχειρουργική και Καρδιοχειρουργική την περίοδο 1980-1985, επίσης στις ΗΠΑ. Το τέλος της εξειδίκευσής του τον βρίσκει κάτοχο διπλώματος Χειρουργικής, από το American Board of Thoracic Surgery. Θα είναι ο τέταρτος Έλληνας Καρδιοχειρουργός, που ερχόμενος αργότερα στην Ελλάδα, θα έφερνε μαζί του τα boards Χειρουργικής Θώρακος, μετά τους Γ.Ανδισάκη, Γ.Τόλη και Ν. Έξαρχο.

Ήταν τα συγκεκριμένα boards που τροφοδοτούν το υλικό για το επόμενο σιγμύδιτυπο. Είναι η δεκαετία του '80 και ο Γ.Μάκος σταδιοδρομεί ως Λέκτορας αρχικά στο West Virginia University το 1980-1982, ως Επίκουρος Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του New Jersey και Διευθυντής του Καρδιοχειρουργικού Τμήματος του "East Orange V.A. Hospital" την περίοδο 1985-1988 και ως συνεργάτης της περιφέρειας "Cleveland Clinic" από το 1988-1989. Και ενώ ο ίδιος μελετά τα επόμενα βήματα μιας σταδιοδρομίας σε Αμερικάνικο έδαφος, η αδελφή του Γ.Μάκου "Ξυπνάει" με επιμονή, το νόστο του για επιστροφή στην Ελλάδα. Τρέχει η ίδια στα Υπουργεία και τις Υπηρεσίες για να διεκπεραιώσει τις απαραίτητες διαδικασίες. Ο ίδιος ο Γ.Μάκος, επιστρέφει για να σταθεί απέναντι στην επιτροπή για τη χορήγηση του Ελληνικού τίτλου Χειρουργικής Θώρακος, που αποτελείται από τον Καθ. Γρηγόριο Σκαλκέα και τους Φώτη Παναγόπουλο και Ηλία Καραπιστόλη. Ο Γρ.Σκαλκέας, απευθυνόμενος στα δύο άλλα μέλη, αναφέρει πως αρνείται να εξεταστεί έναν συνάδελφο που κατέχει ήδη τα Αμερικάνικα boards δύο ειδικοτήτων, της Γενικής Χειρουργικής και Χειρουργικής Θώρακος. Πείθοντας και τους άλλους εκλεκτούς συναδέλφους, ανοίγει αβιάστα στο Γ.Μάκο το δρόμο της επιστροφής του στην Ελλάδα.

Για δύο περίπου χρόνια συνεργάζεται με την ομάδα του Άλκη Μιχάλη στο "Ιατρικό Αθηνών" και στη συνέχεια, μετά από ένα σύντομο πέρασμα από το "Υγεία", καταλήγει στο "Απολλώνειο" Θεραπευτήριο. Σε συνεργασία με τον Γ.Οικονομόπουλο, εκτινάσσουν τη φήμη και τον αριθμό εγχειρήσεων του εν λόγω ιδρύματος. Δεν αργεί η πρόταση για επανένταξη στο "Υγεία" όπου εγκαθίσταται το σύνολο της ομάδας, που περιλαμβάνει και τους Π.Συφωράκη και Δ.Ζαρκούλη, στα τέλη του 1992. Η αποχώρηση του Α.Μιχάλη από το "Ιατρικό Αθηνών" το 1993, δημιουργεί το χώρο για τη μετακίνησή του στο Ίδρυμα όπου ξεκίνησε. Έχει ήδη προηγηθεί η συνεργασία του "Ιατρικού Αθηνών" με το Στέργιο Θεοδωρόπουλο και ο ίδιος δημιουργεί τη Β' Καρδιοχειρουργική Κλινική. Ωστόσο, σύντομα καθίσταται ο κύριος εκφραστής της κλινικής δραστηριότητας του νοσηλευτηρίου και η φήμη του βαίνει συνεχώς αυξανόμενη.

Το πλούσιο κλινικό έργο, απαιτεί τη συνεργασία αρκετών Καρδιοχειρουργών και προοδευτικά ο Γ.Μάκος πλαισιώνεται από μια σειρά 7-8 συναδέλφων που στην πορεία, αξιοποιώντας την εμπειρία δίπλα του, έκαναν προσωπική καριέρα, όπως ο Δ.Ηλιόπουλος, Π.Μιχαήλ, Π.Μίκος, Δ.Μικρούλης, Α. Ντεβέγια και άλλοι.

Το 2002, ο Γ.Μάκος, συναντά ξανά τον "Διόσκουρο" του, Γ.Οικονομόπουλο στο νεοσύστατο "Metropolitan", όπου ο τελευταίος είχε ήδη οργανώσει Καρδιοχειρουργικό Κέντρο. Η αποχώρηση του Γ.Οικονομόπουλου το 2006 για το "Ιπποκράτειο" Νοσοκομείο, είχε ως αποτέλεσμα την αποκλειστική συνεργασία του Ιδρύματος με την ομάδα του Γ.Μάκου, μια συνεργασία που συνεχίζεται με απόλυτη επιτυχία έως τις μέρες μας. Αν επιχειρήσει κανείς, ως επίλογο, μία αποτίμηση της προσωπικότητας του Γ.Μάκου, αυτού του σεμνού σπουδαίου συναδέλφου, δεν έχει παρά να παραθέσει τα λόγια του ποιητή. «Το περίσσιο είναι ψεύτικο, το λιγιστό είναι ντροπαλό. Και εγώ δεν έχω να καμαρώσω τίποτα πλιότερο, τίποτα λιγότερο από άνθρωπος».

▲
Γ. Μάκος

Βιογραφικό

- Τόπος Γέννησης, Ηγουμενίτσα Θεσπρωτίας, Αύγουστος 1946
- Απόφοιτος Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (1970)
- Ειδικότητα Γενικής Χειρουργικής, Dryburn Hospital Durham UK (1974-1975), Memorial Hospital Worcester, Mass USA (1975-1977), West Virginia University, Charleston, W.Va, USA (1977-1980)
- Ειδικότητα Αγγειοχειρουργική Arizona Heart Institute Phoenix, USA (1980-1981)
- Ειδικότητα Καρδιοχειρουργικής, University of Medicine and Dentistry of New Jersey Newark, Medical School, Newark, N.J., (1982-1985)

Ακαδημαϊκό Τίτλο:

- Πτυχίο Ιατρικής
- Δίπλωμα Ειδικότητας Χειρουργικής, American Board of Surgery
- Δίπλωμα Ειδικότητας Καρδιοχειρουργικής, American Board of Thoracic Surgery
- Μέλος της Society of Thoracic Surgeons (STS)
- Μέλος της European Association of Cardiothoracic Surgery (EACTS)

Προϋπηρεσία:

- Instructor of Surgery (Λέκτορας Χειρουργικής West Virginia University, Charleston W.Va USA (1981-1982).
- Clinical Assistant Professor (Επίκουρος Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής University of Medicine and Dentistry of New Jersey Newark, N.J.USA (1985-1988)
- Διευθυντής Καρδιοχειρουργικού τμήματος East Orange V.A.Hospital, East Orange, N.J.USA (1985-1988)
- Clinical Assosiate (Κλινικός Συνεργάτης) του τμήματος Καρδιοχειρουργικής Cleveland Clinic Foundation, Cleveland, OHIO, USA, (1988-1989)
- Άσκηση Καρδιοχειρουργικής στα ιδιωτικά νοσηλευτήρια "Απολλώνειο", «Υγεία» και «Ιατρικό Αθηνών» (1989-2002)
- Διευθυντής Καρδιοχειρουργικού Τμήματος του «Metropolitan Hospital» από το 2002 έως σήμερα.

Γεώργιος Κοντογιάννης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «Metropolitan» Αθηνών

«Ένωθα ανέκαθεν, από νεαρή ηλικία, έναν σεβασμό για την κατασκευή του ανθρώπινου σώματος και των λειτουργιών του, το οποίο –αδιαμφισβήτητα- ποιήθηκε εν σοφία... Αυτός ο σεβασμός εξελίχθηκε σε έντονο ενδιαφέρον με τα χρόνια, και μεταφράστηκε σε ανάγνωση σχετικών βιβλίων και συγγραμμάτων, τα οποία εν πολλοίς δεν μπορούσα να κατανοήσω... Η ανάγκη για κατανόησή τους, καθώς και για περαιτέρω γνώση των νοσημάτων του σώματος και της θεραπείας τους, με οδήγησε στην Ιατρική και την απόφαση πως αυτή θα απασχολήσει το υπόλοιπο της ζωής μου... Έφυγα για σπουδές στο Ιάσιο της Ρουμανίας, το 1978, σε μια εποχή ιδιαίτερα τραγική και δύσκολη για τη χώρα... Κατάφερα, όμως, να επιβιώσω και να ολοκληρώσω τη φοίτησή μου σε ακριβές χρονοδιάγραμμα... Επιστρέφοντας στην Ελλάδα, ακολούθησα την πεπαιγμένη, ως όφειλα... Στρατιωτική θητεία, Υπηρεσία Υπαίθρου, και ταυτόχρονη αναγνώριση πτυχίου... Κατόπιν, ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική, έχοντας θέσει ως στόχο εξ αρχής την Καρδιοχειρουργική –η οποία ήταν «πρωτοσυμφωνιζόμενη» στην Ελλάδα, υπόσχονταν λύσεις για τους ασθενείς που μετακινούνταν στα εξωτερικά αναζητώντας ίαση, αλλά και προσέφερε γρήγορη και αίγιη στο λειτουργό της...»

«Πραγματοποιήσα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Αθηνών, και κατόπιν στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», αρχικά υπό τη Διεύθυνση του Νικόλαου Ξεφαρικού και μετέπειτα υπό τον Χρήστο Λάλα... Λίγα αργότερα, βρέθηκα στο Leicester της Αγγλίας, όπου μετεκπαιδεύτηκα στην Καρδιοχειρουργική, ενώ επιστρέφοντας στην Ελλάδα ξεκίνησε και η συνεργασία μου με το Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού», η οποία και διήρκεσε τέσσερα χρόνια... Με το πέρασ αυτής κι έκτοτε, συνεργάζομαι με το Νοσηλεύτριο «Metropolitan», ως ανεξάρτητος Καρδιοχειρουργός...»

«Για μένα, η ώρα χειρουργείου, είναι ώρα συγκέντρωσης, προσήλωσης, ξεκινά τα πάντα –ακόμη και το θάνατο, που πάντα καρδοκεί... Δεν έχω αφήσει ποτέ να με επηρεάσει μια κακή έκβαση... Έμαθα να προχωρώ παρακάτω, γνωρίζοντας βέβαια πως προηγουμένως, έχω κάνει τα πάντα για να σώσω τη ζωή του ασθενή... Ο θάνατος δεν σημαίνει αποτυχία –δεν ταιριάζει στο χαρακτήρα μου μια τέτοια προσέγγιση... Ούτε ποτέ με σταμάτησε από το να προχωρήσω σε επεμβάσεις υψηλού ρίσκου, εν είμαι σίγουρος πως είναι το καλό του αρρώστου... Είμαι πάντα έτοιμος να πάρω την ευθύνη για τη ζωή ενός ανθρώπου, έχοντας εμπιστοσύνη στις ικανότητές μου και στο Θεό...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 1959
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Alexandru Ioan Cuza University», Ιάσιο, Ρουμανία, 1978 - 1984
- Στρατιωτική θητεία, 1985 - 1987, Υπηρεσία Υπαίθρου, 1987 - 1988
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Κ.Ν. Αθηνών, 1989 - 1992
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «Ευαγγελισμός», 1992 - 1993
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Ευαγγελισμός», 1993 - 1995
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. Leicester, Αγγλία, 1997
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Ιατρικό Κέντρο Ψυχικού», 1998 - 2001
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Metropolitan», 2002 - σήμερα

Ανδρέας Μαρτίνος

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «Metropolitan» Αθηνών

«Η επιθυμία μου να σπουδάσω Ιατρική προέκυψε επηρεαζόμενος από το οικογενειακό περιβάλλον, στο οποίο υπήρχε γιατρός... Ήμουν έφηβος ακόμη όταν πήρα την τελειόδικη απόφαση κι έκτοτε κινήθηκα προς την κατεύθυνση υλοποίησής του στόχου... Φοίτησα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών...»

«Εξίσου δυνατή υπήρξε και η επιθυμία μου να ασχοληθώ με κάποια Χειρουργική ειδίκευση... Το αντικείμενο της Καρδιοχειρουργικής κέρδισε έδαφος εκείνη την εποχή και με εντυπωσίαζε, έτσι αποφάσισα από νωρίς να ειδικευθώ σε αυτό... Ξεκίνησα με τη Γενική Χειρουργική στο Νοσοκομείο «Αγία Όλγα» υπό τη Διεύθυνση του Αθανάσιου Ζήρου, κατόπιν εντάχθηκα στο Νοσοκομείο «Μεταξά» υπό τον Γεώργιο Αντύπα για τη Θωρακοχειρουργική και ολοκλήρωσα με την Καρδιοχειρουργική στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» υπό τον Εμμανουήλ Χλαπουτάκη...»

«Δεν ένιωσα την ανάγκη ή απλά δεν έτυχε να μετεκπαιδευτώ περαιτέρω εκτός συνόρων... Εκείνη την εποχή, τα νοσοκομεία χρειάζονταν ειδικευμένους Καρδιοχειρουργούς κι έτσι προτίμησα να αναλάβω άμεσα δράση... Εργάστηκα εξ αρχής στον ιδιωτικό τομέα, συγκεκριμένα συνεργάστηκα με το Νοσηλεύτριο «Υγεία», που εκείνη την εποχή μεσομανούσε, ως βοηθός του Δημήτριου Μπουλαφέντη... Ο άνθρωπος αυτός δεν αποτέλεσε απλά την καλύτερη μετεκπαίδευση που θα μπορούσα να έχω, αλλά με σιγμάτισε ως προσωπικότητα και Ιατρικό λειτουργό... Η αυτοπεποίθησή του, η χειρουργική του δεινότητα, η σοβαρότητα και υπευθυνότητα, αλλά ταυτόχρονα και ο συναισθηματισμός που αντιμετώπιζε τον κάθε ασθενή λειτούργησαν ως μαθήματα και αρχές ζωής... Το 2001 ωστόσο, αποφάσισα να μετακινηθώ, εγκαθιστώντας τη συνεργασία μου με τον Γεώργιο Οικονομόπουλο στο Νοσηλεύτριο «Metropolitan» και ταυτόχρονα τη δημιουργία Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο εν λόγω ίδρυμα... Με την αποχώρησή του τελευταίου για το Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο», αποτελώ μέρος της ομάδας του Γεώργιου Μάκου...»

«Περνώντας τα χρόνια και αναλογιζόμενος τις θυσίες που απαιτήθηκαν, αλλά και την εξέλιξη της Καρδιοχειρουργικής δραστηριότητας στη χώρα, δεν είμαι σίγουρος αν θα είπαίνα ξανά την ίδια απόφαση... Αυτή τη στιγμή, το μέλλον της επιστήμης μας είναι αβέβαιο και η κατάσταση άσκησης της ειδικότητας στην Ελλάδα κακή –και δεν αναφέρω σε επιστημονικά επίπεδο... Ταυτόχρονα, αισθάνομαι δάχνη που δεν συμμετέχω στην ανατροφή των παιδιών μου, όσο θα ήθελα και όφειλα... Ο ελεύθερος χρόνος ενός Καρδιοχειρουργού είναι ελάχιστος –όσο είχα, φροντίζα και φροντίζω να τον περνάω με την οικογένειά ή ταξιδεύοντας...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 29 Οκτωβρίου 1959
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Καποδιστριακό» Αθηνών, 1977 - 1983
- Στρατιωτική θητεία, 1984 - 1986, Υπηρεσία Υπαίθρου, 1986 - 1987
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «Αγία Όλγα», 1987 - 1990
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «Μεταξά», 1991 - 1993
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Ιπποκράτειο», 1993 - 1995
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Υγεία», Αθήνα, 1995 - 2001
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Metropolitan», 2001 - σήμερα

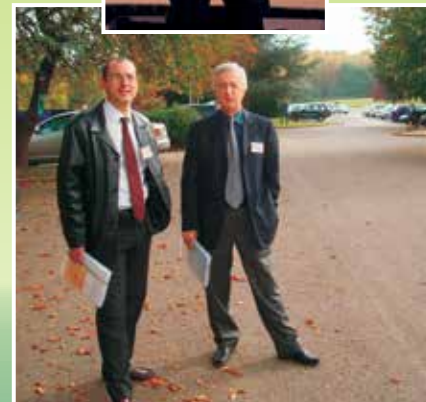

Γεώργιος Κοντογιάννης

Ανδρέας Μαρτίνος

Νοσηλευτήριο «Κεντρική Κλινική» Αθηνών

Στην αριστοκρατικότερη συνοικία της μεταπολεμικής Αθήνας, στην οδό Σκουφιά του Καλώνακτου, λειτουργήσε επί σειρά ετών το Νοσηλευτήριο «Άγιος Παντελεήμων», ένα από τα πρώτα ιδιωτικά νοσηλευτικά ιδρύματα της χώρας, το οποίο αν και ξεκίνησε ως Μαιευτήριο, διέφυγε στην πορεία των χρόνων περαιτέρω τις παρεκκείμενες υπηρεσίες σε επίπεδο Παιδιατρικής φροντίδας, καθώς και Γενικής Ιατρικής. Το 1997, οι ιδιοκτήτες του αποφάσισαν να προχωρήσουν σε διακοπή λειτουργίας θέτοντας το Ίδρυμα σε πώληση. Κύριοι ενδιαφερόμενοι υπήρξαν πέντε καταξιωμένοι Πατράι, με στόχο την ίδρυση ενός Πρώτου Διαγνωστικού, Ερευνητικού και Θεραπευτικού Κέντρου και σημείο αιχμής την παροχή υψηλών υπηρεσιών υγείας. Αν και η εξαγορά ολοκληρώθηκε ένα χρόνο αργότερα, το αρχικό σχέμα των πέντε συνδιοικητών δεν προχώρησε, με αποτέλεσμα προδεδεικτά το κύριο βάρος της επένδυσης να αναλαμβάνεται από τους Γεώργιο Παπαγιαννόπουλο, Ορθοπαιδικό και Νικόλαο Σδούκα, Γενικό Χειρουργό. Με το πέρας των εργασιών ανακαίνισης των χώρων και εγκατάστασης νέου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, το δεύτερο εξάμηνο του 2000, το Νοσηλευτήριο «Κεντρική Κλινική Αθηνών» εγκαινιάσε την ένταξή του στον υγειονομικό χάρτη της χώρας, παρουσιάζοντας ήδη από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης, βασισμένους στη δυναμική του cost-benefit -υψηλές υπηρεσίες υγείας στο καλύτερο δυνατό κόστος. Σας μέρες μας, η δυναμικότητα του Νοσηλευτηρίου «Κεντρική Κλινική Αθηνών» αγγίζει τις 140 νοσηλευτικές κλινές, ενώ λειτουργούν έντακα χειρουργικές αίθουσες, Αιμοδυναμικό Εργαστήριο, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, καθώς και Τμήμα Κατ' Οίκου Νοσηλείας.

Το Νοσηλευτήριο «Κεντρική Κλινική» Αθηνών

Η Ίδρυση Καρδιοχειρουργικής Κλινικής στο Νοσηλευτήριο «Κεντρική Κλινική Αθηνών» πραγματοποιήθηκε το 2002, κατόπιν σύναψης συνεργασίας με τον μετέπειτα Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών Χρήστο Ρόικα, ο οποίος συνεπικουρούμενος από τον Βασίλειο Λόζο, κάλυψε την δραστηριότητα της κλινικής για μια περίπου διετία, διενεργώντας έναν ικανοποιητικό αριθμό επεμβάσεων. Η αποχώρησή του έφερε στο προσκήνιο τον Δημήτριο Βήκο, ο οποίος με την αρωγή του Καθηγητή Φώτιου Παγαδόπουλου, εργάστηκε στο Ίδρυμα έως το 2004, όταν και αποφασίστηκε αναστολή της λειτουργίας της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής. Την ευθύνη επαναληγουρίας της, το 2008, ανέλαβε ο Νικόλαος Μούρτζης, ο οποίος ωστόσο αποχώρησε περίπου δύομιση χρόνια αργότερα για το Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών». Διευθυντής της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής ορίστηκε, το 2010, ο Κυριάκος Κολοκασιδής, ενώ παράλληλα, το 2011 και για περίπου ένα χρόνο, με το Ίδρυμα συνεργάστηκε και ο Γεώργιος Τζίφας. Στο τέλος του 2012, η Διεύθυνση δόθηκε στον Βασίλειο Αποστολλίδη, με μόνιμο συνεργάτη του τον Δημήτριο Ψραντόπουλο. Κλείνοντας, αξίζει να σημειωθεί ότι, μετά την αποχώρηση του Καθηγητή Χ. Ρόικα, η συνολική Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα.

Χρήστος Ρόικας,
Ιδρυτής της ΚΡΧ Κλινικής
το 2002

Δημήτριος Βήκος,
Δ/ντής της ΚΡΧ Κλινικής
την περίοδο 2002 - 2004

Νικόλαος Μούρτζης,
Δ/ντής της ΚΡΧ Κλινικής
την περίοδο 2008 - 2010

Γεώργιος Τζίφας,
Δ/ντής της ΚΡΧ Κλινικής
την περίοδο 2011 - 2012

Βασίλειος Αποστολίδης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσηλεύτριο «Κεντρική Κλινική», Αθήνα

863

«Πολύ συχνά, η ίδια η ζωή δημιουργεί καταστάσεις που νοηματοδοτούν την πορεία ενός ανθρώπου και –γιατί όχι!– την καθορίζουν... Προσωπικά, ο θάνατος του πατέρα μου από καρδιακή αίτια και η προηγηθείσα ταλαιπωρία λόγω ανικανότητας να αντιμετωπιστεί χειρουργικά στη χώρα, δεν έδωσε απλά νόημα στη ζωή μου, αλλά με ώθησε να γίνω Καρδιοχειρουργός... Ταυτόχρονα, πιστεύω πως υπάρχουν και άνθρωποι που μπορούν εξίσου να νοηματοδοτήσουν τη ζωή μας και να την αλλάξουν... Για μένα ένας τέτοιος άνθρωπος ήταν ο Παναγιώτης Σπύρου...»

«Δεν υπήρξε απλά δάσκαλος, καθώς δίπλα του ειδικεύθηκα στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», αλλά μέντορας, πρότυπο Χειρουργού και προσωπικότητας... Δεν αποκάλυψε ποτέ κανέναν άλλο Διευθυντή στην πορεία μου, εκτός από εκείνον... Μάλιστα εξαιτίας του παρέμεινα στην Ελλάδα, καθώς ενώ είχα αποφασίσει να φύγω στο εξωτερικό για την ειδικέυσή μου, έμαθα πως θα έρχονταν στη Θεσσαλονίκη για να ξεκινήσει Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα να μην δώσω ποτέ τις απαραίτητες εξετάσεις... Φυσικά και δεν μετανιώω στιγμή για εκείνη την απόφασή μου, γιατί δίπλα του πέρασα ένα τεράστιο «σχολείο», το οποίο δεν θα έβρισκα πουθενά στον κόσμο...»

«Με την ολοκλήρωση της ειδικευσής μου, είχα την τύχη και την τιμή να συνεργαστώ μαζί του στο Νοσηλεύτριο «Γενική Κλινική» Θεσσαλονίκης, πραγματοποιώντας παράλληλα μια εξειδίκευση στις μεταμοσχεύσεις... Το 1997, βρέθηκα στην Αθήνα, εγκαινιάζοντας μια οκταετή πετυχημένη συνεργασία με τον Στρατή Παττακό στο Νοσηλεύτριο «Υγεία»...»

«Κατόπιν, υπήρξα για μια τριετία βοηθός της Μαρίας Αρώνη στο Νοσηλεύτριο «Ευρωκλινική», πριν αναχωρήσω για την Αγγλία και τη Σκωτία, όπου εργάστηκα για δυο χρόνια ως Locum Registrar στο Εθνικό Σύστημα Υγείας... Κι επειδή, η πορεία μου πάντα εναλλάσσονταν ανάμεσα στην πρωτεύουσα και την συμπρωτεύουσα, με την επιστροφή μου, γύρισα και πάλι στη Θεσσαλονίκη, ξανά στο Νοσηλεύτριο «Γενική Κλινική», όπου συνεργάστηκα με τον Βασίλειο Γουλιέλμο, για να καταλήξω στην Αθήνα εκ νέου, αρχικά στο Κέντρο Πάλλουσσας Καρδιάς του Νοσηλευτηρίου «ΙΑΣΩ General» και μετέπειτα, έως και σήμερα, στο Νοσηλεύτριο «Κεντρική Κλινική», ως συνεργάτης του Δημήτριου Υφαντόπουλου... Οι δυο γιοι μου προτίμησαν να ακολουθήσουν τα βήματα της μητέρας τους και σπουδάσουν στο Πολυτεχνείο... Αν πάλι ήθελαν να γίνουν γιατροί, δεν θα τους προέτρεπα να φύγουν στο εξωτερικό, παρά μόνο αν το ήθελαν οι ίδιοι... Κρίνοντας από τις συνεργασίες μου, πιστεύω ακράδαντα πως η ελληνική Καρδιοχειρουργική βρίσκεται σε αρκετά υψηλό επίπεδο και οι σύγχρονοι λειτουργοί της είναι πολυτάλαντοι... Οι Έλληνες χρησιμοποιούν την έμφυτη εξυπνάδα τους, διαθέτουν ικανότητα ευελιξίας ανάλογα με το περιστατικό και αντιμετωπίζουν κάθε ασθενή ως μεμονωμένη περίπτωση... Κάτι τέτοιο δεν ισχύει βέβαια στο εξωτερικό...»

«Όσο είμαστε νέοι, μας αρέσει να δοκιμάζουμε καινούργια πράγματα, να βιώνουμε νέα συναισθήματα, να πειραματιζόμαστε με το διαφορετικό, να αλλάζουμε ίσως όνειρα και φιλοδοξίες... Μεγαλώνοντας όμως, κουραζόμαστε και αποζητάμε μια ισορροπία... Στα 54 μου χρόνια, η μοναδική μου φιλοδοξία είναι όχι απλά η επιτυχής έκβαση ενός χειρουργείου, αλλά η διασφάλιση μιας καλύτερης ποιότητας ζωής για τον ασθενή μου... Στην πορεία μου αυτή, υπήρξα ιδιαίτερα υπομονετικός συνεργάτης –δεν έχω μαλώσει ποτέ με κανέναν και αν οι καταστάσεις με ανάγκαζαν, προτιμούσα να αποχωρήσω, παρά να διαπληκτιάζω... Η όποια έξαρση αδρεναλίνης διοχετεύεται από μέρους μου στο γήπεδο... Είναι γνωστό πως λατρεύω το ποδόσφαιρο και μάλιστα υπήρξα κατά καιρούς μέλος των Δ.Σ. της ομάδας του Παναθηναϊκού...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Καβάλα, 1960
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Αριστοτέλειο» Θεσσαλονίκης, 1979 - 1985
- Στρατιωτική θητεία, 1985 - 1987
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γενικό Νοσοκομείο Καβάλας, 1987 - 1990
- Ειδίκευση στην Καρδιο-Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «Γ. Παπανικολάου», 1990 - 1994
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Γενική Κλινική», Θεσσαλονίκη, 1994 - 1997
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Υγεία», Αθήνα, 1997 - 2005
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Ευρωκλινική», Αθήνα, 2005 - 2008
- Locum Registrar, National Health System, Ηνωμένο Βασίλειο, 2008 - 2009
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Γενική Κλινική», Θεσσαλονίκη, 2009 - 2011
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «ΙΑΣΩ General», Αθήνα, 2012 - 2013
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Κεντρική Κλινική», Αθήνα, 2013 - σήμερα

2001 - 2013

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

864

Το Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General»

2002: ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General»

Στα μέσα της δεκαετίας του '90 κι ενώ το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων πολιτών εμφάνιζε σαφείς ανοδικές τάσεις, η δημιουργία Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων κατέστη αναγκαία, με αποτέλεσμα την άρση της νομοθετικής απαγόρευσης ίδρυσης Ιδιωτικών Μονάδων Υγείας, που ίσχυε μέχρι το 1992. Η εξέλιξη αυτή έδωσε το έναυσμα σε ομάδες Πατρών, συναφών ειδικοτήτων, να προχωρήσουν σε κοινοπραξίες, με σκοπό τη διεκδίκηση μεριδίου της αγοράς παρακάτω υπηρεσιών υγείας. Σημαντικότερο δείγμα της τάσης αυτής, αποτελεί η ίδρυση της Γυναικολογικής & Μαιευτικής Κλινικής με την επωνυμία «ΙΑΣΩ», στην περιοχή της Καλογρέζας, το 1996, από τον όμιλο «ΙΑΣΩ Α.Ε.», ο οποίος συστάθηκε από ομάδα Γυναικολόγων, υπό καθεστώς μετοχικής κεφαλαιοποίησης. Η εμπιστοσύνη του κοινού κερδήθηκε άμεσα, με αποτέλεσμα το 1999, ο όμιλος να αποκτήσει τον έλεγχο ανώτατης Μαιευτικής Κλινικής με την επωνυμία «ΗΡΑ» που έδρευε στο Χαλάνδρι, ενώ με την εισαγωγή του στο χρηματιστήριο Αθηνών, το 2000, άντλησε τα απαραίτητα κεφάλαια για την περαιτέρω επέκταση των δραστηριοτήτων του. Στα πλαίσια αυτά, το 2001 ξεκίνησε τα έργα ανέγερσης Παιδιατρικής Κλινικής, το 2002 υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με Θεσσαλούς Πατρούς με στόχο την ανέγερση νοσηλευτικού ιδρύματος στα περίκωρα της πόλης της Λάρισης –το οποίο και τέθηκε σε λειτουργία το 2010- και το 2003 προχώρησε στην πλήρη ανακαίνιση και έναρξη λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου «ΙΑΣΩ General», το οποίο και αποτελεί μετεξέλιξη της Μαιευτικής Κλινικής «ΗΡΑ».

Το Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General»

Δομημένο σε δυο κεντρικά κτίρια, το Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General» εγκαινιάσε τη λειτουργία του, συμπεριλαμβανοντας στο οργανόγραμμά του το σύνολο των ιατρικών ειδικοτήτων και δραστηριοτήτων, αναπτύσσοντας 237 κλίνες διαφόρων κατηγοριών, σύγχρονη πολυδύναμη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας δέκα κλινών, Μονάδα Εμφραγμάτων, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, καθώς επίσης ένταξη χειρουργικής αίθουσας άρτια εξοπλισμένες με την πλέον σύγχρονη ιατροτεχνολογία. Πρόκειται για έναν πρότυπο οργανισμό, καθώς ο σχεδιασμός του βασίστηκε εξ ολοκλήρου σε ειδική μελέτη που εκπονήθηκε από εξειδικευμένη στην οργάνωση νοσοκομειών εταιρεία, ενώ αποτέλεσε το πρώτο ιδιωτικό νοσηλευτήριο στο οποίο εγκαταστάθηκε σύστημα διαχείρισης απεικονίσεων P.A.C.S., το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στον κάθε Πατρώ να μελετήσει το σύνολο των διαγνωστικών εξετάσεων του φακέλου του ασθενή σε ψηφιακή μορφή. Παράλληλα, συμπεριελάβετο στον εξοπλισμό του την τεχνολογία Green Light Laser, ενδοσκοπικό υπερηχογράφο, συσκευή Syros για στερεοσκοπική εντόπιση και βιοψία όγκων, ψηφιακό τομογράφο, σύγχρονο αζονικό τομογράφο, SPECT, έγχρωμο υπερηχοτομογράφο, ρομποτικό σύστημα Da Vinci και άλλα.

Η διοίκηση του Νοσηλευτηρίου «ΙΑΣΩ General» ασκείται από ενδεκαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, Πρόεδρος του οποίου είναι σήμερα ο Ιωάννης Τραμπούκας και Διευθύνοντες Σύμβουλοι οι Ελευθέριος Μήλικος και Μιλτιάδης Τσιουμπλέκος. Αρμοδιότητες κατέχει επίσης ενδεκαμελές Επιστημονικό Συμβούλιο, με επικεφαλής τον ομότιμο Καθηγητή Χειρουργικής Βασίλειο Γολεμάτ, Αντιπροέδρους τους Π. Βασιλόπουλο, Μαιευτήρα και Θ. Καλιμονάτ, Αιματολόγο και μέλη τους Α. Μέλο, Ουρολόγο, Α. Αναγνωστάδη, Γαστρεντερολόγο, Β. Δουμάτ, Παθολόγο, Α. Μουσταύρη, Χειρουργό, Ν. Σιμάκο, Οториολογολόγο, Σ. Τζανάκ, Πνευμονολόγο, Χ. Φερέτ, Χειρουργό και Π. Φιλαλιήτ, Παθολόγο.

Ο Ν. Μικαλόπουλος
με την ομάδα του

Μ. Υασιούβ και Στ. Θεοδωρόπουλος,
Συμπίπτου από τα χειρουργεία

Στ. Θεοδωρόπουλος

► **Στέργιος Θεοδωρόπουλος**
Διευθυντής Α΄ ΚΡΧ Κλινικής
την περίοδο 2002 - σήμερα

► **Γεώργιος Τζίφας**
Συνεργάτης Ιδιωτικού Νοσλευτηρίου
«ΙΑΣΩ General»
την περίοδο 2003 - 2011

Από την έναρξη λειτουργίας του, στο οργανόγραμμα του ιδρύματος συμπεριλήφθηκε και η λειτουργία Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, την οργάνωση της οποίας ανέλαβε ο Στέργιος Θεοδωρόπουλος, καταλαμβάνοντας θέση Διευθυντή της Α' Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, μετακινούμενος από το Νοσλευτήριο «Πατρικό Κέντρο Αθηνών», το 2003. Με μια εντυπωσιακή κίνηση για τα ελληνικά δεδομένα, η διοίκηση του Νοσλευτηρίου «ΙΑΣΩ General» προχώρησε στην υπογραφή συμβολαίου συνεργασίας με τον διάσημο Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής, Sir Magdi Yacoub, ο οποίος υπήρξε μέντορας και συνεργάτης του Σ. Θεοδωρόπουλου, κατά τη διάρκεια της ειδικότητάς του στο Λονδίνο. Η απόφαση αυτή υπήρξε καθοριστική αναφορικά με την Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα της κλινικής, καθώς οργανώθηκαν πρωτόκολλα μηχανικής υποστήριξης της αριστεράς κοιλίας της καρδιάς ως γέφυρας προς αποκατάσταση -bridge to reventny-, καθώς επίσης εγχειρήσεων Ross, ανευρυσμάτων ρίζας της αορτής, αποκατάστασης της γεωμετρίας της αριστεράς κοιλίας και άλλων. Η εν λόγω κλινική μάλιστα, ήταν η μοναδική ιδιωτική στη χώρα, η οποία την περίοδο εκείνη έλαβε άδεια εμφύτευσης συσκευών LVAD. Τον Σεπτέμβριο του 2005, σε ένα ιδιαίτερα επιτυχημένο Διεθνές Συμπόσιο που έλαβε χώρα στην Ελλάδα, ο Σ. Θεοδωρόπουλος παρουσίασε τα εξαιρετικά αποτελέσματα του παραγόμενου έργου, διενεργώντας ταυτόχρονα επιμβάσεις στην αορτική ρίζα και αορτική βαλβίδα που μεταδόθηκαν ζωντανά στους συμμετέχοντες. Από το 2003 μέχρι και σήμερα, περί τις 40 συσκευές LVAD τοποθετήθηκαν από τον ίδιο και την ομάδα του σε ασθενείς. Να σημειωθεί ότι, σταθερός συνεργάτης του Σ. Θεοδωρόπουλου υπήρξε ο Άγγελος Κατσιάνης, ενώ για ένα χρονικό διάστημα, οι Δημήτρης Παλιούρας και Βασίλης Κόλλιας.

► Οι Στ. Θεοδωρόπουλος και Μ. Yacoub
ήταν οι οργανωτές Συμποσίου στο «ΙΑΣΩ General»
για την χειρουργική της αορτικής ρίζας

► Η βαθιά εκτίμησή του Στ. Θεοδωρόπουλου
στον δασκαλό του Magdi Yacoub,
τον οδήγησε σε συνεργασία μαζί του,
πέραν του «Harefield» και στο «ΙΑΣΩ General»

Με την έναρξη Καρδιοχειρουργικής δραστηριότητας στο Νοσλευτήριο «ΙΑΣΩ General», συμβολαίο συνεργασίας υπέγραψε και ο Γεώργιος Τζίφας, μετακινούμενος από το Νοσλευτήριο «Ερρίκος Ντυνάν», έχοντας ως συνεργάτες τους Χρήστο Ζώρα και Ιωάννη Λιναρδάκη. Μάλιστα, ο Γ. Τζίφας ήταν εκείνος που διενήργησε το πρώτο χειρουργείο καρδιάς στην ιστορία του ιδρύματος, παραμένοντας ενεργός μέχρι και το 2011, όταν και μετακινήθηκε στο Νοσλευτήριο «Κεντρική Κλινική Αθηνών». Το 2003, στο δυναμικό του Νοσλευτηρίου «ΙΑΣΩ General» εντάχθηκε και ο Νικόλαος Μικαλόπουλος, επί 14 ετών συνεργάτης του Άλκη Μιχάλη, αποχωρώντας από το Νοσλευτήριο «Ονόσειο Κ.Κ.». Μέλη της ομάδας του ήταν οι Καρδιοχειρουργοί Κωνσταντίνος Μαρκάκης και Γεώργιος Αναστασιάδης, η Ανασθησιολόγος Μάρθα Καραγιάννη και ο Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας Βασίλης Μάρκου. Ο Ν. Μικαλόπουλος, αξιοποιώντας την εμπειρία του από τη χρήση αρτηριακών μοσχευμάτων, καθίερωσε την χρήση δύο μαστικών αρτηριών σε όλα τα περιστατικά στεφανιαίας παράκαμψης. Παράλληλα, ζήτησε και πέτυχε -αφού είχε αποχωρήσει προσωρινά για την οργάνωση και Διεύθυνση της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Νοσλευτηρίου «Ολύμπιον Θεραπευτήριο» στην Πάτρα, το 2006-, τη δημιουργία δεύτερης Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, της οποίας και ανέλαβε τη Διεύθυνση, το 2007.

◀ Ο Ν. Μικαλόπουλος
με την σύζυγό του
Μάρθα Δελγιάννη,
Ανασθησιολόγο

► Βασίλειος Κωστής

► Χριστόφορος Κωτούλας

▲ **Ηλίας Λάζαρος,**
Τεχνικός
εξωσωματικής
κυκλοφορίας

2001 - 2013

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

866 Το Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General»

2002: ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

▶
Παναγιώτης
Ασπμακόπουλος
Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
επικεφαλής ομάδας
την περίοδο 2005 - 2011

▶
Παναγιώτης Μιχαήλ
Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
επικεφαλής ομάδας
την περίοδο 2009 - σήμερα

▶
Χριστόφορος Κωτούλας
Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
επικεφαλής ομάδας
την περίοδο 2007 - σήμερα

Εκτός των δυο κλινικών και των ομάδων που δραστηριοποιούνταν στο Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General» σε μόνιμη βάση, κατά καιρούς, μια σειρά Καρδιοχειρουργών συνεργάστηκε επίσης με το Ίδρυμα, με μορφή ανεξάρτητων Καρδιοχειρουργών. Άξια μνείας είναι η παρουσία του Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής Παναγιώτη Ασπμακόπουλου, ο οποίος μετακινούμενος από το Νοσηλευτήριο «Ερρίκος Ντυνάν», το 2005, παρέμεινε έως το 2011. Μέλη της ομάδας του υπήρξαν, αρχικά ο Νικόλαος Καλημέρης, και στη συνέχεια ο Φίλιππος Κωνσταντινίδης. Εξίσου σημαντική αποδείχθηκε και η παρουσία του Στρατιωτικού Καρδιοχειρουργού Χριστόφορου Κωτούλα, ο οποίος παράλληλα με τα στρατιωτικά του καθήκοντα, ξεκίνησε τη διενέργεια Καρδιοχειρουργικών επεμβάσεων στο Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General» το 2007, προσδίδοντας επιπλέον ανανόηση στο Ίδρυμα με τη δημοσιότητα που έλαβαν τα περιστατικά ελάχιστα επεμβατικής χειρουργικής της κοιλιακής μαρμαρυγής που αντιμετώπιζε. Συνεργάτες του οι στρατιωτικοί ιατροί Ιωάννης Κούκης και Ιωάννης Παναγιώτου. Από το 2004 μέχρι και τις μέρες μας, συνεργάτης του Νοσηλευτηρίου «ΙΑΣΩ General» παραμένει και ο Παναγιώτης Μιχαήλ, ο οποίος υποστηρίχθηκε κατά περιόδους από τον Αναπληρωτή Καθηγητή Χρήστο Ράκα.

Μικρότερη θητεία και κατά συνέπεια αριθμό καταγεγραμμένων επεμβάσεων, είχαν οι Καρδιοχειρουργοί Δημήτριος Κάκκαβος, Κυριάκος Κολοकाσιδης, Νικόλαος Χαροκόπος, Κωνσταντίνος Σπαράς, καθώς και ο Καθηγητής Φώτης Παναγιώτου με τον συνεργάτη του Δημήτριο Βήχο. Για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και υποστηριζόμενος επίσης από τον Αναπληρωτή Καθηγητή Χ. Ράκα, δραστηριοποιήθηκε και ο Βασίλειος Λόζος, πριν την ανάληψη θέσης Επιμελητή Β' του ΕΣΥ στην Πανεπιστημιακή Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Αττικό».

Η πιο πρόσφατη συνεργασία του Ίδρυματος υπογράφηκε με τον Καρδιοχειρουργό Βασίλειο Κωστή, ο οποίος μετά από δεκάχρονη παρουσία στο Νοσηλευτήριο «Ερρίκος Ντυνάν» σε θέση Αναπληρωτή Διευθυντή της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, μετακινήθηκε στο Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General». Αξιοποιώντας την αποκτιθείσα εμπειρία στη χειρουργική πάλλουσα καρδιάς, ανέλαβε την Καρδιοχειρουργική Κλινική Πάλλουσα Καρδιάς, με συνεργάτες τους Θεοφάνη Τζαναβέρα και Ιωάννη Ράπη.

Δημήτριος Βήχος

Δημήτριος Κάκκαβος

Νικόλαος Αναστασίου

Βασίλης Λόζος

Σήμερα, στο Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General» δραστηριοποιούνται οι ακόλουθες ομάδες:

A' Καρδιοχειρουργική Κλινική
Διευθυντής Στέργιος Θεοδωρόπουλος, συνεργάτης Καρδιοχειρουργός Άγγελος Κατσιάνης.

B' Καρδιοχειρουργική Κλινική
Διευθυντής Νικόλαος Μικαλόπουλος, συνεργάτες Καρδιοχειρουργοί Κ. Μαρκάκης, Γ. Αναστασάδης, Μ. Δελιγιάννης και Β. Μάρκου.

Κλινική Πάλλουσα Καρδιάς
Επικεφαλής Βασίλειος Κωστής, συνεργάτες Καρδιοχειρουργοί Θεοφάνης Τζαναβέρας και Ιωάννης Ράπη, συνεργάτες Αναθησιολόγοι Μαρίνα Ξανθοπούλου, Φωτεινή Ντάνου και Ελένη Κουρή.

Τέλος, οι ανεξάρτητες ομάδες του Χριστόφορου Κωτούλα και του Παναγιώτη Μιχαήλ.

Τεχνικές εξωσωματικής κυκλοφορίας, υποστηρίζουν όλες τις παραπάνω ομάδες, πλην εκείνης του Ν. Μικαλόπουλου, είναι ο Ηλίας Λάζαρος. Κατά καιρούς, αποσπαστήκαν επίσης οι Τεχνικοί εξωσωματικής κυκλοφορίας Βασίλης Μάρκου και Μαρία Σεργιάννη.

▶
Το ζεύγος Κωτούλα με τον Καρδιολόγο Γιώργο Κατσιμακλή και τον Σωτήρη Πράπα (2004)

▶
Μαρίνα Ξανθοπούλου,
Αναθησιολόγος

▶
Ιωάννης Κούκης, Παναγιώτης Δεδελιάς και Ιωάννης Λιναρδάκης σε στιγμιότυπο του 2014

►
Νικόλαος Μιχαλόπουλος
Διευθυντής Β΄ ΚΡΧ Κλινικής
την περίοδο 2003 - σήμερα

►
Βασίλειος Κωτάης
Διευθυντής Κλινικής
Πάλλουσας Καρδιάς
την περίοδο 2011 - 2013

Η Μέθοδος Yacoub ως θεραπεία αποκατάστασης (A novel strategy to maximize the efficacy of left ventricular assist devices as a bridge to recovery)

Το 1998, μετά από 15ετή έρευνα του καθηγητή Sir, M. H. YACOUB και της ομάδας του στο "Heart Science Centre, Royal Brompton and Harefield Hospital, Harefield, Middlesex, U.K., εφαρμόστηκε συνδυαστική πρωτότυπη μέθοδος για την μεριστοποίηση της αποτελεσματικότητας της μηχανικής υποστήριξης της καρδιάς ως θεραπείας προορισμού (bridge to recovery). Η μέθοδος βασίστηκε στην παρατήρηση ότι σε ασθενείς που έφεραν υποστηρικτική συσκευή LVAD, βελτιώσαν το μέγεθος των μυοκυττάρων της αριστερής κοιλίας, φτάνοντας στα φυσιολογικά μεγέθη, μετά από μια περίοδο υποστήριξης στην διάρκεια της οποίας η καρδιά δεν ασκούσε εξωθητικό έργο αλλά απλή συστολή. Κατόπιν τούτου σε επιλεγμένους ασθενείς με υγιή στεφανιαία αγγεία, επιχειρήθηκε αναστροφή της διαδικασίας που οδήγησε στην καρδιακή ανεπάρκεια του ασθενούς με συνδυασμό εμφύτευσης LVAD και κατάλληλης φαρμακευτικής αγωγής. Το πρωτόκολλο της μεθόδου προβλέπει ένα πρώτο στάδιο αποσυμφόρησης της αριστερής κοιλίας, στάδιο κατά το οποίο ο ασθενής υποστηρίζεται από μηχανική συσκευή, προκειμένου να επιτευχθεί το remodeling των καρδιακών μυοκυττάρων. Στη φάση αυτή, την υποστροφή της παθολογικής υπερτροφίας, υποβοηθούν πέραν της συσκευής διάφορα φάρμακα, όπως beta-blockers, ACE inhibitor and angiotensin 1 receptor antagonists, spironolactone. Παράλληλα, διενεργούνται διαγνωστικές εξετάσεις με triplex καρδιάς, MUGA scans, καθώς και διαγνωστικοί καθετηριασμοί της καρδιάς. Όταν η υποστροφή των μυοκυττάρων αγγίζει την φυσιολογική δομή, ακολουθείται ένα δεύτερο στάδιο θεραπείας κατά το οποίο επιχειρείται η ενδυνάμωση των μυοκυττάρων με την χορήγηση b2 agonist clenbuterol, ενώ παράλληλα επιβάλλονται προγράμματα αερατικής άσκησης. Η συσκευή αφαιρείται όταν στην διάρκεια της δεύτερης φάσης της ενδυνάμωσης οι διαστάσεις της αριστερής κοιλίας φτάσουν στα φυσιολογικά επίπεδα, το EF > 45%, Cardiac Index > 2.8, LVED Pressure < 8 mm Hg, VO2 max > 20, VE / VCO2 < 34. Το 2001, η ομάδα του M. Yacoub, ανακοίνωσε τα αποτελέσματα χρήσης της μεθόδου σε 17 ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια NYHA IV. Η μετεχειρητική περίοδος παρακολούθησης κινήθηκε από 1-30 μήνες. Στο διάστημα αυτό, σε 4 ασθενείς προχώρησαν στην αφαίρεση της συσκευής, ενώ υπήρξαν 3 περιεχειρητικοί και ένα άπώτερο θάνατο.

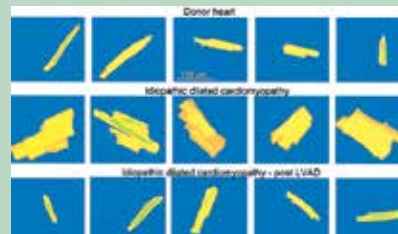

◀
**Η ομάδα του M. Yacoub
στο Νοσοκομείο «Harefield»
του Λονδίνου.**
1. M. Yacoub
2. Στ. Θεοδωρόπουλος

▲
Με τον Σ. Πράπα, «Harefield» το 1988

Η συνεργασία του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου «ΙΑΣΩ General» με τον Καθηγητή Μ. Γιακούμπ, οδήγησε και στην έναρξη προγράμματος εφαρμογής της εν λόγω μεθόδου στον ελλαδικό χώρο, υπό τον Διευθυντή της Α' ΚΡΧ κλινικής του νοσηλευτηρίου, Στέργιο Θεοδωρόπουλο, σε συνεργασία με τον καθηγητή και τον κλινική καρδιακή ανεπάρκεια του καθηγητή Ιωάννη Νανά, του νοσοκομείου «Αλεξάνδρα». Το πρόγραμμα εγκρίθηκε από το Υπουργείο Υγείας και ο πρώτος ασθενής, Ευάγγελος Αλεξίου, αντιμετωπίστηκε τον Απρίλιο του 2004 και αποσυμδέθηκε επιτυχώς από την συσκευή δύο χρόνια αργότερα. Στην διάρκεια του πρώτου χρόνου εφαρμογής του προγράμματος, αντιμετωπίστηκαν 4 ασθενείς, ενώ έως το 2011 περί τους 40 ασθενείς. Σύμφωνα με το πρωτόκολλο οι ασθενείς υποβάλλονταν στην χειρουργική τοποθέτηση ή αφαίρεση της συσκευής στο «ΙΑΣΩ General» και στην συνέχεια αντιμετωπίζονταν περιεχειρητικά στην ΜΕΘ καρδιακής ανεπάρκεια του νοσοκομείου «Αλεξάνδρα». Η περιεχειρητική επιβίωση, των ασθενών κατά την πρώτη περίοδο στην οποία η συσκευή υποστήριξε ήταν η Heart-mate I, ήταν περίπου 60%. Η βελτίωση των αποτελεσμάτων με την χρήση της συσκευής Heart mate II ήταν εντυπωσιακή, καθώς η ανάλογη επιβίωση έφτανε το 90%. Εξίσου εντυπωσιακή ήταν και η άριστη ποιότητα ζωής που είχαν στην καθημερινότητα τους οι ασθενείς που επιβίωσαν και αποδεμευτήκαν οριστικά από την μηχανική υποστήριξη.

Figure 1 Isolated ventricular myocytes from patients at the time of insertion of a left ventricular assist device (LVAD) (middle horizontal panel) showing severe hypertrophy as compared to normal controls (top horizontal panel). Bottom panel shows 'normalization' of the size of the myocytes post left ventricular assist device.

▲
**Ο Στ. Θεοδωρόπουλος,
υπεύθυνος εφαρμογής
της μεθόδου Yacoub
στο «ΙΑΣΩ General»**

2001-2013
868 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013
ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΕΣ

Στέργιος

Θεοδωρόπουλος

• Διευθυντής Α' Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General»

And now, the end is here / And so I face the final curtain / My friend, I'll say it clear / I'll state my case, of which I'm certain / I've lived a life that's full / I traveled each and every highway / And more, much more than this, I did it my way / Regrets, I've had a few / But then again, too few to mention / I did what I had to do and saw it through without exemption / I planned each charted course, each careful step along the byway / And more, much more than this, I did it my way / Yes, there were times, I'm sure you knew / When I bit off more than I could chew / But through it all, when there was doubt / I ate it up and spit it out / I faced it all and I stood tall and did it my way / I've loved, I've laughed and cried / I've had my fill, my share of losing / And now, as tears subside, I find it all so amusing / To think I did all that / And may I say, not in a shy way / Oh, no, not me, I did it my way / .

Είναι το 1969, όταν ο Frank Sinatra τραγουδά για τη διαδρομή της ζωής του. Το πάθος, η αποφασιστικότητα και ο ανδρισμός του γίνονται πηγή έμπνευσης για κάθε έφηβο και νέο άνδρα, που τώρα χαράζει τα βήματα της δικής του ζωής. I did it my way. Ένας ύμνος που σιγοτραγουδούν οι φοιτητές στα έδρανα των Πανεπιστημίων του κόσμου. Ένας ύμνος που σιγοτραγουδά ένας πρωτοετής φοιτητής της Ιατρικής Σχολής Θεσσαλονίκης, με μια φωνή αγεληκή. Ο Στέργιος Θεοδωρόπουλος.

Κείμενο: Νάνσυ Χρησιτίδη

«Μπήκα στην Ιατρική Σχολή του «Α.Π.Θ.», το 1968. Γεννήθηκα και μεγάλωσα σε αυτή την πόλη και ήταν για μένα τύχη να μπορώ να ολοκληρώσω εκεί και τις σπουδές μου. Ακολούθησα την Ιατρική, μάλλον επηρεασμένος από το γαμπρό μου, ο οποίος ήταν Χειρουργός. Ήταν προσωπικός φίλος με τους Γεώργιο Ανδριτσάκη Δημήτριο Λαζαρίδη και Κωνσταντίνο Τούντα, προσωπικότητες που αργότερα λειτούργησαν καταλυτικά στην εξέλιξη της πορείας μου.». Η Ιατρική κερδίζει σταδιακά το ενδιαφέρον και την αγάπη του. Άλλωστε, η επιστήμη είχε να ανταγωνιστεί έναν ισχυρό αντίπαλο. «Η μουσική έπαιζε πάντα τεράστιο ρόλο στη ζωή μου. Είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο για μένα. Τραγουδούσα στη Λυρική Σκηνή. Ακόμη και σήμερα σκέφτομαι, πως θα είχε εξελιχθεί η ζωή μου, αν παρέμενα αφιερωμένος στην τέχνη αντί στην επιστήμη.»

I've lived a life that's full / I traveled each and every highway. Η γεμάτη ζωή του Σ. Θεοδωρόπουλου αρχίζει με την ένταξη του στη Χειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Λαϊκό», στην Αθήνα, ως ειδικευόμενος στη Γενική Χειρουργική. «Εκεί είχα την τύχη να βρεθώ δίπλα στους σπουδαίους Χειρουργούς της εποχής, Παναγιώτη Χρυσοσπάθη και Παναγιώτη Μπάλα.» Ένα χρόνο αργότερα, σειρά έχει το Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» Θεσσαλονίκης και ο Καθηγητής Δημήτριος Λαζαρίδης. Εκεί, ο Σ. Θεοδωρόπουλος ανακαλύπτει την Καρδιοχειρουργική. Και την κάνει κομμάτι της ζωής του. «Αν και ως ειδικευόμενος υπήρξα υπεύθυνος της Μ.Ε.Θ., είχα την ευκαιρία να κατανοήσω το μεγαλείο της Καρδιοχειρουργικής. Έτσι, ένα μήνα αφού ολοκλήρωσα την ειδικότητα της Γενικής Χειρουργικής, έφυγα για την Αγγλία. Καθοδηγούμενος από ένα φίλο, επισκέφτηκα τον Καθηγητή Magdi Yakoub, στο Νοσοκομείο «Harefield» του Λονδίνου. Έμεινα εκεί από το 1983 έως το 1994, ως ειδικευόμενος αρχικά στην Καρδιοχειρουργική και ως Registrar μετέπειτα.». Η επιστροφή στην Ελλάδα συνδυάζεται με την ένταξη του στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου», που διαδέχεται τον Διευθυντή τον Παναγιώτη Σπύρου. Oh, no, not me, I did it my way. «Μετά από μια διετία εκεί, ζήτησα να φύγω με εκπαιδευτική άδεια για το Λονδίνο, με σκοπό να μετρεπαιδευτώ στις μεταμοσχεύσεις. Η Ελλάδα είχε ακόμη άγνοια σχετικά με το θέμα αυτό, αλλά εγώ είχα ήδη εκτεθεί στις μεταμοσχεύσεις και μου άρεσε. Αφού κανείς δεν μου έδινε άδεια, αρχές του 1988, τα παράτησα κι έφυγα.»

Ο Σ. Θεοδωρόπουλος με το δάσκαλό του Μ. Υακούβ σε επίσκεψή τους στο «Ω.Κ.Κ» το 1993.

I did what I had to do and saw it through without exemption. Η ώρα που θα πρέπει να κάνει αυτό που πρέπει, έρχεται. Είναι καλοκαίρι του 1988, όταν ο Πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου μεταφέρεται εσπευσμένα στο Λονδίνο για να χειρουργηθεί από τον Μ. Υακούβ. Στο χειρουργείο συμμετέχει, φυσικά, και ο Σ. Θεοδωρόπουλος. Οι ζωές των δυο ανδρών δένονται για πάντα. «Ο Ανδρέας με εμπιστεύονταν πολύ. Έρχονταν συχνά για θεραπείες και εξετάσεις, μετεγχειρητικά, και δεθήκαμε. Μετά από παρέμβασή του, η εκπαιδευτική μου άδεια εγκρίθηκε - άνευ αποδοχών- και έτσι μπόρεσα να εξιδεικευτώ στις μεταμοσχεύσεις και την καρδιακή ανεπάρκεια.». I planned each charted course, each careful step along the byway. Το 1993, αποφασίζει για να επιστρέψει στην Ελλάδα. «Ο κύκλος της εκπαίδευσής μου είχε πια κλείσει. Δεν ήθελα και τα παιδιά μου να μεγαλώσουν στο εξωτερικό. Έχοντας το όνειρο να γυρίσω για να προσφέρω στον τόπο μου, προχώρησα.»

Yes, there were times, I'm sure you knew / When I bit off more than I could chew. Η επιστροφή τον φέρνει αντιμέτωπο με την τραγική ελληνική πραγματικότητα. «Έκανα μια προσπάθεια να ενταχθώ στο Νοσηλευτήριο «Ωνάσειο Κ.Κ.». Κι εκεί πια, γνώρισα καλά τι σημαίνει ίντριγκα, πολιτική βρωμιιά, μέσον. Είχαμε σχεδόν αποφασίσει το πρόγραμμα που θα ακολούθησουμε στο ίδρυμα, αλλά η πρόσληψή μου δεν προχώρησε ποτέ. Προφανώς, κάποιοι δεν ήθελαν να προχωρήσει. Συναντήθηκα τότε με το Γεώργιο Αποστολόπουλο. Παραιτήθηκα από το Ε.Σ.Υ., πληρώνοντας μάλιστα και ένα πρόστιμο, και υπέγραψα συμβόλαιο μαζί του.». I faced it all and I stood tall and did it my way. Η συνεργασία του Σ.

Θεοδωρόπουλου με το Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών» διαρκεί μέχρι το 2003, όταν πια έρχεται η ώρα του Νοσηλευτηρίου «ΙΑΣΩ General». «Εδώ πια ένιωσα ότι βρίσκομαι στο κατάλληλο περιβάλλον για να εκφραστώ όπως ήθελα. Εκτός από την κλασική Καρδιοχειρουργική, στις 2 Δεκεμβρίου 1994 πραγματοποιήσαμε την πρώτη Off Pump εγχείρηση -έκτοτε διενεργήσαμε περί τα 700 ανάλογα χειρουργεία-, ανέπτυξα πρόγραμμα αντιμετώπισης καρδιακής ανεπάρκειας, λαμβάνοντας μάλιστα και σχετική άδεια από το κράτος, τοποθετήσαμε στην πορεία, συσκευές υποστήριξης της αριστερής κοιλίας. Αργότερα, το ίδρυμα υπέγραψε συνεργασία και με τον Μ. Υακούβ, με τον οποίο φυσικά και μπορούσα να συνεργαστώ άψογα, καθώς γνωριζόμασταν καλά.»

Με τη σύζυγό του Αγγελική και την κόρη τους Ιριγένεια στην αποφοίτηση της τελευταίας από το Λύκειο (2014)

Στ. Θεοδωρόπουλος
και Σ. Πράπας.
Μία στενή φιλία 25 χρόνων

I've loved, I've laughed and cried / I've had my fill, my share of losing / And now, as tears subside, I find it all so amusing. Έχουν περάσει 44 ολόκληρα χρόνια από τότε που ο Frank Sinatra πρωτοτραγούδησε τον ύμνο μιας γεμάτης ζωής. Έχουν περάσει 45 ολόκληρα χρόνια από την στιγμή που ο Σ. Θεοδωρόπουλος πρωτοτραγούδησε τον ύμνο της δικής του ζωής, με την εισαγωγή του στην Ιατρική Σχολή. Γέλασε, έκλαψε, ένωσε ολοκλήρωσε και απόλεια. Σήμερα, λίγο πριν η αυλαία πέσει, τα κοιτάζει πια όλα από απόσταση. Μια απόσταση που του δίνει την δυνατότητα να τα βρίσκει σχεδόν διασκεδαστικά. «Είχα την τύχη να μαθητεύσω κατά τη διάρκεια της καριέρας μου δίπλα σε σπουδαίους ανθρώπους. Π. Χρυσοσπάθης και Π. Μπάλας, Δ. Λαζαρίδης εμπνευστής, ο Μ. Γιακουβίτς δάσκαλος, ο Π. Σπύρου φίλος. Είχα παράλληλα την τύχη, μέσω της δουλειάς μου, να γνωρίζω σημαντικές προσωπικότητες του χώρου και να αναπτύξω ουσιαστικές σχέσεις μαζί τους. Ανδρέας Παπανδρέου, Γεώργιος Ράλλης, Μάνος Χατζιδάκις, Αντώνης Σμαράγκης και άλλοι. Η ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας. Με τίμησαν με τη φιλία τους. Εκτίμησαν πως ήμουν ο εαυτός μου, χωρίς ίχνος προσποίησης ή προσπάθειας να παίξω έναν ρόλο που δεν μου ταίριαζε. Είχα επίσης την ευτυχία να βιώσω μέσα από την δουλειά μου την αξία της φιλανθρωπίας. Με τον Μ.

Yακουβίτς χειρουργήσαμε σε χώρες της Αφρικής, στην Αίγυπτο, τη Μοζαμβίκη και αλλού. Αν ένας γιατρός σκεπτιέται την Ιατρική μόνο ως επάγγελμα, χωρίς να παρέχει φιλανθρωπικό έργο, έχει μάθει μόνο τη μισή χαρά. Αυτές τις καλές στιγμές κρατώ μέσα μου. Τα υπόλοιπα - ίντριγκες, κακίες, μισαλλοδοξίες- δεν με αφορούν πια. Έχουν φθίνει τόσο στο πέρασμα των χρόνων, που είναι σαν να μην υπήρξαν ποτέ.»

For what is a man, what has he got? / If not himself, then he has naught / To say the things he truly feels and not the words of one who kneels / The record shows I took the blows and did it my way. Το ποιος άνδρας θέλησε να είναι, τα όσα απέκτησε ή έχασε από τύχη, τα όσα έζησε ή δεν έζησε από επιλογή, όλα αυτά συνθέτουν τους στίχους του τραγουδιού της ζωής του Στέργιου Θεοδωρόπουλου. Ενός τραγουδιού που ο ίδιος ερμήνευσε όχι στη σκηνή της Λυρικής, αλλά στη σκηνή της ελληνικής Καρδιοχειρουργικής. «Οι πιο ειλικρινείς σχέσεις που ανέπτυξα ποτέ ήταν με τους ασθενείς μου. Τους κοίταζα στα μάτια και τους έλεγα πάντα την αλήθεια. Έχω το μετωπό μου καθαρό. Και την συνείδησή μου ήρεμη». Η ιστορία αποφάνθηκε. Ο Στέργιος Θεοδωρόπουλος, σαν άλλος Frank, έχει κάθε δικαίωμα να λέει πως. Yes, I did it my way.

Άγγελος Κατσιάνης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλευτήριου «ΙΑΣΩ General»

«Μεγάλωσα ως Έλληνας μετανάστης στο εξωτερικό... Θαυμάζω αυτούς τους ανθρώπους, που με την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο, αφήνουν πίσω τα παρελθόν τους και πορεύονται σε ένα αβέβαιο μέλλον... Η απόφασή μου να γίνω γιατρός συνδέεται με μια συνειδητοποίηση... Για πολλά χρόνια, οι Έλληνες μετανάστες έπρεπε να επισκέπτονται Γερμανούς γιατρούς... Σκέφτηκα, λοιπόν, πως αν επιλέξω την Ιατρική, θα βοηθήσω ώστε να αλλάξει αυτό το δεδομένο... Και φυσικά, θα βοηθούσα τους δικούς μου ανθρώπους...»

«Έχοντας επιστρέψει στην Αθήνα από τη Γερμανία, έμαθα πως υπάρχει έλλειψη Θωρακοχειρουργού στον Έβρο... Είπα θα το κάνω εγώ... Άλλωστε, η Χειρουργική μου άρεσε... Ανέκαθεν, έφτιαχνα πράγματα, προσπαθούσα να διορθώσω οτιδήποτε χαλασμένο... Θυμάμαι με νοσταλγία τα χρόνια της ειδικεύσής μου στα Νοσοκομεία Γενικό Κρατικό Νίκαιας, «Ιπποκράτειο» και Παιδών «Αγία Σοφία»... Είχα την τύχη να συνεργαστώ με τους Μ. Γεραζούνη, Ι. Βομβογιάννη και Ι. Στήνιο, κατά τη διάρκεια της ειδικότητάς μου... Ανθρώποι αφιερωμένοι στην επιστήμη τους... Με δίδαξαν ήθος και πάθος για τη δουλειά...»

«Δυστυχώς, το τέλος της ειδικεύσής μου, με βρήκε άνεργο με την οικογένειά του στην Αλεξανδρούπολη, σε αναμονή εύρεσης θέσης στο νεοσύστατο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο... Η υπομονή εξαντλήθηκε σταδιακά, το όνειρο εγκαταλήφθηκε και η επιστροφή στην Αθήνα ήταν μεθόδρους... Στάθηκε πολύ τυχερός που βρέθηκε στο πλευρό του Σ. Θεοδωρόπουλου, με την επιστροφή μου στην Αθήνα... Έχουμε δέσει σαν χαρακτήρες... Έχοντας συνεργαστεί με διάφορα ιδρύματα και Καρδιοχειρουργούς, επιμένω στη σημασία της «χημείας» μεταξύ των συνεργατών...»

«Αισθάνομαι τυχερός που μπορώ κάθε μέρα να ηγαίνω στη δουλειά μου και να χαίρομαι για αυτό... Πιστεύω πως οι καλές συνεργασίες διασφαλίζουν κατά ένα μεγάλο ποσοστό την έκβαση ενός χειρουργείου... Είμαι χαρούμενος εκεί που είμαι... Ανεξάρτητα, αν κάπου αλλού θα μπορούσα να εξασφαλίσω υψηλότερες αποδοχές... Με τα χρόνια, κατάφερα να αφήνω τα συναισθήματά μου εκτός χειρουργικής αίθουσας... Έχω σκληρύνει... Θέλω να υπάρχουν όρια... Είμαι εκεί για να υπηρετώ τους ασθενείς, αλλά όχι για να γίνω φίλος μαζί τους... Πρέπει να διατηρώμε τους ρόλους μας... Ένας Χειρουργός δεν πρέπει να κυριεύεται από τα συναισθήματά του... Μόνο έτσι υπηρετεί το ρόλο του και δρα με βάση το τι πρέπει να γίνει, ακόμη και όταν κάτι δεν ηγαίνει καλά... Χαίρομαι κάθε φορά που βοηθώ Ιατρικά έναν ασθενή... Αλλά αυτό είναι δεύτερο... Προέχει το καθήκον μου να φροντίσω να κάνω το καλύτερο δυνατό για εκείνον...»

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή Αθηνών, 1982-1988
- Ειδικείωση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. Αλεξανδρούπολης και Διδυμοτείχου, 1989-1991
- Ειδικείωση στη Θωρακοχειρουργική, Γ.Κ.Ν. Νίκαιας, 1991-1994
- Ειδικείωση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Ιπποκράτειο» Αθηνών και Παιδών «Αγία Σοφία», Αθήνα, 1994-1997
- Συνεργάτης «Ιατρικού Κέντρου Αθηνών», 2002-2003
- Συνεργάτης «ΙΑΣΩ General», Αθήνα, 2003- σήμερα

Νικόλαος

• Διευθυντής Β΄ Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General»

Μιχαλόπουλος

Όταν ο Λακεδαιμόνιος σοφός Χείλων ερωτήθηκε από έναν μαθητή του «Τι το χαλεπώτερον;», απάντησε: «Το γινώσκειν εαυτών. Πολλά γαρ υπό φιλαυτίας, έκαστον εαυτώ προτιθέναι –Το να γνωρίζεις τον εαυτό σου. Διότι κάθε ένας, λόγω του εγωισμού του, προσθέτει πολλά καλά στο άτομό του». Τη συσκότιση αυτή της κρίσης του αυτοκρινόμενου από την φιλαυτία φρόντισε ο ίδιος φιλόσοφος να την ξεκαθαρίσει με ένα άλλο λακωνικό απόφθεγμα. «Παις ων κόσμιος ίσθι, ηβών εγκρατής, μέσος δίκαιος, πρεσβύτερος σοφός. - Να είσαι ως παιδί κόσμιος, ως έφηβος εγκρατής, ως άνδρας δίκαιος, ως γέροντας σοφός»... Ως παιδί, ο Νικόλαος Μιχαλόπουλος διακατέχεται αναμφισβήτητα από μια έμφυτη κοσμιότητα. Ως έφηβος, στις αρχές της δεκαετίας του '70, αναμφισβήτητα από μια έμφυτη εγκράτεια. Γιος, εγγονός και ανιψιός Ιατρών υιοθετεί μια «ευγενική» στάση σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής του. Η μόνη στιγμή που αντιτίθεται στην οικογένεια και στις «επιταγές» της είναι λίγο πριν την εισαγωγή του στο Πανεπιστήμιο. «Ο πατέρας μου δεν ήθελε να ασχοληθώ με την Ιατρική. Μάλλον ήταν κατηγορηματικά αντίθετος με αυτό το ενδεχόμενο. Ήθελε να ζήσω μια ήρεμη ζωή, να επιλέξω ένα επάγγελμα που θα μου εξασφάλιζε μια ποιοτικότερη καθημερινότητα. Όμως για μένα ήταν στόχος ζωής. Παρακούοντας τον, λοιπόν, για πρώτη φορά, εισάχθηκα στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, το 1976, από όπου και αποφοίτησα το 1982».

Η φιλοδοξία του νέου άνδρα δεν έρχεται στιγμή αντιμετώπιη με την κοσμιότητα και την εγκράτεια του. Ολοκληρώνοντας την στρατιωτική του θητεία ως Ιατρός στο Νεοχώριον Ορεσιτιάδας, επιστρέφει στην Αθήνα, όπου και ξεκινά την ειδίκευσή του στη Γενική Χειρουργική στην αντίστοιχη κλινική του Νοσοκομείου «Παμμακάριστος». «Ήθελα μια «βαριά» ειδικότητα. Ο πατέρας μου ήταν Καρδιολόγος, ο παππούς Παθολόγος. Εγώ λάτρευα την Χειρουργική. Με εξιτάρει. Πίστευα ότι θα καταφέρω. Μόλις τελείωσα τη Γενική Χειρουργική βρήκα θέση στην Καρδιοχειρουργική Κλινική του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., υπό την διεύθυνση του κ. Γ. Σανούδου, όπου και έμεινα έως το 1992».

Κείμενο: Νάνου Χρηστίδη

Ός ενήλικας άνδρας πια και έχοντας μάθει να παλεύει ενάντια στην ανθρώπινη φιλαυτία του, ο Ν. Μιχαλόπουλος, αφού περνά ένα χρόνο δοκιμάζοντας τον εαυτό του στο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», καλείται να γίνει μέλος μιας σπουδαίας ομάδας, στελεχώνοντας ένα από τα σπουδαιότερα Καρδιοχειρουργικά Κέντρα. «Εντάχθηκα στην ομάδα του κ. Α. Μιχάλη στο «Ωνάσειο Κ. Κ.». Μάλιστα, συμμετείχα στο πρώτο περιστατικό που χειρούργησε εκεί η ομάδα. Έκτοτε, ακολούθησαν χιλιάδες –στα 11 χρόνια που συνεργαστήκαμε, αντιμετωπίσαμε τουλάχιστον 6.000 περιστατικά. Φουλ δουλειά, ατελείωτα εικοσιτετράωρα, εφημερίες, ξενύκτια, καλοκαίρια και χειμώνες μέσα στην κλινική. Σπουδαίο σχολείο, μοναδικές εμπειρίες. Άλλαξα σαν άνθρωπος και βέβαια ωριμάσα ως Καρδιοχειρουργός...».

Η ωριμότητα σε συνδυασμό με την αίσθηση δικαίου που έχει αναπτυχθεί έντονα οδηγεί τον Ν. Μιχαλόπουλο, το 2003, να δοκιμάσει τον εαυτό του και να αφήσει και σε νεότερους την ευκαιρία να δοκιμαστούν στο περιβάλλον του «Ωνασείου Κ. Κ.». Εντάσσεται ως εξωτερικός συνεργάτης στο δυναμικό του Νοσοκομείου «ΙΑΣΩ General», όπου και παραμένει έως σήμερα. «Όταν ήρθα εδώ, η δραστηριότητα του νοσοκομείου όσον αφορά την Καρδιοχειρουργική μετρούσε μόλις ένα χρόνο λειτουργίας. Το θεώρησα πρόκληση, στην οποία θέλω να πιστεύω πως κατάφερα να ανταποκριθώ. Έχουμε δημιουργήσει μια από τις εμπειρότερες ομάδες, μια οργανωμένη ομάδα με καλούς Καρδιοχειρουργούς και καλά υποστηρικτικά στελέχη...».

Σήμερα, στην πιο ώριμη και ουσιαστική στιγμή της ζωής του, στα 53 του χρόνια, ο Ν. Μιχαλόπουλος απέχει αναμφισβήτητα από την σοφία εκείνη που συνδέεται με το γήρας. Αυτό δεν σημαίνει ότι απέχει από την σοφία όπως ως έννοια συνδέεται με την γνώση του εαυτού του. Ακόμη και αν αυτό το «ζητούμενο» θεωρείται το «καλεπώτερον» όλων. «Σκέφτομαι το πρώτο Καρδιοχειρουργικό περιστατικό που έκανα κάποτε σαν να ήταν χτες. Ήμουνα άπινος από εφημερία και ο κ. Σανούδος με κάλεσε να συμμετάσχω στο χειρουργείο. Το θεώρησα την σημαντικότερη στιγμή της ζωής μου. Έκτοτε, άλλαξαν πολλά. Τότε χειρουργούσαμε ένα περιστατικό για 8-10 ώρες. Σήμερα, με την εμπειρία και την πρόοδο στις τεχνικές, με την οργάνωση και την κατανόηση της αξίας της έννοιας της ομάδας στην Καρδιοχειρουργική πρακτική, όλα έχουν γίνει ευκολότερα. Αν και πάλι, στην ειδικότητά μας, το μόνο σίγουρο είναι ποτέ δεν πέφτουμε σε ρουτίνα. Αυτή είναι και η μαγεία της. Γι' αυτό και δεν μετανιώνω ούτε στιγμή για την εμπλοκή μου με την Καρδιοχειρουργική...».

Κωνσταντίνος Μαρκάκης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «ΙΑΣΩ General»

«Λένε ότι, η απόφαση είναι το ήμισυ της εκτέλεσης, και στη δική μου ζωή αυτό το αξίωμα είχε απόλυτη εφαρμογή... Ήμουν μικρό παιδί, θυμάμαι, όταν έκπληκτοι οι δικοί μου με άκουγαν να δηλώνω πως, όταν μεγαλώσω θα γίνω γιατρός, καθώς αδυνατούσαν να με πιασθούν ή να κατανοήσουν τι με ώθούσε προς αυτή την κατεύθυνση, αφού στο ευρύ περιβάλλον δεν υπήρχε κάποιος ο οποίος να λειτουργεί ως πρότυπο... Εγώ όμως το είπα και το έκανα... Μη καταφέρνοντας να εισαχθώ σε Ελληνικό Πανεπιστήμιο, έφυγα το 1986 για την Ιταλία, όπου φοίτησα στην Ιατρική Σχολή του Μιλάνο... Η επιστροφή στην Ελλάδα, το 1993, συνδυάστηκε με την εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων και της Υπηρεσίας Υπαίθρου... Αμέσως μετά, ξεκίνησα την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική, στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων, όπου παρέμεινα για μια τετραετία... Η απόφαση για την εμπλοκή μου με την Καρδιοχειρουργική είχε επίσης παρθεί νωρίς και δεν ετίθετο θέμα αλλαγής... Οι λεπτοί χειρισμοί που απαιτούνται, η ακριβής δουλειά, η επιμονή και η γνώση που χρειάζονται, με είχαν κερδίσει εξαρχής και ήξερα πως σε αυτό τον τομέα θα ήμουν ικανός και ικανοποιημένος... Για το σκοπό αυτό, εντάχθηκα στη Β' Καρδιοχειρουργική Κλινική του Νοσηλευτηρίου «Ωνάσειο Κ.Κ.», υπό τη Διεύθυνση του Άλκη Μιχάλη και κατόπιν βρέθηκα στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» για την ειδίκευση στη Θεωρακοχειρουργική...»

«Θα έλεγα πως στάθηκα τυχερός, καθώς η λήψη τίτλου ειδικότητας σήμανε και την έναρξη της συνεργασίας μου με το Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», ως μέλος της ομάδας του Ιωακείμ Παναγιώτου... Εκεί συγκροτήθηκα ως Χειρουργός, έτσι ώστε μια τετραετία αργότερα, να μπορώ να διεκδικώ μια καλύτερη θέση, στο Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General», τόσο ως συνεργάτης του Νικόλαου Μιχαλόπουλου όσο και ως αυτόνομος Καρδιοχειρουργός... Παράλληλα, είχα τη δυνατότητα να ολοκληρώσω τη Διδακτορική Διατριβή μου, με τίτλο «Ο Ρόλος της Θυρεοειδούς Ορμόνης στην Καρδιακή Αναδιαμόρφωση, μετά από Πειραματικό Εμφραγμα Μυοκαρδίου», στο Πανεπιστήμιο Αθηνών... Επειδή ανέκαθεν υπήρξα ισχυρογνώμων αλλά και ρεαλιστής, γνωρίζω καλά πως για να αγγίξω την αριστεία θα πρέπει να μετεκπαιδευτώ περαιτέρω στον τομέα μου, σε κάποιο κέντρο του εξωτερικού... Έχω ήδη προχωρήσει σε σχετικές διαδικασίες για την εύρεση μιας θέσης στην Αγγλία... Ίσως να το είχα κάνει πιο νωρίς, αν δεν είχα δημιουργήσει οικογένεια... Ωστόσο, στη σύζυγό μου οφείλω το ήμισυ των όσων έχω πετύχει και θα πετύχω, γιατί χωρίς τη συμπαράσταση και την κατανόησή της, κάθε επόμενο βήμα θα ήταν αβέβαιο και ανούσιο... Εκείνη, άλλωστε, μου χάρισε δυο υπέροχα παιδιά για τα οποία οφείλω να γίνωμαι καλύτερος άνθρωπος και γιατρός...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 4 Ιανουαρίου 1968
- Ιατρική Σχολή, Università Degli Studi di Milano, Ιταλία, 1986 – 1992
- Στρατιωτική Θητεία, 1993 – 1995, Υπηρεσία Υπαίθρου, 1995 – 1996
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. Χανίων, 1996 – 1999
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Ωνάσειο Κ.Κ.», 2000 – 2001
- Ειδίκευση στη Θεωρακοχειρουργική, Νοσ. «Ευαγγελισμός», 2002 – 2004
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», 2004 – 2007
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «ΙΑΣΩ General», 2007 – σήμερα

Γεώργιος Αναστασιάδης

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «ΙΑΣΩ General»

«Η απόφασή μου να γίνω γιατρός συνδέεται αδιαμφισβήτητα με τον πατέρα μου, ο οποίος ήταν και ο ίδιος γιατρός... Παθολόγος... Πιστεύω πως τα παιδιά των γιατρών έχουν μια έφεση προς το επάγγελμα αυτό... Τα περισσότερα καταλήγουν να ακολουθούν τη σταδιοδρομία του πατέρα...» Κατά τη διάρκεια των σπουδών μου, δεν σκέφτηκα ούτε στιγμή να ακολουθήσω την Παθολογία, ως ειδικότητα... Ενδόμυχα, ήθελα να αποφύγω ότι, οι άλλοι θα θεωρούσαν «έτοιμος» δρόμος... Καλώς ή κακώς, γοητεύτηκα από την Καρδιοχειρουργική... Εκείνη την περίοδο, η ειδικότητα βρίσκονταν στο ζενίθ της, με τους Π. Σπύρου, Χ. Λόλα, Γ. Τόλη και άλλους να μεσουρανούν χειρουργικά και να πετυχαίνουν πρωτίες σε πανελλαδικό επίπεδο...»

«Από την στιγμή που ξεκίνησα την ειδικέυσή μου στη Γενική Χειρουργική, συνειδητοποίησα πως ο δημόσιος τομέας δεν με ενδιέφερε ως χώρος εργασίας για το μέλλον... Ίσως γιατί χρειάστηκε να θητεύσω σε αρκετά δημόσια νοσοκομεία, εκείνα τα χρόνια... Η εμπειρία μου στο «Ωνάσειο Κ.Κ.» θεωρώ πως ήταν καθοριστική, ώστε η συνειδητοποίηση να γίνει απόφαση... Ολοκληρώνοντας, λοιπόν, την Καρδιοχειρουργική ειδικότητα, αναζήτησα μια θέση εργασίας στον ιδιωτικό τομέα... Έτσι γνώρισα το Νικόλαο Μιχαλόπουλο, με τον οποίο συνεργάζομαι αρμονικά από το 2007...»

«Με προβληματίζει το γεγονός ότι η κρίση που ταλανίζει τη χώρα, οδηγεί τους Έλληνες ασθενείς στο δημόσιο τομέα... Το μέλλον μοιάζει δυσόιο για όσους επέλεξαν τον ιδιωτικό τομέα...»

«Δεν είμαι κατά του θεσμού του γάμου... Απλά εναντιώνομαι όταν ένας γάμος λαμβάνει χώρα συμβατικά... Δεν είμαι από τους ανθρώπους που λένε, ως παντρευτός και ό,τι γίνει... Δεν θέλω να ξεκινήσω έτσι... Ελέπω καθημερινά τόσα διαζύγια και αποθαρρύνομαι... Δεν θα έπρεπε εξαρχής να γίνουν αυτοί οι γάμοι... Ίσως αποφασίσω να παντρευτώ λίγο πριν τη συνταξιοδότησή μου... Τότε, θα έχω όλο τον ελεύθερο χρόνο να ασχοληθώ μόνο με την οικογένειά μου...»

«Εδώ και εννέα χρόνια, παρακολουθώ καθημερινά μαθήματα πιάνου... Μετά από μια κουραστική ημέρα στο χειρουργείο, φροντίζω να μην παραλείπω ποτέ να κάθομαι στο πιάνο και να γεμίζω το σαλόνι με νότες και μελωδίες...»

«Αν γύριζα το χρόνο πίσω, θα άλλαζα μόνο τη συμπεριφορά μου προς κάποιους ανθρώπους... Δεν θα άλλαζα τίποτα όσον αφορά στα επαγγελματικά μου βήματα... Το αίμα μου είναι πάντως πως δεν θα έμεινα στη διαδικασία των πανελλαδικών εξετάσεων... Θα έφευγα κατευθείαν για Αμερική και ίσως να μην γύριζα ποτέ...»

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή «Α.Π.Θ.», 1990-1996
- Στρατιωτική θητεία και ειδικέυση στη Γενική Χειρουργική, 424 Γ.Σ.Ν. Θεσσαλονίκης, 2000-2001
- Ειδικέυση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. «Γ. Παπανικολάου», 2001 - 2003
- Ειδικέυση στη Θωρακοχειρουργική, Γ.Ν. «Γ. Παπανικολάου» (2003) και Γ.Ν. «Μεταξά», 2006 - 2007
- Ειδικέυση στην Καρδιοχειρουργική, «Ωνάσειο Κ.Κ.», 2004-2006
- Συνεργασία με το Νοσηλεύτριο «ΙΑΣΩ General», Ομάδα Νικόλαου Μιχαλόπουλου, 2007 - σήμερα

Θεοφάνης Τζαναβάρας

873

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «ΙΑΣΩ General»

«Στον πατέρα μου, ο οποίος υπήρξε Στρατιωτικός, οφείλω δυο σημαντικά πράγματα: την αγάπη μου για τις ρίζες μου -την Κορινθία και τη Μαγνησία- αλλά και την απόφασή μου να γίνω γιατρός, χωρίς το τελευταίο να αποτελεί συνειδητή του κίνηση... Ωστόσο, το πάθος του για ευρεία μόρφωση και η μεγάλη βιβλιοθήκη που διατηρούσε, με έφεραν σε επαφή με επιστημονικά συγγράμματα, οπότε η Ιατρική μπήκε στη ζωή μου με εικόνες του ανθρώπινου σώματος από βιβλία Ανατομίας και Φυσιολογίας... Ήμουν τόσο αίσιμος και αποφασισμένος, ώστε ενώ απέτυχα την εισαγωγή μου στην Ιατρική Σχολή στην Ελλάδα, μεταίκοησα στην Κατάνια της Ιταλίας, όπου εγγράφηκα στο τοπικό Πανεπιστήμιο... Η γνωριμία μου με τον διάσημο Καθηγητή Καρδιοχειρουργικής, Antonio Maria Calafiore, ο οποίος χαιρεί παγκόσμια αναγνώριση για το πρωτοποριακό έργο του, στάθηκε αρκετή για να εμπλακώ με την Καρδιοχειρουργική... Στην Ιταλία, σε αντίθεση με το Ελληνικό Σύστημα Εκπαίδευσης, η ειδικέυση περιελάμβανε πέντε χρόνια παρακολούθησης αμιγώς στην Καρδιοχειρουργική, με ενδιάμεσα διαστήματα παρουσίας σε άλλες συναφείς κλινικές, όπως αυτή της Θωρακοχειρουργικής, της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας και της Γενικής Χειρουργικής... Με την επιστροφή μου στην Ελλάδα, εντάχθηκα στο δυναμικό του Νοσηλεύτριου «Ερρίκος Ντυνάν», ως βοηθός του Σωτήριου Πράπα, προσωπικού φίλου του Καθηγητή Α.Μ. Calafiore... Για μια τριετία, εκπαιδεύτηκα στην τεχνική της πάλλουσας καρδιάς και θεωρώ σημαντική στιγμή της καριέρας μου την αποκτηθείσα εμπειρία... Αργότερα, ένιωσα έτοιμος να αποχωρήσω, με αποτέλεσμα τη συνεργασία μου με το Νοσηλεύτριο «ΙΑΣΩ General», την οποία διατηρώ έως και σήμερα...»

«Ταυτόχρονα με τις προσπάθειές μου να εξελιχθώ επαγγελματικά, με την επιστροφή μου, πρωτοστάτησα στην ίδρυση του «Συλλόγου Καρδιοπαθών Ελλάδος», ενός μη κερδοσκοπικού σωματίου, με σκοπό τη συλλογή μέσων, πάγιου και έμψυκου υλικού, ώστε να επιτευχθεί δωρεάν Καρδιοχειρουργική παρακή κυρίως σε απόρους... Αυτό, βέβαια, απαιτεί συλλογική προσπάθεια και πολύ χρόνο για την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του -κατά συνέπεια, αρκετό προσωπικό χρόνο και ενέργειες, ώστε ο σκοπός να γίνεται πράξη... Ωστόσο, θεωρώ θηκή μου υποχρέωση να κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ για το συνάνθρωπο που δεν έχει τις ίδιες ευκαιρίες στην ίση... Η δημιουργία οικογένειας και η απόκτηση της κόρης μου, άλλαξαν πολλές από τις προτεραιότητες και με έκαναν να επαναπροσδιορίσω τα σχέδια μου... Αυτή την στιγμή, η «πρόγνωση» για τους νέους επιστήμονες του χώρου μας είναι απαισιόδοξη, γι' αυτό και μεγάλος αριθμός συναδέλφων μεταναστεύει στο εξωτερικό, σε αναζήτηση ενός καλύτερου μέλλοντος... Ίσως να το έκανα κι εγώ, καθώς πάντα ήθελα να εξειδικευτώ στην καρδιακή ανεπάρκεια και τις μεταμοσχεύσεις... Δεν ξέρω αν θα το πετύχω ή όχι... Αυτό που ξέρω με βεβαιότητα είναι πως με ευχαριστεί περισσότερο η εφαρμογή του κλινικού έργου, από την ενασχόληση με τη συγγραφή επιστημονικού ή Ακαδημαϊκού... Θα μπορούσα να ενταχθώ στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, αν μου δινόταν η ευκαιρία, και να παράγω στις χειρουργικές αίθουσες...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 18 Αυγούστου 1978
- Ιατρική Σχολή, University of Catania, Κατάνια, Ιταλία, 1996- 2002
- Ειδικέυση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Catania University Hospitals», Κατάνια, Ιταλία, 2002 - 2008
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Ερρίκος Ντυνάν» (2008 - 2011) και Νοσ. «ΙΑΣΩ General», 2011 - σήμερα

Κωνσταντίνος
Μαρκάκης

Θεοφάνης
Τζαναβάρας

Επί του πειστηρίου:
Ο Θ. Τζαναβάρας
μετακινήθηκε
το 2014 στο
«Ιατρικό Κέντρο
Αθηνών»

Βασίλειος Κωτσής

• Διευθυντής Κέντρου Πάλλουσας Καρδιάς
Νοσηλεύτήριο «ΙΑΣΩ General»

«Είχα την τύχη και ευλογία να έχω δυο γονείς σπουδαίους, οι οποίοι προσάρμοσαν τη ζωή τους πάνω στη δική μου εξέλιξη... Η δυσμενής μετάθεση του πατέρα μου στον Πειραιά, ως δημοσίου υπαλλήλου, αποτέλεσε μια καλή αφορμή για να μετακομίσουμε οικογενειακά στην πρωτεύουσα –από τη Ναύπακτο που διαμέναμε-, προκειμένου να έχω πρόσβαση σε καλύτερη και ποιοτικότερη μόρφωση... Φοίτησα, λοιπόν, στο 10ο Λύκειο Αρρέων, με σκοπό φυσικά να εισαχθώ στην Ιατρική... Επρόκειτο για μια απόφαση που εκείνοι πήραν για μένα, διακρίνοντας τις ικανότητες και δυνατότητές μου, καθώς υπήρξα άριστος μαθητής από τα χρόνια του Δημοτικού έως και το τέλος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης... Εκτός από άριστος μαθητής, ήμουν κι άριστος αθλητής... Διακρίθηκα σε αγώνες στίβου, στην ταχύτητα, τη ρήψη σφαίρας και άλλα –με ό,τι και αν καταπιάνομαι, είχα πάντα την πρωτιά...»

«Η εισαγωγή μου στην Στρατιωτική Ιατρική Σχολή της Αθήνας, το 1979, αν και έγινε αποδεκτή ως επιτυχία, δεν ικανοποίησε τον πατέρα μου, ο οποίος, έχοντας ήδη ένα γιο Αξιωματικό –τον αδερφό μου-, δεν ήθελε να εμπλεκώ με το στρατό... Έδωσα ξανά εξετάσεις και την επόμενη χρονιά, εισάχθηκα στην Ιατρική Σχολή της Αθήνας... Ως φοιτητής, σκεφτόμουν να ακολουθήσω Γυναικολογία –ήταν δεδομένη μια Χειρουργική ειδίκευση-, αλλά δεν είχα ακόμη κατασταλάξει επακριβώς... Διατηρούσα τότε δεσμό με μια κοπέλα, της οποίας ο πατέρας ήταν Γυναικολόγος και προφανώς είχα επηρεαστεί... Κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής μου θητείας ωστόσο, ο πατέρας μου υπέστη έμφραγμα του μυοκαρδίου και υπεβλήθη σε χειρουργική επέμβαση... Τότε αποφάσισα να γίνω Καρδιοχειρουργός, διαισθανόμενος ότι κάποια στιγμή θα με χρειαστεί...Όπως και έγινε, καθώς τον Ιούλιο του 2006 χρειάστηκε άμεση χειρουργική επέμβαση. Τον αντιμετώπισα σαν κάθε ασθενή και έκτοτε, βλέπω κάθε ασθενή σαν να είναι πατέρας μου...»

Κείμενο: Νάνου Χρηστίδη

Επί του πιαστήριου:
Το 2014, ο Β. Κωτάς
μετακινήθηκε
στο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών»

«Η ειδικέυσή μου στη Γενική Χειρουργική έλαβε χώρα στο Ναυτικό Νοσοκομείο και στη συνέχεια, εντάχθηκα στη Θωρακοχειρουργική Κλινική του Νοσοκομείου «Αρεταίειο»... Λαμβάνοντας υποτροφία από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, έφυγα για το Λονδίνο, όπου αρχικά εκπαιδεύτηκα στη Γενική Χειρουργική στο Νοσοκομείο «St. Mary's», βοηθώντας παράλληλα τον Sir Magdi Yasoub σε χειρουργεία καρδιάς στο Νοσοκομείο «Old Court Hospital», αξιοποιώντας τη γνώριμία που προέκυψε μέσω του συνεργάτη του Στέργιου Θεοδωρόπουλου... Κατόπιν ακολούθησε ειδικέυση στην Καρδιοχειρουργική, στα Νοσοκομεία «Guy's Hospital» και «St. Mary's Hospital», για να καταλήξω στο Νοσοκομείο «Royal Brompton» για ένα χρόνο... Το 1995, μετέβηκα στο Εδιμβούργο, όπου ολοκλήρωσα την ειδικέυσή μου στα Νοσοκομεία «City Hospital» και «Royal Infirmary»... Η γνωριμία μου με τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Αναγνωστόπουλο, αποτέλεσε την αιτία του ταξιδιού μου στην Αμερική, με σκοπό την περαιτέρω μετεκπαίδευσή μου, η οποία πραγματοποιήθηκε στα Νοσοκομεία «Saint Luke's Hospital» και «Saint Mary's Hospital» του Πανεπιστημίου της Columbia, ως Senior Fellow... »

«Ο επαναπατρισμός έφερε και τη συνεργασία με τον Στρατή Παττακό, στο Νοσηλεύτήριο «Υγεία», η οποία διήρκεσε για μια δετία περίπου... Το Δεκέμβριο του 2000, ο τότε Πρόεδρος του Νοσηλεύτηριου «Ερρίκος Ντυνάν» με κάλεσε να συζητήσουμε την προοπτική οργάνωσης Καρδιοχειρουργικής Κλινικής... Μου πρόσφερε θέση Διευθυντή, αλλά τότε δεν ένιωθα έτοιμος για ένα τέτοιο βήμα... Έθεσα εαυτόν στην υπηρεσία του ιδρύματος και της κλινικής, της οποίας τη Διεύθυνση ανέλαβε κατόπιν και δικής μου συναίνεσης ο Σωτήριος Πράπας... Παρέμεινα εκεί για δέκα ολόκληρα χρόνια, στα οποία αφοσιώθηκα στην τεχνική της πάλλουσας καρδιάς, την οποία πίστεψα και υποστηρίζω ακόμη ως καλύτερη λύση για τον ασθενή... Δυστυχώς, η τεχνική δεν ταχάνει της προβολής που της αξίζει στη χώρα μας, αν και για τόσα χρόνια εφαρμόζονταν συστηματικά στο Νοσηλεύτήριο «Ερρίκος Ντυνάν»... Το γεγονός αυτό έγινε αιτία και αφορμή να πάρω την απόφαση να δημιουργηώ ένα Κέντρο Πάλλουσας Καρδιάς, στο Νοσηλεύτήριο «ΙΑΣΩ General», του οποίου και ανέλαβα τη Διεύθυνση...»

Ο Β. Κωτάς, με τα άλλα μέλη της ΚΡΧ Κλινικής του «Ερρίκος Ντυνάν», σε στιγμιότυπο με τον Federico Benetti (2004)

Εκτός από κάποιους συναδέλφους που ειδικεύτηκαν στην Αμερική και κατέχουν τα American Boards –συμπεριλαμβανομένου και εμού-, οι περισσότεροι εκπαιδεύτηκαν εμπειρικά –το να μπαίνεις στα χειρουργεία, ακόμη και στο εξωτερικό, και να παρακολουθείς τον Χειρουργό δεν σε διδάσκει... Αν μετανιώω για κάτι, στη μέχρι τώρα πορεία μου, είναι το ότι έπρεπε να έχω φύγει στην Αμερική ώστε να σπουδάσω εκεί...»

«Τα δυο απαραίτητα συστατικά που συνιστούν έναν άριστο Καρδιοχειρουργό –εκτός της εκπαίδευσης- είναι η αφοσίωση και το ήθος... Υπάρχουν συνάδελφοι που ενδιαφέρονται περισσότερο για την προβολή τους, παρά για τα χειρουργεία τους... Δεν μου άρεσε ποτέ το μάρκετινγκ... Δεν τρέχω σε ημερίδες και συγκεντρώσεις για να αναδειχθώ... Προτιμώ να μιλάω επιστημονικά και να βρίσκομαι ο ίδιος στην αίθουσα του χειρουργείου με τον ασθενή μου και όχι κάποιος άλλος αντ' εμού –όπως συνηθίζεται σε πολλές περιπτώσεις...»

«Η σύζυγός μου είναι συνάδελφος και μάλιστα εξίσου αφιερωμένη και αφοσιωμένη στην επιστήμη της... Ο πατέρας της υπήρξε Καρδιοχειρουργός με λαμπρή εκπαίδευση, αν και στην καριέρα του ασχολήθηκε περισσότερο με επεμβάσεις θώρακα... Αποκτήσαμε μια κόρη, η οποία έμαθε μαζί μας να εκτιμά την Ιατρική και τις θυσίες που απαιτεί... Έχει ήδη εκδηλώσει ενδιαφέρον να ακολουθήσει τα βήματά μας, γι' αυτό και την προετοιμάζουμε να φύγει για σπουδές στην Αμερική... Όταν δεν χειρουργώ, λατρεύω να ταξιδεύω... Η αγαπημένη μου συνήθεια κάποτε, όταν είχα το χρόνο, ήταν να μπαίνω στο αυτοκίνητο χωρίς να γνωρίζω τον προορισμό –έχει τύχει να οδηγήσω έως το Μόναχο και να επιστρέψω αυθιμερόν... Όταν πάλι δεν ταξιδεύω, κατασκευάζω... Το σπίτι μου είναι για μένα ένα τεράστιο πεδίο έκφρασης, όπου πειραματίζομαι με κατασκευές... Το μυαλό και τα χέρια μου βρίσκονται πάντα σε εγρήγορση...»

Β. Κωτάς

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Θέρμο, Αιτωλοακαρνανία, 26 Μαΐου 1961
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Καποδιστριακό» Αθηνών, 1980 - 1986
- Στρατιωτική θητεία, 1987 - 1989
- Ειδικέυση στη Γενική Χειρουργική, Ναυτικό Νοσοκομείο, Αθήνα, 1988-9, Νοσοκομείο «Αρεταίειο», Αθήνα, 1989 - 1991
- Ειδικέυση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «St. Mary's», Λονδίνο, Αγγλία, 1991 - 1992
- Ειδικέυση στην Καρδιοχειρουργική και Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «Guy's Hospital», «St. Mary's» και «Royal Brompton», Λονδίνο, Αγγλία, 1993 - 1995
- Ειδικέυση στην Καρδιοχειρουργική και Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «City Hospital» και «Royal Infirmary», Εδιμβούργο, Σκωτία, 1995 - 1997
- Μετεκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Saint Luke's Hospital» και «Saint Mary's Hospital», Milwaukee, ΗΠΑ, 1997 - 1998
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Υγεία», Αθήνα, 1998 - 2000
- Εσωτερικός συνεργάτης Νοσ. «Ε. Ντυνάν» 2001-2006
- Αναπληρωτής Διευθυντής ΚΡΧ Κλινικής, Νοσ. «Ερρίκος Ντυνάν», Αθήνα, 2006 - 2011
- Διευθυντής, Κέντρο Πάλλουσας Καρδιάς, Νο. «ΙΑΣΩ General», Αθήνα, 2011 - σήμερα

2001-2013

876 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Παναγιώτης Μιχαήλ

• Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός
Νοσηλεύτήριο «ΙΑΣΩ General»

«Ο Ουμπέρτο Έκο πίστευε πως ό,τι γινόμαστε εμείς οι άνδρες, βασίζεται σε αυτά που μας δίδαξαν οι πατεράδες μας, σε περιέργες στιγμές, όταν δεν προσπαθούσαν καν να μας δείξουν ή διδάξουν κάτι –είμαστε φτιαγμένοι, έλεγε, από μικρά θραύσματα σοφίας... Ό,τι έγινα, λοιπόν, βασίστηκε σε όσα διδάχθηκα από τον πατέρα μου, χωρίς ωστόσο ο ίδιος να έχει συνείδηση ότι αυτό συνέβαινε... Παρακολουθώντας τη ζωή του, τις συναναστροφές του, τον τρόπο που ασκούσε την Ιατρική και εκπαίδευε τους φοιτητές του –υπήρξε Καθηγητής Μικροβιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών-, τη σοφία του, άρχισα να ανακαλύπτω αυτό που θα ήθελα να είμαι... Το παράδοξο, βέβαια, έγκειται στο γεγονός ότι, ενώ εκείνος με απέτρεπε να εμπλακώ με την Ιατρική, εγώ αυτό θέλησα και αυτό έκανα...»

«Το δεύτερο μεγαλύτερο «πλήγμα» που δέχθηκε ο πατέρας μου ήταν η απόφασή μου να γίνω Χειρουργός, αφήνοντας ένα από τα μεγαλύτερα Μικροβιολογικά Εργαστήρια της πόλης, το δικό του, χωρίς διάδοχο... Ήμουν, όμως, αποφασισμένος να προχωρήσω με κλινική ειδικότητα και όχι εργαστηριακή, γιατί ήξερα πως σε αυτό τον τομέα θα ήμουν καλύτερος... Ξεκίνησα, έτσι, την ειδίκευσή μου στη Γενική Χειρουργική στο Νοσοκομείο «Λαϊκό», υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή Παναγιώτη Μπάλα... Εκεί, γεννήθηκε πια η επιθυμία να γίνω Αγγειοχειρουργός, που συνοδεύτηκε από την ταυτόχρονη απόφαση να φύγω για την Αμερική... Είχα την τύχη, βέβαια, να γνωρίσω τον σπουδαίο Χειρουργό Δημήτριο Μπουλαφέντη, οπότε λαμβάνοντας υποτροφία από το Ίδρυμα «Αλέξανδρος Ωνάσης», βρέθηκα στο Νοσοκομείο «Houston Medical Center», ως ειδικευόμενος της Αγγειοχειρουργικής...»

Κείμενο: Νάνου Χρησιόδη

Ο Π. Μιχαήλ, πρώτος αριστερά, με την ομάδα του Καθ. Π. Μπάλα στα χρόνια της εξειδίκευσής του στη Γενική Χειρουργική

«Στην Αμερική, οι μεγάλοι πρωτοπόροι της ειδικότητας μας, τα έκαναν όλα –αγγεία, καρδιά, θώρακα... Όντας μαζί τους, λοιπόν, έβλεπα πως η Καρδιοχειρουργική με κέρδιζε κάθε μέρα και περισσότερο... Ειδικά όταν βρέθηκα για ειδικείωση στο Νοσοκομείο «Baylor Medical Center», δίπλα στον Michael DeBakey και τον Stanley Crawford με μια απίστευτη σε αριθμό σειρά χειρουργικής ανευρυσμάτων της αορτής, και στο Νοσοκομείο «Texas Heart Institute», δίπλα στον Denton Cooley, τα ιερά «τέρατα» της Καρδιοχειρουργικής... Ωστόσο, πριν επιστρέψω στην Ελλάδα, ήθελα να αποκτήσω μεγαλύτερη εμπειρία και στη Θωρακοχειρουργική, καθώς είχα ήδη αρκετή σε αγγεία και καρδιά, γι' αυτό και εντάχθηκα ως Registrar για ένα χρόνο στο Νοσοκομείο «Royal Brompton» του Λονδίνου...»

«Η επιστροφή στην Ελλάδα ήταν το λιγότερο σκαριστική για μένα... Από ένα σύστημα που λειτουργούσε άψογα, βρέθηκα σε μια κατάσταση χωρίς οργάνωση και λογική –αρκεί μόνο να επισημάνω το γεγονός ότι για να λάβω τίτλο ειδικότητας, όφειλα να κάνω κάποιους μήνες παρακολούθησης στην Πλαστική Χειρουργική και την Ορθοπαιδική, σύμφωνα με το σύστημα της εποχής... Μετά από μια γραφειοκρατική παρωδία, βρέθηκα αποσπασμένος στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» για περίπου οκτώ μήνες, δίπλα στους Εμμανουήλ Χλαπουτάκη και Ανδρέα Βομβογιάννη... Όπως αποδείχθηκε, η ατυχία μου μετατράπηκε σε τεράστια τύχη, αφού είχα την τιμή να συνεργαστώ με δυο Κυρίου της Ελληνικής Καρδιοχειρουργικής...»

«Όντας υπότροφος του Ιδρύματος «Αλέξανδρος Ωνάσης» στα χρόνια της Αμερικής και ενόψει της έναρξης λειτουργίας του Νοσηλευτηρίου «Ωνάσειο Κ.Κ.», το 1993, υπέβαλα τα χαρτιά μου με σκοπό την ανάληψη κάποιας εκ των προκηρυσσόμενων θέσεων... Πέρασα συνεντεύξεις, υπέγραψα το διορισμό μου, αλλά ενώ πήρα τη θέση, αποφάσισα να μην την αποδεχτώ, με αποτέλεσμα να εγκαινιάσω τη συνεργασία μου με το Νοσηλευτήριο «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών», στην ομάδα του Γεώργιου Μάκου... Η αποχώρηση του τελευταίου από το ίδρυμα σήμανε ουσιαστικά και την αυτονόμησή μου –αρχικά συνεργαστήκαμε για κάποιο διάστημα με τον Δημήτριο Ηλιόπουλο, αλλά προτίμησα γρήγορα να ανεξαρτητοποιηθώ... Από τον Ιούλιο του 2009, βρίσκομαι στο Νοσηλευτήριο «ΙΑΣΩ General», φροντίζοντας ωστόσο να διατηρώ τις επαφές μου με το εξωτερικό, πραγματοποιώντας τουλάχιστον μια ή δυο επισκέψεις το χρόνο, με στόχο να ενημερώνομαι για τις εξελίξεις στον τομέα της Καρδιοχειρουργικής...»

Στα χρόνια της μετεκπαίδευσής του στο Νοσοκομείο «Brompton» του Λονδίνου, το 1991

- Τόπος γέννησης, Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 1955
- Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο «Καποδιστριακό» Αθηνών, 1973 - 1979
- Στρατιωτική θητεία, 1979 - 1981, Υπηρεσία Υπαίθρου, 1981 - 1982
- Ειδικείωση στη Γενική Χειρουργική, Νοσ. «Λαϊκό», Αθήνα, 1983 - 1987
- Ειδικείωση στην Αγγειοχειρουργική, Νοσ. «Houston Medical Center», Texas, 1987 - 1988
- Ειδικείωση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Baylor Medical Center», Texas (1988 - 1989) και Νοσ. «Texas Heart Institute», Texas, 1989 - 1991
- Registrar στη Θωρακοχειρουργική, Νοσ. «Royal Brompton», Λονδίνο, 1991 - 1992
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Ιατρικό Κέντρο Αθηνών» (1994 - 2009) και Νοσ. «ΙΑΣΩ General», 2009 - σήμερα

Βιογραφικό

Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός» Θεσσαλονίκης Όμιλος EUROMEDICA

1986. Η αρχαιολογική σκαπάνη αποκαλύπτει την αρχαία Ρωμαϊκή Αγορά της Θεσσαλονίκης, η οποία τις επόμενες δεκαετίες θα αποτελούσε έναν από τους σπουδαιότερους χώρους της πόλης. Η Θεσσαλονίκη ανακάλυπτε το παρελθόν της...

1986. Μια παρέα πέντε γιατρών, έχοντας μόλις ολοκληρώσει την ιατρική εκπαίδευση και ειδικείωση στις Η.Π.Α., επέστρεψε στην Θεσσαλονίκη. Με ένα όραμα. Να δημιουργήσει την πρώτη ιδιωτική κλινική στην πόλη. Επρόκειτο για τους Ευάγγελο Θεοδώρου Χειρουργό, Δημήτριο Καρέλλο και Βασίλειο Φίστα, Ουρολόγους, Νικόλαο Χατζηνικολάου και Μενέλαο Χατζηγεωργίου, Μαιευτήρες – Γυναικολόγους. Η Θεσσαλονίκη ανακάλυπτε το μέλλον της...

1989. Μετά από μια προπαρασκευαστική περίοδο τριών ετών, το όραμα έγινε πράξη. Το Ιδιωτικό Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός» δυναμικότητας 125 κλινών εγκαινιάζει την έναρξη λειτουργίας του. Το νοσηλευτήριο περιελάμβανε Χειρουργική, Παθολογική, Μαιευτική, Ουρολογική και Ορθοπαιδική Κλινική, δυναμικότητας 30, 20, 40, 30 και 5 κλινών αναστοixa. Επιστημονικός υπεύθυνος του Παθολογικού τομέα ορίστηκε ο Αντώνιος Μπάλλας, ενώ του Ορθοπαιδικού οι Μόσχος Καραβαγγέλης και Κωνσταντίνος Μουντράκης.

1999. Μετά από 30ετή περίοδο αυτόνομης λειτουργίας, το Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός» μεταβίβασε, κατόπιν πώλησης, το 60% των μετοχών του στον Όμιλο «Euromedica», ενώ μια χρονιά αργότερα, ο Όμιλος εξαγόρασε και το υπόλοιπο 40%, με αποτέλεσμα να αποκτήσει την απόλυτη κυριότητα του ιδρύματος. Η νέα διεύθυνση προχώρησε, το 2001, σε εκσυγχρονισμό και ανακαίνιση των καρδιακών και ιατροτεχνολογικών υποδομών, που περιελάμβανε την αναδιάρθρωση των χώρων, την αναβάθμιση του εξοπλισμού και την έναρξη λειτουργίας νέων τμημάτων. Οι παρεμβάσεις αυτές, το 2009, έφεραν και την πιστοποίηση ISO 9001:2008, καταξιώνοντας το Νοσηλευτήριο «Euromedica – Κυανούς Σταυρός» ως πλέον σύγχρονη νοσηλευτική μονάδα στην παροχή υπηρεσιών υγείας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας. Σήμερα, 150 κλινικές νοσηλείας αναπτύσσονται σε 6.000 τ.μ. εγκαταστάσεων, που περιλαμβάνουν 13 χειρουργικές αίθουσες και Μονάδα Εντατικής Θεραπείας 31 κλινών.

Το Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός»

Ο Καθ. Π. Σπανός με τον ιδιοκτήτη του Ομίλου EUROMEDICA Θ. Λιακουάκο και τον Καθηγητή Καρδιολογίας Γ. Παρχαρίδη

Καθηγητής Παναγιώτης Σπανός
Ιδρυτής της
Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
Διευθυντής ομάδας
την περίοδο 2002 - σήμερα

Εμμανουήλ Διαρμισάκης
Συνεργάτης - Διευθυντής ομάδας
την περίοδο 2005 - 2011

Η ιδέα οργάνωσης Καρδιοχειρουργικής Κλινικής προέκυψε το 2002, στα πλαίσια της πολιτικής ανάπτυξης νέων κλινικών που αποφάσισε η διοίκηση. Ιδρυτής της υπήρξε ο Καθηγητής Παναγιώτης Σπανός, ο οποίος αξιοποιώντας την αποκτηθείσα εμπειρία από τα χρόνια παραμονής του στα Νοσηλευτήρια «Άγιος Λουκάς» και «Διαβαλκανικό Κέντρο» της Θεσσαλονίκης, πραγματοποίησε στις 18 Σεπτεμβρίου 2002 την πρώτη εγχείρηση καρδιάς –μία στεφανιαία παράκαμψη-, εγκαινιάζοντας την έναρξη λειτουργίας της. Συνεργάτες του υπήρξαν και στη συγκεκριμένη προσπάθεια οι Απόστολος Μπίλαμος και Δημήτριος Σμιρλής, οι οποίοι βρίσκονταν στο πλευρό του από το 1989, καθώς και ο αναισθησιολόγος Γεώργιος Μινβαδάκης. Ο αριθμός των διενεργούμενων επεμβάσεων διατηρούνταν σε υψηλά επίπεδα, ακολουθώντας τα πρότυπα που ο Καθηγητής Π. Σπανός είχε θέσει στις προηγούμενες συνεργασίες του. Ωστόσο, η από ετών αυτή στενή συνεργασία των μελών της ομάδας του Καθ. Π. Σπανού δεν διήρκεσε, καθώς λίγα χρόνια αργότερα, οι Α. Μπίλαμος και Δ. Σμιρλής, αποχώρησαν από την εν λόγω ομάδα –μία αποχώρηση που σύμφωνα με μαρτυρίες συναδέλφων δεν ήταν ομαλή-, για να ακολουθήσουν αυτόνομη πορεία στον ιδιωτικό τομέα. Ο Δ. Σμιρλής συνταξιοδοτήθηκε σχετικά σύντομα, ενώ ο Α. Μπίλαμος αποτέλεσε την αμύλη του δόρατος της δραστηριότητας του Νοσηλευτηρίου «Διαβαλκανικό Κέντρο», για να επανέλθει αργότερα με μια νέα συνεργασία στο Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός».

Από το 2005, συνεργάτης του Ιδρύματος υπήρξε και ο Εμμανουήλ Διαρμισάκης, ο οποίος μετά τις συνεργασίες του με τα Νοσηλευτήρια «Άγιος Λουκάς» αρχικά και «Διαβαλκανικό Κέντρο» μετέπειτα, έβλεπε την καριέρα του το 2010 στον «Κυανού Σταυρό». Ο Ε. Διαρμισάκης υποστηρίχθηκε από τον Καρδιοχειρουργό Γεώργιο Τσώνη και τους αναισθησιολόγους Ανδρέα Κασσανίκα και Στέφανο Τζαμτζή, ενώ με την αποχώρησή του, ο Γ. Τσώνης δημιούργησε την προσωπική του ομάδα παραμένοντας στο ίδρυμα μέχρι και το τέλος του 2012. Συνεργάτες του Νοσηλευτηρίου «Κυανούς Σταυρός», από το 2010 υπήρξαν και οι Ηλίας Αγγελής και Βασίλης Βύζας, ο πρώτος με εκπαίδευση στη Γερμανία και ο δεύτερος στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου».

Ο Η. Αγγελής, δημιούργησε σύντομα μια πολυάσχολη ομάδα συναγωνιζόμενος σε αριθμούς περιστατικών τους Π. Σπανό και Α. Μπίλαμο. Ο Β. Βύζας, πέραν του κλινικού έργου, επικεντρώθηκε στην δημιουργία και μελέτη προπλάσματος της καρδιάς, που ο ίδιος δημιουργούσε με ειδικές τεχνικές και καλλυτεχνικό τρόπο, στην προοπτική δημιουργίας νέων βαλβίδων. Την ίδια περίπου περίοδο, ο Καθηγητής Π. Σπανός εγκαινίασε την συνεργασία του με το Νοσηλευτήριο «Διαβαλκανικό Κέντρο», η οποία βέβαια αποτέλεσε απλά μια παρένθεση, καθώς ο ίδιος επέστρεψε σύντομα στο Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός».

Ο Καθ. Π. Σπανός με την
σμερνή του ομάδα
στον «Κυανού Σταυρό»

Ο Εμμ. Διαρμισάκης
στα χρόνια του
«Γ. Παπανικολάου»

Ο Γ. Τσώνης, συνεργάτης του
Εμμ. Διαρμισάκη από το 2005

Βασίλης
Βύζας

Προπλάσματα
της στεφανιαίας
κυκλοφορίας,
δημιουργήματα
του Β. Βύζα

▶ **Απόστολος Μπίσιμπος**
Συνηγόστης - Διευθυντής ομάδας
την περίοδο 2010 - σήμερα

▶ **Ηλίας Αγγελής**
Συνηγόστης - Διευθυντής ομάδας
την περίοδο 2000 - 2013

Σήμερα, οι ομάδες που έχουν επιφορτιστεί την Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα του Νοσηλευτηρίου «Κυανούς Σταυρός» είναι οι εξής:

Η ομάδα του Καθηγητή Παναγιώτη Σπανού, με συνηγόστης τους Γεώργιο Τσώρμπα και Νικόλαο Παπαδόπουλο. Αναισθησιολόγος της ομάδας ο Όμηρος Χαλκίδης και Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας η Ελένη Βερσόγλου.

Η ομάδα του Απόστολου Μπίσιμπου, με συνηγόστη Καρδιοχειρουργό τον Χρήστο Βουκάρα και τον Γενικό Χειρουργό Γρηγόρη Πουρλιτσόπουλο, Αναισθησιολόγο τον Γεώργιο Μπατσάκη και Τεχνικό εξωσωματικής κυκλοφορίας τον Κωνσταντίνο Τσακμακίδη.

Η ομάδα του Ηλία Αγγελή, ο οποίος υποστηρίζεται από διάφορους συνηγόστης, έχει Αναισθησιολόγο τον Ανδρέα Κατσάνικο και Τεχνικούς Εξωσωματικής τη Βάσω Αρβανιτιδου και Νάνσυ Τσασπανοπούλου.

Ο Γεώργιος Τσώνης, υποβοηθούμενος από τον Ηλία Αγγελή, συνηγόστης με τον «Κυανού Σταυρό» έως τα τέλη του 2012, αποχωρώντας στη συνέχεια για το «Διαβαλκανικό Κέντρο» Θεσσαλονίκης.

Τέλος, ο Βασίλης Βύζας, υποστηρίζεται από την ομάδα του Απόστολου Μπίσιμπου, ενώ περιοδικά στο Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός» χειρουργεί και ο Βασίλης Χαλβατζούλης, υποστηριζόμενος από τον γιό του, Όμηρο Χαλβατζούλη.

▶ Η ομάδα
του Καθηγητή
Π. Σπανού

▶ Γιώργος Τσώρμπα (αριστερά)
και Νίκος Παπαδόπουλος (δεξιά),
συνηγόστης του Καθ. Π. Σπανού

◀ Ελένη Βερσόγλου,
τεχνικός εξωσωματικής
κυκλοφορίας
της ομάδας του
Π. Σπανού

▶ Γ. Τσώρμπα,
Όμηρος Χαλκίδης
και Ν. Παπαδόπουλος

▶ Ο Βασίλης Χαλβατζούλης
με τον γιό του Όμηρο,
καρδιοχειρουργό της νέας γενιάς

▶ Ο Π. Σπανός
με την ομάδα του
στη διάρκεια
χειρουργικής
επέμβασης

▶
Γεώργιος Τσώνης
 Συνεργάτης - Διευθυντής ομάδας
 την περίοδο 2009 - 2012

▶
Βασίλειος Βύζας
 Συνεργάτης - Διευθυντής ομάδας
 την περίοδο 2005 - σήμερα

◀
 Η ομάδα του Απ. Μπίσμπου
 (αριστερά), κατά σειρά:
 Χρήστος Βουκάρας,
 Γ. Πουρλιτσόπουλος
 και Κων/νος Τσακμακίδης,
 τεχνικές εξωσωματικής
 κυκλοφορίας

Ο Καθ. Π. Σπανός (αριστερά)
 ο Ηλίας Αγγελής (μέσον)
 και ο Γεώργιος Τσώνης (κάτω δεξιά),
 σε χαλαρά στιγμιότυπα
 στο μεσοδιάστημα των εγχειρήσεων

Ο Γεώργιος Τσώνης και ο Ηλίας Αγγελής
 στο χειρουργείο

2001-2013

882 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Απόστολος Μπίσμπος

- Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός» Θεσσαλονίκης

«Η απόφασή μου να γίνω γιατρός συνδέεται μάλλον με το χαρακτήρα της πρώτης νεότητάς μου, παρά με κάποιο σπουδαίο γεγονός ή με οικογενειακή παράδοση... Επειδή η ένταξη στο Πολυτεχνείο -που θεωρούνταν το σημαντικότερο Πανεπιστημιακό ίδρυμα της εποχής-, απαιτούσε εξετάσεις στα Μαθηματικά, θέλησα να το αποφύγω, αποφεύγοντας παράλληλα και τα Μαθηματικά... Η Ιατρική είχε μεν πολύ διάβασμα, αλλά και μαθήματα που έβρισκα πιο ενδιαφέροντα... Έτσι βρέθηκα ως πρωτοετής φοιτητής στην Ιατρική Σχολή του «Α.Π.Θ.», να ξεκινώ την πορεία μου...»

«Ήμουν ανέκαθεν πρακτικός άνθρωπος... Κάθε βήμα που έκανα στη ζωή μου είχε αναλυθεί διεξοδικά και εμπειριστατωμένα... Η πρώτη μου σκέψη, καθώς έφτανε η στιγμή της ειδικεύσεώς, ήταν να επιλέξω ανάμεσα στη Χειρουργική ή την Ακτινολογία... Μάλλον κατά τύχη επέλεξα το πρώτο... Η Καρδιοχειρουργική βέβαια ήταν επιλογή συνειδητή και ώριμη... Ήμουν ακόμη ειδικευόμενος στη Γενική Χειρουργική, δίπλα στον Καθηγητή Όμηρο Αλετρά, όταν γνώρισα έναν Καρδιοχειρουργό από τη Νότια Αφρική... Εκείνη την εποχή ο Christian Barnard μεσουρανούσε και η πρώτη μεταμόσχευση καρδιάς μετατρέπονταν σε όνειρο κάθε Χειρουργού... Αυτό θα κάνω, είπα στον εαυτό μου... Και το έκανα...»

«Όσο ακόμη ήμουν φοιτητής, πήγαινα τα καλοκαίρια στο «Κέντρο Νοσημάτων Θώρακος Βορείου Ελλάδος», νυν Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», και παρακολουθούσα τον αείμνηστο Αθανάσιο Οικονομόπουλο να διενεργεί Καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις... Επρόκειτο για έναν από τους σημαντικότερους Χειρουργούς της εποχής του... Οι προσλαμβάνουσες εμπειρίες από εκείνα τα καλοκαίρια ήταν καθοριστικές για την στάση μου ως μελλοντικό Χειρουργό...»

Κείμενο: Νάνου Χρηστίδη

Χρήστος Βουχάρας

883

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
Νοσηλεύτριο «Κυανούς Σταυρός» Θεσσαλονίκης

►
Ο Α. Μπίσιμπος
στα χρόνια
της ειδίκευσής του
στο «ΑΧΕΠΑ»

«Η γνώριμά μου με τον Καρδιοχειρουργό από τη Νότια Αφρική με ώθησε να βρεθώ εκεί... Τελειώνοντας την ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, έκανα ένα Fellowship σε νοσοκομεία του Cape Town και της Πραιτόρια, για ένα χρόνο περίπου... Ανεπανάληπτες εμπειρίες... Η Καρδιοχειρουργική έγινε κομμάτι της ζωής μου... Δυστυχώς, λόγω των αναταραχών που ξεκίνησαν στη χώρα και υπό το φόβο μιας κοινωνικής έκρηξης, αναγκάστηκα να επιστρέψω...»

«Η επιστροφή μου στην Ελλάδα συνδέθηκε με την ένταξη μου στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», δίπλα στον Καθηγητή Παναγιώτη Σπανό... Θα χαρακτήριζα μεγάλη τύχη το γεγονός ότι ως ειδικευόμενος είχα την ευκαιρία να εργαστώ σε μια από τις πλέον πολυάσχολες Καρδιοχειρουργικές Κλινικές της χώρας... Με τον Καθηγητή, διενεργούσαμε περί τις εκατό επεμβάσεις μηνιαίως... Κολύμπησα σε βαθιά νερά... Σήμερα, οι νέοι ειδικευόμενοι δεν έχουν δυνατότητες να μάθουν όσα μάθαμε εμείς... Ήμασταν στο χειρουργείο από τις επτά το πρωί έως τη μια το βράδυ... Μαθαίναμε, θέλοντας και μη...»

«Αν άλλαξα κάτι στη μέχρι τώρα πορεία μου, αυτό θα ήταν η απόφαση να μην παραμείνω στην Ολλανδία... Είχα βρεθεί εκεί μετά το πέρας της ειδίκευσής μου και μετά από ένα ακόμη ταξίδι στη Νότια Αφρική, όπου βρέθηκα για δυο μήνες περίπου... Στην Ολλανδία, δούλεψα καλά... Δεν ισχύουν οι φήμες περί «ψυχρών» Βορειο-Ευρωπαίων... Θα είχα κάνει μια διαφορετική καριέρα, αν έμενα εκεί... Το ίδιο λέω στο γιο μου που είναι γιατρός... Αν θέλει να γίνει Καρδιοχειρουργός πρέπει να φύγει στο εξωτερικό... Και να μείνει εκεί...»

«Σήμερα οι νέοι ειδικευόμενοι
δεν έχουν δυνατότητες να μάθουν όσα εμείς...»

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή «Αριστοτέλειο» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1975-1981
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη, 1985-1988
- Fellowship Καρδιοχειρουργικής, Νοσοκομεία Cape Town και Πραιτόρια, 1988-1989
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη, 1989-1991
- Συνεργάτης Νοσηλεύτριο «Euromedica - Κυανούς Σταυρός», Θεσσαλονίκη, 2002 - 2004
- Συνεργάτης Νοσηλεύτριο «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», Θεσσαλονίκη, 2004 - 2010
- Συνεργάτης Νοσηλεύτριο «Euromedica - Κυανούς Σταυρός», Θεσσαλονίκη, 2010 - σήμερα

«Από παιδί είχα εκφράσει την επιθυμία μου να γίνω γιατρός... Αυτή η αίσθηση προσφοράς που με κατέκλυζε τότε, όταν ακεφτόμουν το επάγγελμα του γιατρού, έγινε ώθηση στο να μην αποκλίνω από εκείνη την αρχική παιδική απόφαση...»

«Στο δεύτερο χρόνο της αγροτικής μου θητείας, εργαζόμουν ως Γενικός Χειρουργός στο Νοσοκομείο της Άρτας... Ο Εισαγγελέας της πόλης μου ανέθεσε τότε χρέη Ιατροδικαστή, ενώ παράλληλα συνεργαζόμουν με τη Νομαρχία Άρτας για την πραγματοποίηση σειράς επιμορφωτικών σεμιναρίων για γιατρούς και μαθητές, αλλά και με οργανισμούς όπως η UNICEF και ο ΟΚΑΝΑ... Ήταν ένα σπουδαίο κεφάλαιο της ζωής μου...»

«Επέλεξα την Καρδιοχειρουργική γιατί εμπειρίεκα πράξη και όχι θεωρία... Θεωρώ πως είναι η πιο πλήρης και ολοκληρωμένη ειδικότητα, καθώς πρέπει να διαθέτεις γνώσεις πολλών επιμέρους ειδικοτήτων για να την κατέχεις και να είσαι αποτελεσματικός... Δίπλα στους Καθηγητές Φώτη Παναγόπουλο και Παναγιώτη Σπανό, στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» έμαθα να είμαι καλός Χειρουργός, αλλά και σωστός γιατρός... Διότι ένας σωστός γιατρός, δένεται με τον ασθενή του, δεν τον αντιμετωπίζει μόνο ως πελάτη ή ως επιστημονικό «αντικείμενο»... Αυτή είναι η πεμπτουσία της δουλειάς μας...»

«Αν μπορούσα να γυρίσω το χρόνο πίσω, θα άλλαζα ένα και μόνο πράγμα... Θα προσπαθούσα να περάσω περισσότερο χρόνο ώστε να μετρεπαιδευτώ... Τα χρόνια στη Γερμανία, υπήρξαν καταλυτικά... Μακάρι να είχα κάνει περισσότερα... Όμως τότε, βιαζόμασταν να τελειώσουμε και να αρχίσουμε να παράγουμε έργα... Αν ξεκινούσα σήμερα, η πορεία μου θα ήταν διαφορετική...»

«Όσο πιο χαμηλούς τόνους κρατά κανείς, τόσο πιο ήσυχος είναι με τη συνειδησή του... Η ηγετική προσωπικότητα είναι απαραίτητη σε έναν Καρδιοχειρουργό, αλλά σε αυτή τη δουλειά, σημασία έχουν και οι καλοί συνεργάτες... Το να δουλεύει κανείς σωστά, ξεκινά πρώτα από τον μικρόκοσμο της ομάδας και μετά επεκτείνεται σε όλα τα άλλα...»

«Θυσίες δεν υπάρχουν στην Ιατρική... Αυτό που οι άλλοι αποκαλούν θυσίες, εγώ ονομάζω ευσυνειδησία επαγγελματική... Είναι η σπουδαιότερη συμβουλή που δίνω στα παιδιά μου...»

Χρήστος
Βουχάρας

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή «Αριστοτέλειο» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1981-1987
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. Κοζάνης, 1987-1989
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γ.Ν. «Γ. Γεννηματάς», Θεσσαλονίκη, 1989-1990
- Στρατιωτική Θητεία, Έφεδρος Αξιωματικός, 1991-1993
- Υπηρεσία Υπαίθρου, Μελάτα Άρτας και Γ.Ν. Άρτας, 1994-1995
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», 1997-2001
- Μετεκπαιδευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Herzzentrum Dresden», Δρέσδη, Γερμανία, 2001-2003
- Συνεργάτης Νοσ. «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης», 2007-2011
- Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2011
- Συνεργάτης Νοσ. «Euromedica - Κυανός Σταυρός», Θεσσαλονίκη, 2011 - σήμερα

2001-2013

884 Έβδομη Περίοδος, της «απογείωσης» 2001-2013

ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ

Ηλίας Αγγελής

- Διευθυντής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής
Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός»
Θεσσαλονίκης

«Ίσως η καταγωγή ενός ανθρώπου να μην διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προσωπική ανάπτυξη και εξέλιξη του –ίσως πάλι, να ισχύει το αντίθετο... Αν κρίνω από τον εαυτό μου, το γεγονός ότι γεννήθηκα και μεγάλωσα σε μια φτωχή και αγροτική περιοχή της Ελλάδας, από ανθρώπους που μοχλούσαν καθημερινά για την επιβίωση της οικογένειάς τους, αλλά και οι προσαρμόβανουσες που είχα από τον περίγυρο, οδισμφισβήτητα καθόρισαν τη ζωή μου και αυτό που τελικά επέλεξα να γίνω... Θέλησα να ξεφύγω από αυτή τη δύσκολη καθημερινότητα, ασκώντας παράλληλα ένα επάγγελμα που κέντρο του θα είχε την προαφορά προς το συνάνθρωπο... Μη καταφέρνοντας να εισαχθώ σε κάποια από τις Ιατρικές Σχολές της χώρας, έφυγα για το εξωτερικό, όπου φοίτησα στο Πανεπιστήμιο της Βάρνας, στη Βουλγαρία...»

«Η απόφαση για ειδικευση στην Καρδιοχειρουργική ήταν ακλόνητη... Σε αυτό που έπρεπε να καταλήξω, ήταν το μέρος όπου θα ειδικευόμουν –στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό... Θεώρησα πως θα ήταν καλύτερο να βρεθώ στη Γερμανία, καθώς η τεχνολογία και η εμπειρία ήταν σαφώς σε καλύτερο επίπεδο σε σχέση με τη χώρα μας, όπου η Καρδιοχειρουργική βρισκονταν ακόμη σε στάδιο ωρίμανσης... Μετά από ένα έτος εκμάθησης της Γερμανικής γλώσσας, εντάχθηκα ως ειδικευόμενος στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «Klinikum Grosshadern» του Μονάχου, υπό τη Διεύθυνση του Καθηγητή Werner Klinner αρχικά, και του Bruno Reichardt μετέπειτα... Ακολούθησε ένα εξάμηνο Fellowship στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Salzburg της Αυστρίας, για να ολοκληρώσω την ειδικευσή μου στο Νοσοκομείο «Klinikum Bogenhausen», υπό τον Bernhard Michael Kemkes, ιδρυτή της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, με τον οποίο συνεργάστηκα μετέπειτα, κατέχοντας θέση Επιμελητή, πέραν της δεκαετίας...»

Κείμενο: Νάνου Χρησιτίδη

Επί του πιστηρίου:
Ο Ηλίας Αγγελής
μετακινήθηκε το 2014
στον «Άγιο Λουκά»
Θεσσαλονίκης

Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός» PORTFOLIO

885

«Στην Ελλάδα επέστρεψα για να εκπληρώσω εκείνη την πρώτη υπόσχεση που έδωσα στον εαυτό μου –να γίνω γιατρός για να προσφέρω στους δικούς μου ανθρώπους, στους Έλληνες του μόχθου, της διπλανής πόρτας... Σε πρώτο στάδιο, συνεργάστηκα με τον Κωνσταντίνο Μακρυγιαννάκη και τον Γεώργιο Τσώνη, στο Νοσηλευτήριο «Κυανούς Σταυρός» της Θεσσαλονίκης, ενώ αργότερα και μέχρι σήμερα βρίσκομαι στο Νοσηλευτήριο «Άγιος Λουκάς», ως ανεξάρτητος Καρδιοχειρουργός, συνεργαζόμενος παράλληλα με τον Ολαλέρη Σόλα...»

«Τα χρόνια που υπηρέτησα στη Γερμανία, με δίδαξαν πως οι σπουδαιότερες αρετές σε έναν Καρδιοχειρουργό είναι η υπομονή και η επιμονή... Αυτό που ακράδαντα πιστεύω πια είναι πως ένας καλός Χειρουργός είναι εκείνος, που όταν αναλαμβάνει την ευθύνη ενός ασθενή, είναι σίγουρος ότι μπορεί να του διασφαλίσει μια επιτυχή έκβαση και μια καλύτερη ποιότητα ζωής μετέπειτα... Στη δουλειά μας, οι ηρωϊσμοί και οι εγωϊσμοί είναι περιττοί, αλλά δυστυχώς απαντούνται καθημερινά στην άσκηση της ειδικότητάς μας... Ίσως αυτός είναι και ο καιρίος λόγος που η Ελληνική Καρδιοχειρουργική δεν προόδευσε όσο θα έπρεπε –κι έχει κάθε δυνατότητα να προσδεύσει περαιτέρω... Προσωπικά, νιώθω καλά με τον εαυτό μου, στο ίδρυμα που βρίσκομαι και με τους ανθρώπους που συνεργάζομαι, διότι κι εκείνοι συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις...»

«Υπήρξα ανέκαθεν φιλόδοξος και αφιερωμένος στην επιστήμη μου... Ίσως αυτός είναι και ο βασικός λόγος που δεν προχώρησα στη δημιουργία οικογένειας –αν και παντρεύτηκα στη Γερμανία, ο γάμος μου δεν προχώρησε και δεν απέκτησα παιδιά... Ίσως τελικά, η ζωή μας να είναι προδιαγεγραμμένη, ίσως να νομίζουμε ότι αποφασίζουμε για το μέλλον μας, αλλά τελικά η απόφαση να είναι ήδη ειλημμένη... Όποια κι αν είναι η αλήθεια, όταν την αναζητώ, φροντίζω να βρίσκομαι πάντα κοντά στη φύση –εκεί, σε περιπάτους διαρκείας, έμαθα να επαναπροσδιορίζω και να ξανασυναντώ τον εαυτό μου...»

Βιογραφικό

- Τόπος γέννησης, Βέροια, Ημαθία, 17 Ιανουαρίου 1962
- Ιατρική Σχολή, Medical University of Varna, Βουλγαρία, 1980 – 1986
- Ειδικευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Klinikum Grosshadern», Μόναχο, 1987 - 1991
- Fellowship στην Καρδιοχειρουργική, Πανεπι Νοσ. Salzburg, Αυστρία, 1991
- Ειδικευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσ. «Klinikum Bogenhausen», Μόναχο, 1992 - 1997
- Επιμελητής, Νοσ. «Klinikum Bogenhausen», Μόναχο, 1997 - 2008
- Συnergάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Κυανούς Σταυρός», 2009 – 2013
- Συnergάτης Καρδιοχειρουργός, Νοσ. «Άγιος Λουκάς», 2013 – σήμερα

Βασίλειος Βύζας

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός, «Κυανούς Σταυρός» Θεσσαλονίκης

«Ήμουν μαθητής του Λυκείου, όταν ο πατέρας μου χάθηκε από καρδιολογικά αίτια... Δεν ξέρω αν το γεγονός αυτό επηρέασε την απόφασή μου να γίνω Καρδιοχειρουργός... Ένα μεγάλο ευχαριστώ βέβαια, οφείλω στη μητέρα μου, η οποία αν και μια απλή χωρική, στήριξε κάθε μου προσπάθεια... Όμως, στην πορεία μου στην Ιατρική επιστήμη, υπήρξε γενικότερα μόνος... Και αυτό με κάνει περισσότερο περήφανο για την επιτυχία μου...»

«Η Ιατρική δεν θα υπήρχε, αν δεν υπήρχε η Χειρουργική... Προσπατούνται πολύ σημαντικές γνώσεις ανατομίας και φυσιολογίας αυτού του θαυμάσιου μηχανισμού που λέγεται ανθρώπινος οργανισμός για να μπορείς να είσαι καλός Χειρουργός... Η Καρδιοχειρουργική δε είναι η κορυφή της Χειρουργικής... Αν κάνεις σωστά τη δουλειά σου, το αποτέλεσμα είναι θεαματικό... Αν πάλι όχι, τραγικό... Ο άνθρωπος, βέβαια, που με ενέπνευσε στο να γίνω Καρδιοχειρουργός δεν είναι άλλος από τον Παναγιώτη Σπύρου...»

«Θα μπορούσα να μιλώ ακατάπαιστα για τον Παναγιώτη Σπύρου... Ήταν ένας σημαντικός γιατρός, με την ευρεία έννοια του όρου, ένας γιατρός με σφαιρικές απόψεις για την επιστήμη... Υπήρξε, όμως, και ένας βαθύτατος στοχαστής, ένας άνθρωπος που μοιράζονταν τις αγωνίες του ασθενή...»

«Εκτός από τον Παναγιώτη Σπύρου, είχα την τύχη να συνεργαστώ με εξίσου καλούς Χειρουργούς... Τον Γεώργιο Χατζηκώστα, τον Βασίλειο Χαλβατζούλη, τον Δημήτρη Φιλίππου... Μα αυτό που θεωρώ μεγαλύτερη τύχη, είναι η γνωριμία και συνεργασία μου με τον Antonio Calafiore, έναν πρωτοπόρο Καρδιοχειρουργό όσον αφορά στην ολική αρτηριακή επαναιμάτωση, τη Χειρουργική βαλβίδων, και σε τόσα άλλα... Βρέθηκα μαζί του για ένα διάστημα το 2007 και διδάχθηκα σε εντατικό πλαίσιο, μοντέρνα Καρδιοχειρουργική...»

«Φιλοδοξία του κάθε ανθρώπου είναι να κάνει το καλύτερο δυνατό στη δουλειά του... Την ίδια πεποίθηση διατηρώ κι εγώ... Κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ για να έχω ένα σωστό αποτέλεσμα... Θα δανειστώ μια φράση του αείμνηστου Παναγιώτη Σπύρου... Έλεγε πως ο καλός Χειρουργός οφείλει να σκέφτεται περισσότερες από μια λύσεις και να προχωρά κάθε σκέψη πέρα από το τετριμμένο, διότι αλλιώς δεν μπορεί να εξελιχθεί... Αυτή η συμβουλή στοιχειώνει την καριέρα μου... Από την εμπειρία μου πια, θα προσθέσω πως ένας καλός Καρδιοχειρουργός θα πρέπει να είναι αρκετά εγωιστής, επίμονος, εργατικός και διαβασμένος... Διαφορετικά, δεν υπάρχει ελπίδα να σταθεί...»

«Ο ένας μου γιος θέλει να γίνει γιατρός... Η σύζυγός μου, συνάδελφος Εντατικολόγος, κι εγώ προσπαθούμε να του επισημάνουμε πως η Ιατρική πραγματικότητα είναι δύσκολη... Η Ιατρική απαιτεί να της αφιερωθείς και να την αγαπήσεις... Ο μικρότερος γιος έχει εκδηλώσει το ενδιαφέρον του για την Αρχιτεκτονική... Θα βρουν το δρόμο τους... Μέχρι τότε, εγώ θα ασχολούμαι με την επιστημονική έρευνα, ως συνεργάτης της έδρας Ανατομίας στο «Α.Π.Θ.» και με τη ζωγραφική... Είναι η ψυχανάλυσή μου...»

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Ρώμης, Ιταλία, 1981-1984
- Ιατρική Σχολή «Αριστοτέλειο» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1984-1989
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Γενικό Νοσοκομείο «Άγιος Δημήτριος», Θεσσαλονίκη, 1991-1993
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη, 1994-1997
- Συνεργάτης Καρδιοχειρουργικής Κλινικής, Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη, 1997-1999
- Συνεργάτης Νοσηλευτηρίου «Γενική Κλινική Θεσσαλονίκης», 1999-2000
- Συνεργάτης Νοσηλευτηρίου «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη, 2000-2002
- Συνεργάτης Νοσηλευτηρίου «Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο», Θεσσαλονίκη, 2002-2007
- Συνεργάτης Νοσηλευτηρίου «Euromedica – Κυανούς Σταυρός», Θεσσαλονίκη, 2007-σήμερα

Γεώργιος Τσόρμπας

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
«Κυανούς Σταυρός» Θεσσαλονίκης

«Από τα πρώτα χρόνια των σπουδών μου, η καρδιά με συνάρπαζε... Την εποχή που έπρεπε να αποφασίσω την ειδικότητα που θα ακολουθίσω, είχαν κάνει την εμφάνισή τους νέες τεχνικές στη χειρουργική καρδιάς, όπως η τεχνική της πάλλουσας καρδιάς και τα αρτηριακά μοσχεύματα... Επρόκειτο για μια φάση εξέλιξης, η οποία με ενδιέφερε πολύ, ενώ παράλληλα έδινε τροφή για σκέψη και περαιτέρω δυνατότητες... Η Καρδιοχειρουργική ήταν ακριβώς αυτό που ήθελα να κάνω στη ζωή μου...»

«Τα χρόνια δίπλα στον Παναγιώτη Σπύρου και μετέπειτα στον Ιωάννη Φεσσάδη, στο Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου» καθόρισαν τη μελλοντική μου στάση ως Καρδιοχειρουργός... Οι συνθήκες, όμως, στα δημόσια νοσοκομεία ήταν αποτρεπτικές, ώστε να πειστώ να εργαστώ μελλοντικά σε ένα ανάλογο ίδρυμα... Άλλωστε, και οι πιθανότητες ανάληψης κάποιας θέσης ήταν χαμηλές...»

«Δεν μετάνιωσα ποτέ για την επιλογή μου να εργαστώ στον ιδιωτικό τομέα... Παρόλα αυτά, θα προτιμούσα να είχα κάνει, αν όχι όλη, μέρος της ειδικότητάς του στο εξωτερικό... Όταν τελείωσα την ειδικότητά μου, κατόπιν εξετάσεων, το πτυχίο μου αναγνωρίστηκε από το U.S.M.L.E. των Η.Π.Α., όμως δεν έδωσα συνέχεια σε αυτό... Αν είχα φύγει στο εξωτερικό πιο νωρίς, ίσως οι προοπτικές να ήταν καλύτερες...»

«Με ενδιαφέρει να επικρατεί ηρεμία στο χώρο της εργασίας μου... Και ως συνεργάτης του Βασιλείου Γουλιέλμου, αλλά και σήμερα, ως ανεξάρτητος Χειρουργός, αποφεύγω τις εντάσεις... Θεωρώ πως όταν ένας Χειρουργός φωνάζει ή προκαλεί ένταση μέσα στο χώρο που χειρουργεί, είναι γιατί ο ίδιος βρίσκεται σε κατάσταση στρες... Η ακόμη χειρότερα, δεν ξέρει καλά τη δουλειά του... Οι φωνές απορρυθμίζουν τους ανθρώπους που συμμετέχουν σε μια επέμβαση, εις βάρος ενδεχομένων του ίδιου του ασθενή... Ο χώρος του χειρουργείου είναι για μένα ιερός...»

«Η ύπαρξη μιας υγιούς οικογένειας είναι δώρο στη ζωή ενός Καρδιοχειρουργού... Η σύζυγός μου, Οδοντίατρος, σε βάρος της δικής της καριέρας, στηρίζει κάθε μου απόφαση και βήμα... Η συμβολή της ήταν και παραμένει, όλα αυτά τα χρόνια, καθοριστική... Ελπίζω στο μέλλον, να έχουμε περισσότερο χρόνο να απολαμβάνουμε την ιστιοπλοία, που τόσο μας ηρεμεί...»

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή «Αριστοτέλειο» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1986 - 1992
- Στρατιωτική θητεία, Έβρος, 1992 - 1994
- Υπηρεσία Υπαιθρου, Ηράκλεια Σερρών, 1995 - 1996
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη, 1996 - 1999
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη, 1999 - 2003
- Συνεργάτης Νοσηλευτήριου «Γενική Κλινική Θεσσαλονίκης», Ομάδα Βασιλείου Γουλιέλμου, 2003-2009
- Συνεργάτης Νοσηλευτήριου «Euromedica - Κυανός Σταυρός», Θεσσαλονίκη, 2010 - σήμερα

Νικόλαος Παπαδόπουλος

—887

Συνεργάτης Καρδιοχειρουργός,
«Κυανούς Σταυρός» Θεσσαλονίκης

«Γεννήθηκα, μεγάλωσα, σπούδασα και παραμένω στην πόλη της Θεσσαλονίκης, την οποία αγαπώ... Η Ιατρική υπήρξε για εμένα στόχευση από τα πρώτα μαθησιακά μου χρόνια... Επέλεξα την Καρδιοχειρουργική γιατί ανέκαθεν μου άρεσαν τα ουσιαστικά πράγματα... Η Καρδιοχειρουργική έχει ουσία και η άσκησή της δίνει απτά αποτελέσματα... Σημαντικό ρόλο, βέβαια, στην απόφασή μου αυτή, έπαιξε και η γνωριμία με τον Καθηγητή Παναγιώτη Σπανό, όταν ήμουν ακόμη φοιτητής... Η πληθωρικότητα του χαρακτήρα του και η δυναμικότητά του αποτέλεσαν για μένα έμπνευση...»

«Φιλοδοξία μου είναι να κάνω καλά τη δουλειά μου... Να μην κοροϊδεύω τους ασθενείς μου, να έχω καλά αποτελέσματα... Θέλω να καταφέρω να φτάσω στο τέλος της καριέρας μου, χωρίς να αντιμετωπίσω παράπονα ούτε από την οικογένειά μου, ούτε από τον εαυτό μου, αλλά κυρίως ούτε από τους ασθενείς μου...»

«Ο καλός Χειρουργός πρέπει να αγαπά πολύ τη δουλειά του... Να είναι η επιλογή του συνειδητή, κι ως γνωρίζει τις δυσκολίες που θα κληθεί να αντιμετωπίσει στην πορεία της καριέρας του... Είχα την τύχη, από τα χρόνια της ειδικέυσης στο Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ» και μετέπειτα στη συνεργασία μου, αρχικά με τον Βασίλειο Γουλιέλμο και μετέπειτα με τον Καθηγητή Παναγιώτη Σπανό, να είμαι δίπλα σε ανθρώπους που σέβονται και αγαπούν αυτό που κάνουν... Να σέβονται, όπως κι εγώ, τους ασθενείς και να τους υπηρετούν...»

«Γνώρισα τη σύζυγό μου, όταν ήμουν ακόμη τριτοετής φοιτητής... Με παρότρυνε να γίνω Λοιμωξιολόγος... Αν και την παράκουσα, από τότε μέχρι και σήμερα, η στήριξή της είναι το σπουδαιότερο εφόδιο που έχω... Έχουμε αποκτήσει μαζί έξι παιδιά... Το μεγαλύτερο 17 ετών και το μικρότερο, μόλις οκτώ μηνών... Ο μεγαλύτερος μου γιος έχει δηλώσει ήδη την πρόθεσή του να γίνει γιατρός... Είμαι περήφανος για την απόφασή του...»

«Το τέλειον, εχθρός του καλού... Με αυτή την πεποίθηση πορεύομαι στην Καρδιοχειρουργική... Όπως επίσης και με την πεποίθηση ότι ένας Καρδιοχειρουργός πρέπει να κατέχει όσο το δυνατό περισσότερες τεχνικές, ώστε να μπορεί να εφαρμόζει την κατάλληλη στον ασθενή, εγγυώντας του το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα...»

Βιογραφικό

- Ιατρική Σχολή «Αριστοτέλειο» Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1989-1995
- Στρατιωτική θητεία, 1995-1996
- Ειδίκευση στη Γενική Χειρουργική
- Ειδίκευση στη Θωρακοχειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη
- Ειδίκευση στην Καρδιοχειρουργική, Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη
- Συνεργασία Νοσηλευτηρίου «Γενική Κλινική Θεσσαλονίκης», Ομάδα Βασιλείου Γουλιέλμου, 2003-2009
- Συνεργάτης Νοσηλευτηρίου «Euromedica - Κυανός Σταυρός», Θεσσαλονίκη, Ομάδα Καθηγητή Παναγιώτη Σπανού, 2009-σήμερα

Γεώργιος
Τσόρμπας

Νικόλαος
Παπαδόπουλος

Ιδιωτικό Νοσηλεύτήριο «Creta Interclinic» Ηρακλείου Κρήτης

Η Creta Interclinic αποτελεί ένα Διαγνωστικό-Θεραπευτικό και Χειρουργικό Κέντρο που στεγάζεται σε ένα σύγχρονο κτίριο στο κέντρο της πόλης του Ηρακλείου. Λειτουργεί από το 2002 και ήρθε να καλύψει ανάγκες της κρητικής κοινωνίας στον τομέα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ιατρικής φροντίδας στον ιδιωτικό τομέα. Για την δημιουργία των κλινικών, των τμημάτων και των εργαστηρίων συνεργάστηκαν επιστήμονες των περισσότερων ειδικοτήτων. Σε δευτεροβάθμιο επίπεδο περιβαλλής λειτουργεί Αγγειοχειρουργική, Νευροχειρουργική και Καρδιοχειρουργική κλινική, τμήμα ενδοσκοπήσεων και τμήμα αρθροπλαστικών επεμβάσεων.

Ιδρυτής της Καρδιοχειρουργικής κλινικής της Interclinic υπήρξε ο Καθ. Ιωάννης Χάσουλας, που από το 2003 είχε εγκατασταθεί στην Κρήτη για την οργάνωση της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Κρήτης. Με την εμπειρία που διέθετε από την οργάνωση άλλων καρδιοχειρουργικών κέντρων από μηδενική βάση, όπως της «Γενικής Κλινικής» και της Κλινικής «Αθανασιάδα» στη Θεσσαλονίκη και εξοπλίζοντας ο ίδιος το χειρουργείο με τα απαραίτητα εργαλεία και την συσκευή εξωσωματικής κυκλοφορίας, προχώρησε στην έναρξη δραστηριότητας το 2003. Στο χώρο αυτό, ο Ι. Χάσουλας παρέμεινε με συμβόλαιο αποκλειστικής συνεργασίας για 5 έτη πραγματοποιώντας περί τα 200-230 περιστατικά ετησίως. Συνεργάτες του υπήρξαν ο Αλέξανδρος Τάτλης, που είχε στο μεταξύ μετακταθεί με ενέργειες του Ι. Χάσουλα στο Cape Town, και ο Θεοχάρης Ξενικάκης. Ανασθησιολογικά, το κέντρο κάλυπτε ο Αναστάσιος Μούστος, αρχικά, και στη συνέχεια η Ελένη Μόκα, ενώ Τεχνικός εξωσωματικής κυκλοφορίας ήταν ο Ευάγγελος Σαμαράς, που είχε εκπαιδευτεί και εργαστεί στην Γερμανία. Διευθυντής της ΜΕΘ ο Νικόλαος Ζωγραφιάτσος και Διευθυντής Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου ο Κωνσταντίνος Βαρθάκης.

Ι. Χάσουλας.
Ιδρυτής της CRX Κλινικής και
Διευθυντής την περίοδο 2003 - 2008

Το 2008, με την λήξη του συμβολαίου του, ο Ι. Χάσουλας δεν προχώρησε σε συνέχιση της συνεργασίας του και απεκόπησε από την ενεργό δράση. Ως επισκόλουθο, η Interclinic παρέμεινε χωρίς Καρδιοχειρουργική δραστηριότητα. Ωστόσο, το 2010, ανανεώνοντας τον εξοπλισμό και επισυνάπτοντας συνεργασία με την πανεπιστημιακή Καρδιοχειρουργική κλινική του Mainz της Γερμανίας, επανεκκρυβόισε το κέντρο θέτοντας επικεφαλής της νέας προσπάθειας τον Θεοχάρη Ξενικάκη και τον Καθηγητή Uwe Meibohm, του Πανεπιστημίου του Mainz. Συνεργάτες τους ο Μανώλης Μανουσάκης και ανασθησιολόγος η Ελένη Μόκα. Τεχνικός εξωσωματικής, ο παλαιός συνεργάτης του κέντρου Ευάγγελος Σαμαράς. Τέλος, επισκέπτης του κέντρου, ο συνεργάτης της «Γενικής Κλινικής» Θεσσαλονίκης Ανδρέας Ευσταθίου. Η παραγωγικότητα της κλινικής αγγίζει τις 100 επεμβάσεις ετησίως, ενώ τα ποιοτικά standards παραμένουν υψηλά. Διενεργούνται ελάχιστα επεμβατικές επεμβάσεις, γίνεται χρήση διαθερμίας υπερήχων, επεκτερούνται πλαστικές μιτροειδούς βαλβίδας και τέλος εφαρμόζεται σε ορισμένα περιστατικά η τεχνική της πάλλουσας καρδιάς.

Ο Ι. Χάσουλας στη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης στην «Creta Interclinic»